

การยกระดับวิสาหกิจชุมชนและส่งเสริมการสร้างความมูลค่าเพิ่มเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์
ชุมชนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา
จังหวัดราชบุรี

Enhancing community enterprise and promoting value added
for product development in Nong Phan Chan, Ban ka,
Ratchaburi Province.

หัวหน้าโครงการ ปิยะธิดา สีสะวัตมงคล
ผู้ร่วมวิจัย รุ่งฤทัย ราพิงจิต
 ศักกรินทร์ หงส์รัตนาวรกิจ
 สุชีรา ผ่องใส
 อนุสรณ์ ใจทน
 นีอร ดาวเจริญพร

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนงบประมาณผ่านกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์
วิจัยและนวัตกรรม (ววน.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

การยกระดับวิสาหกิจชุมชนและส่งเสริมการสร้างความมูลค่าเพิ่มเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์
ชุมชนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา
จังหวัดราชบุรี

Enhancing community enterprise and promoting value added
for product development in Nong Phan Chan, Ban ka,
Ratchaburi Province.

หัวหน้าโครงการ ปิยะธิดา สีหะวัฒน์กุล
ผู้ร่วมวิจัย รุ่งฤทัย ราพีงจิต
 ศักรินทร์ หงส์รัตนาวรกิจ
 สุชีรา ผ่องใส
 อนุสรณ์ ใจทน
 นีอร ดาวเจริญพร

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนงบประมาณผ่านกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์
วิจัยและนวัตกรรม (ววน.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ชื่องานวิจัย สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพัน
จันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี
คณะผู้วิจัย รุ่งฤทัย รำพึงจิต และ อภิรติ โสฬศ
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
งบประมาณรายจ่าย ปี พ.ศ. 2565

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการด้านรูปแบบสินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี 2) ศึกษากระบวนการพัฒนาสินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองให้มีเอกลักษณ์และมีรูปแบบสร้างสรรค์ ผลการวิจัย พบว่า

การออกแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผู้วิจัยได้ทำการออกแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมือง จำนวน 3 ประเภท ได้แก่ กระเป๋า จำนวน 3 รูปแบบ ชุดภาพศิลปะ จำนวน 3 รูปแบบ และตุ๊กตา จำนวน 3 รูปแบบ จากนั้นทำการสำรวจความพึงพอใจ จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 100 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 65 ช่วงอายุ 30 – 39 ปี คิดเป็นร้อยละ 29 อาชีพธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 25 และมีรายได้ 20,001 – 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 30 ความพึงพอใจที่มีต่อการออกแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จำนวน 3 ประเภท ได้แก่ กระเป๋า จำนวน 3 รูปแบบ ชุดภาพศิลปะ จำนวน 3 รูปแบบ และตุ๊กตา จำนวน 3 รูปแบบ พบว่า มีความพึงพอใจด้านการออกแบบ ด้านผลิตภัณฑ์ และด้านประโยชน์ใช้สอย อยู่ในระดับมากที่สุด ดังนี้ ออกแบบกระเป๋า รูปแบบที่ 1 มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน 4.70 ออกแบบชุดภาพศิลปะ รูปแบบที่ 3 มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน 4.66 และออกแบบตุ๊กตา รูปแบบที่ 2 มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน 4.65

นำผลการสำรวจความพึงพอใจที่มีต่อการออกแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จำนวน 3 รูปแบบ ที่ได้คะแนนมากที่สุด นำมาสร้างต้นแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จำนวน 3 ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ กระเป๋า ชุดภาพศิลปะ และตุ๊กตา จากนั้นทำการสำรวจความพึงพอใจที่มีต่อต้นแบบผลิตภัณฑ์ จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 100 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 63 ช่วง อายุ 30 – 39 ปี คิดเป็นร้อยละ 32 อาชีพรับราชการ คิดเป็นร้อยละ 23 และมีรายได้ 20,001 – 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 30 ความพึงพอใจที่มีต่อต้นแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา

จังหวัดราชบุรี จำนวน 3 ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ กระเป๋า ชุดภาพศิลปะ และตุ๊กตา พบว่า มีความพึงพอใจด้านการออกแบบ ด้านผลิตภัณฑ์ และด้านประโยชน์ใช้สอย อยู่ในระดับมากที่สุด ดังนี้ ต้นแบบกระเป๋า มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน 4.75 ต้นแบบชุดภาพศิลปะ มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน 4.73 และต้นแบบตุ๊กตา มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน 4.76 ทั้งนี้ได้นำเสนอผลิตภัณฑ์ต้นแบบสินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ให้แก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี สามารถตอบโจทยความต้องการของกลุ่มฯ ได้เป็นอย่างดี มีความสวยงาม ทันสมัย และทันเหตุการณ์ในปัจจุบัน สามารถทำการผลิตผลิตภัณฑ์ดังกล่าวออกจำหน่ายสู่ท้องตลาดได้ สามารถนำไปสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผ้าทอพื้นเมือง ได้สินค้าที่ระลึกประจำกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มมีสินค้าที่ระลึกที่มีเอกลักษณ์มีจุดขาย อีกทั้งสามารถกระตุ้นการพัฒนาสินค้าในระดับชุมชนท้องถิ่นให้สามารถแข่งขันกับผู้ผลิตรายอื่นได้ ด้วยหลักของการพัฒนาและช่วยพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็ง

คำสำคัญ : วิสาหกิจชุมชน, สร้างมูลค่าเพิ่ม, ผ้าพื้นเมือง, จังหวัดราชบุรี

Research Title : Souvenir products from locally woven fabrics of a sewing
community enterprise Phanchan, Banka district, Ratchaburiprovince
Researchers : Rungrutai Rumpungjit and Apirat Sorose,
Faculty of Home Economics Technology Rajamangala University
of Technology Phra Nakhon
Expense budget for 2022

The objectives of this research were 1) to study the demand for traditional woven fabric souvenir designs; Phanchan Sub-district, Ban Kha District, Ratchaburi Province. 2) Studying the process of developing souvenir products from local woven fabrics to be unique and creative. The results of the research revealed that

Product design, souvenirs from local weaving fabrics for community enterprise groups local woven fabric Phanchan Subdistrict, Ban Kha District, Ratchaburi Province The researcher has designed 3 types of souvenir products from local woven fabrics, namely 3 styles of bags, 3 styles of art sets, and 3 styles of dolls. From 100 respondents, it was found that most of the respondents were female. Representing 65 percent in the age range of 30 – 39 years, representing 29 percent, personal business occupation Accounting for 25 percent and earning 20,001 - 30,000 baht, representing 30 percent. Satisfaction with the product design of souvenir products from traditional weaving for local weaving community enterprises. Phanchan Subdistrict, Ban Kha District, Ratchaburi Province, for 3 types of bags, 3 styles of bags, 3 styles of art sets, and 3 styles of dolls. It was found that there was satisfaction in design. product side and usability The average of all aspects of bag design pattern 1 was 4.70. Art picture design pattern 3 had all aspects average 4.66 and doll design pattern 2 had all aspects average 4.65.

Take the results of the satisfaction survey towards product design, souvenirs made from local weaving fabrics for the local weaving community enterprise group. Phanchan Subdistrict, Ban Kha District, Ratchaburi Province, the number of 3 formats that received the most points Used to create prototypes of souvenir products from local weaving fabrics for the local weaving community enterprise group. Phanchan Subdistrict, Ban Kha District, Ratchaburi Province, in the amount of 3

products, including bags, art sets and dolls. From 100 respondents, it was found that most of the respondents were female. Representing 63 percent in the age range 30 - 39 years, representing 32 percent Occupation in government service Accounting for 23 percent and earning 20,001 - 30,000 baht, representing 30 percent. Satisfaction with the original design of souvenir products from local weaving fabrics for local weaving community enterprises. Phanchan Subdistrict, Ban Kha District, Ratchaburi Province, for 3 products, including bags, art sets and dolls, found that they were satisfied with the design. product side and usability At the highest level as follows: bag prototype with an average of 4.75 in all aspects. with a total mean of 4.73 and a prototype doll with an average of 4.76 in all aspects. The prototypes of souvenir products made from local weaving fabrics were presented for the local weaving community enterprise group. Phanchan Subdistrict, Ban Kha District, Ratchaburi Province obtained from this research. for local weaving community enterprises Phanchan Subdistrict, Ban Kha District, Ratchaburi Province able to meet the needs of the group Very well, beautiful, modern and up-to-date with current events. able to produce such products for sale in the market can be used to add value to local weaving fabrics Receive group souvenirs so that the group has unique souvenir products with a selling point It can also stimulate product development at the local community level to be able to compete with other manufacturers. with the principles of development and helping to develop the community's economy to be strong

Keywords : community enterprise, value added, Native weaving, Ratchaburi Province

ชื่อวิจัย	การพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิ และงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี
ชื่อ นามสกุล	ศักรินทร์ หงส์รัตนาวรกิจ สุกัญญา จันทกุล และชจร อิศราสุชีพ
ชื่อคณะ	เทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
ปีการศึกษา	2565

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษารูปแบบของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิ และงานปัก 2) ออกแบบและพัฒนารูปแบบของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี โดยผู้วิจัยได้ ดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วย เทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จำนวน 3 ประเภท ได้แก่ โคมไฟ ชุดตกแต่งห้องนอน ได้แก่ ปลอกหมอน ปลอกหมอน อิง และชุดเครื่องตกแต่งโต๊ะอาหาร ได้แก่ ผ้าคาดโต๊ะ ผ้ารองจาน ผ้ารองแก้ว กล่องใส่ทิชชู ใช้แบบ สัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ และใช้สอบถามเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างคือ ประชากรทั่วไปจำนวน 100 คน โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบความเรียง ผลการวิเคราะห์พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วย เทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ด้านผลิตภัณฑ์โคมไฟอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.13 ความพึงพอใจด้านผลิตภัณฑ์ชุด ตกแต่งห้องนอนอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.21 ความพึงพอใจด้านผลิตภัณฑ์ชุดตกแต่งโต๊ะ อาหารอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.26 และความพึงพอใจโดยรวมทุกผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.20

คำสำคัญ : ผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้าน, ผ้าทอ, เทคนิคโอริงามิ, งานปัก

research	Development of home decoration products from fabrics using Origami technique and embroidery, Local fabric processing group in Nong Phan Chan, Ban ka, Ratchaburi Province
Author	Sakarin Hongrattanavorakit, Sukunya Chantakul and Khajon Aitsarasuchip
Faculty	Home Economics Technology
University	Rajamangala University of Technology Phra Nakorn
Academic Year	2022

ABSTRACT

This study has object 1) to study pattern of decoration products 2) to design and develop pattern of decoration from fabrics using Origami technique and embroidery, Local fabric processing group in Nong Phan Chan, Ban Ka, Ratchaburi Province. The researcher study and collect the data about developing production with Origami technique and embroidery, Local fabric processing group in Nong Phan Chan, Ban Ka, Ratchaburi Province with 3 types, A lamp, a bedroom decoration, - a pillow case and small pillow case, and a table set up decoration,- table closet, plate closet, glass closet and tissue case by using the interview document as the tool to collect the data from the 100 students by collect data to analyze by using frequency percentage and the average following the result:

The satisfaction of the target groups to developing production with Origami technique and embroidery, Local fabric processing group in Nong Phan Chan, Ban Ka, Ratchaburi Province is satisfied with Lamp at the high level, with an average of 4.13, The satisfaction of a bedroom decoration at the highest level, with an average of 4.21, the satisfaction of a table set up decoration at the highest level, with an average of 4.26, and the total satisfied of all product , was satisfied at an average of 4.20

Keywords : decoration products, Fabric, Origami technique, embroidery

ชื่อวิจัย	ชุมชนปฏิบัติการเรียนรู้ลวดลายผ้าท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี
ชื่อ นามสกุล	สุชีรา ผ่องใส และกิตติ ยอดอ่อน
ชื่อคณะ	เทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
ปีการศึกษา	2565

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยเรื่อง ชุมชนปฏิบัติการเรียนรู้ลวดลายผ้าท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลวดลายผ้าท้องถิ่น ปฏิบัติการเรียนรู้ลวดลายผ้าท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ จำนวน 5 ชุด จากนั้นนำไปสอบถามผู้เชี่ยวชาญทางวิชาการด้านเครื่องประดับ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาเลือกชุดเครื่องประดับจากผ้าทอมือที่มีความเหมาะสมสำหรับการนำมาประดิษฐ์เครื่องประดับ จำนวน 3 ชุด และสอบถามผู้เชี่ยวชาญตัวแทนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ จำนวน 5 ท่าน เพื่อถ่ายทอดการประดิษฐ์เครื่องประดับจากผ้าทอมือสู่ชุมชน จำนวน 1 ชุด และศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน และทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าสถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัยพบว่า ลวดลายผ้าท้องถิ่น ปรากฏลวดลายผ้าดั้งเดิมจำนวน 3 ลวดลาย ได้แก่ ลายธรรมชาติ ลายเรขาคณิต (ลายอังกี่หรือลายจก และลายอังกี่หรือลายยกดอก) และลายประยุกต์ ปฏิบัติการด้านการเรียนรู้ลวดลายผ้าท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือประเภทเครื่องประดับ ผู้เชี่ยวชาญทางวิชาการด้านเครื่องประดับทั้ง 5 ท่าน ได้เลือกรูปแบบชุดเครื่องประดับชุด A ชุด B และชุด C โดยให้ความคิดเห็นว่า ด้านรูปแบบ มีการจัดวางองค์ประกอบของเครื่องประดับมีความเหมาะสม โดยเฉพาะการนำลวดลายผ้าท้องถิ่นผสมผสานกับรูปทรงเรขาคณิตทำให้ชิ้นงานมีความร่วมสมัย ด้านขนาดและสัดส่วน ควรปรับให้เข้ากับสัดส่วนของผู้สวมใส่ และด้านการใช้สี ควรใช้สีดั้งเดิมของผ้า เมื่อนำมาประดิษฐ์ชิ้นงานจะช่วยให้เครื่องประดับมีความสวยงาม และมีมิติ รวมทั้งบ่งบอกถึงความเป็นตัวตนของคนในชุมชน และความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการประดิษฐ์ชุดเครื่องประดับ พบว่า ด้านผลิตภัณฑ์ พึงพอใจในความสวยงามอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.83 ด้านความเหมาะสมของวัสดุที่นำมาประดิษฐ์ พึงพอใจในวัสดุที่นำมาใช้มีความน่าสนใจ ที่ค่าเฉลี่ย 4.67 ด้านประโยชน์ใช้สอย พึงพอใจในการใช้สวมใส่ในโอกาสต่าง ๆ ที่ค่าเฉลี่ย 4.66 และด้านการจัด

จำหน่าย พึ่งพอใจในงานจัดแสดงสินค้าเครื่องประดับ ที่ค่าเฉลี่ย 4.60 ชุมชนปฏิบัติการเรียนรู้ลวดลาย
ผ้าท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ ได้ให้ความสำคัญกับความเป็นมา การให้ความหมาย
การใช้สี และความเชื่อเกี่ยวกับลวดลายผ้าจากความทรงจำร่วมของคนในชุมชน จึงเป็นภาพสะท้อน
บทบาทชายหญิง ของคนในชุมชนที่มีการ สืบทอด “มรดกทางภูมิปัญญา” ที่มากกว่าของล้าค่า แต่คือ
การสืบทอด “เจตนารมณ์” จากรุ่นสู่รุ่น

คำสำคัญ : ชุมชนปฏิบัติการด้านการเรียนรู้, ลวดลายผ้าท้องถิ่น, ผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ

Research	Community of Participatory Learning Practice Fabric Pattern to Development of Local Hand-mend jewelry Products of Sewing Community Enterprise and Craft Khao of Sewing in Nong Phan Chan, Ban Ka, Ratchaburi Province.
Author	Sucheera Phongsai and Kitti Yord-on
Faculty	Home Economics Technology
University	Rajamangala University of Technology Phra Nakorn
Academic Year	2022

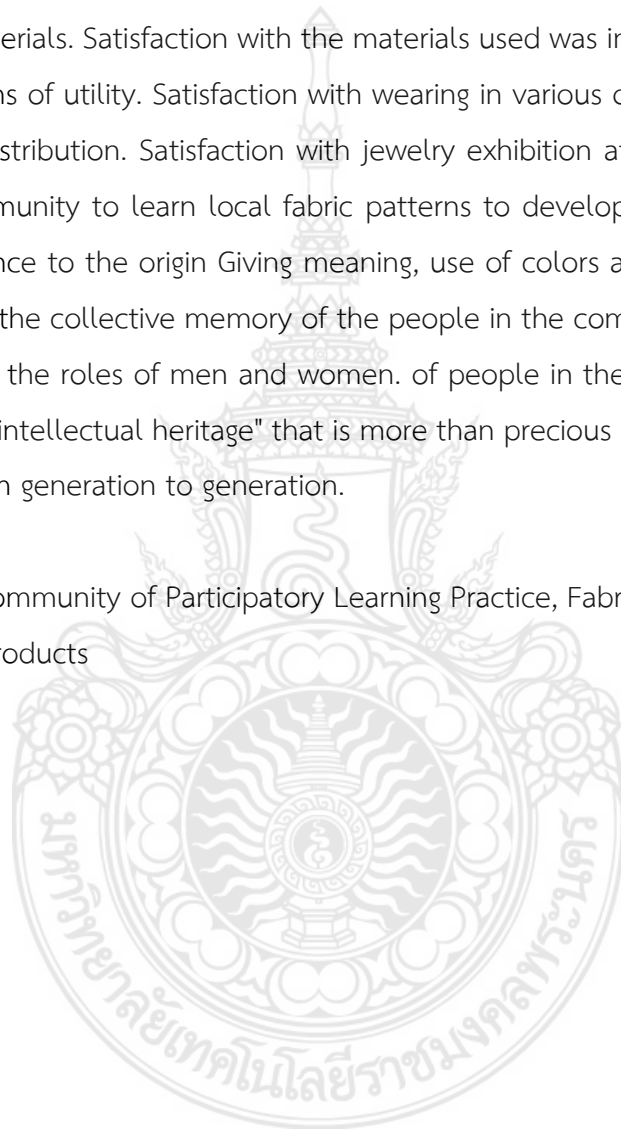
ABSTRACT

Research on the community of Participatory Learning Practice Fabric Pattern to Development of Local Hand-mend jewelry Products of Sewing Community Enterprise and Craft Khao of Sewing in Nong Phan Chan, Ban Ka, Ratchaburi Province. The objectivity of this project is to study the patterns of cloth to develop hand-woven fabric products. The learning practice of local fabric patterns to develop 5 sets of hand-woven jewelry products, then 5 sets of jewelry experts were asked to consider selecting suitable hand-woven jewelry sets for making. 3 sets of jewelry and asked 5 experts from the community state enterprise, sewing and artificial arts, to transfer the invention of handwoven jewelry to the community, 1 set, and to study the satisfaction of the target group of 30 people and analyze the data. By using statistics, frequency, percentage, standard deviation and mean with the following analysis results.

The findings of the study were as follows. local fabric pattern There are 3 original fabric patterns, namely natural patterns, geometric patterns (Onggui or Jok patterns). and Ongtha or Yok Dok patterns) and applied patterns Operations on learning local fabric patterns to develop hand-woven fabric products in the category of accessories. 5 academic experts in jewelry. The model of the jewelry set, A set, B set, and C set was selected by commenting that in terms of the style, the placement of the elements of the jewelry was appropriate. In particular, the combination of local fabric patterns with geometric shapes makes the piece contemporary. size and proportion should be adapted to the proportions of the wearer and the use of color

The original color of the fabric should be used. When used to create a work piece, it will help make the jewelry beautiful and have dimensions, as well as indicate the identity of the people in the community and the satisfaction of the target group towards the invention of the jewelry set was found that the product Satisfaction with beauty was at the highest level with an average of 4.83 in the suitability of the fabricated materials. Satisfaction with the materials used was interesting at an average of 4.67 in terms of utility. Satisfaction with wearing in various occasions at an average of 4.66 and distribution. Satisfaction with jewelry exhibition at an average of 4.60. A practical community to learn local fabric patterns to develop jewelry products. has given importance to the origin Giving meaning, use of colors and beliefs about fabric patterns from the collective memory of the people in the community. Therefore, it is a reflection of the roles of men and women. of people in the community who have inherited the "intellectual heritage" that is more than precious but it is the inheritance of "intent" from generation to generation.

Keywords : Community of Participatory Learning Practice, Fabric Pattern, Local Handmend Cloth Products

ชื่องานวิจัย	การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี	
คณะผู้วิจัย	อนุสรณ์ ใจทน ปิยะธิดา สีหะวัฒนกุล มัลลิกา จงจิตต์	
คณะ	คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	
ปีงบประมาณ	2565	

บทคัดย่อ

โครงการวิจัย เรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) ศึกษารูปแบบเครื่องประกอบการแต่งกายของสุภาพบุรุษ 2) ออกแบบและพัฒนาารูปแบบเครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยง 3) ผลิตเครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการสามมิติให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอกะเหรี่ยง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จากแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน และจากกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน พร้อมข้อเสนอแนะ จากการทำวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยแบบสอบถาม ความพึงพอใจกลุ่มเป้าหมาย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ของเครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษแบบไหนเหมาะสมมากที่สุดที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน พบว่า

ส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่าลวดลายการปักผ้าของชุมชนผ้าทอ กะเหรี่ยง มีความสวยงามและสามารถนำมาต่อยอดพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ เครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษได้ (คิดเป็นร้อยละ 100)

รองลงมาให้ความคิดเห็นว่าเทคนิคการปักแบบสามมิติ สามารถนำมา ผสมผสานในการปักผ้าของชุมชนผ้าทอกะเหรี่ยงได้ (คิดเป็นร้อยละ 100)

ลวดลายการปักแบบสามมิติ ลวดลายไหนมีความเหมาะสมมากที่สุดที่จะนำมาต่อยอดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษ จากผ้าทอกะเหรี่ยงถ่ายเทคนิคการปักสามมิติ ผู้เชี่ยวชาญเลือก 2 ใน 6 พบว่าผู้เชี่ยวชาญเลือกดอกไฮเดรตเบียและส้ม (คิดเป็นร้อยละ 40) ผีเสื้อและผีเสื้อ (คิดเป็นร้อยละ 20 เท่ากัน) ไบมอนสเตอร์และไบซานาดู (คิดเป็นร้อยละ 10 เท่ากัน)

ควรมีวัสดุตกแต่ง ชนิดอื่นเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ เครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผู้เชี่ยวชาญให้ความคิดเห็นว่าไม่ควรมีวัสดุตกแต่งเพิ่มเติม (คิดเป็นร้อยละ 80) ควรมีวัสดุตกแต่งเพิ่มเติม (คิดเป็นร้อยละ 20)

ความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายต่อการผลิตภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษจากผ้าทอ
กะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา
จังหวัดราชบุรี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านการออกแบบ, กางเกง, หมวก, เนกไท, เสื้อ, และด้านคุณค่า
และประโยชน์ใช้สอย สุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ มีคะแนนความพึงพอใจอยู่ใน
ระดับมากที่สุด จากทุกข้อของการประเมิน สำหรับคะแนนเฉลี่ยรวมจากทุกข้อที่ประเมินในแต่ละด้านพบว่า
ทุกด้านมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

Research Title: Accessories Product Development in male Product style from woven with 3D Embroidery of Local Clothing Community Enterprises, Nongpanchan Subdistrict, Ban Ka District, Ratchaburi Province

Researchers: Anusorn Jaiton
Piyatida Seehavatanakul
Manlika Jongchit

Faculty: Faculty of Home Economics Technology, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

Fiscal Year: 2022

ABSTRACT

This Accessories Product Development in male Product style from woven with 3D Embroidery of Local Clothing Community Enterprises, Nongpanchan Subdistrict, Ban Ka District, Ratchaburi Province Research is aiming to 1) Study Men's Accessories style 2) Design and develop Karen's woven men's accessories product style 3) Produce 3D Embroidery Karen's woven men's accessories for the local Karen's clothing community enterprise of Nongpanchan Subdistrict, Ban Ka District, Ratchaburi Province. From 5 experts by the survey and 30 people of the target group with the research suggestions. The research instrument is a target group's satisfaction survey, analyzed by the descriptive statistics.

The result

Most of all 5 experts have commented on "Which men's accessories style is suitable in everyday look?" as the embroidery pattern of Karen's woven is beautiful and can be developed to make men's accessories. (100%)

Followed by the comment as a 3D embroidery technique can be used in the local Karen's weaving. (100%)

As the result of the survey's asking that which embroidery pattern is suitable and can be developed in 3D Karen's woven men's accessories products and let the experts choose 2 from 6 choices, 40% of them has chosen hydrangeas and oranges, followed by 20% of butterflies, 20% of bees, 10% of Monstera and 10% of Xanadu.

By asking that do they agree to add more decoration to increase product value in the development of 3D Embroidery Karen's woven men's accessories from local Karen's clothing community enterprise of Nongpanchan Subdistrict, Ban Ka District, Ratchaburi Province, 80% of the expert didn't agree to add more decorations while 20% of them agree to add.

The target satisfaction in 3D Embroidery Karen's woven men's accessories from local Karen's clothing community enterprise of Nongpanchan Subdistrict, Ban Ka District, Ratchaburi Province considered in each topics found that the design, trousers, hats, neckties, shirts, and the benefits of the 3D Embroidery Karen's woven men's accessories products are the most satisfying of all. The overall average found that in every topics of the target satisfaction are in the rank of the most satisfying

บทคัดย่อ

ชื่องานวิจัย การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

คณะผู้วิจัย นีอร ดาวเจริญพร และศุภสิษฐ์ วราศิลป์
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
งบประมาณเงินรายจ่าย ปีงบประมาณ 2565

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน 2) เพื่อออกแบบตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่ผู้บริโภคมีต่อตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี เป็นงานวิจัยผสมผสานประกอบด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ ผลการศึกษาพบว่า

วิสาหกิจชุมชนมีความต้องการในการออกแบบตราสัญลักษณ์ใหม่ให้สะท้อนถึงวิสาหกิจทันสมัย โดยใช้ชื่อเดิม และต้องการให้มีชื่อวิสาหกิจชุมชน เพราะสัญลักษณ์เดิมไม่มีความทันสมัย ไม่ได้แสดงถึงเอกลักษณ์ของกลุ่ม วิสาหกิจชุมชนใช้บรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มสินค้าชั้นในสุดด้วยถุงแก้วพลาสติกใส แต่ไม่ผ่านตามเกณฑ์มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) และยังไม่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอีกด้วย วิสาหกิจจึงต้องการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ใหม่ที่มีความทันสมัย สะท้อนอัตลักษณ์ และราคาต้นทุนไม่สูง วิสาหกิจชุมชนต้องการให้ออกแบบป้ายแท็กสินค้านำมาคล้องติดกับผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ

การออกแบบตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน โดยการศึกษาและประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ตราสัญลักษณ์แบบที่ 3 มีความเหมาะสมที่สุด ประกอบด้วยตัวอักษรทันสมัย เป็นชื่อของวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี มีที่ทอผ้าและลวดลายผ้าทอท้องถิ่น (ลายพระอาทิตย์) การออกแบบกล่องบรรจุภัณฑ์ แบบที่ 1 มีความเหมาะสมมากที่สุด เป็นบรรจุภัณฑ์กล่องกระดาษสีน้ำตาลอ่อน แบบมีเจาะหน้าต่างใส มีความเหมาะสม เพราะบรรจุภัณฑ์มีความเรียบง่าย สามารถมองเห็นผลิตภัณฑ์ภายในกล่องได้อย่างชัดเจน และสายคาดกล่องสีน้ำตาลเข้ม มีตราสินค้าตรงกลาง เพื่อเพิ่มจุดเด่นให้ตัวบรรจุภัณฑ์ ถุงบรรจุภัณฑ์ แบบที่ 1 เหมาะสมที่สุด เป็นถุงกระดาษสีขาว มีตราสินค้าบนถุง ด้านข้างมีลวดลายผ้าทอท้องถิ่น (ลายพระอาทิตย์) มีการวางลวดลายบนข้างถุงบรรจุภัณฑ์ที่สวยงาม และยังเพิ่มลวดลายเส้นของผ้าทอท้องถิ่นทำให้มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว และป้ายห้อยสินค้าแบบที่ 5 มีความ

เหมาะสมที่สุด ซึ่งเป็นป้ายห้อยสินค้าสีน้ำขาว มีตราสินค้า และมีลวดลายผ้าทอท้องถิ่น (ลายพระอาทิตย์) อยู่ด้านหน้ามีความเหมาะสม และด้านหลังมีข้อมูลของทางวิสาหกิจ และ QR CODE แสดงข้อมูลของชุมชน

ความพึงพอใจที่ผู้บริโภคมีต่อตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อตราสินค้า (Logo) ในด้านที่ตราสินค้า อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 ด้านการออกแบบกล่องบรรจุภัณฑ์ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 ด้านถุงบรรจุภัณฑ์ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 และการออกแบบป้ายห้อยสินค้า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55

Research Title : Package logo design to promote product identity for the community enterprise hand-made cloths group in Nong Phan Chan, Ban ka, Ratchaburi Province

Researchers : Nion Dowcharoenporn and Supasit Varasin
Faculty of Home Economics Technology Rajamangala
University of Technology Phra Nakhon
Expense budget for 2022

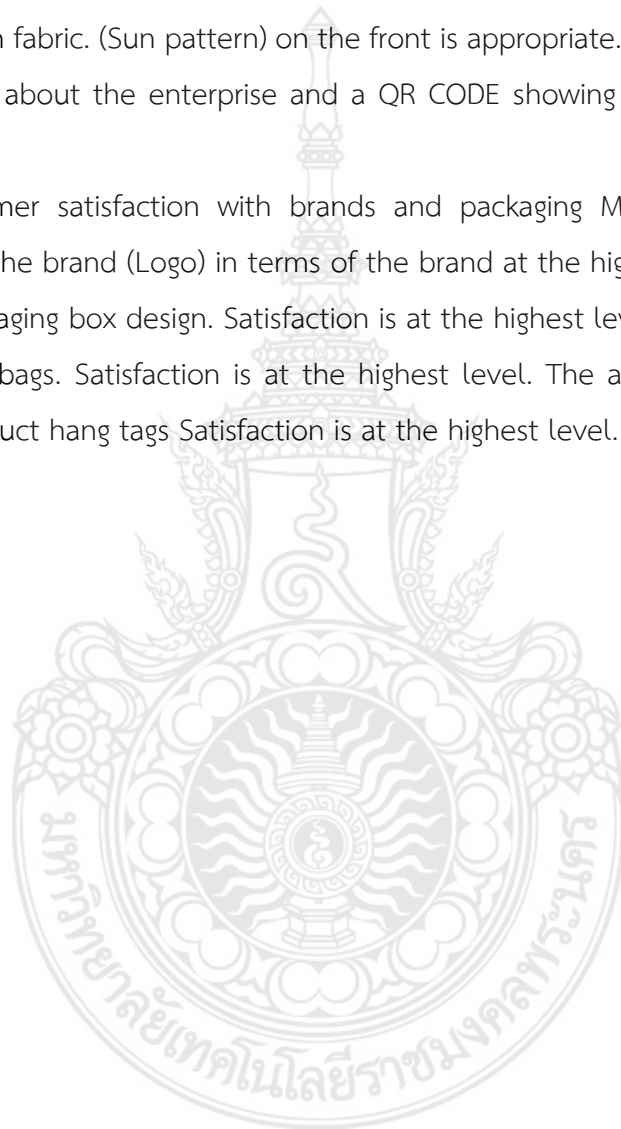
The objectives of this research are 1) to study the problems and needs of logos and packaging for community enterprise products, 2) to design logos and packaging to promote community enterprise products, and 3) to study consumer satisfaction. There is the logo and product packaging of the local weaving community enterprise group Nong Phanchan Subdistrict, Ban Kha District, Ratchaburi Province It is a combined research consisting of qualitative research and quantitative research. The results of the study found that

A community enterprise needs to design a new logo to reflect the modern enterprise using the original name. and would like to have the name of a community enterprise Because the original symbol is not modern. It does not reflect the identity of the group. The community enterprise uses packaging to wrap the innermost product in a clear plastic glass bag. But it does not pass the community product standards. And it's also not environmentally friendly. The enterprise therefore wants to develop new, modern packaging. Reflect identity and the cost price is not high Community enterprises want product tags designed to be attached to various products.

Designing logos and packaging to promote community enterprise products By considering and evaluating experts, it was found that the third type of logo was the most appropriate. Contains modern letters It is the name of a local weaving community enterprise. Nong Phanchan Subdistrict, Ban Kha District, Ratchaburi Province There are looms and local weaving patterns. (sun pattern) Packaging box design, type 1, is the most appropriate. It is packaged in a light brown cardboard box. With a clear window drilled is appropriate Because the packaging is simple You can clearly see the product inside the box. and a dark brown box strap There is a brand in the middle. To add

highlight to the packaging. Packaging bag type 1, the most appropriate, is a white paper bag. There is a brand on the bag. The side has a local woven fabric pattern. (Sun pattern) A beautiful pattern is placed on the side of the packaging bag. And also add the lines of local woven fabric to make it unique. And product hang tag type 5 is the most appropriate. It is a white watercolor product hang tag with a brand and a pattern of local woven fabric. (Sun pattern) on the front is appropriate. And on the back there is information about the enterprise and a QR CODE showing information about the community.

Consumer satisfaction with brands and packaging Most respondents were satisfied with the brand (Logo) in terms of the brand at the highest level The average is 4.68 in packaging box design. Satisfaction is at the highest level. The average is 4.48 for packaging bags. Satisfaction is at the highest level. The average is 4.49 and the design of product hang tags Satisfaction is at the highest level. The average is 4.55.

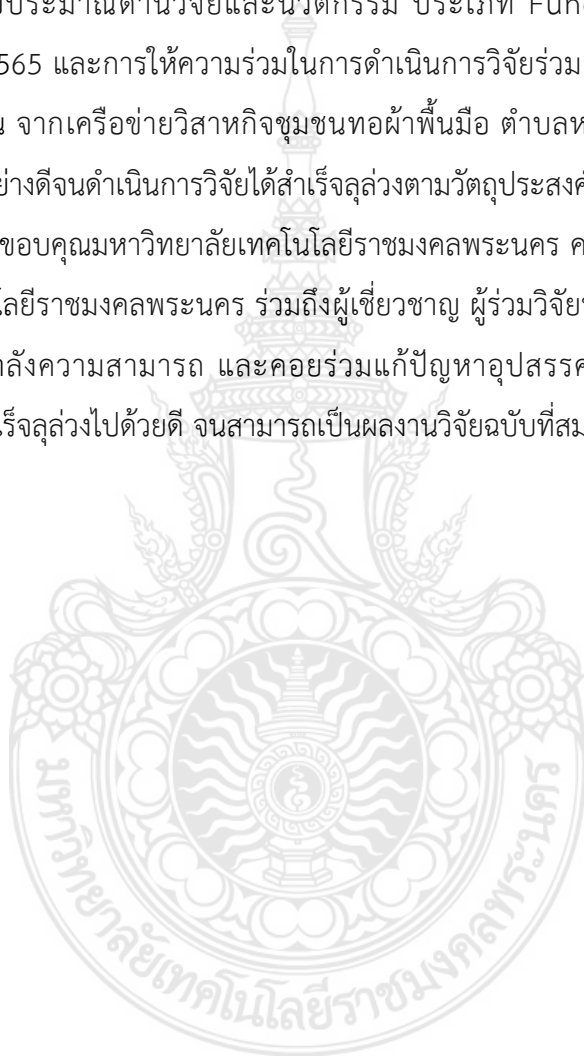

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัย เรื่อง การยกระดับวิสาหกิจชุมชนและส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นมือ ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ได้รับการจัดสรรงบประมาณด้านวิจัยและนวัตกรรม ประเภท Fundamental Fund ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และการให้ความร่วมมือในการดำเนินการวิจัยร่วม เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชน จากเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นมือ ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี เป็นอย่างดีจนดำเนินการวิจัยได้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร รวมถึงผู้เชี่ยวชาญ ผู้ร่วมวิจัยทุกท่าน ผู้ช่วยนักวิจัย ที่มุ่งมั่นทุ่มเทแรงใจ แกร่งกำลังความสามารถ และคอยร่วมแก้ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ในระหว่างการทำโครงการวิจัยนี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี จนสามารถเป็นผลงานวิจัยฉบับที่สมบูรณ์

คณะผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	(1)
สารบัญ	(2)
สารบัญภาพ	(4)
สารบัญตาราง	(11)
สารบัญแผนภูมิ	(17)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	2
1.3 กรอบแนวคิด	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	4
2.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับผ้าทอกะเหรี่ยงชุมชนบ้านคา จังหวัดราชบุรี	5
2.2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการออกแบบผลิตภัณฑ์ (Product Design)	12
2.3 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ประเภทของที่ระลึก (Souvenir)	13
2.4 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์	16
2.5 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโอริงามิ	18
2.6 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการออกแบบผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้าน	21
2.7 ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เครื่องประดับจากผ้าท้องถิ่น	25
2.8 ข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบเครื่องประดับ	32
2.9 ข้อมูลเกี่ยวกับเทคนิคสานหัว	43
2.10 ข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษ	55
2.11 ข้อมูลเกี่ยวกับการปักสามมิติ	58
2.12 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบตราสินค้าและตราสัญลักษณ์	66
2.13 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบบรรจุภัณฑ์	71
2.14 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ	81

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.15 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์	84
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงาน	86
3.1 โครงการวิจัยย่อยที่ 1	86
3.2 โครงการวิจัยย่อยที่ 2	91
3.3 โครงการวิจัยย่อยที่ 3	127
3.4 โครงการวิจัยย่อยที่ 4	187
3.5 โครงการวิจัยย่อยที่ 5	196
บทที่ 4 ผลการวิจัย และอภิปรายผล	202
4.1 โครงการวิจัยย่อยที่ 1	202
4.2 โครงการวิจัยย่อยที่ 2	226
4.3 โครงการวิจัยย่อยที่ 3	248
4.4 โครงการวิจัยย่อยที่ 4	265
4.5 โครงการวิจัยย่อยที่ 5	277
บทที่ 5 สรุป และข้อเสนอแนะ	308
5.1 โครงการวิจัยย่อยที่ 1	308
5.2 โครงการวิจัยย่อยที่ 2	310
5.3 โครงการวิจัยย่อยที่ 3	312
5.4 โครงการวิจัยย่อยที่ 4	316
5.5 โครงการวิจัยย่อยที่ 5	318
บรรณานุกรม	323

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตำบลบ้านคา	5
2.2 ศูนย์การเรียนรู้ผ้าทอกะเหรี่ยงชุมชนบ้านคา จังหวัดราชบุรี	8
2.3 อารีย์ กงจก ครูช่างศิลปหัตถกรรม	9
2.4 ตัวอย่างผ้าลายจก	9
2.5 ตัวอย่างเทคนิคการปัก	10
2.6 ตัวผลิตภัณฑ์ตัวอย่างผ้าทอกะเหรี่ยงชุมชนบ้านคา	11
2.7 ตัวอย่างโอริงามิของเล่น	19
2.8 ตัวอย่างโอริงามิกับคณิตศาสตร์และเทคโนโลยี	20
2.9 การปักผ้าด้วยแล่ง	27
2.10 การปักลูกปัดแบบเดินเส้น	28
2.11 การปักลูกปัดแบบเป็นสาย	28
2.12 การปักลูกปัดแบบเป็นห่วง	29
2.13 ต่างหูแบบเจาะ	34
2.14 ต่างหูแบบขอกเกี่ยว	34
2.15 สร้อยคอ	35
2.16 กำไลและสร้อยข้อมือ	35
2.17 แหวนทอง	36
2.18 การออกแบบแหวน	37
2.19 ขนาดมาตรฐานในการออกแบบแหวน	37
2.20 ตำแหน่งของต่างหู	39
2.21 ขนาดมาตรฐานของสร้อยคอ	40
2.22 ขนาดมาตรฐานของสร้อยข้อมือ	41
2.23 ขนาดมาตรฐานการออกแบบสร้อยข้อมือ	42
2.24 ปิ่นปักผมทับทิมคู่สีแดงสำหรับเจ้าสาว	44

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
2.25 ปิ่นปักผมเต่าคู่สีแดงสำหรับแม่เจ้าป่าว	44
2.26 ปิ่นปักผมดอกส้มแมนดารินสำหรับแม่เจ้าสาว	45
2.27 ปิ่นปักผมดอกกลีบลีสีชมพูสำหรับประธานในพิธีที่เป็นผู้หญิง	45
2.28 รูปแบบดอกไม้	47
2.29 รูปแบบสัตว์มงคล	47
2.30 รูปแบบผลไม้มงคล	48
2.31 รูปแบบลวดลายจีน	48
2.32 ประเภทของเส้นไหมแท้	49
2.33 เส้นไหมดิบหรือไหมเปลือก	49
2.34 เส้นไหมสาวเลยหรือเส้นไหมรวด	50
2.35 เส้นไหมน้อยหรือไหมเครือ หรือไหมยอด	51
2.36 เส้นไหมแลง	51
2.37 เส้นใยไนลอน	52
2.38 เส้นใยโพลีเอสเตอร์	53
2.39 เส้นใยสแปนเด็กซ์	53
2.40 เส้นใยเรยอน	54
3.1 การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นสมาชิกในกลุ่มผู้วิสาหกิจ	94
3.2 การออกแบบโอริงามิ	95
3.3 ลายผ้าทอ	96
3.4 การปักผ้า	96
3.5 การออกแบบโคมไฟ	97
3.6 การออกแบบปลอกหมอน	97
3.7 การออกแบบปลอกหมอนอิง	98
3.8 การออกแบบผ้าคาดโต๊ะ	98
3.9 การออกแบบผ้ารองจาน	99

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
3.10 การออกแบบฝ້ารองแก้ว	99
3.11 การออกแบบกล่องใส่ทีชชู	100
3.12 การพับการพับโอริงงามีลายดอกทิวลิป	116
3.13 การประดิษฐ์ใบทิวลิป	117
3.14 ต้นแบบผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์	118
3.15 ต้นแบบผลิตภัณฑ์ปลอกหมอน	119
3.16 ต้นแบบผลิตภัณฑ์ปลอกหมอนอิง	120
3.17 ต้นแบบผลิตภัณฑ์ผ้าคาดโต๊ะ	121
3.18 ต้นแบบผลิตภัณฑ์ฝ້ารองจาน	122
3.19 ต้นแบบผลิตภัณฑ์ฝ້ารองแก้ว	123
3.20 ต้นแบบผลิตภัณฑ์กล่องใส่กระดาษทิชชู	124
3.21 แบบ SKETCH DESIGN ชุดเครื่องประดับสตรี แบบที่ 1	134
3.22 แบบ SKETCH DESIGN ชุดเครื่องประดับสตรี แบบที่ 2	135
3.23 แบบ SKETCH DESIGN ชุดเครื่องประดับสตรี แบบที่ 3	136
3.24 วัสดุที่ใช้ในการประดิษฐ์เครื่องประดับสตรี	146
3.25 อุปกรณ์ที่ใช้ในการประดิษฐ์เครื่องประดับสตรี	147
3.26 แพทเทิร์นสร้อยคอ (ขนาดย่อ)	148
3.27 แพทเทิร์นต่างหู (ขนาดย่อ)	148
3.28 แพทเทิร์นสร้อยข้อมือ (ขนาดย่อ)	149
3.29 แสดงรหัสสีเส้นไหมเรยอน	149
3.30 ขั้นตอนการพันไหม	150
3.31 ชิ้นส่วนของสร้อยคอ แบบที่ 1	150
3.32 แสดงรหัสสีเส้นไหมเรยอนที่ใช้สำหรับแพทเทิร์นสร้อยคอ	151
3.33 แสดงรหัสสีเส้นไหมเรยอนที่ใช้สำหรับแพทเทิร์นสร้อยคอ	152
3.34 ชิ้นส่วนของต่างหู แบบที่ 1	152

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
3.35 แสดงรหัสสีเส้นไหมเรยอนที่ใช้สำหรับแพทเทิร์นต่างๆ	153
3.36 สร้อยข้อมือ	153
3.37 แสดงรหัสสีเส้นไหมเรยอนที่ใช้สำหรับแพทเทิร์นสร้อยข้อมือ	154
3.38 ขั้นตอนการประกอบสร้อยคอ	155
3.39 ขั้นตอนการประกอบต่างหู	156
3.40 ขั้นตอนการประกอบสร้อยข้อมือ	157
3.41 ผลงานสำเร็จชุดเครื่องประดับ แบบที่ 1	157
3.42 โครงสร้างแพทเทิร์นสร้อยคอ	158
3.43 แพทเทิร์นสร้อยคอ (ขนาดย่อ)	159
3.44 โครงสร้างแพทเทิร์นต่างหู	160
3.45 แพทเทิร์นต่างหู (ขนาดย่อ)	160
3.46 โครงสร้างแพทเทิร์นสร้อยข้อมือ	161
3.47 แพทเทิร์นสร้อยข้อมือ (ขนาดย่อ)	161
3.48 แสดงรหัสสีเส้นไหมเรยอน	161
3.49 ขั้นตอนการพันไหม	162
3.40 สร้อยคอ	162
3.41 แสดงรหัสสีเส้นไหมเรยอนที่ใช้สำหรับแพทเทิร์นสร้อยคอ	163
3.42 แสดงรหัสสีเส้นไหมเรยอนที่ใช้สำหรับแพทเทิร์นสร้อยคอ (ต่อ)	164
3.43 ต่างหู	164
3.44 แสดงรหัสสีเส้นไหมเรยอนที่ใช้สำหรับแพทเทิร์นต่างหู	165
3.45 สร้อยข้อมือ	165
3.46 แสดงรหัสสีเส้นไหมเรยอนที่ใช้สำหรับแพทเทิร์นสร้อยข้อมือ	166
3.47 ขั้นตอนการประกอบสร้อยคอ	167
3.48 ขั้นตอนการประกอบต่างหู	168
3.49 ขั้นตอนการประกอบสร้อยข้อมือ	168

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
3.50 ผลงานสำเร็จชุดเครื่องประดับ แบบที่ 2	169
3.51 โครงสร้างแพทเทิร์นสร้อยคอ	169
3.52 แพทเทิร์นสร้อยคอ (ขนาดย่อ)	170
3.53 แพทเทิร์นสร้อยคอ (ขนาดย่อ)	171
3.54 โครงสร้างแพทเทิร์นต่างหู	172
3.55 โครงสร้างแพทเทิร์นต่างหู	173
3.56 แพทเทิร์นต่างหู (ขนาดย่อ)	174
3.57 โครงสร้างแพทเทิร์นสร้อยข้อมือ	174
3.58 แพทเทิร์นสร้อยข้อมือ	174
3.59 แสดงรหัสสีเส้นไหมเรยอน	175
3.60 ขั้นตอนการพันไหม	175
3.61 สร้อยคอ	176
3.62 แสดงรหัสสีเส้นไหมเรยอนที่ใช้สำหรับแพทเทิร์นสร้อยคอ	177
3.63 แสดงรหัสสีเส้นไหมเรยอนที่ใช้สำหรับแพทเทิร์นสร้อยคอ (ต่อ)	178
3.64 ต่างหู	179
3.65 แสดงรหัสสีเส้นไหมเรยอนที่ใช้สำหรับแพทเทิร์นต่างหู	179
3.66 แสดงรหัสสีเส้นไหมเรยอนที่ใช้สำหรับแพทเทิร์นต่างหู	180
3.67 เข็มกลัด	180
3.68 แสดงรหัสสีเส้นไหมเรยอนที่ใช้สำหรับแพทเทิร์นสร้อยข้อมือ	181
3.69 ขั้นตอนการประกอบสร้อยคอ	182
3.70 ขั้นตอนการประกอบต่างหู	183
3.71 ขั้นตอนการประกอบเข็มกลัดติดเสื้อ	183
3.72 ผลงานสำเร็จชุดเครื่องประดับ แบบที่ 3	184
3.72 แสดงการปักเนกไท	189
3.73 แสดงการปักหมวก	189

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
3.74 แสดงการปักกางเกง	190
3.75 แสดงการปักเสื้อ	190
3.76 แสดงเครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ	192
3.77 แสดงเครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ	193
4.1 ออกแบบกระเป๋า รูปแบบที่ 1	203
4.2 ออกแบบกระเป๋า รูปแบบที่ 3	204
4.3 ออกแบบชุดภาพศิลปะ รูปแบบที่ 1	204
4.4 ออกแบบชุดภาพศิลปะ รูปแบบที่ 2	205
4.5 ออกแบบชุดภาพศิลปะ รูปแบบที่ 3	205
4.6 ออกแบบตุ๊กตา รูปแบบที่ 1	206
4.7 ต้นแบบกระเป๋า	215
4.8 ต้นแบบชุดภาพศิลปะ	216
4.9 ต้นแบบตุ๊กตา	217
4.10 แผนที่จังหวัดราชบุรี	250
4.11 แผนที่อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี	251
4.12 ลายธรรมชาติ	253
4.13 ลายอ่อนทาสีหรือลายยกดอก	253
4.14 ลายประยุกต์	254
4.15 ออกแบบภาพร่างความคิดตราสินค้า (Logo) ในโปรแกรม (Illustration)	282
4.16 ภาพร่างความคิด (Sketch Design) ตราสินค้า (Logo) ของวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมืองตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี	285
4.17 ออกแบบภาพร่างความคิด (Sketch Design) ถูงบรรจุภัณฑ์	287
4.18 ออกแบบภาพร่างความคิด (Sketch Design) ถูงบรรจุภัณฑ์	289

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่

หน้า

4.19 ออกแบบภาพร่างความคิด (Sketch Design) แท้กสินค้ำ

289

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ที่มีต่อรูปแบบการพับโอริงามิ ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี	102
3.2 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ที่มีต่อสียาผ้าทอในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี	103
3.3 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ที่มีต่อโทนสีโอริงามิ ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี	104
3.4 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ที่มีต่อการปัก ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง	105
3.5 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ที่มีต่อรูปแบบโคมไฟ ในการพัฒนารูปแบบของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี	106
3.6 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ที่มีต่อชุดตกแต่งห้องนอน ปลอกหมอน ในการพัฒนารูปแบบของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี	107
3.7 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ที่มีต่อชุดตกแต่งห้องนอน ปลอกหมอนอิง ในการพัฒนารูปแบบของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี	108
3.8 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ที่มีต่อชุดตกแต่งโต๊ะอาหาร ผ้าคาดโต๊ะในการพัฒนารูปแบบของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี	109

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
3.9 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ที่มีต่อชุดตกแต่งโต๊ะอาหาร ผ้ารองงาน ในการพัฒนารูปแบบของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอรังามิและงานปักกลุ่มวิสาหกิจ ชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี	110
3.10 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ที่มีต่อชุดตกแต่งโต๊ะอาหาร ผ้ารองแก้ว ในการพัฒนารูปแบบของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอรังามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจ ชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี	111
3.11 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ที่มีต่อชุดตกแต่งโต๊ะอาหาร กล่องใส่ ทิชชู ในการพัฒนารูปแบบของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอรังามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี	112
3.12 ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน	140
3.13 ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน	141
3.14 ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน	142
3.15 ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน	143
3.16 วัสดุที่ใช้ในการประดิษฐ์เครื่องประดับสตรี	145
3.17 อุปกรณ์ที่ใช้ในการประดิษฐ์เครื่องประดับสตรี	146
4.1 ค่าความถี่ และคาร์ยอลละ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	207
4.2 ค่าเฉลี่ย และระดับความพึงพอใจที่มีต่อการออกแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจาก ผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผลิตภัณฑ์กระเป๋า จำนวน 3 รูปแบบ	209
4.3 ค่าเฉลี่ย และระดับความพึงพอใจที่มีต่อการออกแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผลิตภัณฑ์ชุดภาพศิลปะ จำนวน 3 รูปแบบ	211
4.4 ค่าเฉลี่ย และระดับความพึงพอใจที่มีต่อการออกแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจาก ผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผลิตภัณฑ์ตุ๊กตา จำนวน 3 รูปแบบ	213

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.5 ค่าความถี่ และค่าร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	218
4.6 ค่าเฉลี่ย และระดับความพึงพอใจที่มีต่อต้นแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมือง สำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จำนวน 3 ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ กระเป๋า ชุดภาพศิลปะ และตุ๊กตา	220
4.7 ค่าเฉลี่ย และระดับความพึงพอใจที่มีต่อสินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี โดยรวม ทุกผลิตภัณฑ์	222
4.8 ค่าความถี่ และค่าร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	226
4.9 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์โคมไฟ จากผ้าทอด้วยเทคนิค โอรังงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี <u>ด้านผลิตภัณฑ์โคมไฟ</u>	229
4.10 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาชุดตกแต่งห้องนอนจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอรังงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี <u>ผลิตภัณฑ์ปลอกหมอน</u>	231
4.11 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาชุดตกแต่งห้องนอนจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอรังงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี <u>ผลิตภัณฑ์ปลอกหมอนอิง</u>	233
4.12 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาชุดตกแต่งโต๊ะอาหาร ผ้าทอด้วยเทคนิคโอรังงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี <u>ผลิตภัณฑ์ผ้าคาดโต๊ะ</u>	235
4.13 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาชุดตกแต่งโต๊ะอาหาร ผ้าทอด้วยเทคนิคโอรังงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี <u>ผลิตภัณฑ์ผ้ารองจาน</u>	237

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.14 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาชุด ตกแต่งโต๊ะอาหาร ผ้าทอด้วยเทคนิคโอรังามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนชนทอผ้า พื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี <u>ผลิตภัณฑ์ผ้ารองแก้ว</u>	239
4.15 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาชุด ตกแต่งโต๊ะอาหาร ผ้าทอด้วยเทคนิคโอรังามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี <u>ผลิตภัณฑ์กล่องใส่ทิชชู</u>	241
4.16 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนา ผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอรังามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้า พื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี <u>โดยรวมทุกผลิตภัณฑ์</u>	243
4.17 ค่าความถี่ และค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	257
4.18 ค่าความถี่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ย และระดับความพึงพอใจที่มีต่อโครงการวิจัย เรื่องชุมชนปฏิบัติการเรียนรู้ลดรายจ่ายที่ท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับของกลุ่ม วิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี	259
4.19 ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และระดับความพึงพอใจที่มีต่อโครงการวิจัยเรื่องชุมชนปฏิบัติการ เรียนรู้ลดรายจ่ายที่ท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอ พื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี	260
4.20 ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และระดับความพึงพอใจที่มีต่อโครงการวิจัยเรื่องชุมชนปฏิบัติการ เรียนรู้ลดรายจ่ายที่ท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอ พื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี	261
4.21 ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และระดับความพึงพอใจที่มีต่อโครงการวิจัยเรื่องชุมชนปฏิบัติการ เรียนรู้ลดรายจ่ายที่ท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอ พื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี	262
4.22 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ	266
4.23 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ของเครื่องประกอบการแต่งกาย สุภาพบุรุษแบบไทยเหมาะสมมากที่สุดที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	267

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.24 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย	269
4.25 ผลความพึงพอใจด้านการออกแบบ การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประกอบกายแต่งกาย สุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ	271
4.26 ผลความพึงพอใจต่อกางเกงขายาว สุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปัก สามมิติ	271
4.28 ผลความพึงพอใจต่อเนตไท สุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ	272
4.29 ผลความพึงพอใจต่อเสื้อ สุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ	273
4.30 ผลความพึงพอใจด้านคุณค่าและประโยชน์ใช้สอย โครงการวิจัย การพัฒนาผลิตภัณฑ์ เครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ ของกลุ่ม วิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี	274
4.31 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์	277
4.32 สรุปปัญหาและความต้องการของวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี	279
4.33 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ที่มีต่อรูปแบบตราสินค้า	284
4.34 ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ที่มีต่อรูปแบบตราสินค้า	284
4.35 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ที่มีต่อกล่องบรรจุภัณฑ์	290
4.36 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ที่มีต่อถุงบรรจุภัณฑ์	291
4.37 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ที่มีต่อแท็กสินค้า	292
4.38 ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน	292
4.39 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละ สถานภาพข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	293
4.40 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการออกแบบ ตราสินค้าของวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมืองตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัด ราชบุรี	295

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.41 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อกล่องบรรจุภัณฑ์ ของวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี	296
4.42 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อ ถุงบรรจุภัณฑ์ ของวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี	297
4.43 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละ สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	299
4.44 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัย ด้านวัตถุประสงค์ของโครงการ	301
4.45 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัย ด้านกระบวนการให้บริการ	302
4.46 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัย ด้านวิทยากร	303
4.47 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัย ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	304

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
3.1 แผนภูมิวิธีการดำเนินการวิจัย	129
3.2 ขั้นตอนการประดิษฐ์เครื่องประดับของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี	144
3.3 แผนกลยุทธ์ขั้นตอนการวิจัย	197

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การส่งเสริมให้ชุมชนจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ชุมชนสร้างรายได้และพึ่งพาตนเองในระดับครอบครัวและชุมชน โดย การประกอบกิจการที่เกี่ยวกับการผลิตสินค้า การให้บริการที่ดำเนินการโดยอาศัยทุนของตนเองและทุนของชุมชนที่มีเพื่อสร้างรายได้ แก้ไขปัญหา ความยากจนและทำให้ชุมชนเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืนพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548 มุ่งส่งเสริมความรู้และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น การสร้างรายได้ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รวมถึงพัฒนาวิสาหกิจชุมชนไปสู่การเป็นผู้ประกอบการในระดับที่สูงขึ้นไป สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ที่มีจุดมุ่งหมายสร้างความเข้มแข็งทาง เศรษฐกิจและการแข่งขันที่ยั่งยืน เน้นการพัฒนาความรู้ด้านการจัดการ การตลาด องค์ความรู้เกี่ยวกับการผลิตสินค้าที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น พัฒนามาตรฐานสินค้า การสร้างตราสินค้า การจัดการเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา และการพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพของกลุ่มต่างๆ ให้ สอดคล้องกับความหลากหลายของชุมชน (จิรพร และคณะ, 2554) โดยรัฐบาลได้ให้การสนับสนุนและพัฒนาวิสาหกิจชุมชนทั่วประเทศเพื่อ ยก ระดับคุณภาพของผลิตภัณฑ์

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง เป็นหนึ่งในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจังหวัดราชบุรี มีมาตรฐานและรางวัลที่ได้รับม.ผ.ช.18 (1) /2546 และผลิตภัณฑ์ OTOP คัดสรรระดับ 5 ดาว ต่อมาในปี พ.ศ.2547 ได้รับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดราชบุรี ในการปรับปรุงศูนย์ทอ ผ้า ให้มีความพร้อมในการต้อนรับผู้มาเยี่ยมชมซื้อผลิตภัณฑ์ ไค้ แกะ เกรียง ผ้าซิ่นกะเหรี่ยง และผลิตภัณฑ์แปรรูปอื่น ๆ จนกระทั่งได้รับการ คัดสรรผลิตภัณฑ์ผ้าทอกะเหรี่ยง ให้เป็นหนึ่งในตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในระดับตำบล และระดับอำเภอบ้านคา จากการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนและ ตัวแทนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง นางกุหลาบ อีร์ชวา และนางซาลี โสภิษฐพันธ์ กล่าววา “กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตั้งอยู่ใน พื้นที่ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผ้าทอพื้นเมืองดั้งเดิมจะเป็นผ้าทอกะเหรี่ยงของชาวกะเหรี่ยงบ้านบึงเหนือมีมาแต่อดีต เนื่องจากการดำเนินชีวิตของชาวกะเหรี่ยงจะเคร่งครัดในเรื่องประเพณีวัฒนธรรม และพิธีกรรม ไม่วาจะเป็นการสร้างบ้านเรือนหรือการแต่งกายที่ผู้ หญิงกะเหรี่ยงเกือบทุกครั้งเรือนในหมู่บ้านจะต้องทอผ้าเป็น คือเมื่อแต่งงานมีลูกจะต้องทอผ้าไว้ให้ลูกเป็นผ้าสีขาว เมื่อครบเก้าเดือน

ตลอดลูกก็จะทอผ้าได้หลายผืน นำผ้ามาตัดเย็บเป็นเสื้อผ้าให้ลูกใส่อย่างง่าย ผ้าที่ทอใช้ในชีวิตประจำวัน จะเป็นเสื้อผ้าเครื่องใช้ ชิ้นหรือหนึ่ย ยาม ผ้าโปก ผ้าหม หรือผ้าชนิดอื่น ๆ จะเน้นความสวยงามและความหนาของเนื้อผ้า เพราะวามอบุ่บ่านติดเขตชายแดน ภูเขา และมีป่าไม้มาก มีอากาศหนาวเย็น จึง ต้องใส่เสื้อผ้าหนา เพื่อความอบอุ่นร่างกาย ซึ่งต่อมาความเจริญมีมากขึ้น การแต่งกายของชาวกะเหรี่ยงก็เริ่มเปลี่ยนไปตามสมัยนิยม แต่ก็ยังคง รักษาวัฒนธรรมประเพณีการแต่งกายไว้บ้าง จะมีการแต่งกายด้วยชุดกะเหรี่ยงประจำท้องถิ่น ในงานประเพณีต่างๆ เช่น ประเพณีกินข้าวหอม งาน บวช งานแต่งงาน และงานสำคัญอื่น ๆ”

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงพบจุดแข็ง (Strength) ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ซึ่งเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีการสืบทอด วัฒนธรรมอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ไม่มีการแบ่งแยกกลุ่มและศาสนา จึงเป็นต้นทุนทางสังคมที่สำคัญในการพัฒนาต่าง ๆ แต่จุดอ่อน (Weaknesses) พบว่าโครงสร้างประชากรจังหวัดราชบุรี เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงสู่การเป็นสังคมสูงวัย ในขณะที่ประชากรวัยแรงงานคงที่ อันจะ ทำให้แรงงานในภาคการผลิตลดลง ก่อให้เกิดปัญหาเรื่องความยากจนจากเหตุผลดังกล่าวทำให้ คณะผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการยก ระดับวิสาหกิจชุมชนและส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน การสร้างมูลค่าให้ กับสินค้าของกลุ่มให้ได้รับการยอมรับจากผู้บริโภค การสร้างความแตกต่างในตัวสินค้า การผลิตเชิงธุรกิจบนฐานอัตลักษณ์เดิมของชุมชน ที่จะ สร้างความยั่งยืน ขับเคลื่อนและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนให้เข้มแข็งสามารถพึ่งตนเองได้ โดยจะได้แนวทางในการพัฒนาสินค้าที่ระลึกประจำชุมชน ผลิตภัณฑ์ของใช้ของตกแต่งบ้าน ผลิตภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกาย ผลิตภัณฑ์เครื่องประดับท้องถิ่นและการออกแบบตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์

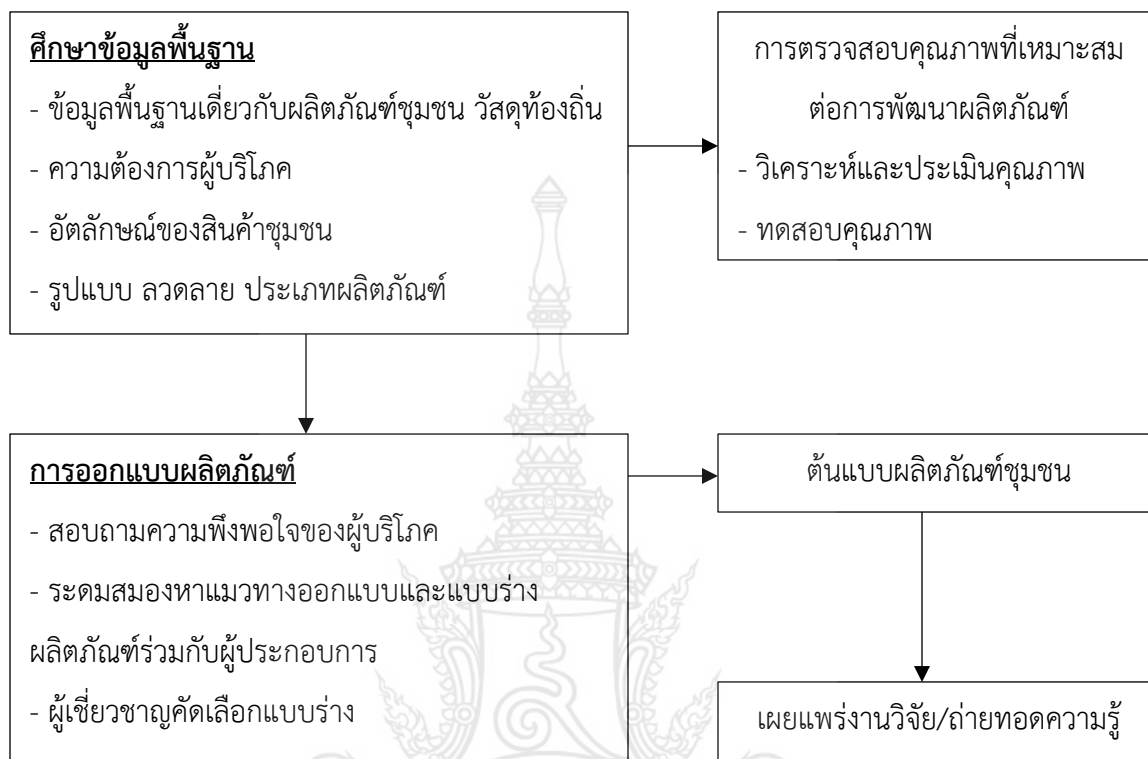
1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 ออกแบบผลิตภัณฑ์และพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์ของใช้ของตกแต่งบ้าน สินค้าที่ระลึก เครื่องประกอบการแต่งกายจากผ้าทอมือ และการออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์

1.2.2 หาแนวทางส่งเสริมสินค้าของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์จากผ้าเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์

1.2.3 ถ่ายทอดเทคโนโลยีองค์ความรู้จากการวิจัย ให้แก่กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์จากผ้า ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

1.3 กรอบแนวคิด

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 ได้องค์ความรู้ในการพัฒนาสินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดราชบุรี ให้มีเอกลักษณ์และมีรูปแบบสร้างสรรค์

1.4.2 ได้ผลิตภัณฑ์ต้นแบบของสินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดราชบุรี

1.4.3 ผลงานวิจัยมีส่วนเพิ่มประสิทธิภาพในการสร้าง มูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าและมีสวนช่วยในการพัฒนารูธุรกิจชุมชนให้เติบโตอย่างยั่งยืน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่อง สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากตำราและเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเรียบเรียงหัวข้อ ดังนี้

- 2.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับผ้าทอกะเหรี่ยงชุมชนบ้านคา จังหวัดราชบุรี
- 2.2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการออกแบบผลิตภัณฑ์ (Product Design)
- 2.3 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ประเภทของที่ระลึก (Souvenir)
- 2.4 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์
- 2.5 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโอริงามิ
- 2.6 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการออกแบบผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้าน
- 2.7 ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เครื่องประดับจากผ้าท้องถิ่น
- 2.8 ข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบเครื่องประดับ
- 2.9 ข้อมูลเกี่ยวกับเทคนิคสานหัว
- 2.10 ข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษ
- 2.11 ข้อมูลเกี่ยวกับการปักสามมิติ
- 2.12 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบตราสินค้าและตราสัญลักษณ์
- 2.13 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบบรรจุภัณฑ์
- 2.14 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ
- 2.15 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

2.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับผ้าทอกะเหรี่ยงชุมชนบ้านคา จังหวัดราชบุรี

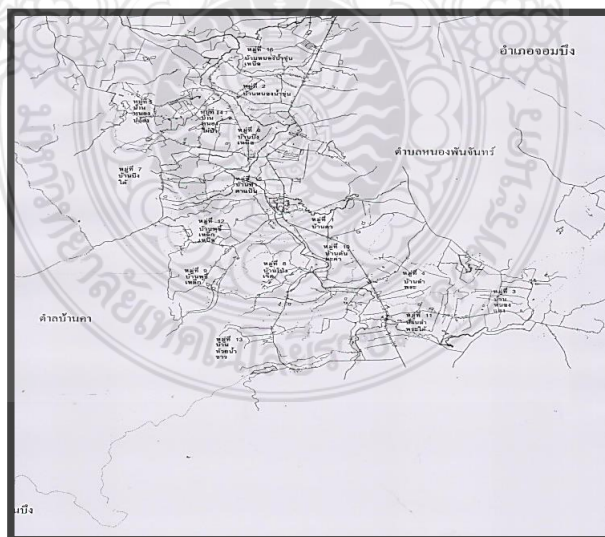
2.1.1 ประวัติตำบลบ้านคา

ตำบลบ้านคา แบ่งการปกครองออกเป็น 16 หมู่บ้าน ชื่อบ้านคา เดิมชื่อ "บ้านข่า" เพราะมีต้นข่าขึ้นอยู่มากมาย ต่อมาชาวบ้านเรียกเพี้ยนเป็น "บ้านคา" จึงเป็นชื่อบ้านคาตั้งแต่นั้นมาจนถึงปัจจุบัน และยังเป็นสถานที่ตั้งของที่ว่าการอำเภอบ้านคาบ้านคาในขณะนี้ ตำบลบ้านคาได้ยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ลงวันที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2539 (ประกาศกระทรวงมหาดไทยนี้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป) (การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตำบลบ้านคา, 2562)

2.1.2 สภาพทั่วไปของตำบล

2.1.2.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์ ตำบล บ้านคา มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 281 ตารางกิโลเมตร (218,482 ไร่) พื้นที่อำเภอบ้านคา อยู่ห่างจากตัวจังหวัดราชบุรีประมาณ 75 กิโลเมตร

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเคย อำเภอสวนผึ้ง
ทิศใต้	ติดต่อกับ	องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง อำเภอบ้านคา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	องค์การบริหารส่วนตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	องค์การบริหารส่วนตำบลตะนาวศรี อำเภอสวนผึ้ง

ภาพที่ 2.1 การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตำบลบ้านคา (2562)

1) พื้นที่ภูเขาสูง มีสภาพเป็นเทือกเขาสูง อุดมด้วยป่าดิบ ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง และป่าไฟ ในระดับความสูง ตั้งแต่ 200 เมตร ถึง 1,100 เมตร

2) พื้นที่ราบสูง ได้แก่บริเวณถัดจากบริเวณเทือกเขามาทางด้านตะวันออกจนถึงตอนกลางของพื้นที่ มีลักษณะเป็นที่ราบสูง และที่เนินลาด มีลำห้วย สาขา เป็นสายน้ำหลัก สภาพเนื้อดิน เป็นดินปนทรายมีการชะล้างพังทลายของหน้าดินค่อนข้าง สูงถึงปานกลาง

2.1.2.2 แหล่งน้ำ ได้แก่ แม่น้ำภาชี มีห้วย หนอง คลอง บึง จำนวน 13 แห่ง และมีคลองชลประทานไหลผ่าน ทำให้ชาวบ้านมีน้ำทำการเกษตรได้ทั้งปี ได้แก่ การปลูกสับปะรด การทำไร่ และการเพาะปลูกอื่นๆ ตำบลบ้านคางตั้งอยู่ในเขตที่ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากมหาสมุทรอินเดียแต่การที่มีเทือกเขาตะนาวศรีบังไว้อยู่ ทำให้เป็นที่อับฝน อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ ๒๗ องศาเซลเซียส สูงสุดเดือนเมษายน - พฤษภาคมประมาณ 36 องศาเซลเซียส และต่ำสุดในเดือนธันวาคม-มกราคม ประมาณ 18 องศาเซลเซียส ฤดูฝนเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม-พฤศจิกายน โดยตกหนักที่สุดในเดือนกันยายน และทิ้งช่วงในเดือนมิถุนายนและสิงหาคมฝนส่วนใหญ่จะถูกพัดเลยไปตกในแถบกลุ่มแม่น้ำแม่กลอง แต่ในฤดูหนาวบริเวณเชิงเขาหรือหุบเขาในพื้นที่อำเภอบ้านคางจะมีสภาพอากาศหนาวมากเฉลี่ย 8-15 องศาเซลเซียส (การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตำบลบ้านคาง, 2562)

2.1.3 ผ้าทอกะเหรี่ยงชุมชนบ้านคาง จังหวัดราชบุรี

2.1.3.1 ประวัติผ้าทอกะเหรี่ยงชุมชนบ้านคาง จังหวัดราชบุรี บ้านบึงเหนือได้ชื่อว่าเป็นแหล่งทอผ้ากะเหรี่ยงที่เป็นที่รู้จักและใหญ่ที่สุดของไทย กะเหรี่ยงในจังหวัดราชบุรี ที่มีการอนุรักษ์วิถีการทอผ้า ลวดลายผ้า ผลิตภัณฑ์ผ้าทอกะเหรี่ยง ชุดแต่งกายสตรีแบบดั้งเดิม ชาวกะเหรี่ยงภายในพื้นที่จังหวัดราชบุรี และผู้ที่สนใจผ้าทอกะเหรี่ยงจะต้องมาหาซื้อผ้าทอกะเหรี่ยงที่บ้านบึงเหนืออยู่เสมอ และเป็นแหล่งเดียวที่สามารถมองเห็นพัฒนาการของการทอผ้าที่มีการสืบทอดจากอดีต ยังคงรักษาภูมิปัญญาการทอได้จนถึงปัจจุบัน การทอผ้ากะเหรี่ยงของชาวกะเหรี่ยงบ้านบึงเหนือมีมาแต่อดีต เนื่องจากการดำเนินชีวิตของชาวกะเหรี่ยงที่เคร่งครัดในเรื่องประเพณีวัฒนธรรม พิธีกรรมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการสร้างบ้านเรือนหรือการแต่งกายที่ผู้หญิงกะเหรี่ยงเกือบทุกครัวเรือนในหมู่บ้านจะต้องทอผ้าเป็น คือเมื่อแต่งงานมีลูกจะต้องทอผ้าไว้ให้ลูกเป็นผ้าสีขาว เมื่อครบเก้าเดือนคลอดลูกก็จะทอผ้าได้หลายผืน นำผ้ามาตัดเย็บเป็นเสื้อผ้าให้ลูกใส่อย่างง่ายๆ ผ้าที่ทอใช้ในชีวิตประจำวันจะเป็นเสื้อกะเหรี่ยง ชินหรือหนี้ย ย่อม ผ้าโพก ผ้าห่ม หรือผ้าชนิดอื่นๆ จะเน้นความสวยงามและความหนาของเนื้อผ้า เพราะว่าหมู่บ้านติดเขตชายแดน ภูเขา และมีป่าไม้มาก มีอากาศหนาวเย็น จึงต้องใส่เสื้อผ้าหนา เพื่อความอบอุ่นแก่ร่างกาย ซึ่งต่อมาความเจริญมีมากขึ้น การแต่งกายของชาวกะเหรี่ยงก็เริ่มเปลี่ยนไปตามสมัยนิยม แต่ก็ยังคงรักษาวัฒนธรรมประเพณีการแต่ง

กายไว้บ้าง จะมีการแต่งกายด้วยชุดกะเหรี่ยงประจำท้องถิ่น ในงานประเพณีต่างๆ เช่น ประเพณีกินข้าวห่อ งานบวช งานแต่งงาน และงานสำคัญอื่นๆ (องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านคา อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี, 2561)

ศูนย์ทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านคา ได้ก่อตั้งเมื่อปี 2540 ที่หมู่บ้าน บ้านบึงเหนือ ตำบลบ้านคา อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี เนื่องจากหมู่บ้านนี้มีชาวกะเหรี่ยงอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำไร่ ใช้ชีวิตเรียบง่าย นิยมแต่งกายด้วยผ้าที่ทอขึ้นมาเอง โดยใช้วิธีการทอมือ ใช้กี่คาดที่เอวแบบดั้งเดิม วัสดุอุปกรณ์ใช้ของหาง่ายในท้องถิ่น ทอแบบสวยงามและมีความหนา จนเกิดเป็นภูมิปัญญาการทอผ้ากะเหรี่ยงจากรุ่นปู่ย่าตายายสู่ลูกหลาน โดยสอนการทอผ้าให้แก่ลูกหลานของตน ส่วนมากจะทอเป็นเสื่อ ผ้าถุง และย่าม ไว้ใช้สวมใส่ในเทศกาลงานประเพณีต่าง ๆ ในปี 2541 ผู้ใหญ่บ้านคือ นายเช้า ทองก เห็นว่าแม่บ้านในหมู่บ้านมีความสนใจในการทอผ้าและมีฝีมือในการทอผ้า แต่ยังขาดการออกแบบลวดลายผ้าใหม่ และการทอแบบสมัยใหม่ จึงขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานพัฒนาชุมชนจังหวัดและอุตสาหกรรมจังหวัด ซึ่งก็ได้รับการสนับสนุนวิทยากรสอนทอผ้า พร้อมวัสดุอุปกรณ์ และมีผู้บริจาคที่ดินเพื่อสร้างศูนย์ทอผ้า ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น ๆ ในพื้นที่ เพื่อให้แม่บ้านในหมู่บ้านได้ฝึกอบรมการทอผ้า จนปัจจุบันได้รับการปรับปรุงศูนย์ทอผ้าให้สามารถต้อนรับผู้มาเยี่ยมชมเลือกซื้อสินค้าอย่างมากมาย (กระทรวงวัฒนธรรม, 2565)

ภาพที่ 2.2 ศูนย์การเรียนรู้ผ้าทอกะเหรี่ยงชุมชนบ้านคา จังหวัดราชบุรี

อารีย์ กงจก ครูช่างศิลปหัตถกรรม 2559 ด้านเครื่องทอ / ทอผ้ากะเหรี่ยง จังหวัดราชบุรี (2565) เล่าว่า เมื่อได้มาแต่งงานกับสามีที่เป็นชาวกะเหรี่ยง อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จึงได้เรียนรู้วัฒนธรรม ประเพณีอันดีงามและการทอผ้ากะเหรี่ยงจากแม่สามี ด้วยความสนใจ ครูอารีย์จึงตั้งใจที่ฝึกฝนเรียนรู้แต่ด้วยความละเอียดอ่อนของลวดลายและกรรมวิธีของการทอผ้ากะเหรี่ยง ครูอารีย์จึงมองหาวิธีที่จะสามารถ

จัดเก็บองค์ความรู้ไว้ให้คนรุ่นหลังได้ศึกษาเป็นตำรา ซึ่งเป็นการรวบรวมภูมิปัญญาการทอผ้ากะเหรี่ยงราชบุรีไว้

ภาพที่ 2.3 อารีย์ กงจก ครูช่างศิลปหัตถกรรม

เทคนิคจก หรือ "การแกะดอก" ซึ่งจะปรากฏในตีนซิ่นนับว่าลายจกเป็นลายที่โดดเด่นที่สุด โดยในการจกนั้นยังประกอบไปด้วยลายจำนวนมาก เช่น ลายเสือ ลายแมงมุม ลายขาไก่ ลายตีนตุ๊กแก ความงามบนลวดลายเหล่านี้ยังแฝงไว้ด้วยความเชื่อของชนเผ่า เช่น ลายเสือบนผ้าซิ่น เมื่อผู้เป็นเจ้าของเสียชีวิต หากยังไม่ยกผ้าซิ่นนี้ให้ผู้อื่น ต้องเลาะลายเสือออกก่อนที่จะนำไปเผาพร้อมกับร่างเจ้าของที่เสียชีวิต ไม่เช่นนั้นเชื่อว่าจะทำให้เจ้าของผ้ากลายเป็นเสือ เทคนิคจกดอก สีสีนของลายจะใช้สีที่สุดใส เช่น แดง ขาว เหลือง เขียว เป็นต้น

ภาพที่ 2.4 ตัวอย่างผ้าลายจก

เทคนิคการปัก ใช้วิธีการปักเดินเส้นด้าย สีเขียวสีแดง สร้างลวดลายที่โดดเด่นสวยงามส่วนใหญ่ จะปักกับเสื้อผู้หญิงที่แต่งงานแล้วประเพณีความเชื่อต่าง ๆ เสื้อกะเหรี่ยงโบราณ ที่มีเอกลักษณ์การปักเป็น ลายพระอาทิตย์ สัญลักษณ์แห่งความโชติช่วงชัชวาล จะให้ลูกสาวใส่ก่อนมีรอบเดือนสามวันสามคืน เป็นความเชื่อว่าจะทำให้พ่อแม่มีฐานะร่ำรวย สำหรับผ้าถุงกะเหรี่ยงโบราณจะประดับด้วยพู่ที่แสดงถึง ความร่ำรวยหรือฐานะของผู้สวมใส่

ภาพที่ 2.5 ตัวอย่างเทคนิคการปัก

ปัจจุบันวิถีชีวิตชาติพันธุ์กะเหรี่ยงเปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากสภาพอากาศที่ร้อนขึ้น ผ้าฝ้ายที่หนา ของเสื้อกะเหรี่ยงแบบดั้งเดิมไม่เป็นที่นิยม ทำให้ภูมิปัญญาผ้าทอกะเหรี่ยงกำลังใกล้สูญหาย เด็กรุ่นใหม่ไม่ สนใจสวมใส่เสื้อผ้าของตัวเอง ครูอารีย์มองว่าการที่ฟื้นฟูเอกลักษณ์ภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์ กะเหรี่ยง จังหวัดราชบุรีขึ้นมาได้นั้น จะต้องมีการเก็บบันทึกลวดลายการทอเป็นตำรา จึงได้จัดตั้งกลุ่มสืบ สานวัฒนธรรมกะเหรี่ยงผ้าถุงกะเหรี่ยงแบบโบราณเพื่ออนุรักษ์องค์รวมของประเพณีวัฒนธรรม ตลอดจน คิดผลิตภัณฑ์จากผ้าทอกะเหรี่ยงให้หลากหลายขึ้น เช่น กระเป๋า ยาม ของใช้และของที่ระลึกอื่นๆ ทั้งนี้

เพื่อให้ผ้าทอกะเหรี่ยงได้รับการยอมรับในยุคปัจจุบัน โดยยังคงเอกลักษณ์เพื่อสืบสานมรดกภูมิปัญญาอันดีงามของชาติพันธุ์ให้คงอยู่สืบไป

ภาพที่ 2.6 ตัวผลิตภัณฑ์ตัวอย่างผ้าทอกะเหรี่ยงชุมชนบ้านคา

จากการศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับผ้าทอกะเหรี่ยงชุมชนบ้านคา พบว่าชุมชนบ้านคา จังหวัดราชบุรี บ้านบึงเหนือได้ชื่อว่าเป็นแหล่งทอผ้ากะเหรี่ยงที่เป็นที่รู้จักและใหญ่ที่สุดของไทย กะเหรี่ยงในจังหวัดราชบุรี ที่มีการอนุรักษ์วิถีการทอผ้า ลวดลายผ้า ผลิตภัณฑ์ผ้าทอกะเหรี่ยง ชุดแต่งกายสตรีแบบดั้งเดิม การทอผ้าส่วนมากจะทอเป็นเสื้อ ผ้าถุง และย่าม ไว้ใช้สวมใส่ในเทศกาลงานประเพณีต่าง ๆ

รวมทั้งของใช้และของที่ระลึกอื่นๆ ดังนั้นทำให้ผู้วิจัยเกิดแนวคิดในการนำผ้าทอกะเหรี่ยงชุมชนบ้านคามา ตัดเย็บพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอ

2.2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการออกแบบผลิตภัณฑ์ (Product Design)

ข้อมูลด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ วิรุณ (2539) ได้สรุปเรื่องการออกแบบผลิตภัณฑ์ ไว้ดังนี้ การออกแบบผลิตภัณฑ์ Product (Design) คือ การออกแบบสิ่งของเครื่องใช้ เพื่อนำมาใช้สอยในชีวิตประจำวัน โดยเน้นการผลิตรูปสินค้าในจำนวนมาก เพื่อให้ผ่านไปยังผู้ซื้อหรือผู้บริโภค (Consumer) ในวงกว้าง โดยที่รูปแบบและคุณภาพของผลิตภัณฑ์จะเป็นปัจจัยสำคัญ ชักจูงผู้บริโภคให้เกิดความกระหายที่จะจ่ายเงินซื้อผลิตภัณฑ์นั้น

จากข้อมูลข้างต้น การออกแบบผลิตภัณฑ์ จึงเกี่ยวข้องกับปัจจัยหลายด้านซึ่งควรจะได้ พิจารณา คือ

1. การออกแบบที่สัมพันธ์กับคุณภาพของผลิตภัณฑ์
2. การออกแบบที่สัมพันธ์กับวัสดุและกระบวนการผลิต
3. การออกแบบที่สัมพันธ์กับความต้องการของผู้บริโภค
4. การออกแบบที่มีคุณค่าทางความงาม

2.2.1 การออกแบบที่สัมพันธ์กับคุณภาพของผลิตภัณฑ์

การออกแบบผลิตภัณฑ์ ควรจะต้องพิจารณาถึงคุณภาพของผลิตภัณฑ์เป็นประการแรก เพื่อจะได้ ออกแบบให้ได้ ความคงทนถาวรมากน้อย หรือออกแบบให้เหมาะสมกับการใช้เพียงชั่วคราวของผลิตภัณฑ์นั้น เพราะการออกแบบจะต้องคำนึงถึงวัสดุและเวลาการผลิตไปพร้อมกัน ถ้าออกแบบโดยไม่ได้ศึกษาถึงคุณภาพตามเป้าหมายของการผลิตแล้วก็ไม่สามารถออกแบบที่เหมาะสมได้

2.2.2 การออกแบบที่สัมพันธ์กับวัสดุและกระบวนการผลิต

การผลิตสิ่งของเครื่องใช้ หรือผลิตภัณฑ์ในรูปแบบสินค้าปัจจุบันนี้ กำลังการผลิตเพื่อผลิตภัณฑ์จำนวนมาก มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เครื่องมือที่ใช้ในการผลิต เช่น เครื่องจักร เครื่องทุ่นแรงอื่นๆ ย่อมเหมาะสมกับวัสดุอย่างหนึ่ง ทำให้การออกแบบผลิตภัณฑ์ต้องพิจารณา วัสดุและกระบวนการผลิตไปพร้อมกัน

การออกแบบที่สัมพันธ์กับหน้าที่ใช้สอย หน้าที่ใช้สอยของผลิตภัณฑ์แต่ละชิ้น เป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้ออกแบบจะต้องพิจารณา และออกแบบผลิตภัณฑ์ที่มีเครื่องกลไกซับซ้อน ผู้ออกแบบจะไม่รู้

ระบบการทำงานผลิตภัณฑ์นั้น ทั้งหมด ก็ควรจะรู้ การทำงานของผลิตภัณฑ์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการ ออกแบบ ผู้ออกแบบก็ต้องทำความเข้าใจกับหน้าที่ใช้สอยเป็นประการสำคัญด้วย เช่น การออกแบบชุด กาแฟ ควรจะรู้ ปริมาณ ความจุของถ้วยกาแฟ ที่ไม่มากไม่น้อยที่จับถนัดมือ ไม่ลื่นหรือตกได้ง่าย

2.2.3 การออกแบบที่สัมพันธ์กับความต้องการของผู้บริโภค

ความต้องการที่สอดคล้องกับชีวิตความเป็นอยู่ เป็นความต้องการที่เหมาะสมกับสภาพ วัฒนธรรม รสนิยม และการใช้ผลิตภัณฑ์นั้นๆ ความต้องการของผู้บริโภคยังเกี่ยวข้องกับสภาพเศรษฐกิจ โดยตรงอีกด้วย ถ้าสภาพสังคมที่มีกำลังเศรษฐกิจต่างๆ การออกแบบผลิตภัณฑ์ ที่มีคุณภาพสูง ราคาสูง สินค้าฟุ่มเฟือย หรือเน้นความงามทางการออกแบบมาจนผลิตภัณฑ์ ราคาสูง การออกแบบเช่นนี้ อาจจะ ไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคก็ได้

2.2.4 การออกแบบที่มีคุณค่าทางความงาม

เรื่องคุณค่าของความงามกับการออกแบบ เพื่อให้ผู้ออกแบบตระหนักถึงความงามที่ เด่นชัดร่วมสมัย และมีความคิดสร้างสรรค์แฝงอยู่ในการออกแบบแต่ละชิ้น นอกจากนั้น แล้วความประณีต บรรจงในการออกแบบหรือในผลิตภัณฑ์ยังเป็นคุณค่าส่วนหนึ่งของความงาม อีกด้วย

เมื่อกล่าวถึงผลิตภัณฑ์ ย่อมกินความไปอย่างกว้างขวาง โดยเน้นการผลิต จำนวนมากใน รูปสินค้า ซึ่งจะผลิตด้วยเครื่องจักรกลหรือวิธีการอื่นใดก็ได้ (วิรุณ, 2526)

2.3 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ประเภทของที่ระลึก (Souvenir)

ผลิตภัณฑ์ประเภทของที่ระลึก (Souvenir) ความหมายโดยสรุปมีดังนี้ (นิรนาม, มปป)

ของที่ระลึก หมายถึง สัญลักษณ์แทนบุคคล เรื่องราวต่างๆ ที่ได้รับการออกแบบสร้างสรรค์ขึ้น เพื่อกระตุ้นหรือเน้นย้ำความทรงจำหรือนึกคิดถึงอยู่เสมอในบุคคล เหตุการณ์หรือเรื่องราวนั้น

ของที่ระลึก หมายถึง สิ่งของที่ทำให้คิดถึงสถานที่ที่เคยไปสะท้อนให้เห็นเอกลักษณ์และประเพณี บางอย่าง

2.3.1 ประเภทของที่ระลึก

ของที่ระลึกซึ่งทำออกมาในรูปแบบต่างๆ เช่น ของบริโภค ของใช้ เครื่องประดับ มีความ เกี่ยวข้องกับวัสดุ เทคนิควิธีทำ จุดมุ่งหมายในการผลิตและการนำไปใช้ ตลอดจนอิทธิพลอื่นๆ ความเชื่อ

ศาสนา การเมือง วัฒนธรรม เศรษฐกิจและสังคม ทำให้ของที่ระลึกมีรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป การจัดประเภทของที่ระลึกสามารถจัดได้โดยยึดหลักต่อไปนี้

2.3.1.1 การจัดประเภทตามรูปแบบของที่ระลึก

1. ของที่ระลึกที่ผลิตขึ้นตามแบบประเพณีนิยม คือ ของที่ระลึกที่ผลิตขึ้นโดยมีรูปแบบต่อกันมาจากบรรพบุรุษ โดยในอดีตนั้นสร้างขึ้นเพื่อประโยชน์ใช้สอยเป็นหลัก เมื่อสภาวะ ความเป็นอยู่เปลี่ยนแปลง จุดมุ่งหมายของการใช้สิ่งนั้น จึงอาจเปลี่ยนแปลงไปเป็นของที่ระลึกให้แก่นักท่องเที่ยวได้ เช่น ผลิตภัณฑ์พื้นบ้านต่างๆ เป็นต้น

2. ของที่ระลึกที่ผลิตขึ้นตามแบบสมัยนิยม เป็นของที่ระลึกที่ผลิตขึ้นตามความนิยม ในสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเรื่องราวใดเรื่องราวหนึ่งในช่วงระยะเวลาหนึ่ง จากนั้นก็เสื่อมความนิยมไปกับรูปแบบใหม่เข้ามาแทนที่

2.3.1.2 การจัดประเภทตามวัสดุที่ใช้ผลิต

การจัดประเภทตามวัสดุที่ใช้ ผลิตแบ่งได้ 3 ประเภท ซึ่งอาจจะผลิตโดยใช้วัสดุประเภทใด ประเภทหนึ่งหรือใช้ผสมกัน รายละเอียดมีดังนี้

1. ของที่ระลึกที่ผลิตจากวัสดุธรรมชาติ เช่น ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากจากเปลือกหอย ดอกไม้แห้ง น้ำเต้า กะลามะพร้าว เป็นต้น นอกจากนี้ยังนำเอาวัสดุธรรมชาติมาสร้างเป็นรูปแบบใหม่ขึ้นอีกด้วย

2. ของที่ระลึกที่ผลิตจากวัสดุสังเคราะห์ เช่น แก้วมีความใสเป็นประกายทอมีความสุกปลั่ง พลาสติกมีสีสันสวยสด เป็นต้น จากคุณสมบัติของวัสดุและกรรมวิธีในการผลิตที่ต่างกันทำให้เกิดของที่ระลึกรูปแบบต่างๆ มากมาย เช่น เครื่องแก้ว เครื่องทองโลหะผลิตภัณฑ์ และผลิตภัณฑ์พลาสติก เป็นต้น

2.3.1.3 การจัดประเภทตามประโยชน์ใช้สอย

การจัดแบ่งของที่ระลึกตามประโยชน์ใช้สอยนี้จัดแบ่งตามจุดประสงค์ของการนำไปใช้ว่าใช้ในลักษณะใด แบ่งได้ ดังนี้

1. ของที่ระลึกประเภทของบริโภค หมายถึง ของที่ระลึกประเภทอาหารรวมถึงการจัดใส่ภาชนะและหีบห่อที่สวยงามเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค

2. ของที่ระลึกประเภทของอุปโภค ได้แก่ กระจกประเภทเครื่องใช้ต่างๆ ของที่เป็นสิ่งที่ผลิตขึ้นเพื่อตอบสนองต่อความต้องการทางด้านร่างกายเป็นส่วนใหญ่ ของที่ระลึกประเภทนี้ได้ผลิตภัณฑ์พื้นบ้านต่างๆ โคมไฟ เซิงเทียน ตะเกียง เป็นต้น

2.3.1.4 การจัดประเภทตามจุดประสงค์ของผลิต

ผลิตขึ้นเพื่อระลึกถึงบุคคลงานเหตุการณ์และสถานที่ต่างๆ ดังนี้

1. ของที่ระลึกที่ผลิตขึ้นเฉพาะบุคคล ได้แก่ ของที่ระลึกที่จัดทำขึ้นเพื่อเป็นของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ได้แก่ รูป โล่ เหรียญ ถ้วย ชง ฯลฯ
2. ของที่ระลึกผลิตขึ้นเฉพาะงาน เป็นการผลิตขึ้นเพื่อแจก แลก ซื้อขาย เฉพาะงานใดงานหนึ่ง เช่น งานแสดงสินค้า งานแต่งงาน งานศพ งานฉลองมงคลสมรส งานศิษย์เก่า ฯลฯ
3. ของที่ระลึกที่ผลิตขึ้นเฉพาะเหตุการณ์ ที่ผลิตขึ้นเพื่อระลึกถึงเหตุการณ์ต่างๆ เช่นเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ เช่น รูปจำลอง สัญลักษณ์แทน ฯลฯ
4. ของที่ระลึกที่ผลิตขึ้นเฉพาะที่ผลิตถึงสถานที่ใดสถานที่หนึ่งเพื่อระลึก ที่แสดงให้เห็นรูปแบบเฉพาะของท้องถิ่นโดยใช้วัสดุและเทคนิควิธีที่สืบทอดกันมาในท้องถิ่นนั้น เมื่อรูปแบบนั้นมาผลิตเป็นของที่ระลึกก็จะช่วยให้ระลึกถึงสถานที่แห่งนั้นได้

2.3.2 วัสดุและรูปแบบของที่ระลึกในท้องถิ่น

วัสดุที่ใช้ในการผลิตสินค้าของที่ระลึกที่นิยมกันในเขตภาคเหนือ เช่น ไม้ งานแกะสลัก ผักตบชวา นำไปสานเป็นหมวก กระเป๋า ตะกร้า กระจาด แผ่นรองแก้ว เป็นต้น ดิน ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากดิน เช่นเครื่องปั้นดินเผาที่มีรูปแบบต่างๆ ต้นปอสา ใช้ทำกระดาษโดยใช้เยื่อ เปลือกของต้นสามารถทำตามกระบวนการทำกระดาษ นิยมเอาไปทำร่ม ของใช้และของประดับ อื่นๆ เช่น กระเช้า ถาด ตุ๊กตา กระดาษห่อของขวัญ ดอกไม้ประดิษฐ์ ภาพเขียน ฯลฯ

2.3.3 สินค้าผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกทั่วไปที่ทำด้วยผ้า

ในส่วนของผ้าและเส้นใย ที่เป็นวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตงานด้านสิ่งทอซึ่งเป็นวัสดุที่นิยมผลิตเป็นของที่ระลึกที่แพร่หลายอีกประเภทหนึ่งผ้าไหม เช่น ผ้าฝ้าย ผลิตในรูปของเครื่องนุ่งห่ม ของใช้ของประดับต่างๆ มีการตกแต่งสีและลวดลายบนพื้นผ้าแบบต่างๆ เช่น การทอลวดลาย การย้อมบาติก การย้อมม่อฮ่อม การปักลาย การพิมพ์ ซิลค์สกรีน ฯลฯ

2.3.4 ของที่ระลึกในจังหวัดเพชรบุรี

จังหวัดเพชรบุรี จัดได้ว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเชิงวัฒนธรรม ของที่ระลึกของจังหวัดเพชรบุรี ส่วนใหญ่เน้นไปทางอาหาร และขนมหวาน อาทิเช่น ขนมหม้อแกง ลูกตาลโตนด น้ำตาลโตนด ซึ่งเป็นสินค้าของที่ระลึกให้นักท่องเที่ยว ดังนั้นหากมีการพัฒนานำเอกลักษณ์ของวิถีชีวิต ความเป็น

เอกลักษณ์ของคนชาวจังหวัดเพชรบุรีที่มีการทำขนมและการใช้ประโยชน์จากลูกตาลมาสร้างสรรค์หัตถกรรมทางสิ่งทอให้เส้นใยตาลที่เหลือทิ้งเป็นการเพิ่มมูลค่าเชิงอนุรักษ์ และมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายในวงการ ด้วยการพัฒนาผลิตภัณฑ์สิ่งทอประเภทของที่ระลึก จะทำให้สามารถสร้างธุรกิจให้กับชุมชน

2.4 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์ (Product development)

การพัฒนาสินค้าเป็นขั้นที่สำคัญของขบวนการพัฒนาสินค้า เนื่องจาก

1. เป็นความพยายามครั้งแรกในการที่จะผลิตสินค้าออกมาเป็นของจริง ซึ่งก่อนถึงขั้นนี้ เป็นเพียงความคิด หรืออาจจะเป็นภาพวาด หรือรูปจำลอง
2. เป็นการลงทุนอย่างมาก ซึ่งบริษัทต้องเสียทั้งเวลาและเงินจำนวนมากในการใช้กรรมวิธีทางเทคนิคผลิตสินค้าออกมา
3. ขั้นนี้จะได้คำตอบว่า ความคิดสินค้านี้จะสามารถผลิตเป็นสินค้าได้หรือไม่ หรือเพื่อการขายได้หรือไม่ถ้าปรากฏว่าถึงขั้นนี้แล้ว ความคิดสินค้านี้ไม่ได้ผล การลงทุนของบริษัทก็จะสูญเปล่า นอกจากนี้บริษัทได้ข้อมูลเกี่ยวกับผลพลอยได้ของสินค้า (by product) ในขบวนการพัฒนาสินค้า

2.4.1 การพัฒนารูปแบบและการทดสอบผู้บริโภค (Prototype development and consumer testing)

งานขั้นแรกของฝ่ายวิจัยและพัฒนา ก็คือสร้างแบบสินค้าที่มีคุณลักษณะตามแนวความคิดสินค้า และเพื่อดูว่ามีข้อยุ่งยากในการผลิตหรือไม่ เช่น บริษัทแห่งหนึ่ง มีวิศวกรและนักออกแบบพยายามทำต้นแบบ (prototype) ของเครื่องผสมของที่ดูดฝุ่นและที่ขัดพื้นไฟฟ้า ฝ่ายวิจัยและพัฒนาได้ทดลองประกอบสินค้าต้นแบบนี้ขึ้นมา 8 เครื่อง และได้นำไปใช้ทดสอบกับแม่บ้าน 50 คน ให้ลองใช้ ส่วนฝ่ายวิจัยและพัฒนาก็ได้ทำการทดสอบสินค้าต่อไป ซึ่งก็พบกับปัญหาอีกคือ อายุการใช้งานของมอเตอร์ไม่ทน ถูงใส่ฝุ่นยังไม่พอเหมาะและการถูพื้นก็ยังไม่ถูกวิธี เช่นเดียวกับการทดสอบกับผู้บริโภค แม่บ้านหลายคนไม่พอใจ เพราะเครื่องหนักเกินไป การดูดฝุ่นไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร การถูพื้นก็ไม่ดีและดูได้ไม่สะอาด การทดสอบกับผู้บริโภคทำพร้อม ๆ กับการพัฒนาตัวต้นแบบสินค้า มีวิธีการต่าง ๆ เพื่อใช้ในการทดสอบความชอบของต้นแบบสินค้าต่าง ๆ กัน เช่นวิธีการเปรียบเทียบคู่ (paired comparisons) และวิธีดำเนินการจัดลำดับ (ranking procedures)

2.4.2 การหีบห่อ (Packaging)

การหีบห่อควรจะให้เข้ากับแนวความคิดสินค้า เป้าหมายใหม่ของการหีบห่อ นอกเหนือจากเป็นการปกป้องสินค้าแล้ว ยังเพื่อเป็นการให้ความสะดวกสบายแก่ผู้ซื้อด้วย การหีบห่อควร จะให้ง่ายในการเปิดใช้ด้วยและการหีบห่อใช้เป็นการส่งเสริมการขายด้วย การขายปัจจุบันมีแนวโน้มเป็น การขายแบบช่วยตัวเองมากขึ้น ดังนั้นจึงควรที่จะทำหีบห่อให้ดึงดูดความสนใจแก่ลูกค้า และต้องอธิบาย ลักษณะสินค้า คุณภาพ และอื่น ๆ เพื่อให้ลูกค้าประทับใจด้วย

2.4.3 การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ (New product development)

แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

- 1) Innovation หมายถึง ผลิตภัณฑ์นวัตกรรมใหม่ ที่ไม่เคยมีมาก่อน ในตลาด
- 2) Modified หมายถึง ผลิตภัณฑ์ปรับปรุงใหม่ โดยการปรับเปลี่ยน ดัดแปลงผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่เดิมให้มีความแปลกใหม่มากขึ้น
- 3) Me-too หมายถึง ผลิตภัณฑ์ลอกเลียนแบบ โดยการลอกเลียนแบบ ผลิตภัณฑ์ของคู่แข่ง เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่สำหรับบริษัท แต่เก่าในตลาด

2.4.4 วงจรชีวิตผลิตภัณฑ์ (Product Life Cycle)

เมื่อผลิตภัณฑ์ถูกนำออกสู่ตลาด แสดงถึงการเริ่มต้นของวงจรชีวิตผลิตภัณฑ์ ระยะเวลาที่ผ่านไปจะมียอดขายเพิ่มขึ้นบ้าง น้อยบ้าง เป็นการแสดงถึงการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์ นั้น หากผลิตภัณฑ์ได้รับการยอมรับจากตลาดเป็นอย่างดียอดขายจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เมื่อผู้ซื้อไม่ ต้องการผลิตภัณฑ์นั้น ยอดขายจะตกต่ำลง ในที่สุดผลิตภัณฑ์นั้นก็หายไปจากตลาด แต่จะมีผลิตภัณฑ์ ใหม่เข้ามาสู่ตลาดแทนผลิตภัณฑ์เก่าที่ล้าสมัยซึ่งผู้ต้องการซื้ออีกต่อไป ผลิตภัณฑ์ใหม่ส่วนหนึ่งอาจได้รับ การต้อนรับจากตลาด แต่ผลิตภัณฑ์อีกหลายชนิดไม่สามารถเข้าสู่ตลาดจนลูกค้ายอมรับได้ ดังนั้น ระยะเวลาที่ผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดจะอยู่ในตลาดจึงไม่เท่ากัน เป็นการแสดงให้เห็นวงจรชีวิตที่สั้นหรือยาว ของผลิตภัณฑ์ซึ่งคล้ายกับวงจรชีวิตของคนเรา และจะเกิดวงจรชีวิตใหม่ เข้ามาแทนที่วงจรเดิมอย่างนี้ ตลอดไปเรื่อย ๆ วงจรใหม่ที่เกิดขึ้นอาจจะมาจากผลิตภัณฑ์ใหม่มีเทคโนโลยีสูงกว่า มีประสิทธิภาพดีกว่า หรือตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป

2.4.5 ขั้นตอนของวัฏจักรชีวิตผลิตภัณฑ์ (Stages of Product Life cycle)

วัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์จะประกอบด้วยวงจร 4 ขั้นตอน คือ

- ขั้นแนะนำผลิตภัณฑ์ (Product Introduction)
- ขั้นตลาดเจริญเติบโต (Market Growth)
- ขั้นตลาดอิ่มตัว (Market Maturity)
- ขั้นยอดขายตกต่ำ (Sales Decline)

2.4.6 กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่

ที่มาของการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ผลิตภัณฑ์ใหม่ (New Products) ในทางการตลาดประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์ที่ไม่เคยมีในตลาด เรียกว่า นวัตกรรม (Innovation) ผลิตภัณฑ์ที่ปรับปรุงใหม่ (Product Improvement) และผลิตภัณฑ์ที่ผู้ผลิตทำขึ้นมาลักษณะเหมือนผลิตภัณฑ์ของคู่แข่งที่มีจำหน่ายในตลาดแล้ว (Me-too Products) ดังนั้นที่มาของผลิตภัณฑ์ใหม่น่าจะเกิดจากความต้องการเป็นผู้บุกเบิก (Pioneer) ในตลาดของธุรกิจ ความต้องการปรับปรุงสินค้าให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดที่เปลี่ยนแปลงไป และความต้องการมีสินค้าจำหน่ายครอบคลุมทุกชนิด เพื่อให้สามารถต่อสู้กับคู่แข่งได้ขั้นตอนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ (New Product Development Process) กระบวนการในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่แบ่งออกได้เป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. การแสวงหาความคิดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ใหม่ (Exploration)
2. การกลั่นกรองความคิด (Idea Screening)
3. การวิเคราะห์เชิงธุรกิจ (Business Analysis)
4. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ (Product Development)
5. การทดสอบตลาด (Market Testing)
6. การวางตลาดสินค้า (Commercialization)

2.5 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโอรังามิ

โอรังามิ เป็นศิลปะการพับกระดาษเป็นรูปทรงต่าง ๆ และปัจจุบันโอรังามิ ไม่ใช่เป็นแค่การพับกระดาษเท่านั้น แต่มีการนำโอรังามิไปใช้ได้หลากหลาย เช่น ด้านแฟชั่น เฟอร์นิเจอร์ อุปกรณ์ทางการแพทย์ เป็นต้น

2.5.1 การพับโอริงามิแบบต่าง ๆ

บัญชา (2561) ได้แบ่งการพับโอริงามิไว้ 3 ประเภทได้แก่ ของเล่น โมเดล และโอริงามิกับคณิตศาสตร์และเทคโนโลยี

2.5.1.1 การพับโอริงามิของเล่น ได้แก่ พับปลาทอง ปากจู้บ นกกระพือปีก พลูแปลงร่าง ของเล่นตีสั่งกา สุนัขขยับหัว กล้อง 4 มิติ เป็นต้น

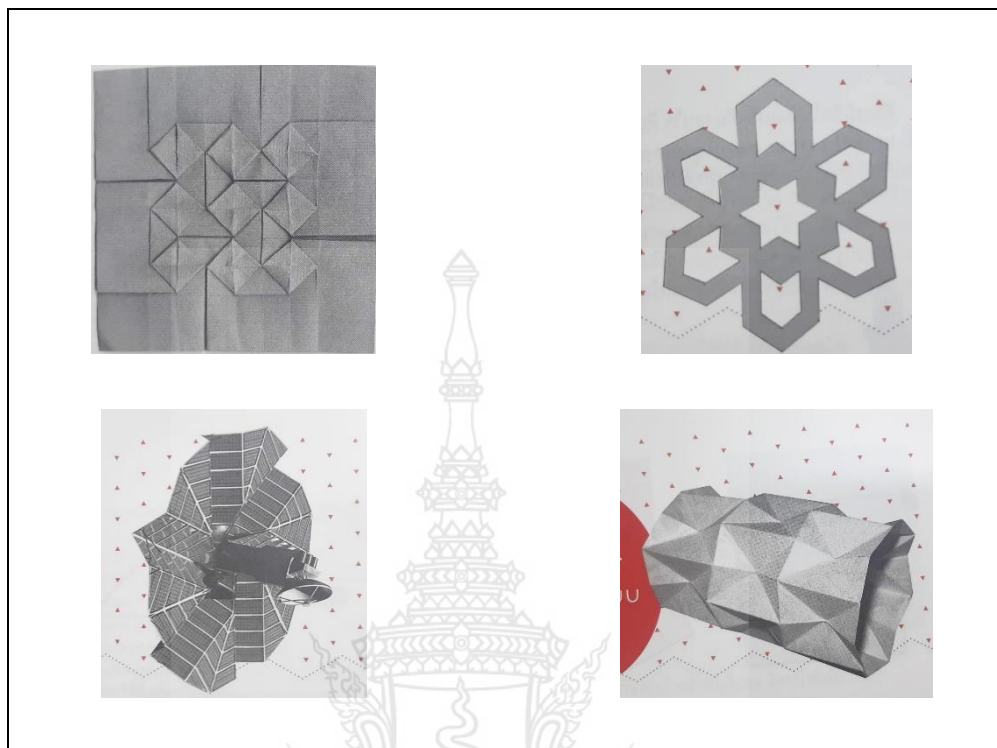
ภาพที่ 2.7 ตัวอย่างโอริงามิของเล่น

2.5.1.2 การพับโอริงามิโมเดล ได้แก่ ผีเสื้อ หัวใจติดปีก สตรเบอร์รี่ โอริงามิเรียบง่ายสไตล์
เฟอร์เบิล ลูกเปิดในกำมือ ลุงซานต้า กล่องแฟนซี เป็นต้น

ภาพที่ 2.8 ตัวอย่างโอริงามิโมเดล

2.5.1.3 โอริงามิกับคณิตศาสตร์และเทคโนโลยี ได้แก่ การแบ่งสัดส่วนทางคณิตศาสตร์
รากที่ 3 ของ 2 แกะนกกระฟี่ปีก ไฮพาร์ ฟันฉิวอัจฉริยะ โอริงามิกับการออกแบบลวดลายเสื้อผ้า โอริงา
มิกับการออกแบบ สแตนด์ เป็นต้น

ภาพที่ 2.8 ตัวอย่างโอริงามิกับคณิตศาสตร์และเทคโนโลยี

2.6 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการออกแบบผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้าน

การออกแบบผลิตภัณฑ์ เป็นกระบวนการที่ตอบสนองความต้องการของมนุษย์ทางกายภาพ เพื่อการใช้สอยที่อำนวยความสะดวกสบาย และเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิต ค่านิยมทางความงาม ให้ดียิ่งขึ้นตามความเหมาะสม อาจเป็นการปรับปรุงหรือสร้างใหม่ภายใต้การสร้างสรรค์ (รูปนัท แก้วปาน สรวาธ อิศรานุวัฒน์ และจรรยา แผลงนอก, 2563)

2.6.1 หลักการและแนวความคิดการออกแบบผลิตภัณฑ์

วีชรินทร์ จรุงจิตสุนทร (2548) กล่าวถึง หลักการและแนวความคิดการออกแบบผลิตภัณฑ์ ดังนี้

2.6.1.1 หน้าที่ใช้สอย (Function) ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ จะต้องมีหน้าที่ใช้สอยถูกต้องตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ คือ สามารถตอบสนองประโยชน์ใช้สอยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในหนึ่งผลิตภัณฑ์ อาจมีหน้าที่ใช้สอยเดียวหรือหลายหน้าที่ใช้สอยก็ได้

2.6.1.2 ความสวยงาม (Aesthetics) ความสวยงามนับว่ามีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าหน้าที่ใช้สอย เพราะความสวยงามจะเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้บริโภคเกิดความประทับใจ และเกิดการตัดสินใจซื้อ ดังนั้น จึงต้องออกแบบให้มีรูปลักษณะที่สวยงามตรงตามรสนิยมของกลุ่มเป้าหมายเข้าด้วยกัน ซึ่งผลิตภัณฑ์

บางอย่างความสวยงามก็คือเป็นหน้าที่ใช้สอยอย่างหนึ่ง เช่น ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก ซึ่งผู้ซื้อเกิดความประทับใจในความสวยงามของผลิตภัณฑ์

2.6.1.3 ความสวยงาม (Ergonomics) การออกแบบที่ดีต้องเข้าใจเรื่องกายวิภาคเชิงเกี่ยวกับขนาด สัดส่วน ความสามารถและขีดจำกัดที่เหมาะสมสำหรับอวัยวะส่วนต่าง ๆ ของผู้ใช้งาน เพื่อให้เกิดความรู้สึกที่ดี และสะดวกสบายในการใช้ผลิตภัณฑ์ ทั้งทางด้านสรีระศาสตร์ (Physiology) และด้านจิตวิทยา (Psychology)

2.6.1.4 ความปลอดภัย (Safety) สิ่งต่าง ๆ ที่ถูกผลิตขึ้นนั้น มีทั้งประโยชน์และโทษในตัว ดังนั้นการออกแบบควรคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ใช้เป็นสำคัญ ถ้าหลีกเลี่ยงไม่ได้ก็ต้องแสดงมีคำอธิบายไว้ให้ชัดเจน

2.6.1.5 ความแข็งแรง (Construction) ผลิตภัณฑ์จะต้องมีความ แข็งแรงในตัวทนทานต่อการใช้สอยตามหน้าที่ นักออกแบบ ต้องเข้าใจหลักโครงสร้างและการรับน้ำหนัก อีกทั้งต้องไม่ทิ้งเรื่องของความสวยงามทางศิลปะเพราะมีปัญหาว่า ถ้าใช้โครงสร้างให้มากเพื่อความแข็งแรง จะเกิดสวนทางกับความงาม นักออกแบบจะต้องเป็นผู้ดึงเอาทั้งสองสิ่งนี้เข้ามาอยู่ในความพอดีให้ได้ ความแข็งแรงของตัวผลิตภัณฑ์นั้นก็ขึ้นอยู่กับที่การออกแบบรูปร่าง และการเลือกใช้วัสดุประกอบการศึกษาข้อมูลการใช้ผลิตภัณฑ์ว่าผลิตภัณฑ์ดังกล่าวต้องรับน้ำหนักหรือกระทบกระแทกอะไรหรือไม่ในขณะที่ใช้งานก็คงต้องทดลองประกอบการออกแบบไปด้วย แต่อย่างไรก็ตามความแข็งแรงของโครงสร้างหรือตัวผลิตภัณฑ์ นอกจากเลือกใช้ประเภทของวัสดุ โครงสร้างที่เหมาะสมแล้วยังต้องคำนึงถึงความปลอดภัยควบคู่กันไปอีกด้วย

2.6.1.6 ราคา (Cost) นักออกแบบจะต้องกำหนดแบบผลิตภัณฑ์ประมาณราคาขายให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายที่จะซื้อได้ การจะได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์ที่มีราคาเหมาะสมกับผู้ซื้อส่วนหนึ่งอยู่ที่ การเลือกใช้ชนิดหรือเกรดของวัสดุ และเลือกวิธีการผลิตเหมาะสม ซึ่งหากประมาณการออกมาแล้วปรากฏว่าราคาค่อนข้างจะสูงกว่าที่กำหนดไว้ ก็อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาองค์ประกอบด้านต่าง ๆ กันใหม่ แต่ก็ยังต้องคงไว้ ซึ่งคุณค่าของผลิตภัณฑ์นั้น

2.6.1.7 วัสดุ (Materials) การออกแบบควรเลือกใช้วัสดุที่เหมาะสมกับหน้าที่ใช้สอย รวมทั้งง่ายต่อการดูแลรักษา ความสะดวกรวดเร็วในการผลิต และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

2.6.1.8 กรรมวิธีการผลิต (Production) นักออกแบบต้องศึกษาวิธีผลิต ให้เหมาะสมกับคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ที่พึงมี โดยควรออกแบบให้สามารถผลิตได้ง่าย รวดเร็ว ประหยัดวัสดุ ค่าแรง และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ และสอดคล้องกับกรรมวิธีของเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่มีอยู่เดิม

2.6.1.9 การบำรุงรักษาและซ่อมแซม (Maintenance) การออกแบบจะต้องออกแบบ เพื่อให้สามารถบำรุงรักษาและแก้ไขซ่อมแซมได้ง่าย เมื่อมีการชำรุดเสียหายเกิดขึ้น อีกทั้งต้องง่ายและ

สะดวกต่อการทำความสะอาด เพื่อช่วยยืดอายุการใช้งาน นักออกแบบต้องศึกษาถึงตำแหน่งในการจัดวาง กลไกแต่ละชิ้น เพื่อที่จะได้ออกแบบให้สะดวก ในการซ่อมแซมได้ง่าย

2.6.1.10 การขนส่ง (Transportation) นักออกแบบต้องคำนึงถึงการประหยัดค่าสะดวก ในการขนส่ง ที่จะไม่ทำให้ผลิตภัณฑ์เกิดการเสียหายชำรุด โดยนักออกแบบจะต้องคำนึงถึงเรื่องการขนส่ง ตั้งแต่ขั้นตอนของการออกแบบกันเลย คือ ออกแบบให้ง่าย สะดวก เพื่อให้หีบห่อมีขนาดเล็กที่สุด สามารถบรรจุได้ในลังที่ เป็นขนาดมาตรฐาน เพื่อการประหยัดค่าขนส่ง เมื่อผู้ซื้อซื้อไปก็สามารถที่จะขนส่ง ได้ด้วยตนเองนำกลับไปบ้านก็สามารถประกอบชิ้นส่วนให้เข้ารูปเป็นผลิตภัณฑ์ได้โดยสะดวกด้วยตนเอง

2.6.2 ขั้นตอนในการออกแบบ (The Process of Designing)

ฐปนัท แก้วปาน สราวุธ อิศรานูวัฒน์ และจริยา แผลงนอก (2563) กล่าวว่ากระบวนการออกแบบ มี 5 ขั้นตอน ดังนี้

2.6.2.1 ชั้นเหตุ-ผล (First Cause) ประกอบด้วย 2 ขั้นตอนย่อย ได้แก่

1) การวิเคราะห์ความต้องการของผู้บริโภค (Human needs) เป็นกระบวนการที่จะนำมาสู่จุดเริ่มต้นของความต้องการ โดยดำเนินการ ดังนี้

1.1) กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย (Create Objective And Goal) ซึ่งเป็นแนวคิดในการสร้างงาน (Idea) ที่ต้องอาศัยการรวมกันของประสบการณ์แวดล้อม (Environmental) ความประทับใจ (Perception) และอารมณ์ (Emotion) แต่ไม่สามารถประเมินคุณค่า (Evaluate) ได้อย่างแท้จริง เพราะเป็นเพียงเหตุผลเบื้องต้น โดยพิจารณาสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยเหตุผล (Judge) ความต้องการ (Needs) คุณค่า (Value) ความรู้สึกชอบ (Like) การให้ค่าความสำคัญ (Important) และการแสดงความงามกับประโยชน์ใช้สอย (Aesthetic and Function) เท่านั้น

1.2) การกำหนดโครงการ (Create Program)

1.3) กำหนดปัญหาและการแก้ปัญหา (Create Problem & Solution) “วัตถุประสงค์” เปรียบเสมือน “ปัญหา” ทางความคิด ที่ต้อง “แก้ไข” อย่างต่อเนื่อง และนักออกแบบ จะต้องสร้างให้ภาพนั้นเกิดขึ้นมาจริง ๆ ดังนั้น กระบวนการร่างภาพ หรือ เขียนแบบ จึงมีความสำคัญ เพื่อการประเมินความต้องการเบื้องต้น (Pre-Evaluate)

2) ปัญหาและการแก้ปัญหา (Problem & Solution)

2.6.2.2 ปัญหาและการแก้ปัญหา (Problem & Solution) ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย ดังนี้

1) กำหนดแนวคิดและการรับรู้ (Create Idea & Perception)

2) สรุปรูปแนวคิดรวบยอดการออกแบบ (Created Concept Design)

3) การกำหนดร่างแบบ (Principle & Design) ประกอบด้วยขั้นตอน การเขียนแบบ (Working Drawing) และการนำเสนอแบบ (Presentation)

2.6.2.3 พิจารณาวัสดุ (Material Cause)

1) ดำเนินการแก้ไขปัญหา (Follow to Problem & Solution) ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย ดังนี้

1.1) การกำหนดแนวคิดและการหาวัสดุ (Created Idea & Perception into Materials) จากภาพร่างและงานเขียนแบบ นักออกแบบจะต้องพิจารณาคุณสมบัติของวัสดุให้เหมาะสม ตรงกับวัตถุประสงค์ คุณค่าความงาม และมีเอกลักษณ์ (Real Imagination) อย่างลงตัว โดยกระบวนการออกแบบ (Designing) และวิเคราะห์ทัศนภาพ (Visualizing)

1.2) ศึกษาแนวคิดการออกแบบ (Study Concept Design)

1.3) การเลือกวัสดุให้เหมาะสม (Select & Special to materials)

1.4) การออกแบบรูปทรง (Use on Form Design)

2.6.2.4 การพิจารณาเทคนิค Technical Cause

1) การศึกษา การเลือกเทคนิค และวิธีการ (Study-Technique & Method) ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย ดังนี้

1.1) การศึกษาแนวคิดการออกแบบ (Study Concept Design) เป็นการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบ วิธีการสร้างงานเพื่อให้ได้ภาพรวมเหมาะสมกับลักษณะงานที่คิด และวางแผนในขั้นที่ 1 และ 2 ด้วยการใช้เครื่องมือ (Tools) เครื่องจักร (Machine) วิธีการขั้นตอน เวลา การตกแต่ง ฯลฯ

1.2) การเลือกเทคนิคพิเศษและวิธีการ (Select & Special Technique & Method)

1.3) การดำเนินการทดลอง (Working & Practical)

2.6.2.5. ขั้นตอนการสรุป (Final Cause)

1) การพิจารณา สรุปผลการดำเนินงาน และการทบทวน (Representation Practical Cause) มีขั้นตอนย่อย ดังนี้

1.1) การให้ความหมาย (Meaning)

1.2) การพิจารณาประโยชน์ใช้สอยและความงาม (Function & Aesthetic)

1.3) การผลิต (Production) เมื่อผ่านกระบวนการทางเทคนิคแล้วสามารถประเมินผลทางการออกแบบได้ ถ้าเป็นที่พอใจ ก็สามารถผลิตผลงานออกแบบในจำนวนต่อ ๆ ไปตาม

ประสงค์ แต่ถ้าไม่พอใจหรือมีความผิดพลาด ก็สามารถปรับปรุง แก้ไข ให้สมบูรณ์ต่อไป แล้วจึงสู่กระบวนการผลิตอีกครั้งหนึ่ง ผลงานที่ได้อาจเป็นผลงานต้นแบบชิ้นเดียว (One Unit) หรือผลงานจำนวนมาก (Mass Products)

จากการศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการออกแบบ มีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี เพราะหลักการและแนวคิดการออกแบบผลิตภัณฑ์ทำให้ตระหนักถึงหน้าที่ใช้สอย สามารถตอบสนองประโยชน์ใช้สอยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความสวยงาม เพราะความสวยงามจะเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้บริโภคเกิดความประทับใจ และเกิดการตัดสินใจซื้อ ความสะดวกสบายในการใช้ ขนาด สัดส่วน ทั้งทางด้านสรีระศาสตร์ และด้านจิตวิทยา การออกแบบควรคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ใช้เป็นสำคัญ ผลิตภัณฑ์จะต้องมีความแข็งแรงในตัวทนทานต่อการใช้สอยตามหน้าที่ ผลิตภัณฑ์ที่มีราคาเหมาะสมกับผู้ซื้อส่วนหนึ่งอยู่ที่การเลือกใช้ชนิดหรือเกรดของวัสดุ และเลือกวิธีการผลิตเหมาะสม

การออกแบบควรเลือกใช้วัสดุที่เหมาะสมกับหน้าที่ใช้สอยรวมทั้งง่ายต่อการดูแลรักษา ความสะดวกรวดเร็วในการผลิต และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ควรออกแบบให้สามารถผลิตได้ง่าย รวดเร็ว ประหยัดวัสดุ ค่าแรง และค่าใช้จ่ายอื่นๆ และสอดคล้องกับกรรมวิธีของเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่มีอยู่เดิม การออกแบบจะต้องออกแบบเพื่อให้สามารถบำรุงรักษาและแก้ไขซ่อมแซมได้ง่าย เมื่อมีการชำรุดเสียหายเกิดขึ้น อีกทั้งต้องง่ายและสะดวกต่อการทำความสะอาด เพื่อช่วยยืดอายุการใช้งาน นักออกแบบจะต้องคำนึงถึงเรื่องการขนส่ง คือ ออกแบบให้ง่าย สะดวก เพื่อให้หีบห่อมีขนาดเล็กที่สุดสามารถบรรจุได้ในลังที่เป็นขนาดมาตรฐาน เพื่อการประหยัดค่าขนส่ง เมื่อผู้ซื้อซื้อไปก็สามารถที่จะขนส่งได้ด้วยตนเองนำกลับไปบ้านก็สามารถประกอบชิ้นส่วนให้เข้ารูปเป็นผลิตภัณฑ์ได้โดยสะดวกด้วยตนเอง

2.7 ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เครื่องประดับจากผ้าท้องถิ่น

ผ้าท้องถิ่นเป็นงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านที่สะท้อนวิถีชีวิต วัฒนธรรมของกลุ่มชนในแต่ละท้องถิ่นที่สืบทอดกันมา ผ้าทอพื้นเมืองของแต่ละท้องถิ่น แต่ละภาค จะมีรูปแบบของสีลวดลาย และกรรมวิธีการผลิตที่แตกต่างกันไป แม้ว่าจะผลิตขึ้นมาจากวัตถุดิบประเภทเดียวกัน คือ ฝ้ายหรือไหม แต่ละที่ก็จะมีเอกลักษณ์ของตนเอง ซึ่งได้รับการสืบทอดมาจากขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อทางวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต ผสมผสานกับค่านิยมในสังคมที่สืบทอดกันมาจากชุมชนต้นกำเนิด หลุยส์ไทยในสมัยโบราณได้รับการฝึกให้ทอผ้าตั้งแต่เยาว์วัย เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องนุ่งห่ม ผ้าบูชาพระ ของกำนัล ตลอดจนถึงเครื่อง

แต่งกายพิธีแต่งงานของตนเอง การทอผ้าจึงเป็นวิถีชีวิตของคนในจังหวัดสุโขทัยที่มีมาช้านาน (สุภาวดี, 2558)

นอกจากนี้ ผลผลิตผ้าเครื่องประดับจากผ้าท้องถิ่น ซึ่งเครื่องประดับถือเป็นสิ่งสำคัญส่วนหนึ่งควบคู่กับการแต่งกายตั้งแต่ยุคก่อนจนถึงปัจจุบัน เครื่องประดับจะช่วยเสริมสร้างความมั่นใจในภาพลักษณ์ของแต่ละบุคคล เครื่องประดับของประเทศไทยแสดงออกซึ่งสุนทรียภาพ และการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตนเอง ชุมชน และสภาพแวดล้อม ลวดลายของเครื่องประดับมีความสัมพันธ์กับลวดลายผ้าทอในประเทศไทย ช่างออกแบบเครื่องประดับสามารถทำลวดลายผ้าทอมาออกแบบเป็นลวดลายเครื่องประดับได้ เช่น ลวดลายฝ้ายกดอกพิกลูในผืนผ้า ไต้กลายเป็นลวดลายสร้อยและต่างหูในเครื่องประดับ ลวดลายผ้ามัดหมี่ลายพญานาค สามารถนำมาเป็นลวดลายของกำไล ลวดลายผ้ามัดหมี่ลายห่อปราสาท สามารถนำมาเป็นลวดลายของสร้อยคอและต่างหู และลวดลายมัดหมี่ลายดอกผักแว่นสามารถนำมาเป็นลวดลายของสร้อยข้อมือ (วิวัฒน์, 2555) ดังนั้น ผ้าทอและลวดลายของผ้าทอในประเทศไทยตั้งแต่อดีตนั้น สามารถพัฒนาและประยุกต์เป็นเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับมาจนถึงปัจจุบันได้อย่างงดงามและเหมาะสมกับยุคสมัย ผลผลิตเครื่องประดับจากผ้าท้องถิ่นปรากฏปรากฏเทคนิคการตกแต่งผ้า จำนวน 10 เทคนิค ได้แก่ เทคนิคแรก การเขียนด้วยสี เทคนิคที่สอง การปักดิจิจิตอล เทคนิคที่สาม การปักผ้า เทคนิคที่สี่ การร้อยและปักลูกปัด เทคนิคที่ห้า การพิมพ์ดิจิจิตอล เทคนิคที่หก การตกแต่งด้วยตะเข็บ เทคนิคที่เจ็ด การตกแต่งด้วยการแทรกผ้า เทคนิคที่แปด การตกแต่งด้วยส้อมค เทคนิคที่เก้า การตกแต่งด้วยด้ายและไหมปัก และเทคนิคที่สิบ การตกแต่งด้วยชายครุย เชือก และพู่ ดังนี้

2.7.1 การเขียนด้วยสี

การเขียนด้วยสีเป็นการตกแต่งผ้าด้วยการระบายสีด้วยมือบนผ้า นิยมตกแต่งเสื้อผ้าประเภทที่ต้องการงานฝีมือ มีราคาแพง ผ้าที่ผลิตส่วนใหญ่นิยมผ้าเส้นใยธรรมชาติ เพราะมีคุณสมบัติดูดซึมความชื้นหรือสีได้ดี สามารถระบายสีได้ง่าย และได้สีสดใส การทำบาติก เป็นการตกแต่งผ้าด้วยการระบายสีเช่นกัน แต่มีเทคนิคและขั้นตอนการทำยุ่งยากกว่า เป็นเทคนิคการตกแต่งผ้าของชาวภาคใต้ นิยมลวดลายที่เป็นธรรมชาติ เช่น ดอกไม้ ใบไม้ ทะเล และสัตว์น้ำ (จุฑาทิพ, 2554)

2.7.2 การปักดิจิจิตอล

การปักดิจิจิตอลเป็นการทำงานแบบอัตโนมัติจนขึ้นงานสำเร็จ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ต้องใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการสั่งงานเครื่องจักร ในอดีตผู้พัฒนาโปรแกรมดังกล่าวมีอยู่หลายบริษัท ทำให้มีรูปแบบของคำสั่งมีหลากหลายรูปแบบจึงทำให้ผู้ผลิตเครื่องจักรจำเป็นต้องผลิตเครื่องปักให้สามารถรองรับคำสั่งของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่นำมาใช้ในการปัก (จุฑาทิพ, 2554)

2.7.3 การปักผ้า

การปักผ้าเป็นการเพื่อเพิ่มความงาม สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ประเภทแรก ผ้าปักไหม เป็นการปักผ้าตกแต่งเป็นลวดลายด้วยไหมสีต่าง ๆ ประเภทที่สอง ผ้าปักดิน เป็นการปักผ้าที่ใช้วัสดุที่ทำมาจากโลหะมีค่าเป็นวัสดุหลักในการปัก โลหะมีค่านี้อาจมีหลากหลายรูปแบบและมีชื่อเรียก ดังนี้

2.3.3.1 ดิ้น คือ โลหะที่ตีงเป็นเส้นแล้วนำมาขดเป็นรูปร่างกลมมีรูปร่างเหมือนรูปสปริง มีหลายชนิด เช่น ดิ้นมัน ดิ้นด้าน และดิ้นโปร่ง

2.3.3.2 แล่ง คือ โลหะที่รีดเป็นเส้นแบนดูเช่นเดียวกับเส้นดอที่ใช้ในการจักรสาน

ภาพที่ 2.9 การปักผ้าด้วยแล่ง

2.3.3.3 เลื่อม คือ เกิดจากการนำเส้นโลหะที่ตัดให้ได้ความยาวตามที่ต้องการ แล้วตีให้เป็นรูปร่างกลม แบน หรือนูนเป็นฝาชี หรือรูปร่างเป็นดาวหลาย ๆ แฉก

2.3.3.4 ไหมทอง คือ โลหะที่รีดเป็นเส้นขนาดเล็กแล้วนำมาพันควบกับเส้นไหมหรือด้าย การปักเหล่านี้นิยมตกแต่งเพิ่มเติมด้วยวัสดุชนิดอื่น เช่น รัตนชาติ แก้ว กระจก หรือไหมสีต่าง ๆ เพื่อเพิ่มความงดงาม หรรษา อลังการ และคุณค่าของผืนผ้า ทำให้เป็นของที่สูงค่ามีราคาแพง มีใช้ในเฉพาะกลุ่มชนชั้นสูงและเจ้านายเท่านั้น (เรืองรอง, 2562)

2.7.4 การร้อยและปักลูกปัด

การร้อยและการปักลูกปัดมีหลายวิธีขึ้นอยู่กับแบบและลักษณะของลูกปัดที่ใช้ งาน อาจปักด้วยมือหรือเครื่องจักรก็ได้ แต่ในที่นี้จะกล่าวถึงการปักลูกปัดด้วยมือ มีวิธีการปักด้วยกันอยู่ 3 วิธี คือ วิธีแรก การปักลูกปัดแบบเดินเส้น วิธีที่สอง การปักลูกปัดแบบเป็นสาย และวิธีที่สาม การปักลูกปัดแบบเป็นห่วง ดังนี้

2.7.4.1 การปักลูกปัดแบบเดินเส้น สามารถปักได้สองรูปแบบ รูปแบบแรก ทางเข็มขึ้นทางด้านลูก ใช้เข็มร้อยเข้าไปในรูลูกปัด ทางเข็มลงบนผ้า ใช้วิธีปักแบบต้นถอยหลัง และรูปแบบที่สอง ร้อยลูกปัดหลาย ๆ เม็ดให้เป็นสายยาวตามต้องการแล้วใช้วิธีตริงทับบนเส้นด้ายที่ร้อยลูกปัดอีกครั้งหนึ่ง เป็นระยะ ๆ

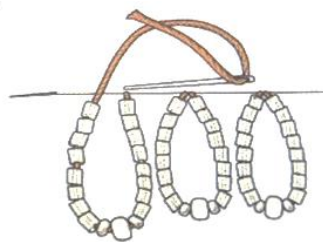
ภาพที่ 2.10 การปักลูกปัดแบบเดินเส้น

2.7.4.2 การปักลูกปัดแบบเป็นสาย เป็นการทางเข็มขึ้นทางด้านลูก ร้อยลูกปัดหลาย ๆ เม็ดตามความยาวที่ต้องการอาจใช้ลูกปัดเม็ดเล็กร้อยเป็นเม็ดสุดท้าย เพื่อป้องกันไม่ให้ลูกปัดหลุด แล้วใช้เข็มแทงย้อนกลับไปทีเดิมอีกครั้งมัดปมให้แน่น

ภาพที่ 2.11 การปักลูกปัดแบบเป็นสาย

2.7.4.3 การปักลูกปัดแบบเป็นห่วง ร้อยลูกปัดหลาย ๆ เม็ดตามความยาวที่ต้องการ ใช้เข็มเย็บไปที่จุดเริ่มต้นหรือที่ช่วงออกมาให้เท่า ๆ กันแต่ละเส้นนับเม็ดลูกปัดให้เท่ากันไม่ควรดึงด้ายที่ร้อยตึงจนเกินไป

ภาพที่ 2.12 การปักลูกปัดแบบเป็นห่วง

นอกจากนี้ ลูกปัดที่ใช้ในการปักแบบเป็นห่วง ประกอบด้วยชนิดของลูกปัด ลูกปัดมีรูปแบบรูปทรง ขนาดและสีแตกต่างกันออกไป ผลิตจากวัสดุต่าง ๆ เช่น ไม้ พลาสติก และเซรามิก การเลือกใช้จึงขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลาย ๆ อย่าง ลูกปัดแต่ละชนิดประกอบไปด้วย ลูกปัดกลม ลูกปัดแบบปล้อง ลูกปัดคริสตัล ลูกปัดมุก ลูกปัดไม้ ลูกปัดโลหะ ลูกปัดเซรามิก เพชรเทียม ลูกปัดทรงหยดน้ำ และลูกปัดมุกรี (จุฑาทิพ, 2554)

2.7.5 การพิมพ์ดิจิทัล

การพิมพ์ดิจิทัลเป็นการพิมพ์ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ โดยพิมพ์ในลักษณะของแบบพ่นหมึกหรือ Ink Jet ในขนาดใหญ่ และสามารถพิมพ์ได้ยาวต่อเนื่อง สามารถพิมพ์ได้จากไฟล์ ดิจิตอลต่าง ๆ เช่น AI, JPG, TIFF ได้โดยตรงไม่ต้องทำบล็อกสกรีน ทำให้มีความสะดวกและหลากหลายยิ่งขึ้น (ประณีตศิลป์, 2560) ในการพิมพ์ดิจิทัลแบ่งออกเป็น 5 รูปแบบ ดังนี้ การพิมพ์ดิจิทัลแบบพอยล์ การพิมพ์ดิจิทัลแบบเบิร์นเข้าที่และพิมพ์ลายด้วยเครื่อง การพิมพ์ดิจิทัลแบบอิงค์เจ็ท การพิมพ์ดิจิทัลแบบทรานสเฟอร์ และการพิมพ์ดิจิทัลแบบ Digital Printing ดังนี้

2.7.5.1 การพิมพ์ดิจิทัลแบบพอยล์ ใช้ตัวยึดติดแบบชนิดพิเศษในการพิมพ์ลวดลายลงบนผ้าด้วยลูกกลิ้งแบบแบน หรือทรงกระบอก ผ้าจะถูกย้อมสีและผนึกด้วยความร้อนแล้วนำไปพิมพ์ด้วยแผ่นพอยล์ที่เป็นฟิล์มโพลีเอสเตอร์เนื่อบางด้วยความร้อน โดยพอยล์จะให้สีที่ออกเป็นเมทัลลิก สะท้อนแสงเหมือนกับอัญมณี

2.7.5.2 การพิมพ์ดิจิทัลแบบเบิร์นเข้าที่และพิมพ์ลายด้วยเครื่อง จะใช้สารเคมีเพื่อสร้างลวดลายลงบนผ้าที่มีการผสมเส้นใยสองชนิดจัดเป็นการพิมพ์เพื่อให้เกิดลวดลายบนผ้าโดยใช้สีพิมพ์ และทำให้ผ้ามีความโปร่งแสงในบางส่วนต่างจากที่จะทำลายเส้นใยผ้าบริเวณส่วนผิวของเส้นใย แต่สารเคมีนี้จะไม่ทำลายเส้นใยโพลีเอสเตอร์ เมื่อพิมพ์ลายแล้วนำไปซักล้างบริเวณที่ถูกพิมพ์ด้วยสารทำลายเส้นใยผ้าจะมีลักษณะโปร่งบางกว่าบริเวณที่เป็นใยโพลีเอสเตอร์ (มณฑา, 2541)

2.7.5.3 การพิมพ์ดิจิทัลแบบอิงค์เจ็ท เป็นการพิมพ์ที่ง่ายที่สุดในการพิมพ์ลงบนผ้า โดยการพิมพ์แพทเทิร์นลงกระดาษ แล้วใช้ความร้อนสกรีนแพทเทิร์นลงบนผ้า ซึ่งกระดาษที่ใช้จัดเป็นกระดาษสำหรับส่งต่อสีโดยเฉพาะ สามารถหาซื้อได้ตามร้านอุปกรณ์การพิมพ์

2.7.5.4 การพิมพ์ดิจิทัลแบบทรานสเฟอร์ เป็นการพิมพ์ที่นำลวดลายที่ต้องการพิมพ์ไว้บนกระดาษและถ่ายลวดลายลงบนผ้าโดยใช้ความร้อนบนกระดาษและถ่ายลวดลายลงบนผ้าโดยใช้ความร้อนและแรงกดทับลงบนผ้า สีที่ใช้ในการพิมพ์จะมีคุณสมบัติระเหยหรือหลอมเหลวได้เมื่อถูกความร้อน เมื่อพิมพ์ผ้าให้วางกระดาษที่วาดแบบทับบนผ้าให้ด้านที่มีสีสัมผัสกับผ้า แล้วใช้ความร้อนและแรงกดทับที่พอดี จะทำให้สีระเหยหรือหลอมเหลวไปยึดติดกับผ้าเมื่อลอกแผ่นกระดาษด้านหลังออกลวดลายก็ออกไปติดที่ผ้า

2.7.5.5 การพิมพ์ดิจิทัลแบบDigital Printing ได้แก่ เครื่องพิมพ์ Ink jet และเครื่องพิมพ์เลเซอร์ เป็นต้น ในปัจจุบันข้อจำกัดของการพิมพ์ดิจิทัล Digital Printing เป็นความเร็วที่ยังสู้การพิมพ์ด้วยเครื่องพิมพ์สกรีนทรงกระบอกลำบากไม่ได้ แต่มีข้อได้เปรียบถ้าหากนำมาใช้ในการพิมพ์

2.7.6 การตกแต่งด้วยตะเข็บ

การตกแต่งด้วยตะเข็บสามารถทำได้ทั้งเย็บด้วยมือ และเย็บด้วยเครื่องจักร นิยมตกแต่งตามริมตะเข็บบนผ้า เพื่อเพิ่มจุดเด่นให้ผ้ามากยิ่งขึ้น การตกแต่งผ้าประเภทนี้ จะใช้เส้นด้ายที่มีลักษณะธรรมดาหรือพิเศษ ก็ขึ้นอยู่กับความต้องการ เพราะเส้นด้ายที่ใช้เย็บตะเข็บตกแต่ง จะช่วยเพิ่มความสวยงามให้ผ้าดูมีน้ำหนักและสวยงามยิ่งขึ้น อาจเป็นเส้นด้ายเดี่ยว ด้ายคู่ หรือเส้นด้ายควบ ที่มีขนาดเส้นด้ายเล็กใหญ่ไม่เท่ากัน มีทั้งสีเดียว และหลายสีในเส้นเดียวกัน เพื่อเพิ่มความสวยงาม เข็มจักรที่ใช้เย็บ ควรจะให้มีความโตกว่าเข็มจักรธรรมดา และควรปรับจักรให้มีความตึงหย่อน ขนาดฝีเข็ม ให้พอเหมาะกับเนื้อผ้านั้นๆ การตกแต่งเสื้อผ้าด้วยตะเข็บ สามารถตกแต่งได้หลายวิธี เช่น การตกแต่งด้วยการเดินคิ้ว การคัทเวริก การใช้เส้นด้ายทำลวดลาย ลักษณะการตกแต่งเสื้อผ้าด้วยตะเข็บมี 12 ลักษณะ จึงควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับรูปแบบเสื้อผ้า (จุฑาทิพ, 2554)

2.7.7 การตกแต่งด้วยการแทรกผ้า

การตกแต่งด้วยการแทรกผ้าเป็นการนำผ้าต่างชนิดต่างขนาดมาเพิ่มเข้าไปในเนื้อที่ผ้าเดิม เป็นการตกแต่งเพื่อให้เกิดความแตกต่างบนเสื้อผ้า นิยมมากในการตกแต่งกับกระโปรง แขนเสื้อ เป็นการตกแต่งทำให้เนื้อที่ผ้าพองฟู (จุฑาทิพ, 2554)

2.7.8 การตกแต่งด้วยสมีอค

การตกแต่งด้วยสมีอคควรทำสมีอคก่อนที่จะนำไปตัดตกแต่งผ้า ดังนั้นผ้าที่ใช้ทำสมีอคจะต้องใช้ผ้ามากกว่าปกติ ผ้าที่เหมาะสมสำหรับใช้ในการทำสมีอคควรเป็นผ้าที่มีเนื้อปานกลางไปจนถึงผ้าเนื้อบาง เช่น ผ้าฝ้าย ผ้ายัน ผ้าย่าน ผ้ามัสลิน เป็นต้น ผ้าบางชนิดสามารถใช้ลวดลายผ้าในการกำหนดจุดได้เลย เช่น ผ้าลายจุด ผ้าลายตา เป็นต้น การเย็บสมีอคสามารถเย็บได้ 2 วิธี ได้แก่ เย็บด้วยมือ และเย็บด้วยจักร (จุฑาทิพ, 2554)

2.7.9 การตกแต่งด้วยด้ายและไหมปัก

งานปักเป็นงานที่ละเอียดอ่อนโดยเฉพาะงานปักด้วยมือซึ่งต้องอาศัยความชำนาญ ความอดทน และใจรักในงานนั้น ๆ ซึ่งต่างจากการปักจักร สามารถทำได้รวดเร็วกว่าการปักมือ แต่ความสวยงาม ความละเอียดอ่อนไม่สามารถเทียบกับการปักมือได้ การปักไหมแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ การปักหน้าเดียว การปักสองหน้า และปักแรงเงา

2.7.10 การตกแต่งด้วยชายครุย เชือก และพู่

การตกแต่งด้วยชายครุย เชือก และพู่ การตกแต่งด้วยชายครุยเป็นวัสดุที่นำมาตกแต่งริมผ้า เช่น ชายเสื้อ ชายกระโปรง ปลายแขน ชายครุยสำหรับตกแต่งเสื้อผ้ามี 2 ชนิด ได้แก่ ชนิดแรก ชายครุยประดิษฐ์ เป็นชายครุยที่ทำขึ้นเองโดยใช้วัสดุต่าง ๆ ที่มารณนำมาทำชายครุยได้ เช่น เชือกเส้น เล็ก เส้นด้าย และไหมพรหม และชนิดที่สอง ชายครุยสำเร็จเป็นชายครุยสำเร็จรูปมีจำหน่ายทั่วไปตามท้องตลาด ทำด้วยวัสดุต่าง ๆ เช่น ไหมเกลียว ดิน เชือก เส้นด้าย หนัง เป็นต้น ซึ่งมีรูปแบบหลากหลาย เช่น เป็นห่วง เป็นเกลียว เป็นพู่ หรือชายครุยที่ร้อยด้วยลูกปัด การตกแต่งด้วยเชือก ปัจจุบันมีการผลิตเชือกที่ใช้สำหรับตกแต่งเสื้อผ้าออกมาหลายรูปแบบเชือกนิยมนำมาขดเป็นลวดลายบนเสื้อผ้า นำมาทำกระดุมจีน ริงคุมห่วงคล้อง ใช้ร้อยตาไก่ ผูกโยงแทนเครื่องเกาะเกี่ยว หรือใช้ทำสายคาดเอวตกแต่งปลายเชือกด้วยพู่ เชือกที่ใช้เป็นส่วนประกอบหรือตกแต่งเสื้อผ้า ส่วนมากทำจากวัสดุต่าง ๆ กัน เช่น เชือกฝ้าย และเชือกใยผสม ส่วนการตกแต่งด้วยพู่ เป็นวัสดุตกแต่งที่เกิดจากการนำวัสดุต่าง ๆ เช่น ด้าย ไหมพรหม เชือก หรือลูกปัดที่ร้อยเป็นสาย มามัดรวมกันหลาย ๆ เส้นให้ได้ความยาวตามที่ต้องการ มัดหรือผูกส่วนบนให้แน่นด้วยวิธีต่าง ๆ สามารถนำมาใช้ตกแต่งบริเวณคอเสื้อ แขนเสื้อ ชายเสื้อ หรือใช้เป็นสายคาดเอวได้ พู่มีอยู่ด้วยกัน 2 แบบคือ แบบมัดและแบบกลม

2.8 ข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบเครื่องประดับ

ปัจจุบันวงการออกแบบเครื่องประดับในประเทศไทย และต่างประเทศยังไม่มีผู้ใดได้นำเอาแนวคิดทางด้านทฤษฎีวิวัฒธรรมมาสร้างสรรค์เป็นผลงานเครื่องประดับร่วมสมัย (พสุ, 2560) เครื่องประดับสตรีเป็นสิ่งของที่ใช้เสริมเติมแต่งร่างกายด้วยวัตถุหรือสิ่งของเพื่อ เพิ่มเติมจากเสื้อผ้าที่สวมใส่ โดยทำให้รูปแบบการแต่งตัวมีลักษณะที่เปลี่ยนไป ถึงแม้ว่าเครื่องประดับที่สวมใส่จะเป็นชุดเดิม ข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องประดับสตรีสามารถจำแนกได้ 3 ประเด็น ได้แก่ ความหมายของเครื่องประดับ ประเภทของเครื่องประดับ และกระบวนการออกแบบเครื่องประดับ ดังนี้

2.8.1 ความหมายของเครื่องประดับ

ข้อมูลเกี่ยวกับความหมายของเครื่องประดับสามารถจำแนกได้ 3 ประเภท ดังนี้ เครื่องประดับโดยทั่วไป เครื่องประดับในเชิงพาณิชย์ และเครื่องประดับในเชิงสร้างสรรค์และศิลปะ

ประเภทแรก เครื่องประดับโดยทั่วไป หมายถึง วัตถุหรือสิ่งของที่ใช้ประดับตกแต่งร่างกายเพื่อความสวยงาม หรือเพื่อแสดงถึงสถานภาพทางสังคม ทั้งนี้ เครื่องประดับที่ใช้ในแต่ละพื้นที่ย่อมแตกต่างกันทั้งในด้านรูปร่างลักษณะ และวัสดุที่ใช้ในการผลิตโดยมีปัจจัยพื้นฐานมาจากความเชื่อ ศิลปวัฒนธรรม รสนิยม ตลอดจนลักษณะทาง ภูมิศาสตร์ และการเมืองการปกครองของประเทศหรือดินแดนนั้น (สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน, 2552)

ประเภทที่สอง เครื่องประดับในเชิงพาณิชย์ หมายถึง วัตถุหรือสิ่งของที่ผู้หนึ่งผู้ใดผลิตขึ้นเพื่อจำหน่ายให้แก่ผู้อื่นสำหรับใช้ตกแต่งร่างกาย เครื่องประดับในกลุ่มนี้จึงมักสร้างขึ้นมาจากวัสดุที่มีมูลค่าหรือมีรูปลักษณ์ที่เป็นที่นิยมในสมัยนั้น ๆ และมักมีการผลิตเป็นจำนวนมากในระบบอุตสาหกรรมที่นำเป็นการค้า เพื่อให้สามารถจำหน่ายได้มากขึ้น ทั้งนี้ รายละเอียดของการสร้างสรรค์จะแตกต่างไปจากเครื่องประดับในกลุ่มอื่น ๆ เช่น ต้องมีการสำรวจความต้องการของผู้บริโภค ความสนใจต่อรูปแบบ ณ เวลานั้น ๆ หรือแนวโน้มของสมัยนิยมที่มีผลต่อรสนิยมของผู้บริโภคในแต่ละฤดูกาล ตลอดจนความสะดวกสบายในการสวมใส่ใช้งาน (สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน, 2552)

ประเภทที่สาม เครื่องประดับในเชิงสร้างสรรค์และศิลปะ หมายถึง วัตถุหรือสิ่งของที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อสวมใส่บนร่างกาย โดยมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ต่อจิตใจ สามารถสร้างให้เกิดความรู้สึกและอารมณ์ต่าง ๆ ต่อผู้สวมใส่ หรือผู้ชม ผู้สร้างสรรค์งานเครื่องประดับในกลุ่มนี้อาจเรียกว่าเป็น “ศิลปิน” ไม่ใช่ “ช่าง” เนื่องจากมีวัตถุประสงค์เพื่อสื่อแนวความคิดของผู้สร้างสรรค์ผ่านชิ้นงานเครื่องประดับไปสู่ผู้ชม (สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน, 2552)

เครื่องประดับเป็นสิ่งที่ยังบอกถึงความสง่างาม มีฐานะ และให้ความเป็นสิริมงคลแก่ผู้ครอบครอง โดยมนุษย์จะให้คุณค่าแก่โลหะจำพวก ทอง เงิน นาก มากกว่าโลหะผสมชนิดอื่น ๆ และให้คุณค่าแก่อัญมณีหรือรัตนชาติซึ่งเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติเครื่องประดับจึงเป็นที่ต้องการของมนุษย์ทุกยุคทุกสมัยตราบเท่าที่จินตนาการยังดำเนินควบคู่ไปกับกาลเวลา (วิวัฒน์, 2545)

2.8.2 ประเภทของเครื่องประดับสตรี

เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้ทุกส่วนของร่างกายขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ผู้สร้างงานหรือศิลปินซึ่งตำแหน่งของเครื่องประดับมีผลต่อการส่งสารถึงผู้สวมใส่ หรือผู้พบเห็นเช่นกัน เครื่องประดับสามารถแยกตามการสวมใส่ได้ โดยการออกแบบเครื่องประดับในปัจจุบันจะเน้นความเรียบง่ายของรูปทรง ลักษณะงานออกแบบที่เรียบง่าย ไม่มีความซับซ้อนของลวดลาย เครื่องประดับที่มีการออกแบบมากที่สุดและนิยมมี 5 ประเภท ได้แก่ ต่างหู สร้อยคอ กำไลข้อมือ แหวน และเข็มกลัด (วรรณรัตน์, 2536) เครื่องประดับกับสตรีเป็นของคู่กัน สตรีส่วนใหญ่นิยมสวมใส่เครื่องประดับแบ่งได้เป็น 4 ประเภท ดังนี้ สร้อยคอ สร้อยข้อมือ แหวน และต่างหู (รงค์กร, 2559) เครื่องประดับสตรี สามารถจำแนกได้ 6 ประเภท ดังนี้ เครื่องประดับคอ เครื่องประดับแขน เครื่องประดับเอว เข็มกลัด เครื่องประดับนิ้ว และเครื่องประดับเท้า (วิวัฒน์, 2545)

2.8.2.1 เครื่องประดับหูหรือต่างหู เป็นเครื่องประดับที่เน้นให้ใบหน้า สวยงามหรือไม่สวยงามได้ และดูจะเป็นเครื่องประดับอย่างเดียวที่อยู่ใกล้ชิดกับใบหน้ามากที่สุด (วรรณรัตน์, 2536) ต่างหูเป็นเครื่องประดับที่ใช้ตกแต่งบริเวณใบหู ในบางครั้งอาจจะเรียกว่า ตุ้มหู ต่างหูทำจากตัวเรือนโลหะที่หลากหลาย เช่น โลหะทองคำ เงิน ทองคำขาว ในบางครั้งหากเป็นต่างหูแฟชั่นที่มีการใส่อย่างฉาบฉวยตามกระแสนิยม ตัวต่างหูอาจจะทำจากวัสดุอื่นได้ เช่น พลาสติก แก้ว หนัง ยาง ฯลฯ ขึ้นอยู่กับแนวคิดของนักออกแบบ ต่างหูเป็นเครื่องประดับที่มักจะต้องอาศัยเข็มเสียบเพื่อเสียบเข้ากับรูเจาะ แต่มีต่างหูบางรูปแบบที่ใช้การหนีบติดกับติ่งหูโดยไม่ต้องอาศัยรูเจาะ ต่างหูนั้นเมื่อสวมใส่แล้วคนทั่วไปสามารถมองเห็นได้ชัดเจนเนื่องจากอยู่ระดับสายตา จึงเป็นเครื่องประดับอีกชนิดหนึ่งที่มีความสำคัญในการที่จะส่งเสริมบุคลิกภาพหรือผลต่อรูปหน้าของผู้สวมใส่ (รงค์กร, 2559) เครื่องประดับหูหรือต่างหูสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ ต่างหูแบบเจาะ และต่างหูแบบขอเกี่ยว

ประเภทแรก ต่างหูแบบเจาะ การสวมใส่ต่างหูแบบเจาะจะยึดตัวเรือนให้ติดอยู่กับใบหู โดยใช้ก้านเสียบ สอดเข้าไปในรูเจาะ ก้านเสียบจะทำจากโลหะเช่นเดียวกันกับตัวเรือนต่างหู ก้านโลหะอาจมีลักษณะเป็นเกลียวคล้ายสกรู หรือมีลักษณะเรียบกลม ต่างหูแบบเจาะนี้ต้องมีตัวแป้นรับโลหะเพื่อช่วยยึดและพยุงต่างหูให้อยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม อาจมีรูปลักษณะที่แตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับขนาด

ของต่างหู หากต่างหูนั้นมีขนาดเล็กประดับด้วยอัญมณีจำนวนไม่มาก เป็นรับอาจมีขนาดเล็กแบนเรียบ หากต่างหูมีประดับด้วยอัญมณีจำนวนมากและค่อนข้างมีน้ำหนัก เป็นรับจะมีขนาดใหญ่คล้ายกับโอเมก้า ช่วยพยุงให้ต่างหูอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม และหน้าของต่างหูไม่ควรว่าลง (รงค์กร, 2559)

ภาพที่ 2.13 ต่างหูแบบเจาะ

ประเภทที่สอง ต่างหูแบบขอเกี่ยว เป็นต่างหูที่ตัวก้านเสียบจะทำจากลวดโลหะที่ดัดโค้งงอเพื่อเกี่ยวเข้ากับรูเจาะบนติ่งหู ได้อย่างสะดวก มักใช้ร่วมกับการออกแบบต่างหูที่มีลักษณะห้อยดึงในแนวยาว (รงค์กร, 2559)

ภาพที่ 2.14 ต่างหูแบบขอเกี่ยว

2.8.2.2 สร้อยคอ เป็นเครื่องประดับคอ จี้สำหรับห้อยคอ ส่วนใหญ่ตัวจี้ทำด้วยทองคำประดับพลอย เพชรทับทิม มรกต หรือ ไมท์เพชฌนิมทำเป็นรูปสี่เหลี่ยมข้าวหลามตัดเพียงแบบเดียว แล้วมีสายสร้อยทองคำร้อยห้อยคอ สร้อยกุดัน เสมอ (วัฒนะ, 2545) จี้ห้อยคอ คือ เครื่องประดับชนิดหนึ่งที่มีลักษณะเป็นชิ้นเดียวและต้องอาศัยสายสร้อยในการร้อยจี้ห้อยคอ เพื่อให้ห้อยลงมาประดับลำคอ ตัวจี้ห้อยคอเองสามารถเป็นรูปทรงใดก็ได้ไม่ว่าจะรูปทรงกลม รูปทรงวงรี หรือรูปทรงอิสระ สามารถประดับอัญมณีได้ทุกชนิดหรือเป็นเพียงโลหะอย่างเดียวก็ได้โดยต้องมีห่วงหรือช่องเพื่อให้สายสร้อยสามารถร้อยผ่านตัวจี้

ห้อยคอนั้นได้ บางครั้งอาจเรียกชื่อว่า ล็อคเกตหากตัวจี้มีลักษณะเหมือนกล่องหรือตลับที่มีฝาปิดได้ (รงค์กร , 2559)

ภาพที่ 2.15 สร้อยคอ

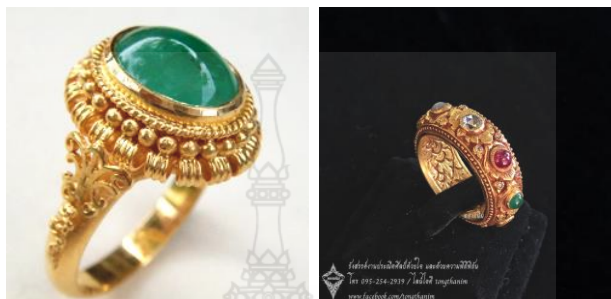
2.8.2.3 เครื่องประดับแขน กำไลส่วนต้นแขน บางทีเรียกว่าทองต้นแขน และกำไลข้อมือ ซึ่งมักทำด้วยทองคำเกลี้ยงกลมธรรมดาหรือทำเป็นลวดลายต่าง ๆ กัน เช่น กำไลกำนบัว ที่มีปุมปลายเป็นรูปบัวตูมเป็นรูปเกล็ดขนาดที่ตัวกำไลมีปลายสองข้างเป็นรูปหัวนาค เรียกกำไลหัวนาค ซึ่งบางครั้งอาจประดับพลอยพวกทับทิม มรกต หรือ เพชรก็ได้ ในสมัยอยุธยาตอนต้น จากหลักฐานที่ปรากฏในกฎหมายเทียรบาล จะพบคำว่า อุดรี อุดรา ซึ่งในพจนานุกรมกล่าวว่าเป็นเครื่องประดับอันเลิศที่สวมข้อมือชายชวา ซึ่งน่าจะได้แก่กำไล (รงค์กร, 2559)

สร้อยข้อมือ เป็นเครื่องประดับชนิดหนึ่งที่ใช้สำหรับตกแต่งประดับบริเวณข้อมือ ประกอบด้วยชิ้นงานขนาดเล็กจำนวนมากซ้อนต่อกันเป็นเส้นยาว แต่ละชิ้นงานมีข้อต่อเชื่อมสามารถขยับข้อต่อของชิ้นงานได้อย่างเป็นอิสระ และโค้งงอโอบล้อมรับกับข้อมือที่มีความกลมได้ดี นอกจากนี้ที่ปลายสายสร้อยทั้งสองด้านต้องอาศัยตัวล็อคสำหรับเปิด/ปิดที่ปลายของสายสร้อยด้วย (รงค์กร, 2559)

ภาพที่ 2.16 กำไลและสร้อยข้อมือ

2.8.2.4 เครื่องประดับนิ้ว แหวน เป็นเครื่องประดับที่สวมใส่ไว้รอบนิ้ว หัวแหวนอาจประดับตกแต่งด้วยเพชร อัญมณี ไม้ แก้ว หรือพลาสติก การสวมใส่แหวน นอกจากเพื่อความงามแล้ว ยังเป็นสัญลักษณ์บางอย่างทางสังคม เช่น ฐานะ สถานภาพ (รงค์ร, 2559)

ภาพที่ 2.17 แหวนทอง

2.8.2.5 เข็มกลัด เป็นเครื่องประดับ ที่รู้จักกันมาตั้งแต่สมัยโบราณ วัสดุการผลิตสามารถแสดงสถานะของบุคคลได้ เข็มกลัดเป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถใส่โดยทั้งชายและหญิง แต่เข็มกลัดเป็นเครื่องประดับที่สุภาพสตรีมีอายุมากนิยมใช้มากกว่าสุภาพสตรีที่มีอายุน้อย แต่ในปัจจุบันก็เป็นที่แพร่หลายในเด็กสาววัยรุ่นเช่นกัน แต่แบบและวัสดุที่ใช้ทำต่างกันออกไป ด้วยคุณประโยชน์ของเครื่องประดับเข็มกลัด ช่วยทำให้เสื้อผ้ามีจุดเด่น และเพิ่มความสง่างามให้แก่ผู้ใช้ และในขณะเดียวกันเหมือนจะเป็นสิ่งบอกบุคลิกของผู้เป็นเจ้าของได้เป็นอย่างดีด้วย นักออกแบบเครื่องประดับประเภทเข็มกลัดนิยมที่จะออกแบบเข็มกลัดให้เหมาะกับการนำไปใช้ได้หลาย ๆ โอกาส และเน้นจุดเด่น เฉพาะด้านหน้าเพียงด้านเดียว อย่างไรก็ตามการออกแบบเข็มกลัดนั้นจะต้องคำนึงถึงลักษณะของงาน และจุดมุ่งหมายของการนำไปใช้ด้วย การออกแบบเข็มกลัด ผู้ออกแบบไม่นิยมให้แบบรุงรังและวัสดุหนักๆมาใช้ ทั้งนี้พิจารณาจากการนำไปใช้ด้วยถ้าเข็มกลัดหนักจะดึงเสื้อผ้ารั้งลงมาหรือย่นเสียรูปทรง ดังนั้นการออกแบบจำเป็นที่จะให้แบบและวัสดุที่จะนำมาใช้สัมพันธ์กันด้วยเข็มกลัดที่ดีควรดัดแปลงไปใช้ในโอกาสต่าง ๆ ได้ (วิฒนะ, 2545)

2.8.3 กระบวนการออกแบบเครื่องประดับสตรี

มนุษย์ ได้ชื่อว่าเป็นสิ่งมีชีวิตเพียงชนิดเดียวที่สามารถใช้จินตนาการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อตอบสนองต่อการดำเนินชีวิตของตนเองได้ดีที่สุด ซึ่งผลแห่งความสามารถทางด้านนี้จะเห็นได้จากงานศิลปะทุกแขนงที่มนุษย์ได้คิดประดิษฐ์ขึ้น โดยหนึ่งในผลงานที่ล้ำค่านี้ก็คือเครื่องประดับ ซึ่งมีรูปแบบและลวดลายที่แตกต่างกันไปตามสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มชนนั้น ๆ เช่น ความนิยมในเครื่องประดับของ

ไทยโบราณก็จะต่างจากสมัยปัจจุบัน หรือความนิยมของคนอินเดียก็จะแตกต่างจากคนไทยทั้งในเรื่อง ลวดลายและชนิดของเครื่องประดับ (วิฒนะ, 2545) ได้กล่าวถึงการออกแบบเครื่องประดับไว้ว่า การออกแบบเครื่องประดับ เป็นการทำให้สวยงามด้วยตนเอง แม้จะทำจากวัสดุที่ไม่มีราคา ยิ่งดีกว่าเพชรที่ ออกแบบอย่างมีรสนิยมต่ำ (รุธ, ม.ป.ป.) การออกแบบเครื่องประดับสตรี การออกแบบเครื่องประดับสตรี ในครั้งนี้สามารถออกแบบตามหลักการมาตรฐานสากลสามารถแบ่งตัวอย่างการออกแบบได้เป็น 5 แบบอย่าง ได้แก่ แหวน ต่างหู สร้อยคอ กำไลหรือสร้อยข้อมือ และเข็มกลัด

2.8.3.1 การออกแบบแหวน นักออกแบบควรคำนึงและพิจารณาถึงลักษณะของมือและ นิ้วมือประกอบการออกแบบ (รงคร, 2559) แหวนคืออะไรแหวนเป็นเครื่องประดับที่ใช้กับส่วนที่เป็นนิ้วมือ ซึ่งนางแบบ หรือพวกที่ชอบทำอะไรแปลกใหม่ อาจจะประยุกต์ไปใช้กับนิ้วเท้าก็ได้ การออกแบบแหวน ผู้ออกแบบจะต้องนึกถึงผู้ใช้ก่อนว่าจะทำแหวนนี้ให้กับ ผู้ชาย ผู้หญิง หรือเด็ก ลักษณะ แหวนนั้นจะใช้กับ นิ้วอะไร ใช้ในงานอะไร งานพิธีสำคัญๆ หรือเพื่อสวมใส่ติดนิ้วใช้ในชีวิตประจำวัน (การออกแบบเครื่องประดับ, ออนไลน์)

ภาพที่ 2.18 การออกแบบแหวน

ภาพที่ 2.19 ขนาดมาตรฐานในการออกแบบแหวน

การพิจารณาเรื่องประโยชน์ เป็นจุดสำคัญที่ทำให้เลือกวัสดุได้ถูกต้อง และนำหลักเกณฑ์ความงาม อันเป็นพื้นฐานทางศิลปะ มาใช้ในการออกแบบแทน ลักษณะการออกแบบจะต้องมีคุณค่าทางความงาม มีจุดเด่นประทับใจแก่ผู้พบเห็น และสามารถสวมใส่ได้ อย่างสบาย มีความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างทั้งหมด ความเรียบง่ายของรูปทรงจะทำให้ใช้ได้หลายโอกาส อย่างไรก็ตาม แบบวัสดุและประโยชน์ ความสวยงามต้องสัมพันธ์กัน และแยกแบบแหวนที่เป็นของผู้ชาย กับแหวนที่เป็นของผู้หญิงให้มีความแตกต่างกัน โดยยึดหลักธรรมชาติของผู้ใช้เป็นสิ่งประกอบการออกแบบ เพื่อให้ได้แบบตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ การออกแบบแหวนของผู้ชาย จะมีรูปทรงที่บตัน มีความแข็งแรง รูปทรงเรียบง่าย ไม่มีลวดลายซับซ้อน ไม่ใช้หินสีฉูดฉาด สวมใส่สบาย และควรใช้ได้ทุกโอกาส ไม่ควรแยกเป็นแหวนที่ใช้กลางคืนหรือกลางวัน ส่วนแบบของผู้หญิง รูปทรงโปร่งบาง มีความสวยงาม ลวดลายละเอียด ใช้หินสีหรือหินที่มีค่า การออกแบบแหวนผู้หญิงจะแยกลักษณะแหวนที่ใช้ในเวลากลางวัน และกลางวันจะมีความเรียบง่ายในรูปทรงสวมใส่สบาย (การออกแบบเครื่องประดับ, ออนไลน์)

2.8.3.2 การออกแบบต่างหู ที่ออกแบบมาอย่างสวยงามจะช่วยเสริมบุคลิกให้ผู้สวมใส่ดูดีขึ้นได้นั้นก็ย่อมต้องคำนึงถึงรูปทรงของใบหน้า ผู้สวมใส่ด้วยเช่นกัน (มณีขจิต, 2544) การออกแบบต่างหูควรให้ความสำคัญกับใบหน้า และรูปใบหน้าของผู้สวมใส่ รวมทั้งพิจารณาถึงใบหูซึ่งเป็นอวัยวะที่มีขนาดเล็ก ต่างหูไม่ควรจะมีน้ำหนักที่มากหรือขนาดใหญ่เทอะทะจนเกินไป จะทำให้ผู้สวมใส่เกิดความรู้สึกไม่สบายตัวหรือแบกรับน้ำหนักมากจนเกินไป (รงค์กร, 2559)

ต่างหูเป็นเครื่องประดับที่เน้นให้ใบหน้าสวยงามหรือไม่สวยงามก็ได้และดูจะเป็นเครื่องประดับอย่างเดียวที่อยู่ใกล้ชิดกับใบหน้ามากที่สุด ดังนั้น นักออกแบบจำเป็นต้องพิถีพิถันเป็นพิเศษ และผู้เลือกใช้ ก็ต้องดูความเหมาะสมกับลักษณะของใบหน้าประกอบด้วย รูปแบบที่นิยมใช้ในการทำต่างหูมีทั้งแบบรูปทรงเรขาคณิต แบบรูปทรงธรรมชาติ และแบบรูปทรงอิสระ วัสดุที่นำมาใช้ เช่น หิน หรือโลหะ ควรมีน้ำหนักน้อย ที่ว่าน้ำหนักน้อย หมายความว่า ควรใช้แผ่นโลหะบางหรือกลวงข้างใน เพื่อให้ น้ำหนักน้อย เมื่อเวลาใส่ไม่ถ่วงหูให้ยาวลงมา ส่วนวิธีที่ในการทำเครื่องประดับประเภทต่างหู มีทั้งแบบฉลุโปร่ง แบบหล่อ แบบบัดกรีต่อประกอบแบบร้อยเรียงต่อ ๆ กัน ซึ่งแต่ละวิธีจะต้องดูการออกแบบเสียก่อน จึงจะรู้ว่าควรจะใช้วิธีใดผลิตได้ การนำต่างหูไปใช้ประกอบในการแต่งกาย จำเป็นต้องดูลักษณะของแบบเครื่องแต่งกายประกอบด้วย เพราะหากใช้ไม่เข้าชุดกัน หรือไปด้วยกันไม่ได้กับสภาพส่วนรวมของเสื้อผ้าแล้ว จะทำให้มองดูเป็นตัวตลก แทนที่เครื่องประดับจะช่วยเสริมให้ดีขึ้น (การออกแบบเครื่องประดับ, ออนไลน์)

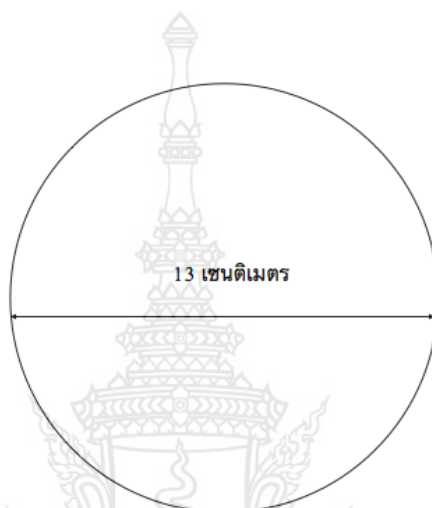
ภาพที่ 2.20 ตำแหน่งของต่างหู

การออกแบบเครื่องประดับต่างหู ส่วนใหญ่นักออกแบบนิยมที่จะออกเป็นชุดเข้าคู่กับเครื่องประดับชนิดอื่น ๆ เช่น สร้อยคอ เข็มกลัด และแหวน แต่ถ้าจะออกแบบเป็นต่างหูอย่างเดียว ควรมีลักษณะเฉพาะตัวเหมือนกันคือ มีความสมดุล มีความเหมือนกันในรูปทรง แต่ในวงการออกแบบเครื่องประดับในปัจจุบัน อาจจะออกแบบเครื่องประดับต่างหูให้มีรูปทรงไม่เหมือนกัน ให้ดูมีแรงถ่วงไม่เท่ากัน แต่ใช้การแต่งผมแต่งหน้าเข้าช่วยให้สภาพส่วนรวมทั้งหมดกลมกลืนกัน การออกแบบต่างหูในเชิงสร้างสรรค์ ไม่จำเป็นต้องเน้นเรื่องการใช้ที่หูเพียงอย่างเดียว อาจจะออกมาในรูปของการใช้ประโยชน์ร่วมกับอย่างอื่นได้ เช่น ใส่ต่างหู แต่อาจจะโยกมาเป็นสร้อยคอได้ด้วย หรือเป็นที่ติดผมได้ด้วย อย่างไรก็ตามจะต้องนึกถึงความสะดวกของการนำไปใช้ร่วมด้วยเสมอ (การออกแบบเครื่องประดับ, ออนไลน์)

2.8.3.3 การออกแบบสร้อยคอ นอกจากควรคำนึงถึง รูปทรงของลำคอ ของผู้สวมใส่ด้วย เพื่อให้จี้ห้อยคอและสายสร้อยที่ออกแบบช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพของผู้สวมใส่ให้ได้มากที่สุด (มณีขจิต, 2544) การออกแบบเครื่องประดับควรคำนึงถึงความเป็นไปได้ในการสวมใส่จริง จี้ห้อยคอไม่ควรมีน้ำหนักมากหรือรุงรังจนเกินไป เพราะอาจสร้างปัญหาในระหว่างการสวมใส่ได้ และทำให้ผู้สวมใส่รู้สึกไม่สบายตัวหรือสร้างความรำคาญได้ (รงค์กร, 2559)

การออกแบบสร้อยคอเส้นอิสระมักจะเป็นเส้นที่ใช้ในการออกแบบได้ดี สำหรับเป็นแบบในการทำเครื่องประดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในงานเครื่องประดับที่เป็นงานสมัยใหม่สำหรับการออกแบบสร้อยคอ นักออกแบบมักจะคำนึงถึงความสัมพันธ์ของสร้อยคอและจี้ที่ห้อยแขวนลงมา ความสวยงามเป็นจุดเน้นอันดับแรก และการใช้สอยเป็นอันดับรองลงมา คือคำนึงถึงความสะดวกสบายเวลาสวมใส่เป็นสิ่งสำคัญ ส่วนใหญ่การออกแบบสร้อยคอ มักจะมีลักษณะเรียบง่าย ใช้ได้กับจี้ห้อยคอหลายรูปแบบ และไม่ควรมี น้ำหนักมากเพื่อสบายเวลาใช้ การออกแบบสร้อยคอ ถ้าใช้ในชีวิตประจำวันควรมีลักษณะเรียบง่าย

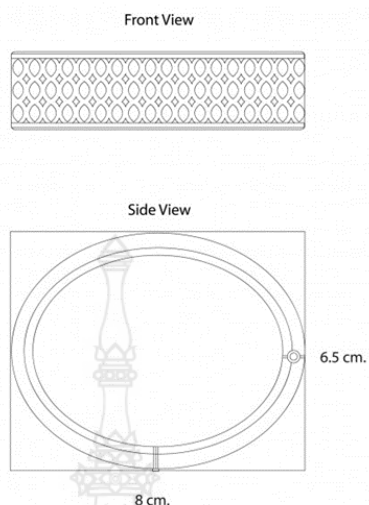
แต่ถ้าใช้เพื่อแขวนพระ หรือเครื่องรางของขลัง ควรให้มีความมั่นคงระหว่างข้อต่อแต่ละข้อ ไม่ควรมีลักษณะหยุหยา การออกแบบอาจเน้นจุดสนใจเฉพาะด้านหน้า หรือตลอดทั้งเส้นก็ได้ แต่ถ้าเป็นสร้อยคอที่ใช้สำหรับงานกลางคืนจะต่างออกไป ทั้งความหยุหยาและการใช้วัสดุประกอบ แต่อย่างไรก็ตาม แบบเรียบง่ายยังเป็นที่ใช้ได้หลายโอกาส และเหมาะที่จะใช้เป็นเครื่องประดับ (การออกแบบเครื่องประดับ, ออนไลน์)

ภาพที่ 2.21 ขนาดมาตรฐานของสร้อยคอ

มาตรฐานของสุภาพสตรี จะมีลำคอขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 10 – 12 เซนติเมตร ขนาดของสร้อยคอ จึงควรมีเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 13 เซนติเมตร และ แหวนควรมีเส้นผ่าศูนย์กลางอย่างน้อย 1.7 เซนติเมตร เพื่อเป็นมาตรฐานในการผลิต และตรงต่อความต้องการของผู้บริโภค (การออกแบบเครื่องประดับ, ออนไลน์)

ในปัจจุบัน การออกแบบสร้อยคอจะให้สั้น หรือยาวขึ้นอยู่กับ การนำไปใช้เป็นสำคัญ ซึ่งการนำไปใช้นั้นต้องให้ไปกันได้กับเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายด้วยวิธีทำสร้อยคอ ส่วนใหญ่นิยมที่จะใช้เป็นข้อต่อนำมาร้อยเรียงต่อ ๆ กัน หรือทำในลักษณะเป็นเส้นยาว โดยใช้วัสดุที่มีรูปทรง เป็นเส้น วิธีต่อสร้อยคอทำได้หลายวิธี แต่ละวิธีจะต้องสัมพันธ์กับแบบส่วนรวมทั้งหมดด้วย (การออกแบบเครื่องประดับ, ออนไลน์)

ภาพที่ 2.22 ขนาดมาตรฐานของสร้อยข้อมือ

2.8.3.4 การออกแบบสร้อยข้อมือและกำไลมือ ควรคำนึงถึงจุดอันตรายที่จะทำให้เกิดการเกี่ยวค้ำจากสิ่งของรอบตัวที่จะทำให้เกิดความเสียหายและชำรุดต่อตัวสร้อยข้อมือหรือกำไลข้อมือ รวมถึงอุบัติเหตุเล็กน้อยที่อาจเกิดขึ้นกับตัวผู้สวมสร้อยข้อมือหรือกำไลข้อมือ (รงคร, 2559) สร้อยข้อมือและกำไลมือมีความหมายใกล้เคียงกันมาก แม้แต่ด้านประโยชน์ใช้สอยก็เหมือนกัน คือใช้กับการตกแต่งข้อมือเช่นเดียวกัน แต่รูปร่างเครื่องประดับไม่เหมือนกัน คือสร้อยข้อมือจะมีความอ่อนไหวทั้งตัว เช่นเดียวกับสร้อยคอ ส่วนกำไลข้อมือจะมีลักษณะแข็งไม่ทั้งตัว เวลาใส่จะสวมเข้าไปอาจมีทั้งที่เปิดปิดซึ่งเป็นตะขอ และไม่มีตะขอ (การออกแบบเครื่องประดับ, ออนไลน์)

ภาพที่ 2.23 ขนาดมาตรฐานการออกแบบสร้อยข้อมือ

วิธีที่ใช้ในการทำกำไล มีทั้งวิธีหล่อ วิธีตีหุ้ม และวิธีฉลุ ส่วนสร้อยข้อมือคงใช้วิธีทำเช่นเดียวกันกับสร้อยคอ แต่จะเส้นสั้นกว่า ความสวยงามขึ้นอยู่กับ การออกแบบ และการเลือกวัสดุมาใช้ในการออกแบบกำไลมักจะเป็นแบบเรียบ มีความสวยงามเฉพาะตัว มีความสมดุลของลวดลาย ต่าง ๆ ถ้าจะ

ใช้เป็นโลหะล้วน ๆ แต่ถ้าใช้หินประกอบเป็นหัวมักจะเน้นความสวยงามด้านหน้าให้เด่นชัดกว่าส่วนอื่น ซึ่งการออกแบบสร้อยข้อมือก็คงใช้วิธีเดียวกันนี้ด้วย (การออกแบบเครื่องประดับ, ออนไลน์)

2.8.3.5 การออกแบบเข็มกลัด โดยทั่วไปมักจะออกแบบโดยได้รูปทรงมาจากธรรมชาติรอบตัว เช่น ดอกไม้ ใบไม้ สัตว์ ฯลฯ สิ่งสำคัญที่ควรคำนึงถึงในการออกแบบเข็มกลัดคือน้ำหนัก เข็มกลัดที่ดีไม่ควรมีขนาดใหญ่หรือมีน้ำหนักมากเกินไป เพราะเมื่อประดับหรือกลัดลงบนเสื้อผ้าหรือผ้าพันคอแล้วจะทำให้เนื้อผ้าที่ถ่วงตัวลงมามากเกินไป ไม่อยู่ในทิศทางที่กำหนดและอาจทำให้ขาดความสวยงามไป (รงค์กร, 2559) การออกแบบเข็มกลัดติดเสื้อ เครื่องประดับประเภทเข็มกลัด เป็นเครื่องประดับที่สุภาพสตรีมีอายุมากนิยมใช้มากกว่าสุภาพสตรีที่มีอายุน้อย แต่ในปัจจุบันก็เป็นที่แพร่หลายในเด็กสาววัยรุ่นเช่นกัน แต่แบบและวัสดุที่ใช้ทำต่างกันออกไปคุณประโยชน์ของเครื่องประดับเข็มกลัด ช่วยทำให้เสื้อผ้ามีจุดเด่น และเพิ่มความสง่างามให้แก่ผู้ใช้ และในขณะเดียวกันเหมือนจะเป็นสิ่งบอกบุคลิกของผู้เป็นเจ้าของได้เป็นอย่างดีด้วย นักออกแบบเครื่องประดับประเภทเข็มกลัด นิยมที่จะออกแบบเข็มกลัดให้เหมาะกับการนำไปใช้ได้หลาย ๆ โอกาส และเน้นจุดเด่น เฉพาะด้านหน้าเพียงด้านเดียว อย่างไรก็ตามการออกแบบเข็มกลัดนั้น จะต้องคำนึงถึงลักษณะของงาน และจุดมุ่งหมายของการนำไปใช้ด้วย (การออกแบบเครื่องประดับ, ออนไลน์)

การออกแบบเข็มกลัด ผู้ออกแบบไม่นิยมให้แบบรุนแรงและวัสดุหนัก ๆ มาใช้ ทั้งนี้พิจารณาจากการนำไปใช้ด้วย ถ้าเข็มกลัดหนักจะดึงเสื้อผารั้งลงมาหรือหย่อนเสียรูปทรง ดังนั้น การออกแบบจำเป็นที่จะให้เบา และวัสดุที่จะนำมาใช้สัมพันธ์กันด้วยเข็มกลัดที่ดีควรดัดแปลงไปใช้ในโอกาสต่าง ๆ ได้ (การออกแบบเครื่องประดับ, ออนไลน์)

นอกจากนี้ การออกแบบเครื่องประดับสตรีสามารถนำไปใช้เป็นของที่ระลึก ซึ่งจำแนกได้ 4 ประเภท 1) ของที่ระลึกแบ่งประเภทตามวัสดุ การแบ่งประเภทจากวัสดุที่นำมาใช้ในการผลิตของที่ระลึกนั้น ๆ ซึ่งมีด้วยกัน 2 แบบคือ ของที่ระลึกที่ทำจากวัสดุธรรมชาติ และ ของที่ระลึกที่ทำจากวัสดุสังเคราะห์ 2) ของที่ระลึกแบ่งประเภทตามรูปแบบ ในที่นี้แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือ ของที่ระลึกที่ผลิตขึ้นตามประเพณีโดยมีการสืบทอดรูปแบบมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และของที่ระลึกที่ผลิตตามกระแสนิยม อาจมีการผลิตขึ้นมาในช่วงเวลาหนึ่งเท่านั้น 3) ของที่ระลึกแบ่งประเภทตามวัตถุประสงค์ในการผลิต โดยการแบ่งประเภทของที่ระลึกในรูปแบบนี้มีอยู่ด้วยกัน 3 แบบ ได้แก่ ของที่ระลึกที่ผลิตขึ้นมาเพื่อมอบให้บุคคลใดบุคคลหนึ่ง ของที่ระลึกที่ผลิตขึ้นมาเพื่อมอบให้ลูกค้าจำนวนมาก และของที่ระลึกที่ผลิตขึ้นเฉพาะงานหรือเหตุการณ์ และ 4) ของที่ระลึกแบ่งประเภทตามการใช้งาน การแบ่งประเภทจากประโยชน์ใช้สอยของสิ่งของนั้น ๆ ซึ่งมีทั้งของที่สามารนำมาใช้งานได้จริง ของที่ใช้เพื่อการประดับตกแต่งห้องเพื่อความสวยงาม รวมไปถึงของที่ระลึกที่อยู่ในรูปแบบของกิน

2.9 ข้อมูลเกี่ยวกับเทคนิคชานหัว

ชานหัว หรือ Chan Hua (缠花) หรือ Chun-zi-hua (Silk Flower) คือการพันเส้นไหมบนแผ่นกระดาษและเส้นลวดเป็นรูปทรงดอกไม้ ซึ่งประกอบด้วยกลีบดอกไม้ ใบไม้ และก้านดอกไม้ (Chen Huimei, 2559) โดยคำว่า ชาน (Chan) หมายถึง พันไปรอบ ๆ หัว (Hua) หมายถึง ดอกไม้(เจียรชัย, 2548) งานหัตถกรรมหนึ่งในสิบของการทำเครื่องประดับผมแบบจีน ด้วยรูปแบบดอกไม้มงคลต่าง ๆ เช่น ดอกบัว ดอกกุหลาบ และดอกโบตั๋น ซึ่งต้องอาศัยความประณีตจากการพันไหมบนกระดาษให้พื้นผิวเรียบเสมอกัน สามารถจำแนกได้ 4 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นแรก ความเป็นมาของชานหัว ประเด็นที่สอง รูปแบบของชานหัว ประเด็นที่สาม วัสดุและอุปกรณ์ในการประดิษฐ์ชานหัว และประเด็นที่สี่ การประดิษฐ์ดอกไม้ด้วยเทคนิคชานหัว ดังนี้

2.9.1 ความเป็นมาของชานหัว

ชานหัว เป็นงานหัตถกรรมดั้งเดิมของชาวไต้หวัน มีการจดบันทึกไว้ว่า “สตรีชาวไถหนาน (Tainan) เป็นผู้ทำดอกไม้เก๋เป็นพิเศษ ไม่ว่าจะเป็นการทำสีของหญ้า หรือการทำสีดอกไม้ต่าง ๆ ดังนั้นดอกไม้หนึ่งดอกและหนึ่งใบก็สามารถประดิษฐ์ให้มีสีสันที่สดใสราวกับมีชีวิตตามธรรมชาติได้” ดังนั้นงานฝีมือชานหัวแบบดั้งเดิมจึงมีการสืบทอดกันมาเป็นเวลานาน และยังได้รับการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง งานชานหัวจะมีลักษณะคล้ายคลึงกับงานหัตถกรรมของชาวฮากกา เรียกอีกอย่างว่า **ซุนไซฮัว** รูปแบบชานหัวเริ่มต้นจากการประดิษฐ์เป็นเครื่องประดับผม วัสดุที่ใช้คือเส้นไหม และเส้นด้าย ชานหัวเป็นการผสมผสานที่ลงตัวระหว่างเทคนิคการตัดกระดาษและการพันไหม เพื่อลอกเลียนแบบเทคนิคการปักแบบดั้งเดิม มีการเผยแพร่สู่ชาวจีนในช่วงสมัยราชวงศ์หมิง และราชวงศ์ชิง (ราชวงศ์ชิง ปกครองสาธารณรัฐประชาชนจีนระหว่าง ค.ศ.1636-1912 หรือ พ.ศ.2179-2455) โดยเฉพาะในช่วงราชวงศ์ชิงตอนปลายนิยมใช้กันในชีวิตประจำวันโดยมีการประกาศให้ใช้เป็นเครื่องประดับตกแต่งในรูปแบบผ้าคลุมศีรษะ และหมวก เป็นต้น เครื่องประดับของข้าราชการ และนางสนมในวังจึงมีรูปแบบที่คล้ายคลึงกัน เช่น ดอกเบญจมาศ ดอกบัว ปิ่นปักผม และมงกุฎดอกไม้ (Kunwei, 2564)

ประเพณีแต่งงาน ชานหัวถูกนำไปใช้ในการ**ประดับผมเจ้าสาวในการแต่งงาน** ซึ่งเจ้าสาวทุกคนจะต้องทำตามธรรมเนียม คือการนำปิ่นปักผมที่ประกอบด้วยชานหัว**ทับทิมคู่สีแดง** (ดังภาพที่ 2.18) ไว้บนศีรษะ เพื่อสื่อถึงความปรารถนาที่จะให้กำเนิดลูกชาย นอกจากเจ้าสาวที่จะต้องติดปิ่นปักผมชานหัวแล้วผู้หญิงที่เป็นเครือญาติเดียวกัน เช่น แม่เจ้าสาว แม่เจ้าบ่าว ญาติ เพื่อน รวมถึงประธานในพิธีที่เป็นผู้หญิง จะต้องติดปิ่นปักผมชานหัวบนศีรษะ แต่อาจมีลักษณะลวดลายที่แตกต่างกัน ในพิธีแต่งงานมักใช้ชานหัวสี

ที่เป็นมงคล เช่น ครอบครัวฝ่ายเจ้าบ่าวจะใช้สีแดง ครอบครัวฝ่ายเจ้าสาวจะใช้สีชมพู ซึ่งปีนปักผมแต่ละ
 ชั้นจะให้ความหมายเป็นมงคลแตกต่างกัน เช่น **เต่าคู่สีแดง** (ดังภาพที่ 2.19) ใช้สำหรับแม่เจ้าบ่าว
 หมายถึง โชคลาภและความรุ่งเรือง **ดอกส้มแมนดาริน** (ดังภาพที่ 2.20) ใช้สำหรับแม่เจ้าสาว หมายถึง
 ความเจริญรุ่งเรืองและอายุยืน ทับทิมสีแดงใช้สำหรับเจ้าสาว หมายถึง ความอุดมสมบูรณ์และลูกเต็มบ้าน
 และ**ดอกกลีบลีสีชมพู** (ดังภาพที่ 2.21) ใช้สำหรับประธานในพิธีที่เป็นผู้หญิง หมายถึง แสดงความยินดี
 สำหรับการแต่งงานของบ่าวสาวและความรักที่แท้จริง เป็นต้น (Kunwei, 2564)

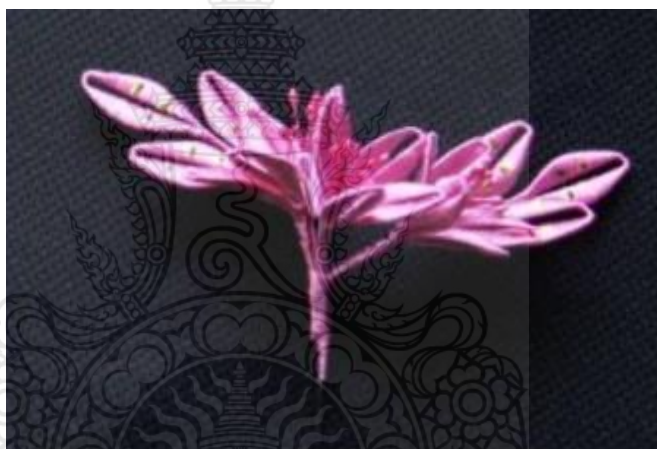
ภาพที่ 2.24 ปิ่นปักผมทับทิมคู่สีแดงสำหรับเจ้าสาว

ภาพที่ 2.25 ปิ่นปักผมเต่าคู่สีแดงสำหรับแม่เจ้าบ่าว

ภาพที่ 2.26 ปิ่นปักผมดอกส้มแมนดารินสำหรับแม่เจ้าสาว

ภาพที่ 2.27 ปิ่นปักผมดอกกลีลีสีชมพูสำหรับประธานในพิธีที่เป็นผู้หญิง

ปี พ.ศ.2553 ชาวไต้หวันได้จัดตั้งสมาคม Chinese Tangle Flower Art Development Association เพื่อพัฒนาศิลปะการพันไหมหรืองานฝีมือชานหัว โดยยึดวัตถุประสงค์ดั้งเดิมของสมาคมคือ เพื่อให้ผู้สนใจได้เรียนรู้และแลกเปลี่ยนศิลปะการประดิษฐ์ดอกไม้ด้วยงานฝีมือชานหัวร่วมกัน นอกจากนี้ ยังมีหลายหลักสูตรสำหรับนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะในการประดิษฐ์ดอกไม้ โดยสมาชิกของสมาคมจะได้รับการสนับสนุนให้ดำเนินการหรือจัดนิทรรศการด้วยตนเอง เพื่อส่งเสริมฝีมือของตนเองและเผยแพร่ศิลปะการพันไหมให้เป็นที่รู้จักมากขึ้นไปทั่วไต้หวัน สมาคมพัฒนาศิลปะการพันไหมเป็นเวทีที่สำคัญมากสำหรับการรวบรวมผู้ที่ชื่นชอบดอกไม้ จนได้มีการจัดตั้งประธานของสมาคมมาแล้ว 3 คน ได้แก่ ประธานคนแรกและคนที่สอง คือ Chen Huimei และประธานคนที่สาม คือ Zeng Guofen เนื่องจากกฎของสถาบันและการเป็นสมาชิกตามปกติ การมีส่วนร่วมในการจัดนิทรรศการ การส่งเสริมการสอนและ

กิจกรรมอื่น ๆ สามารถส่งเสริมการสื่อสารและการเติบโตของสมาชิกได้ต่อไป ดังนั้นทางสมาคมจึงมีการปลูกฝังช่างฝีมือรุ่นใหม่มากขึ้น

หลังปี พ.ศ.2553 อาจารย์ Chen Xiumin ผู้เชี่ยวชาญศิลปะการพันไหมหรืองานฝีมือขานหัวได้รับการขึ้นทะเบียนอย่างเป็นทางการในฐานะผู้มีทักษะทางวัฒนธรรม และผู้พัฒนาขานหัวให้เป็นที่รู้จักในทั่วไต้หวัน นอกจากนี้ยังได้รับมอบหมายให้ทางสมาคมพัฒนาศิลปะการพันไหมมีการจัดนิทรรศการในทุก ๆ ปี

พ.ศ.2561 นิทรรศการกลุ่ม "ร้อยดอกไม้บาน" จัดขึ้นที่ศูนย์วัฒนธรรมฮากกา ในเมืองไถหนาน ประเทศไต้หวัน ได้มีการจัดนิทรรศการโดยการใช้เทคนิคขานหัวแบบดั้งเดิม เพื่อพัฒนาฝีมือศิลปะการพันไหมให้เติบโตขึ้นจากความเสื่อมโทรมไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองที่เฟื่องฟูมากขึ้น (Chen Huimei, 2559)

2.9.2 รูปแบบของขานหัว

ชาวจีนมีการใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ มาสร้างสรรค์ลวดลายลงบนเสื้อผ้าและเครื่องประดับ เพื่อเสริมสร้างสิริมงคลแก่ผู้สวมใส่ ด้วยสัญลักษณ์และสี ที่มีความหมายเป็นมงคลด้วยรูปแบบการสื่อความหมายผ่านสัญลักษณ์ของชาวจีนมีความโดดเด่นและน่าสนใจ รูปแบบเครื่องประดับศีรษะโบราณสมัยราชวงศ์หมิงและราชวงศ์ชิง ซึ่งเป็นยุคที่มีความเจริญทางด้านวัฒนธรรม มีการนำสัญลักษณ์มาใช้แทนคำสิริมงคล และนำมาสร้างสรรค์งานเป็นจำนวนมาก สัญลักษณ์มงคลเป็นสิ่งที่คนรู้สึกสามารถจับต้องได้ด้วยเหตุนี้ชาวจีนจึงใช้สัญลักษณ์ เพื่อแสดงออกถึงความเป็นสิริมงคลให้แก่ตนเอง ด้วยรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์ สัญลักษณ์สามารถแสดงความหมายและบ่งบอกถึงสถานะตัวผู้สวมใส่ เพื่อความเป็นสิริมงคล เปรียบเสมือนคำอวยพรและเสริมสร้างสิริมงคลแก่ชีวิต เครื่องประดับและเครื่องแต่งกายในยุคสมัยราชวงศ์หมิงและราชวงศ์ชิงจากสัญลักษณ์จึงมีรูปแบบ ลวดลาย และสี ที่มีความหมายเป็นมงคล โดยได้รับแรงบันดาลใจมาจากพันธุ์พฤกษา ที่ได้จากธรรมชาติ ได้แก่ การใช้ดอกไม้เป็นสัญลักษณ์ เช่น ดอกโบตั๋น (หมู่ตัน, 牡丹) ดอกเหมย (เหมยฮวา, 梅花) การใช้สัตว์มงคลเป็นสัญลักษณ์ เช่น หงส์ (เฟิงหวง, 凤凰) และลวดลายเงิน (เหวยเหวิน, 回纹) ที่มีรูปแบบเชื่อมวนแบบไม่รู้จบ และสีที่ใช้ ได้แก่ สีแดง สีเหลือง และสีน้ำเงินอมเขียวหรือสีฟ้า ซึ่งเป็นสีมงคลมีความหมายเชื่อมโยงกับสัญลักษณ์ (จารุทัศน์ และวรรณวิภา, 2562) รูปแบบของขานหัวที่สะท้อนความเชื่อผ่านผลงานเครื่องประดับศีรษะจึงปรากฏรูปแบบ 4 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบดอกไม้ รูปแบบสัตว์มงคล รูปแบบผลไม้ และรูปแบบลวดลายเงิน ดังนี้

2.9.2.1 รูปแบบดอกไม้ เช่น ดอกโบตั๋น ดอกเหมย ดอกส้มแมนดาริน ดอกลิลลี่ ดอกกุหลาบ และดอกบัว การประดิษฐ์ดอกบัวและผีเสื้อบนที่หนีบผมโลหะ ตกแต่งลูกปัดแก้วด้วยลวดสปริง เพื่อให้ดูพลิ้วไหว ที่หนีบผมดอกไม้รูปแบบนี้นิยมใช้เป็นเครื่องประดับผมเจ้าสาวแต่งงาน

ภาพที่ 2.28 รูปแบบดอกไม้

2.9.2.2 รูปแบบสัตว์มงคล เช่น หงส์ ผีเสื้อ ปลา ค้างคาว แมลงปอ นก และเต่า

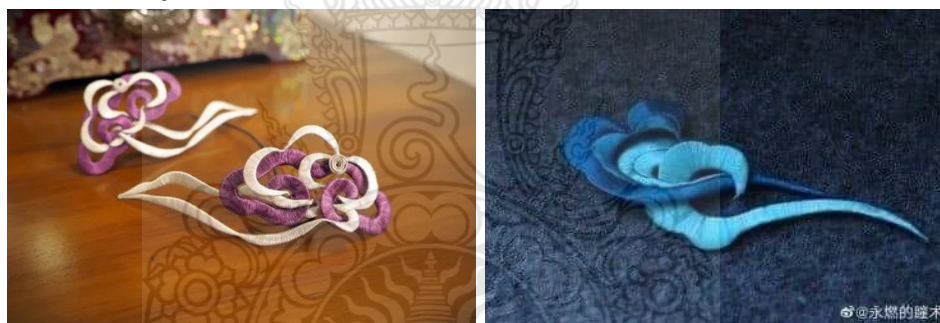
ภาพที่ 2.29 รูปแบบสัตว์มงคล

2.9.2.3 รูปแบบผลไม้มงคล

ภาพที่ 2.30 รูปแบบผลไม้มงคล

2.9.2.4 รูปแบบลวดลายจีน

ภาพที่ 2.31 รูปแบบลวดลายจีน

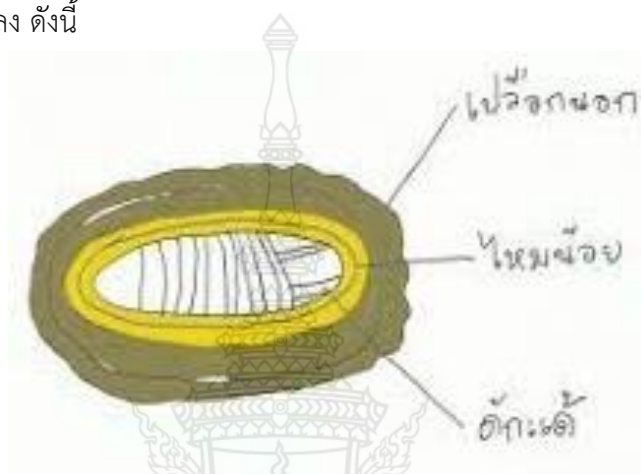
2.9.3 วัสดุและอุปกรณ์ในการประดิษฐ์ชานหัว

การประดิษฐ์ชานหัวเป็นงานที่ต้องใช้ความละเอียดสูง วัสดุและอุปกรณ์ในการประดิษฐ์บางชนิดจะต้องเลือกให้เหมาะสม สามารถจำแนกได้ 2 ประเด็น ได้แก่ วัสดุในการประดิษฐ์ชานหัว และ อุปกรณ์ในการประดิษฐ์ชานหัว ดังนี้

2.9.3.1 วัสดุในการประดิษฐ์ชานหัว

1) **เส้นไหม** จะต้องมึลักษณะเนื้อละเอียด พื้นผิวมันวาว น้ำหนักเบา เส้นเท่ากันสม่ำเสมอ มีความยืดหยุ่นของเส้นไหม เส้นไหมที่ดีจะทำให้ชิ้นงานดูนุ่มนวล สร้างมูลค่าให้แก่ชุดเครื่องประดับผมสตรีได้ เส้นไหมมีประกอบด้วย 2 ชนิด ได้แก่ เส้นไหมแท้ และเส้นไหมสังเคราะห์ ดังนี้

ชนิดแรก เส้นไหมแท้ เป็นเส้นใยไหมที่ได้จากตัวไหม พบการเลี้ยงไหมมากในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง เส้นไหมมีคุณสมบัติ ลื่น มัน และยืดหยุ่นได้ดี สามารถแบ่ง ประเภทเส้นไหมแท้ได้เป็น 4 ประเภท (ดังภาพที่ 2.26) ได้แก่ ประเภทแรก เส้นไหมลิบหรือไหมเปลือก ประเภทที่สองเส้นไหมสาวเลยหรือเส้นไหมรวด ประเภทที่สาม เส้นไหมน้อยหรือไหมเครือ หรือไหมยอด และประเภทที่สี่ เส้นไหมแลง ดังนี้

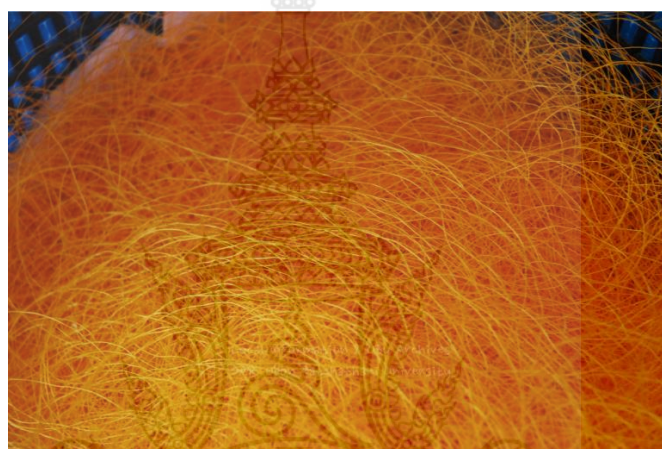
ภาพที่ 2.32 ประเภทของเส้นไหมแท้

ประเภทแรก **เส้นไหมลิบหรือไหมเปลือก** เป็นเส้นไหมที่ได้จากรังไหมชั้นนอกหรือเปลือกนอก รวมทั้งปูยไหม นิยมใช้เป็นเส้นพุ่งในการทอผ้าที่ใช้พิธีกรรมต่าง ๆ ลักษณะเส้นไหมจะใหญ่มาก มีปมปม และเนื้อหยาบแข็ง เนื่องจากมีกาวไหมเยอะ เมื่อสาวเอาไหมลิบออกจากรังไหมแล้วจะตัดรังไหมออกจากหม้อต้มมาพักไว้ก่อน จากนั้นจึงจะนำรังไหมนั้นไปสาวเอาไหมน้อย หรือไหมเครือต่อไป

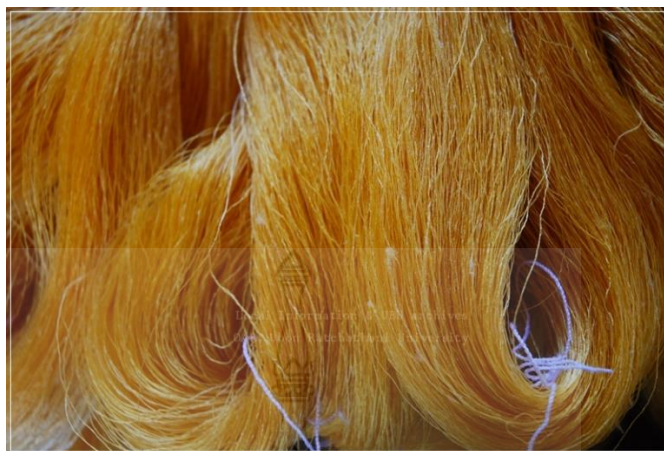
ภาพที่ 2.33 เส้นไหมลิบหรือไหมเปลือก

ประเภทที่สอง **เส้นไหมสาวเลยหรือเส้นไหมรวด** เป็นเส้นไหมที่ได้จากการสาวควบกันทั้งปุ๋ยและเส้นใยส่วนนอกของรังไหมไปจนถึงเส้นใยส่วนในของรังไหมให้เสร็จในคราวเดียวไม่แบ่งชั้นของไหม เส้นไหมที่สาวได้จึงมีทั้งส่วนที่เป็นไหมดิบและไหมน้อยรวมอยู่ด้วยกัน เส้นไหมจึงไม่เรียบ หยาบ และมีขนาดไม่สม่ำเสมอ แต่ถ้าผู้สาวไหมที่มีชำนาญมากจะสาวได้เส้นไหมที่สม่ำเสมอดีเกือบเท่าไหมน้อยเลย ไหมสาวเลยนี้ปัจจุบันไม่เป็นที่ต้องการของตลาด เพราะเมื่อนำมาทอเป็นผ้าจะได้ผ้าไหมที่ไม่สวยเรียบเหมือนไหมน้อย

ภาพที่ 2.34 เส้นไหมสาวเลยหรือเส้นไหมรวด

ประเภทที่สาม **เส้นไหมน้อยหรือไหมเครือ หรือไหมยอด** เส้นไหมน้อยเป็นเส้นไหมที่ได้จากเปลือกรังไหมชั้นในหลังจากสาวเอาไหมดิบหรือไหมเปลือกออกไปแล้ว การสาวเอาไหมน้อยนั้นจะต้องเปลี่ยนน้ำต้มก่อนจึงนำรังไหมลงต้ม เส้นไหมที่ได้จะมีลักษณะเส้นเรียบ ขนาดสม่ำเสมอ สีสม่ำเสมอ รวมตัวกลม สะอาดไม่มีสิ่งปลอมปนนุ่มมือเมื่อสัมผัส นิยมใช้เป็นเส้นยืนในการทอผ้า เมื่อทอเป็นผืนผ้าแล้วเนื้อผ้าจะนุ่ม เรียบ มีความลื่นมันของเส้นไหมในระดับดีมาก มีความนุ่มนวลดี เส้นไหมมีความเหนียวสามารถนำมาทำเป็นเส้นยืนและเส้นพุ่งได้ ระดับความสม่ำเสมอของสีเส้นไหมดี สีเส้นไหมเป็นสีเหลืองทอง

ภาพที่ 2.35 เส้นไหมน้อยหรือไหมเครือ หรือไหมยอด

ประเภทที่สี่ เส้นไหมแลง เป็นเส้นไหมที่อยู่เปลือกรังไหมชั้นในสุดจนเกือบจะถึงตัวดักแด่ เส้นไหมจะมีขนาดเล็ก นิยมนำไปทอเป็นผ้าขาวม้า ที่เรียกว่า ไหมแลง เนื่องจาก สมัยก่อนการสาวไหมนั้น ชาวบ้านจะนิยมทำในตอนเช้า เมื่อสาวเอาไหมน้อยไปแล้ว แต่ยังเห็นว่าพอจะสาวเอาเส้นไหมออกจากรังไหมได้อีก ก็จะนำรังไหมนั้นมาต้มและสาวเอาเส้นไหมอีก ซึ่งมักจะเกิดขึ้นในช่วงเวลาเย็นหรือยามแลงของวันที่สาวแล้ว จึงเรียกว่า ไหมแลง (ศิริพร และนันทวรรณ, 2555)

ภาพที่ 2.36 เส้นไหมแลง

ชนิดที่สอง เส้นไหมสังเคราะห์ เป็นเส้นใยสังเคราะห์ที่มนุษย์สร้างขึ้นจากสารเคมีแล้วผลิตเป็นเส้นใย มีโครงสร้างของโมเลกุลเหมาะสมต่อการนำมาปั่นให้เส้นยาวได้ คือเป็นพอลิเมอร์ที่ประกอบด้วยโมเลกุลที่มีขนาดยาวมาก มีการจัดเรียงตัวของโมเลกุลเป็นระเบียบและเรียงตัวตามแนวแกนของเส้นใย

โดยวิธีการทางเคมี มีหลายชนิด เช่น ไนลอน โพลีเอสเตอร์ สแปนเด็กซ์ และ เรยอน เส้นใยแต่ละชนิดมีส่วนประกอบทางเคมีที่ต่างกันไป แต่ก็มีขั้นตอนในการผลิตที่คล้ายคลึงกัน 4 แบบ ได้แก่ เส้นใยไนลอน เส้นใยโพลีเอสเตอร์ เส้นใยสแปนเด็กซ์ และเส้นใยเรยอน ดังนี้

แบบแรก **เส้นใยไนลอน** เป็นใยสังเคราะห์เทอร์โมพลาสติกที่ผ่านกระบวนการผลิตจากตัวของปิโตรเคมี จำพวก เบนซิล ฟีนอล แอมโมเนีย จึงทำให้เส้นใยไนลอนมีคุณสมบัติที่แข็งแรง ทนทาน และไม่ยับง่าย

ภาพที่ 2.37 เส้นใยไนลอน

แบบที่สอง **เส้นใยโพลีเอสเตอร์** เป็นเส้นใยสังเคราะห์ที่มีประโยชน์อย่างมากในการใช้ทำเสื้อผ้าหลากหลายรูปแบบ ซึ่งคุณสมบัติของเส้นใยโพลีเอสเตอร์มีความเหนียว ยืดหยุ่น ทนต่อความร้อน เย็น งามัน และน้ำหนักเบา

ภาพที่ 2.38 เส้นใยโพลีเอสเตอร์

แบบที่สาม เส้นใยสแปนเด็กซ์ เป็นเส้นใยสังเคราะห์ที่มีความยืดหยุ่นดีสามารถยืดออกได้ถึง 500% หดกลับตัวได้ไม่ผิดรูป ซึ่งคุณสมบัติของเส้นใยสแปนเด็กซ์มีความยืดหยุ่นมาก และน้ำหนักเบา (ศรี นวล, 2540)

ภาพที่ 2.39 เส้นใยสแปนเด็กซ์

แบบที่สี่ **เส้นใยเรยอน** เป็นเส้นใยที่มนุษย์ผลิตมาจากเส้นใยสังเคราะห์ที่ประกอบด้วยเซลลูโลสหรือไหมเทียม เส้นใยไฟเบอร์ที่สร้างขึ้นโดยการนำเอาเปลือกไม้มาย่อยสลายในสารเคมี จึงทำให้เส้นใยเรยอนมีลักษณะนิ่ม ลื่น ซึ่งต่างจากไหมธรรมชาติ เพราะมีความมันวาวกว่า สามารถนำมาผลิตผ้าที่เลียนแบบเส้นใยธรรมชาติได้ คุณสมบัติของเส้นใยเรยอนมีความนุ่ม เหนียวเป็นมันเงา เส้นยาว และเรียบ คล้ายเส้นไหมแท้ (ศรีนวล, 2540)

ภาพที่ 2.40 เส้นใยเรยอน

- 2) **กระดาษการ์ด** ต้องมีความหนา มีความคงทน และแข็งแรง โดยมีความหนาอยู่ที่ 110 - 400 แกรม
- 3) **กาว** ช่วยในการยึดติด ทำให้เส้นไหมเรียบเนียนไปกับโครงกระดาษ และไม่ทำให้เส้นไหมสกปรก
- 4) **เส้นลวด** ใช้ในการตามโครงกระดาษควรเลือกใช้ลวดเส้นเล็ก ขนาดเบอร์ 22-26 เพราะสามารถดัดเป็นรูปแบบที่ต้องการได้ง่าย

2.5.3.2 อุปกรณ์ในการประดิษฐ์ชานหัว

- 1) **กรรไกร** ใช้สำหรับตัดกระดาษ ลวด และเส้นไหม
- 2) **คีมปากจิ้งจก** ใช้สำหรับตัดรูปแบบของกลีบดอกไม้ และใบไม้

2.9.4 การประดิษฐ์ดอกไม้ด้วยเทคนิคชานหัว

การประดิษฐ์ดอกไม้ด้วยเทคนิคชานหัว สามารถแบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอน ได้แก่ การตัดกระดาษตามรูปแบบ การตามลวดตามรูปแบบของกระดาษเพื่อเพิ่มแข็งแรงและการประกอบตามรูปแบบ

การพันเส้นไหมรอบกระดาดที่ตัดกับลวด หมุนเส้นไหมโดยใช้นิ้วมือพันเกลียวเข้ากับลวดให้เส้นไหมเรียบเสมอกัน การประกอบตามรูปแบบ การตัดโดยการใช้นิ้วปากจิ้งจกหนีบเพื่อบิดหรืออกระดาดและลวดเหล็กตามรูปแบบที่ต้องการ และการผูกหรือการมัดเพื่อเพิ่มความแข็งแรงให้กับชิ้นงาน

2.10 ข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษ

2.10.1 ความหมาย การแต่งกาย

การแต่งกายเป็นการแสดงออกทางด้านหนึ่งทางจิตใจเกี่ยวกับอารมณ์ ความรู้สึก เจตคติหรือนิยมของแต่ละบุคคล การรู้จักการแต่งกายที่ดีให้เหมาะสมกับกาลเทศะ มีความสะอาดเรียบร้อยเหมาะสมกับรูปร่าง จึงเป็นการแสดงออกถึงจิตใจที่ดี มีพื้นฐานการอบรมมาเป็นอย่างดีจากครอบครัว และสถาบันการศึกษา นอกจากนี้ยังแสดงออกถึงความมีระเบียบ

2.10.2 การพัฒนาบุคลิกภาพกับการแต่งกาย การแต่งกายให้เหมาะสมกับกาลและเทศะ

การพัฒนาบุคลิกภาพกับการแต่งกาย การแต่งกายให้เหมาะสมกับกาลและเทศะ การแต่งกายให้เหมาะสมกับกาลและเทศะหมายถึง การใช้เสื้อผ้ารวมถึงเครื่องประดับตกแต่ง ร่างกายตั้งแต่ศีรษะจรดเท้า โดยให้เหมาะสมกับกาลคือเหมาะสมกับเวลากลางวัน กลางคืน งานเลี้ยง ต่างๆ และเหมาะสมกับเทศาคือเหมาะสมกับสถานที่เช่น สถานที่ราชการ โรงเรียน โรงภาพยนตร์ เป็นต้น

2.10.3 ความสำคัญของการแต่งกาย

เพื่อป้องกันอันตราย เห็นได้จาก การใส่เสื้อผ้าเพื่อป้องกันความหนาว การใส่เสื้อแขนยาวเพื่อป้องกันแสงแดด หรือแต่งกายเพื่อดึงดูด ความสนใจและความสวยงาม แต่งกายเพื่อแสดงฐานะทางสังคม เช่นเครื่องแบบนักศึกษา ข้าราชการตำรวจ หรือการแต่งกายด้วยเสื้อผ้าและเครื่องประดับราคาแพงก็สามารถบ่งบอกถึงฐานะทางสังคมได้เช่นกัน นอกจากนี้การแต่งกายยังบ่งบอกถึงขนบธรรมเนียมและความสุภาพ ซึ่งแต่ละท้องถิ่นก็มีลักษณะแบบแผนของตนเอง อย่างเช่น ธรรมเนียมตะวันตกถ้าเป็นงานพิธีการจะต้องแต่งกายครบเครื่อง สวมถุงน่อง รองเท้า หมวก ถุงมือ แต่ถ้าเป็นธรรมเนียมไทยเราจะไม่สวมหมวก

2.10.4 ประเภทของการแต่งกาย

โอกาสปกติการแต่งกายในโอกาสปกติ ได้แก่ การไปทำงาน ประชุม สอบสัมภาษณ์ ควรแต่งกายสุภาพเรียบร้อยตามสมัยนิยมเหมาะสมกับสถานที่และสภาพอากาศ โอกาสพิเศษ งานทั่วไป ถ้าในบัตรเชิญกำหนดว่าแต่งกายตามสบาย casual dress หรือ casual clothes สุภาพบุรุษสามารถสวมเสื้อ

เชิดผูกเนคไท ชุดพระราชทานหรือ ใส่เสื้อเชิดสวมสูททับโดยไม่ต้องผูก เนคไท ส่วนสุภาพสตรีแต่งกายเรียบร้อยมีเครื่องประดับบ้างเล็กน้อย

งานเลี้ยงตอนค่ำมักเขียนไว้ในบัตรเชิญว่า Dinner การแต่งกายควรหรูหราขึ้น สุภาพบุรุษใส่เสื้อเชิดผูกเนคไทสวมสูททับ สุภาพสตรีสวมกระโปรงตามสมัยนิยมหรือสวมกระโปรง ยาวที่ดูหรูหรา ถ้าเป็นงานเลี้ยงรับรองหรือ cocktail สามารถสวมกระโปรงฟูได้เพราะเป็นการยืน รับประทาน

งานราตรีสโมสร มักกำหนดว่าเป็น Formal even wear สุภาพบุรุษจะแต่งกายครบ เครื่องเต็มยศ ประกอบด้วยสูท กางเกง เสื้อเชิ้ต เสื้อแจ็กเก็ต ผ้าคาดเอว โบว์ไท รองเท้าสีดำ ส่วน สุภาพสตรีสวมชุดยาวเปิดไหล่ หรือเสื้อแขนยาวมีการตกแต่งหรูหรา หรืออาจใช้ชุดไทยจักรี ชุดไทย บรมพิมาน

งานพิธีการ เช่นงานพระราชทานปริญญาบัตร งานพระราชพิธี งานที่เป็นทางการ การ แต่งกายต้องเป็นไปตามกำหนด เช่นชุดปกติขาว ชุดสากล ชุดไทยต่างๆ สุภาพสตรีไม่ควรสวม กระโปรงสั้นหรือยาวเกินไป

งานทำบุญที่วัด ควรแต่งกายสุภาพมิดชิด สีสันไม่ฉูดฉาด เหมาะกับรูปร่างและ ผิวพรรณ ในกรณีของงานศพสุภาพบุรุษควรใส่ชุดสูทสีเข้ม สวมเชิ้ตขาว เนคไทสีดำ รองเท้าถุงเท้าสีดำ ถ้าเป็นพิธีพระราชทานเพลิงศพ ข้าราชการใส่ชุดปกติขาวสวมแขนทุกข์ สุภาพสตรีสวมชุดดำแบบ สุภาพ ไม่ควรมีลวดลาย

ยามพักผ่อน แต่งกายให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมเช่นเวลาอยู่บ้าน ชุดนอนแต่งตามความชอบส่วนตัวแต่ควรเป็นผ้าเบาสบาย การไปเที่ยวแต่งให้เหมาะกับสถานที่เช่นไปทะเล ปีนเขาควร ใส่กางเกง เวลาเล่นกีฬาควรสวมชุดกีฬาเพื่อความเหมาะสม

เครื่องแต่งกายมาตรฐานสุภาพสตรี

เสื้อผ้า(Garment) เสื้อผ้าสุภาพสตรีที่เป็นมาตรฐานได้แก่

Basic suit เป็นชุดคนละชิ้น แบบเรียบ ตัดเย็บดี สวมใส่ได้รูป สีเบสิก ใช้ผ้าทำกระดุม ใช้อุปกรณ์ประกอบการแต่งกายได้หลายแบบ

Basic dress เป็นชุดติดกันแบบเรียบๆ มีรายละเอียดหรูกว่า

Basic suit ใช้ได้หลาย โอกาส ใช้ได้กับเครื่องประดับหลากหลาย

Suit dress เป็นเสื้อสองชิ้น ข้างในเป็นชุดติดกัน (Dress) และมีเสื้อนอก(Jacket)สวม ทับกลางวันใช้เป็นสูท กลางคืนถอดสูทออกไปงานเลี้ยงได้

เครื่องประกอบการแต่งกาย(Accessories)

กระเป๋าทือ อาจทำจากผ้าหรือหนัง ควรเลือกสีกลางๆ เพราะสามารถใช้เข้ากับชุดและ รองเท้า ได้หลากหลาย

รองเท้า ควรมีอย่างน้อยสองคู่ เช่นดำกับน้ำตาลหรือครีม เพื่อเลือกใส่ให้เข้ากับชุด ถ้า เป็นไปได้ ควรมีรองเท้าวางขึ้นไปคือ รองเท้าส้นแบนเช่น รองเท้าผ้าใบ รองเท้าแตะ รองเท้ามีส้นปาน กลางสองคู่ สำหรับใส่ทำงาน และรองเท้าแบบเรียบแต่หุ้มสำหรับใส่ไปงาน ควรเลือกใช้รองเท้าให้ เหมาะสมกับ กาลเทศะ เช่นเวลาไปทำงาน ประชุมควรใส่รองเท้าหุ้มส้น ส้นเตี้ย แบบเรียบๆเวลาเล่น กีฬาควรใส่ รองเท้ากีฬา รองเท้าหุ้มส้นที่มีพื้นยางเพื่อป้องกันการลื่น ในโอกาสพิเศษหรืองานเลี้ยงควร สวมรองเท้าส้น สูงแบบเรียบหุ้ม เวลาเลือกซื้อรองเท้านอกจากความสวยงามแล้วควรคำนึงถึงความสะดวก ในการสวมใส่ ด้วย

หมวก ในประเทศไทยเราส่วนใหญ่การสวมหมวกเพื่อป้องกันแดดและลม ดังนั้นการมี หมวกหนึ่ง หรือสองใบก็เป็นทางเลือกที่ดี ควรเลือกสีกลางๆเช่น เทาหรือสีเนื้อเพราะสามารถใส่ได้ทุก โอกาส

ถุงเท้า ควรสวมเมื่อใส่ไปในงานที่เป็นทางการหรือพิธีการ และขณะเล่นกีฬา ควรเลือก สีกลางๆ ทำจากวัสดุที่นุ่มใส่สบาย

เข็มขัด ควรเลือกสีให้เหมาะกับเสื้อผ้าและรองเท้า

เครื่องประดับ(Jewelry) จะมีสองลักษณะคือ Costume jewelry คือเครื่องประดับที่ ออกแบบ เพื่อให้สวมเข้ากับชุดกับเสื้อผ้า ทำจากวัสดุที่มีราคาไม่มาก และ Fine jewelry ทำจากวัสดุที่มี ราคา จำพวก ทอง และอัญมณีที่มีราคา

เครื่องแต่งกายมาตรฐานสุภาพบุรุษเสื้อผ้าสุภาพบุรุษ

สูท ประกอบด้วยเสื้อนอกและกางเกงสีเดียวกัน บางครั้งมีเสื้อกั๊กประกอบด้วย สูทจะ เปลี่ยนไป ตามแฟชั่น บางครั้งปกใหญ่หรือปกเล็ก ตัวสั้นหรือตัวยาว กระเป๋าทรงหรือเฉียง กะดุมแถว เดี่ยวหรือสอง แถว ควรเลือกตามสมัยนิยม

สูทในงานพิธีการ(Formal Evening Wear) บางครั้งเรียกว่า Black Tie ประกอบด้วยเสื้อ สีดำ ปกแบท จากผ้าตัวน หรือ ทักซีโด และเชิ้ตแขนยาว ผูกโบว์ไทสีดำ และถ้าเป็นงานพิธีการมากๆ จะสวม เสื้อนอกที่มีด้านหลังยาว

เบลเซอร์(Blazer) เป็นเสื้อนอกที่ใช้สวมทับเสื้อเชิ้ต แต่ไม่จำเป็นต้องใช้ร่วมกับ กางเกงสีเดียวกัน หรือผ้าชนิดเดียวกัน เสื้อผ้าและเครื่องประกอบการแต่งกาย

เสื้อเชิ้ต มีด้วยกันหลายแบบ Dress shirt เป็นเชิ้ตทั่วไปแต่ค่อนข้างเป็นทางการ มักผูก เนคไท ประกอบ Work shirt เป็นเชิ้ตสำหรับใส่ทางการไม่ต้องผูกเนคไท สำหรับใส่ทำงานที่ต้องใช้ แรงงาน Sport shirt เป็นผ้ายืดหรือผ้าทอสีพื้นและลายทางรวมถึงเสื้อโพลีที่สวมทางศึระะ Formal shirt เป็นเชิ้ตใช้กับงานพิธีการมักเป็นสีพื้นและจับพลีทที่อก

รองเท้า ควรมีอย่างน้อยสองคู่สำหรับใส่ไปทำงาน ควรเป็นสีดำหรือน้ำตาลแบบ เรียบร้อย เลือก ใส่ให้เหมาะสมกับเสื้อผ้า จะเป็นแบบสวมหรือผูกเชือกก็ได้ แต่ถ้าเป็นการแต่ง เครื่องแบบเต็มยศควร เลือกใช้รองเท้าผูกเชือกสีดำ ในยามพักผ่อนควรใช้รองเท้าสาน ส่วนในการเล่น กีฬาควรใช้รองเท้าผ้าใบ

ถุงเท้า ควรเป็นสีเดียวกับรองเท้า หรือใช้ถุงเท้าสีเข้มกับรองเท้าดำ ส่วนรองเท้าสี น้ำตาลสามารถใช้สีเนื้อได้ ไม่ควรใช้ถุงเท้าสีสดจนเกินไป ในงานศพควรใช้รองเท้าดำและถุงเท้าดำเท่านั้น

ผ้าเช็ดหน้า ควรเลือกสีกลางๆ เช่น ดำ เทา น้ำเงิน น้ำตาล ครีม น้ำเงิน เพราะเข้ากับ เสื้อผ้าได้ ทุกสีกางเกง มีด้วยกันหลายแบบเช่น ขาดตรง ขาบาน ขาแคบ เป้าตึงและเป้าหย่อน ควร เลือกใช้ ตามสมัยเช่นกัน (เบญญาพัชร วันทอง ,2554)

2.11 ข้อมูลเกี่ยวกับการปักสามมิติ

2.11.1 ความหมายของการปัก

งานปัก เป็นรูปแบบของศิลปะการแต่งเติม เพื่อเสริมความสวยงามให้แก่เครื่องแต่งกาย งานปักมี ทั้งแบบเป็น งานปักมือ ที่มีมาตั้งแต่สมัยก่อน ที่ถือว่าเป็นงานฝีมือชนิดหนึ่ง ที่ต้องอาศัยความพิถีพิถัน ความละเอียดรอบคอบ และ เมื่องานปักเป็นที่นิยมมากขึ้นก็ทำให้ มีการปักด้วยเครื่องจักรตามมา ซึ่งทำให้ งานออกมาสวยงาม และ รวดเร็ว งานปักเป็นงานที่ใช้เข็ม และ เส้นด้าย เป็นตัวหลักในการแต่งเติม แต่ อาจจะใช้วัสดุอื่น ๆ ร่วมด้วย เช่น ลูกบิด เลื่อม ไข่มุก โซ่แฟชั่น ในการรังสรรค์เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย เช่น หมวก เสื้อโพลี เสื้อยืด กระเป๋า หน้ากากผ้า รวมถึงอย่างอื่น เช่น ผ้าห่ม ผ้าคลุมไหล่ ผ้าปูเตียง ปลอกหมอน รองเท้า ของขวัญต่างๆ ตุ๊กตา ผ้าขนหนู ของชำร่วย และ อื่นๆอีกมาก นอกจากงานปักจะเป็นของที่ช่วยเสริมความสวยงามแล้ว ยังสามารถสื่อความหมายได้อีกด้วย ไม่ว่าจะเป็นการแสดงถึงความตั้งใจ ความใส่ใจ ความรัก ความห่วงใยของผู้ให้ ที่สื่อออกไปในรูปแบบของการปักลาย

2.11.2 ประเภทของงานปัก

งานปักไม่ได้มีแค่การปักแบบเดียวเท่านั้น งานปักมีทั้งแบบ 2มิติ 3มิติ รวมไปถึงการปักแบบผสมผสาน นอกจากการปักด้วยด้ายแล้ว ยังมีวัสดุอื่นๆที่นิยมนำมาปักอีกมากมาย ซึ่งถือว่าเป็นหนึ่งในรูปแบบของงานปัก

2.11.2.1 งานปักอาร์ม เป็นการปักด้วยด้ายในรูปแบบการปักลงบนผ้าที่ตัดขอบ และตัดออกมาเป็นชิ้นๆ ส่วนมากจะนำไปติดเข้ากับเสื้อผ้าต่ออีกที ด้วยเส้นด้ายเรยอน(Rayon) ที่เป็นเส้นใยที่มีความเงาคัล้ายกับเส้นไหม หรือ โพลีเอสเตอร์(Polyester) ที่เป็นเส้นใยสังเคราะห์ ที่มีความเหนียว ยืดหยุ่นสูง งานปักนี้ใช้สำหรับ : ปักเข้ากับเครื่องแต่งกาย อย่าง ลายเสื้อโปโล ติดเข้ากับกระเป๋า หรือ หมวก รวมถึงสิ่งของอื่นๆ เช่น ติดเข้ากับปลอกหมอน ผ้ามาน ผ้าปูโต๊ะ ผ้าปูที่นอน เป็นต้น ข้อดีของงานปักแบบนี้ : ขึ้นรูปได้ง่าย มีความทนทาน รักษารูปทรงได้ดี ติดง่าย และ ดูแลได้ง่าย

2.11.2.2 งานปักฟู เป็นการปักด้วยด้ายอะคริลิค(Acrylic) ที่เป็นรูปแบบเส้นใย ที่ให้ผิวสัมผัสนุ่มนวลคล้ายกับเส้นใยจากขนสัตว์ อาจจะปักร่วมกับเส้นใยขนสัตว์ ขนเทียม เพื่อเพิ่มความอบอุ่นให้แก่เสื้อผ้า และ ช่วยทำให้เสื้อผ้าดูมีลูกเล่น มีมิติมากยิ่งขึ้น

งานปักนี้ใช้สำหรับ : การปักเสื้อกันหนาว เสื้อผ้า เพื่อเพิ่มความอบอุ่น ปักกับหมวก เพื่อเพิ่มความเก๋ รวมถึงสิ่งของอื่นๆ เช่น พรม ผ้าห่ม เป็นต้น

ข้อดีของงานปักแบบนี้ : น้ำหนักเบา ดูแลรักษาได้ง่าย ผิวสัมผัสนุ่ม และ ทนความร้อนได้สูง

2.11.2.3 งานปักเลื่อม การปักเลื่อมเป็นรูปแบบการปักเลื่อมเข้ากับผ้า เพื่อให้เกิดความวิบวับ แวววาวของลาย เป็นรูปแบบของงานปักที่ต้องอาศัยความพิถีพิถันอย่างสูง การปักเลื่อมอาจจะใช้ลูกปัดมาปักเพิ่มเติมด้วย เพื่อเพิ่มความสวยงามได้ อีกทั้งการปักเลื่อมยังเป็นการปักที่ช่วยทำให้ของดูมีราคาขึ้นอีกด้วย

งานปักนี้ใช้สำหรับ : การปักเสื้อ ปักกางเกง ปักกระเป๋า ปักรองเท้า ปักหมวก พวงกุญแจ เข็มกลัด เพื่อเพิ่มมิติ และ ความสวยงามให้เครื่องแต่งกาย

ข้อดีของงานปักแบบนี้ : น้ำหนักเบา เพิ่มความสวยงามให้กับเครื่องแต่งกาย

2.11.2.4 งานปักลงบนชิ้นผ้า เป็นรูปแบบการปัก ที่ปักลงบนตัวผ้าโดยตรง จะต่างจากการปักอาร์มที่เป็นการนำผ้าที่ปักมาติดเข้ากับเสื้อผ้าที่ต้องการ เป็นการปักโลโก้ สัญลักษณ์ต่างๆ ลาย

ต่างๆ ทั้งรูปการ์ตูน ตัวอักษรต่างๆ โดยเส้นที่สีสันของด้ายในการสร้างสรรค์ลายปัก การปักกับผ้าโดยตรง จะทำให้ลายออกมาสมูทมากกว่าการปักแบบอาร์ม

งานปักนี้ใช้สำหรับ : ปักเสื้อโพลี เสื้อยืด เสื้อแจ็กเก็ต กางเกง กระโปรง หมวก ผ้าขนหนู ผ้าผืนคอก หน้ากากผ้า และ อื่นๆ ที่สามารถปักได้

ข้อดีของงานปักแบบนี้ : ดูแลรักษาง่าย มีความทนทาน สวยงามเนียนไปกับเนื้อผ้ามากกว่า งานปักแบบอาร์ม

2.11.3 ข้อดีของงานปัก

2.11.3.1 งานปักถือว่าเป็นงานที่มีความสวยงาม นับว่าเป็นหนึ่งในงานศิลปะรูปแบบหนึ่งที่มี

2.11.3.2 ความละเอียดมากกว่า การสกรีนลงบนผ้าโดยตรง

2.11.3.3 งานปักให้งานที่ทนทานมากกว่าแบบสกรีน

2.11.3.4 งานปักให้ผิวสัมผัส และ รูปแบบที่หลากหลาย

2.11.3.5 งานปักช่วยทำให้เสื้อผ้า ของใช้ คุณมีมูลค่ามากยิ่งขึ้น ยิ่งลายมีความละเอียด พิถีพิถันก็ยิ่งส่งผลให้ราคาสูงมากยิ่งขึ้น

2.11.3.6 งานปักสามารถสร้างสรรค์ได้หลากหลายทั้ง เสื้อ หมวก กระเป๋า รองเท้า

2.11.4 ผ้าที่เหมาะสมกับการปัก

นอกจากลายปักจะมีความหลากหลายแล้ว ผ้าที่ใช้ในการปักก็มีความหลากหลายไม่แพ้กัน หลายๆคนอาจจะยังไม่รู้ว่า ผ้าแต่ละชนิดมีผลกับลายปัก การปักผ้าไม่ว่าจะเป็นความยากในการปัก ลายที่ได้จากการปัก อีกทั้งยังรวมไปถึงความทนทานของลายปักอีกด้วย เนื้อผ้าในปัจจุบันมีความหลากหลายมาก ทั้งผ้าเนื้อมัน ผ้าเนื้อด้าน ผ้าเนื้อพลาสติก และ ผ้าอื่นๆ

2.11.4.1 ผ้าฝ้าย เป็นผ้าที่นิยมใช้มาก เนื่องจากเป็นผ้าที่ผลิตจากเส้นใยธรรมชาติ เนื้อผ้านี้มระบายอากาศได้ดี อีกทั้งยังมีความยืดหยุ่นสูง มีความแน่นของเส้นใย ทำให้เมื่อปักลายออกมาแล้ว ได้ลายที่สวยงาม ทำให้ไม่จำเป็นต้องใช้กระดาษรองด้านในเวลาปัก การปักผ้าฝ้ายต้องอาศัยความพิถีพิถันในการปัก เนื่องจากคุณสมบัติของเนื้อผ้า การปักด้วยจักรต้องอาศัยความชำนาญเป็นพิเศษ การปักผ้าฝ้ายส่วนใหญ่จะนิยมปักเสื้อ กระโปรง กางเกง นอกจากจะได้ลวดลายที่สวยงามแล้ว ยังมีความเย็นสบายของ

เนื้อผ้า ทำให้คนนิยมใส่กันมาก ด้วยความที่ผลิตจากเส้นใยธรรมชาติทำให้เด็กสามารถใส่ได้ แต่ด้วยวัสดุที่ใช้หายาก ทำให้ผ้าฝ้ายมีราคาแพงกว่าผ้าในท้องตลาดอื่นๆ

ระดับความยากในการปัก : 3 เต็ม 5 เนื่องจากมีข้อระวังในการปัก เนื่องจากเนื้อผ้าฝ้ายค่อนข้างนิ่มทำให้เมื่อปักลายอาจจะส่งผลให้ฝ้ายน หรือ ขาดได้

ข้อดีของผ้าฝ้าย ฝ้านุ่ม ให้ความรู้สึกสบายเมื่อสวมใส่ มีความยืดหยุ่นสูง ระบายความร้อน และ ซับเหงื่อได้ดี

ข้อเสียของผ้าฝ้าย ชักบ่อยๆผ้าจะย้วย หดลง ยากต่อการดูแลรักษา ราคาสูงกว่าผ้าชนิดอื่น

2.11.4.2 ผ้าCotton Twill หรือ ผ้าลายสอง เป็นลายผ้าที่มีลักษณะเป็นลวดลายเส้นทแยงมุมขนานกันไปทั้งผืน ซึ่งเป็นลักษณะที่แตกต่างจากผ้าคอตตอนทั่วไป จึงทำให้ผ้ามีความแข็งแรง ทนทาน อีกทั้งยังให้ความยืดหยุ่นอีกด้วย ผ้าชนิดนี้จะนิยมนำไปทำเป็นหมวก กางเกง กระเป๋า เป็นต้น

ระดับความยากในการปัก : 2 เต็ม 5 ความคมชัดของลายปักขึ้นอยู่กับเส้นด้ายที่ใช้ทอผ้า ด้ายเส้นเล็ก(เบอร์ด้ายสูง) งานปักจะคมชัดเก็บรายละเอียดได้ดี ถ้าหากด้ายที่ใช้ทอเส้นใหญ่(เบอร์ด้ายต่ำ) งานปักจะลงร่องผ้า ไม่สามารถเก็บรายละเอียดได้ดีเท่าด้ายเส้นเล็ก

ข้อดีของผ้าลายสอง มีความยืดหยุ่นสูง ฝ้านุ่ม ระบายความร้อนได้ดี ง่ายต่อการทำความสะอาด

ข้อเสียของผ้าลายสอง ราคาสูงกว่าผ้าชนิดอื่น

2.11.4.3 ผ้าลินิน เป็นผ้าเส้นใยธรรมชาติ มีความสวยงาม และ ทนทานกว่าผ้าฝ้าย ผ้าลินินเป็นที่ต้องการของตลาดมาก อีกทั้งยังถูกนิยมนำไปทำทั้งเสื้อผ้า และ ของใช้อื่นๆ ไม่ว่าจะเป็น ผ้า màn ผ้าปูโต๊ะผ้าเช็ดตัว เป็นต้น ด้วยคุณสมบัติของเนื้อผ้าที่เป็นเส้นใยธรรมชาติ ทำให้เนื้อผ้ามีความละเอียดสูง และมีราคาที่สูง ส่วนใหญ่ผ้าลินินจะถูกนำไปทำเป็นผ้าที่สามารถขายได้ราคาแพง

ระดับความยากในการปัก : 3 เต็ม 5 ควรระวังเนื่องจากเนื้อผ้าลินินค่อนข้างนิ่มทำให้เมื่อปักลายอาจจะส่งผลให้ฝ้ายนได้

ข้อดีของผ้าลินิน ระบายความร้อนได้ดี ทำให้แห้งง่าย มีความทนทานสูง ดูดซับน้ำได้ดี

ข้อเสียของผ้าลินิน ยากต่อการดูแล ควรซักด้วยมือ มีราคาแพง

2.11.4.4 ผ้าแคนวาส เป็นผ้าที่ผลิตจากธรรมชาติ ฝาดิบจะเป็นผ้าแคนวาสที่ไม่ผ่านการฟอก ทำให้ได้สีออกโทนขาวอมเหลือง ผ้าแคนวาสจะมีเนื้อสัมผัสที่นุ่มมากกว่าฝาดิบทั่วไป ซึ่งจัดว่าเป็นอีก

ประเภทหนึ่งของผ้าฝ้าย เป็นผ้าที่มีความถี่ในการระบายความร้อนดี แข็งแรง ทนทาน สามารถเพิ่มความหนาได้โดยยิ่งหนักก็จะมีราคาที่สูง นิยมอย่างมากในการนำมาทำ ถุงผ้า กระเป๋าผ้า รองเท้า

ระดับความยากในการปัก : 3 เต็ม 5 ควรระวังในการปัก ยิ่งเพิ่มความหนาของผ้าแคนวาส ก็ยิ่งทำให้ปักลายได้ยากเท่านั้น ดังนั้นในการปักลายผ้าแคนวาสจึงควรจะใช้เครื่องปักที่มีคุณภาพสูงในการปักลาย

ข้อดีของผ้าแคนวาส ทนความร้อนได้ดี มีความแข็งแรงทนทาน ง่ายต่อการทำความสะอาด ดูดซึมน้ำได้ดี สามารถเพ้นท์ลายได้

ข้อเสียของผ้าแคนวาส เนื้อผ้าค่อนข้างหนา ทำให้ไม่นิยมนำมาสวมใส่

2.11.4.5 ผ้าCVC เป็นผ้าเนื้อผสมระหว่าง Cotton (เส้นใยธรรมชาติ) และ Polyester (เส้นใยสังเคราะห์) ซึ่งเป็นผ้าที่นิยมมากในท้องตลาด เพราะมีราคาที่ถูกกว่าแบบ Cotton 100% เนื้อผ้ามีความนิ่ม ยืดหยุ่น เกือบเทียบเท่า 100% cotton อีกทั้งยังระบายอากาศได้ดี แต่ดูแลรักษาง่ายกว่า เนื่องจากมีส่วนผสมของเส้นใยสังเคราะห์ ทำให้มีความทนทานมากยิ่งขึ้น ในราคาที่ถูกลง นิยมนำไปทำ เสื้อโปโล เสื้อยืด กางเกง ด้วยความที่ทนทานกว่า 100% cotton ทำให้สามารถปักด้วยจักรได้ ทำให้ลายออกมาสวยงามกว่า

ระดับความยากในการปัก : 2 เต็ม 5 เนื่องจากเป็นผ้าที่มีส่วนผสมของใยธรรมชาติ และ ใยสังเคราะห์ทำให้การปักไม่ยากมากนัก ไม่เหมือนผ้า 100% cotton ที่ต้องระวังฝ้ายนเมื่อทำการปัก

ข้อดีของผ้าCVC ระบายความร้อนได้ดี มีความคงทนสูง ดูแลรักษาง่าย

ข้อเสียของผ้าCVC ไม่นุ่มเท่ากับผ้า cotton แต่ ผ้าไม่คงรูป เมื่อซักไปนานๆ ผ้าจะย้วย

2.11.4.6 ผ้าTC เป็นผ้าเนื้อผสมระหว่าง Cotton (เส้นใยธรรมชาติ) และ Polyester (เส้นใยสังเคราะห์) โดยจะเน้นที่เส้นใยสังเคราะห์เป็นพิเศษ เป็นผ้าที่จะนิยมนำให้มีรูเล็กๆระหว่างเนื้อผ้า (ทอแบบลายจุด หรือ ลาคอส) เนื่องจากใช้ส่วนประกอบหลักเป็นใยสังเคราะห์ ทำให้ระบายความร้อนไม่ตึงนัก เมื่อเทียบกับผ้าฝ้าย หรือ ผ้าCVC การทำรูเล็กๆจึงเป็นการทำเพื่อช่วยระบายความร้อนนั่นเอง ผ้าTCเป็นผ้าที่ทนทานต่อการใช้งาน อีกทั้งยังมีสีที่สด ดูแลง่าย รีดง่าย เข้าทรงได้ง่าย และ ยังสามารถสกรีนรูปได้ชัดเจนกว่าผ้าแบบอื่นๆ นิยมนำมาใช้ในการปักเสื้อโปโล เสื้อยืด

ระดับความยากในการปัก : 2 เต็ม 5 เพราะเป็นผ้าที่มีส่วนผสมของใยธรรมชาติ และ ใยสังเคราะห์ โดยเส้นใยสังเคราะห์มากกว่า นั้นทำให้การปักง่ายขึ้นเพราะไม่ต้องกังวลเรื่องเนื้อผ้าที่ปักจะขาด หรือ ย่น

ข้อดีของผ้าTC ผ้าสีสด และ ง่ายต่อการดูแล มีความทนทานต่อการใช้งาน เข้าทรงได้ง่าย สามารถสกรีนแล้วให้สีที่สวยงาม

ข้อเสียของผ้าTC เนื้อผ้าไม่นุ่มมาก และ ใส่แล้วไม่สบายตัวเหมือนผ้าฝ้าย ระบายอากาศได้น้อย และ ซับเหงื่อได้น้อย

2.11.4.7 ผ้าTK เป็นผ้าเส้นใยสังเคราะห์ 100% โดยลักษณะพิเศษของผ้าชนิดนี้จะมี ความมันเงา คงรูปยับได้ยาก ไม่หดตัวแม้ใช้งานไปนานๆ ให้สีที่สด อีกทั้งยังหาซื้อได้ง่ายอีกด้วย ถึงแม้ว่าชนิดนี้ จะระบายอากาศไม่ดีนัก เพราะ ทำจากเส้นใยสังเคราะห์ และ ราคาถูก ทำให้ผ้าชนิดนี้ถูกใช้งานกันมาก ไม่ว่าจะเป็นเสื้อโพลี เสื้อยืด นิยมใช้กันมากสำหรับเป็นเสื้อทีม เสื้อบริษัท เสื้อโรงงาน ที่ต้องเน้นจำนวนมากกว่าคุณภาพ

ระดับความยากในการปัก : 2 เต็ม 5 ด้วยเนื้อผ้าของTK มีใยสังเคราะห์เป็นส่วนประกอบหลัก ทำให้ง่ายต่อการปัก

ข้อดีของผ้าTK ผ้าสีสด ให้สีที่สดยาวนาน มีความทนทานสูง ซักแล้วไม่ย้วย

ข้อเสียของผ้าTK เนื้อผ้าไม่นุ่ม เพราะมีส่วนผสมของเส้นใยสังเคราะห์ ระบายความร้อนไม่ดี ซับเหงื่อได้น้อย ผ่านการซักหลายครั้ง ผ้าอาจขึ้นขุยได้

2.11.5 อุปกรณ์การปัก มีดังนี้

2.11.5.1 เข็มปัก (Embroidery Needles) ต้องใช้เข็มที่มีขนาดเล็ก เพราะเข็มขนาดเล็กจะสามารถปักขอยลวดลายได้อย่างละเอียด ประณีต กลมกลืน และสวยงาม เข็มที่เหมาะสมสำหรับงานปัก คือ เข็มเบอร์ 11 หรือเบอร์ 12 เข็มปักนี้เมื่อใช้งานเสร็จแล้วควรทำความสะอาด แล้วเช็ดด้วยน้ำมัน เก็บใส่ห่อกระดาษตะกั่วให้เรียบร้อย จะทำให้เข็มไม่เป็นสนิม เก็บไว้ใช้ได้นาน แต่ถ้าจะเก็บชั่วคราว ควรปักใส่หมอนเข็มที่ทำด้วยผ้ากำมะหยี่หรือขนสัตว์ ส่วนใส่หมอนใช้ผมหรือขนสัตว์ เพราะสามารถปักเข็มหรือดึงเข็มออกได้ง่ายกว่าใช้นุ่นหรือสำลี

2.11.5.2 กรรไกร (Embroidery Scissors) ที่ใช้สำหรับงานปักมี 2 ลักษณะ คือ

1) กรรไกรปลายโค้ง (Curve Scissors) เป็นกรรไกรที่มีด้ามตรง แต่ส่วนปลายของใบมีดจะมีส่วนโค้ง ความยาวของใบมีดจะมีขนาด 3 - 5 นิ้ว ซึ่งเหมาะสำหรับงานปักด้าย ปักเส้นไหมที่ติดกับสะดึง ส่วนโค้งของปลายกรรไกรจะตัดเส้นไหมได้ชิดกับงานปัก จะทำให้สะดวกในการตัดเล็มเส้นไหม

2) กรรไกรปลายแหลม (Sharp Scissors) เป็นกรรไกรที่มีด้ามตรง ส่วนปลายของใบมีดจะตรงและมีปลายแหลมเรียว ความยาวของใบมีดจะมีขนาด 3 - 5 นิ้ว กรรไกรชนิดนี้เหมาะสำหรับ

ตัดเส้นไหมจากใจไหม เพราะสะดวกในการจับตัดหรือใช้ปลายแหลมของกรรไกร ตัดเลาะเส้นไหมจาก ลวดลายที่ปักจะสะดวกยิ่งขึ้น

2.11.5.3 สะดิง (Fram) เป็นอุปกรณ์ที่สำคัญมากชนิดหนึ่งที่ใช้สำหรับงานปัก เพราะสะดวก เป็นอุปกรณ์ที่ใช้ดึง ช่วยทำให้ผ้าที่ปักเรียบตึง สะดวกแก่การปัก และทำให้ปักได้อย่างรวดเร็วและสวยงาม กว่าปักที่ไม่ใช้สะดิง สะดิงที่ใช้สำหรับงานปักมี 2 ลักษณะ คือ

1) สะดิงแบบกลม (Hoop Fram) เป็นสะดิงที่ทำด้วยไม้หรือพลาสติก จะมีขนาด เส้นผ่าศูนย์กลางตั้งแต่ 6 - 12 นิ้ว มีส่วนประกอบดังนี้

- สะดิงวงกลมชั้นนอก จะมีสกรูไว้สำหรับปรับขยายสะดิงให้หลวมหรือตึงเพื่อ ชิงกับผ้า

- สะดิงวงกลมชั้นใน จะเป็นวงกลมเรียบ มีขนาดเล็กกว่าวงกลมชั้นนอก เมื่อนำมาซ้อนกับวงกลมชั้นนอกจะซ้อนกันได้พอดี

2.11.5.4 ปากคืบ (Pincers) ควรเป็นปากคืบที่ทำด้วยทองเหลือง หรือเป็นเหล็กที่ชุบด้วย นิกเกิล เพราะจะทำให้คงทนแข็งแรง เนื่องจากในการปักนั้น ปากคืบเป็นอุปกรณ์ที่ถูกใช้งานบ่อยครั้งมาก ลักษณะของปากคืบมี 2 ลักษณะ คือ

1) ปากคืบปลายตรง (Straight Pincers) เป็นปากคืบที่เหมาะสมสำหรับงานปักดินข้อ ใช้สำหรับจับดินข้อหักมุมและปีบมุมให้แหลม จะมีกำลังการจับได้ดีกว่าปากคืบ

2) ปากคืบปลายงอ (Bent Pincers) เป็นปากคืบที่สะดวกในการจับดึงกระดาดาลอก ลายให้หลุดจากผ้าหรือดึงเศษด้ายเศษไหมที่ไม่ต้องการออกจากผ้าที่ซึ่งอยู่บนสะดิง

2.11.5.5 ปลอดภัย (Thimbles) เป็นอุปกรณ์ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการเย็บปักมี 2 ชนิด คือ

1) ปลอดภัยชนิดที่ใช้ครอบปลายนิ้วกลางข้างซ้าย เป็นปลอดภัยที่ช่วยดันกันเข็มได้ ผืนผ้าให้แทงขึ้นตามจุดที่ต้องการ เพราะงานปักบางครั้งเข็มอาจจะไปโดนวัสดุที่มีเนื้อแข็ง เช่น ดินข้อ เลื่อม หรือแล่ง จึงต้องใช้แรงดันมาก ฉะนั้นถ้าใส่ปลอดภัยนิ้วจะช่วยให้เข็มไม่แทงนิ้วมือ

2) ปลอดภัยชนิดที่สวมเป็นแหวนครอบปลายนิ้วนางข้างขวา เป็นปลอดภัยที่ช่วยดัน กันเข็มบนผืนผ้าให้แทงทะลุลงมาได้ผ้า เนื่องจากผ้าปักเป็นผ้าเนื้อหนาแน่น ผ้าที่ลงแปงไว้จนแข็งเกินไป หรือเข็มแทงโดนด้ายที่ปักดินไว้ ก็จะต้องใช้แรงดันจากปลอดภัยนิ้วสวมชนิดนี้

2.11.6 วัสดุการปัก ได้แก่

2.11.6.1 ด้ายสำหรับปัก (Embroidery Threads) ชนิดที่นิยมใช้ในงานปัก คือ

1) ด้ายเบอร์ 5 คือ ลักษณะของเส้นด้ายจะเป็นเส้นด้ายเดี่ยว ด้ายเบอร์ 5 บางครั้งอาจจะผลิตจากเส้นใยฝ้าย ไหม เรยอน หรือขนสัตว์ ซึ่งขนาดของเส้นด้ายอาจจะมีทั้งขนาดเล็ก กลาง หรือขนาดใหญ่ ควรเลือกให้เหมาะสมกับลวดลายที่จะปัก ลวดลายที่จะปักกับด้ายเบอร์ 5 นี้ ควรเป็นลวดลายที่ไม่ต้องการความละเอียดมากนัก เพราะเส้นด้ายที่ใช้ปักจะเป็นเส้นด้ายเดี่ยวเหมาะสำหรับปักลวดลายหยาบๆ เช่น การปักข้าม ปักทึบทับลาย หรือบางครั้งเรียกว่า การปักฝรั่ง

2) ด้ายเบอร์ 25 คือ เส้นด้ายที่มีการเข้าเกลียวด้วยเส้นด้ายขนาดเล็ก 6 เส้น ลักษณะของด้ายเบอร์ 26 นั้นจะผลิตเป็น "ใจ" หรือบางครั้งเรียกว่า "เซ็ด" ด้ายใน 1 ใจจะมีความยาวประมาณ 6 เมตร ด้ายชนิดนี้บางครั้งเรียกว่า ไหมปักผ้า เส้นด้ายชนิดนี้เหมาะสำหรับงานปักชนิดปักชอยหรือปักสั้นยาว ใช้สำหรับงานปักลวดลายไทย เพราะเป็นเส้นด้ายขนาดเล็กที่มีความละเอียดอ่อน

2.11.6.2 กระดาษลอกลาย (Tracing Paper) การเลือกกระดาษลอกลายจำเป็นจะต้องเลือกให้เหมาะสมกับชนิดของลายและผ้าที่จะนำมาปัก การลอกลายลงบนผ้านั้นมีหลาย วิธีการ ดังนี้

1) การใช้กระดาษคาร์บอน (Using Carbon Paper) หรือกระดาษทรอยชนิดไข ซึ่งกระดาษทรอยชนิดนี้มีให้เลือกใช้ได้หลายสี ควรเลือกใช้สีที่ใกล้เคียงกับสีของผ้ามากที่สุด ไม่ควรเลือกสีตัดกับผ้า เพราะเมื่อปักลวดลายแล้วถ้าปักกลบลายไม่หมดจะเห็นเส้นรอยกดชัดเจนดูไม่เรียบร้อย การใช้กระดาษคาร์บอนลอกลายนี้ควรใช้ดินสอปลายแหลมหรือเข็มปลายมน วาดกดลวดลายให้เส้นเล็กบางที่สุด ลอกลายด้วยความประณีตชัดเจน เพราะจะสะดวกในการปัก การปักลวดลายที่ลอกโดยกระดาษคาร์บอนนี้ควรปักให้เส้นไหมหรือเส้นด้ายปิดรอยกดคาร์บอนให้เรียบร้อย แต่การปักลวดลายที่ใช้กระดาษทรอยอาจจะลบเลือนไปได้ เมื่อถูกมือสัมผัสบ่อยๆ ดังนั้นลายปักไม่ควรเป็นลายที่ละเอียดนัก

2) การใช้กระดาษแก้วลอกลาย (Using A Glass Plate) การลอกลายชนิดนี้จะเป็นการลอกลวดลายที่ต้องการลงบนกระดาษแก้วลอกลายที่มีเนื้อนุ่มเปื่อย เมื่อลอกลายลงบนกระดาษแก้วเรียบร้อยแล้ว จึงนำลวดลายที่อยู่บนกระดาษไปวางลงบนผ้าปักที่ซึ่งบนสะดึงเรียบร้อยแล้ว จากนั้นใช้เข็มเนาลวดลายจากส่วนในสุดค่อยๆ เน้าออกมาโดยรอบนอกลายให้เรียบติดกับผ้าปัก แล้วจึงลงมือปักลงบนลวดลายที่อยู่บนกระดาษ การปักชนิดนี้จะได้ลวดลายที่สวยงามละเอียดอ่อน เพราะลวดลายที่ปักจะมองเห็นชัดเจนบนกระดาษ ไม่เหมือนกระดาษลงบนผ้าโดยตรง การปักโดยการลอกลายโดยใช้กระดาษแก้วนี้เหมาะสำหรับการปักลวดลายละเอียด ต้องการความชัดเจนของลาย เช่น ลายไทย หรือตัวละครในวรรณคดี การปักชนิดนี้เมื่อปักลวดลายเสร็จเรียบร้อยแล้วจะต้องแกะกระดาษแก้วออกจากลายให้หมด โดยการใช้ปากคีบช่วยดึงเศษกระดาษแก้วออกให้หมดจากลาย

3) การใช้กระดาษทำลายฉลุ (Using Buttonhole Stitches On The Paper) การลอกลายชนิดนี้เป็นการลอกลายแบบชั่วคราว โดยวิธีการลอกลวดลายลงบนกระดาษลอกลาย แล้วใช้เข็ม

ฉลุตามลวดลาย (หรือเย็บรอยปรุด้วยจักรทั้งหมด) แล้ววางกระดาษฉลุลายลงบนผ้าที่ต้องการจะปัก ใช้ แป้งฝุ่นถูผ่านรอยฉลุนกระดาษลวดลาย เมื่อยกกระดาษลวดลายฉลุออกก็จะเห็นลวดลายเป็นรอยจุด เล็กๆ สีขาวของแป้ง การปักลวดลายด้วยวิธีการฉลุแบบนี้ต้องเป็นผู้ที่ชำนาญในการปัก ปักได้อย่างรวดเร็ว เพราะรอยการ ฉลุสีขาวของแป้งจะลบเลือนได้ง่าย หรือควรเป็นลวดลายที่ไม่ซับซ้อนเกินไป การลวดลาย ปักชนิดนี้ทำให้ผ้าที่ปักไม่สกปรก

2.12 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบตราสินค้าและตราสัญลักษณ์

การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาและทำความเข้าใจในแนวคิด ความหมายของการออกแบบและตราสินค้า เพื่อมาเป็นกรอบทิศทางการพัฒนาและออกแบบตราสินค้าให้ตรงกับความ ต้องการของวิสาหกิจชุมชน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.12.1 แนวคิดการออกแบบตราสินค้า

การสร้างสรรค “ตราสินค้า” หรือ “แบรนด์ (Brand)” เกิดขึ้นมามากกว่า 5,000 ปีมาแล้ว แต่ เพิ่งเป็นที่นิยมอย่างมากเมื่อไม่กี่ปีที่ผ่านมา เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ และสังคมใน ปัจจุบัน ที่เปลี่ยนวิธีคิดจากเศรษฐกิจที่เน้นการผลิตระบบอุตสาหกรรม (Mass Production) มาเป็นเน้น ความต้องการของกลุ่มลูกค้า (Mass Customization) แทน ทำให้ลูกค้ามี ทางเลือกเพิ่มขึ้น และด้วยเหตุ ที่คนแต่ละคนมีชีวิตประจำวันที่เร่งรีบ ทำให้การตัดสินใจเลือกซื้อ สินค้าโดยวิธีเดิม ๆ ด้วยการ เปรียบเทียบรูปลักษณ์ และประโยชน์ที่ได้รับอาจไม่สอดคล้องกับ สภาพการณ์ในปัจจุบัน รวมถึงการ แข่งขันทางการค้าในสังคมยุคข่าวสาร ซึ่งมีการลอกเลียน รูปลักษณ์ของสินค้าทันทีที่วางจำหน่าย ทั้งที่ คุณภาพของสินค้าอาจไม่แตกต่างกันมาก ผู้บริโภคจึง มักตัดสินใจเลือก โดยพิจารณาจากสัญลักษณ์ หรือแบรนด์ที่แสดงถึงลักษณะเฉพาะตัว แบบของสินค้า สถานที่ที่วางจำหน่าย กลุ่มผู้บริโภค ราคา ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับสินค้านั้น และที่สำคัญซึ่งจะขาดเสียมิได้คือผู้ผลิต ดังนั้น ชื่อเสียงของผู้ผลิตจึงมี ความสำคัญต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค จนอาจกล่าวได้ว่าความเชื่อถือในตัวสินค้าจะมีผลต่อการซื้อ สินค้ามากกว่ารูปลักษณ์และประโยชน์ที่จะได้รับเสียอีก ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาและทำความเข้าใจใน ความหมายของการออกแบบตราสินค้า โดยจะกล่าวในลำดับต่อไป (สุมิตรา, 2554)

2.12.2 ความหมายของการออกแบบตราสินค้า

ศรีภักญา (2547) ยังได้ให้คำจำกัดความของตราสินค้าเพิ่มอีกว่าคือ องค์รวมของ ตัวแปรทุกอย่างที่ประกอบกันเพื่อสร้างความหมายแก่สินค้า และเป็นความหมายที่อยู่ในใจและ ความรู้สึกของผู้บริโภค ซึ่งการสร้างความหมายให้กับสินค้าด้วยตราสินค้านั้นผู้ผลิตต้องให้ ความสำคัญกับจุดเชื่อมต่อ (Contact Points) ระหว่าง ผู้บริโภคกับสินค้าและตราสินค้า

ปราณี (2548) ได้ให้ความหมายของ ตราสินค้า หมายถึง เป็นคำข้อความสั้น ๆ หรือสัญลักษณ์ที่สามารถสื่อสารให้ผู้บริโภคได้ทราบถึงบุคลิกภาพของผลิตภัณฑ์ ตำแหน่งของผลิตภัณฑ์ ตลอดจนประโยชน์หรือความพึงพอใจที่ผู้บริโภคจะได้รับจากการใช้ผลิตภัณฑ์นั้น ๆ

วิทยา (2557) ได้กล่าวว่า ตราสินค้าหรือแบรนด์ (Brand) คือ สิ่งที่ช่วยสร้างความแตกต่างของสินค้าให้เกิดขึ้นในใจ ของผู้บริโภค ระหว่างสินค้าที่มีแบรนด์กับสินค้าที่ไม่มีแบรนด์ เนื่องจากว่าแบรนด์จะเป็นตัวกลางใน การสื่อสารถึงความแตกต่างของสินค้าให้ผู้บริโภครับรู้ในหลาย ๆ ครั้งที่ผู้บริโภคเปรียบเทียบสินค้านี้ระหว่างผู้ผลิต 2 ราย ถึงแม้ว่าสินค้าทั้ง 2 แบรนด์นี้ จะมีคุณสมบัติ หรือคุณสมบัติที่เหมือนกันทุกประการ แต่ผู้บริโภคก็อาจจะรู้สึกที่สินค้าทั้ง 2 ชิ้นนี้มีความแตกต่างกัน ซึ่งความแตกต่างที่เกิดขึ้นในใจผู้บริโภคนี้ มีอิทธิพลมาจากความพึงพอใจในแต่ละแบรนด์ที่ แตกต่างกันไปสู่การเลือกตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคที่แตกต่างกัน

สิรินทิพย์ (2558) ได้กล่าวว่า การออกแบบตราสินค้า เป็นการกำหนดจุดยืนในส่วนต่าง ๆ ให้มีความชัดเจน รวมทั้งออกแบบเนื้อหา ภาพลักษณ์ บุคลิกของตราสินค้า ซึ่งการออกแบบที่ชัดเจนจะเป็นการสร้างเอกลักษณ์ของตราสินค้าให้มีความโดดเด่น

Aaker (1996) ได้ให้นิยามของตราสินค้า (Brand) คือ ชื่อ สัญลักษณ์ซึ่งประกอบด้วยโลโก้ เครื่องหมายการค้า และรูปแบบของบรรจุภัณฑ์ที่มีความแตกต่างกันในแต่ละตราสินค้า ตราสินค้าทำขึ้นมาเพื่อมุ่งแสดงถึงสินค้าและบริการแก่ผู้บริโภค อีกทั้งสร้างความแตกต่างจากคู่แข่ง

Kotler (1993) กล่าวว่า ตราสินค้าเป็นชื่อ เงื่อนไข เครื่องหมาย สัญลักษณ์หรือการรวมตัวของสิ่งเหล่านี้ เพื่อแยกแยะสินค้าหรือบริการของผู้ขายรายหนึ่งหรือกลุ่มหนึ่ง และเพื่อสร้างความ แตกต่างออกจากคู่แข่งอื่น นอกจากนี้ตราสินค้ายังเป็นคำสัญญาของผู้ขายหรือผู้ผลิตที่จะจัดส่งสินค้า ผลประโยชน์และบริการให้แก่ผู้ซื้ออย่างแน่นอน ตราสินค้าที่มีชื่อเสียงจะเป็นการรับประกันคุณภาพ อีกทั้งตราสินค้ามีระดับความหมายถึง 6 ระดับ คือ คุณลักษณะ (Attributes) ประโยชน์ที่ได้รับ (Benefits) คุณค่า (Values) วัฒนธรรม (Culture) บุคลิกภาพ (Personality) และผู้ใช้ (Users)

Philip Kotler (2003) (อ้างถึงใน ปฐมาพร, 2554) กล่าวว่า ตราสินค้า หมายถึง ชื่อ คำพูด สัญลักษณ์ รูปลักษณ์ ซึ่งถูกสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการระบุถึงสินค้าหรือบริการของผู้ขายรายใดรายหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง และยังถือว่าเป็นสิ่งที่สร้างให้สินค้านั้นมีความแตกต่างจากคู่แข่ง

David Ogilvy (2003) (อ้างถึงใน ปฐมาพร, 2554) กล่าวว่า ตราสินค้า คือ สัญลักษณ์ที่ซับซ้อน เป็นการรวบรวมความรู้สึกที่มีต่อรูปร่างหน้าตาของตราสินค้า ต่อชื่อ ต่อบรรจุภัณฑ์ ต่อราคา ต่อความเป็นมา ชื่อเสียง แนวทางการโฆษณาตราสินค้า เป็นสิ่งที่ถูกกำหนดด้วยความรู้สึกของผู้บริโภคที่ใช้ตราสินค้า และมีประสบการณ์กับตราสินค้านั้น

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า การออกแบบตราสินค้า เป็นการออกแบบข้อความ สัญลักษณ์ รูปลักษณ์ ให้มีความชัดเจน เพื่อสื่อสารให้ผู้บริโภคได้ทราบถึงบุคลิกภาพของผลิตภัณฑ์อย่างชัดเจน และยังเป็นการระบุถึงสินค้าหรือบริการของผู้ขาย ที่สร้างให้ให้ผู้บริโภคทราบว่าสินค้านั้นมีความแตกต่างโดดเด่นจากคู่แข่งรายอื่น

2.12.3 ประโยชน์ของตราสินค้า

สุดาดวง (2540) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของตราสินค้าต่อผู้ซื้อหรือ ผู้บริโภคมีดังนี้

1) ผู้ซื้อสามารถจำแนกประเภทและชนิดของสินค้า ซึ่งชนิดของสินค้าในระดับคุณภาพแตกต่างกันของผู้ผลิตจากประสบการณ์ในการซื้อสินค้าซ้ำ 1 จะทำให้ผู้ซื้อจดจำตราสินค้าที่ให้ คุณภาพแตกต่างกัน และใช้ตราสินค้าเป็นเครื่องแสดงถึงระดับคุณภาพเหล่านั้นในการซื้อครั้งต่อ ๆ ไป ดังจะเห็นได้จากการที่ผู้บริโภคจำนวนมากเต็มใจจะจ่ายค่าสินค้าสูงขึ้นสำหรับสินค้าที่มีตราสินค้าเป็นที่รู้จักกันดี เพื่อประกันคุณภาพของสินค้า

2) ทำให้ผู้ซื้อทราบว่าใครคือผู้ผลิตสินค้านั้น 1 ซึ่งสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจว่าควรซื้อสินค้านั้นหรือไม่ ทำให้เกิดความสะดวกในการเปรียบเทียบอ้างอิงหรือเรียกหาในการซื้อสินค้าได้

3) ในกรณีที่ไม่มีตราสินค้าปรากฏผู้ซื้อจะต้องใช้เวลามากขึ้นในการพิจารณาเพื่อแยก ความแตกต่างในสินค้าต่างๆ ที่วางจำหน่ายในร้านค้า เมื่อมีตราสินค้าปรากฏอยู่ ผู้ซื้อจะระบุจากตรา สินค้าเป็นเกณฑ์ไม่ต้องเสียเวลาในการเปรียบเทียบต่างๆ มีผลให้ลดความพยายามและลดค่าใช้จ่าย ในการจัดซื้อ

2.12.4 หลักการออกแบบตราสัญลักษณ์

2.12.4.1 เน้นความเรียบง่ายเป็นหัวใจหลัก

2.12.4.2 ดึงดูดใจผู้พบเห็น และควรมีที่ว่างให้ผู้พบเห็นค้นหาความหมายที่ต้องการสื่อออกมา ทางโลโก้ด้วยตนเองบ้าง ทั้งนี้ต้องดูไม่ยากเกินไปด้วย

2.12.5 องค์ประกอบการออกแบบตราสินค้า

ตราสินค้าไม่ได้เป็นเพียงแค่สัญลักษณ์เท่านั้น แต่การออกแบบตราสินค้าที่มีประสิทธิภาพนั้นยังสามารถเพิ่มความน่าเชื่อถือ การแสดงตัวตนและเก็บรักษาความทรงจำของแต่ละบุคคล บริษัทหรือองค์กร และองค์ประกอบที่สำคัญสำหรับการออกแบบตราสินค้าที่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพได้ดังนี้ คือ

1) มีความสอดคล้องตราสินค้าจะต้องมีความสอดคล้องกับความหมายในตัวของมันเอง กับโลโก้ ตัวอักษรและแนวความคิดทางการตลาด การเพิ่มองค์ประกอบในส่วนที่มีความคล้ายคลึงกัน กับบริบทความแตกต่างกันทางการตลาดจะช่วยให้ลูกค้าสามารถสร้างความรู้สึกเชื่อมโยงต่อการออกแบบตราสินค้าและแบรนด์ของบริษัทได้

2) มีความน่าจดจำ การสอดคล้องกันจะนำไปสู่ความน่าจดจำ ตราสินค้าควรจะออกแบบให้มี ความเรียบง่าย และชัดเจนเพื่อที่ผู้พบเห็นหรือลูกค้าจะสามารถจดจำมันได้อย่างง่ายดาย ยกตัวอย่าง การออกแบบที่เรียบง่ายของบริษัทแอปเปิล ซึ่งดูแล้วไม่น่าจะเป็นไปได้เลย แต่มันก็นำไปสู่การจดจำ อย่างไม่จำกัดของลูกค้า

3) ต้องมีความหมาย การออกแบบตราสินค้าที่ดีจะต้องสามารถถ่ายทอดข้อความที่มีความหมายของแบรนด์สินค้าไปสู่ลูกค้า การออกแบบของเว็บไซต์อเมริกันของอเมริกา เป็นการบ่ง บอกว่าพวกเขาสามารถขายสินค้าได้ทุกอย่างจาก A-Z และลูกค้าก็มีรอยยิ้มด้วยความประทับใจกับ การบริการ

4) ต้องไม่ซ้ำแบบใคร หากจะจินตนาการไปถึงตราสินค้าที่มีความคล้ายคลึงกันเลียนแบบกัน กับตราสินค้าในตลาด สิ่งที่ผู้ผลิตหรือบริษัทองค์กรจะได้รับก็คือ ลูกค้าจะเกิดความรู้สึกสับสนในชื่อยี่ห้อที่ พวกเขาต้องการจะซื้อ ดังนั้นการออกแบบโลโก้ที่ไม่ซ้ำกับใครก็เป็นสิ่งสำคัญ แต่ไม่ได้หมายความว่า มันจะดูซับซ้อนจนเกินไป อย่างเช่น ตราสินค้าของแมคโดนัลด์เป็นหนึ่งในบรรดาของตราสินค้าที่ง่ายที่สุดสำหรับ การออกแบบอัตลักษณ์ของสินค้าในตลาดที่สังเกตเห็นได้ชัดและแน่นอนว่ามันมีความเป็น เอกลักษณ์ ในตัวเองด้วย

5) มีความเป็นมืออาชีพ บริษัทจะต้องมั่นใจว่าตราสินค้าของตนมีการออกแบบให้รองรับ การ พิมพ์งานได้ทุกวัสดุที่มี และต้องมีคุณภาพสูง นอกจากคุณภาพของกราฟิกก็ควรจะต้องมีความคมชัดและชัดเจน

6) ไม่มีขอบเขตทางด้านเวลา หมายถึงเวลาไม่สามารถจะทำให้ภาพลักษณ์ หรือ ความหมายของตราสินค้าเลือนหายไปได้ง่าย ๆ นอกจากว่าบริษัทจะมีการรีแบรนด์หรือสั่งทำตราสินค้า ใหม่ นั่นเอง ถ้าตราสินค้ามีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ๆ และต่อเนื่องกันตลอดก็จะส่งผลกระทบต่อแบรนด์ สินค้า ลูกค้าจะรู้สึกไม่เชื่อถือในสินค้า ไม่รู้สึกเกิดความเชื่อมั่นต่อแบรนด์ที่มี

7) การเลือกใช้สี สีของตราสินค้าของบริษัทจะต้องมีความสอดคล้องกันในด้านของ ทฤษฎีสีและ ยังสื่อถึงการกำหนดตัวตนของบริษัทด้วย ดังนั้นการกำหนดสีจึงไม่่ง่ายที่จะทำให้น่าสนใจแต่ คงพื้นฐาน ไว้ที่สีขาวหรือ สีเทาโทน โมโนโครมหรือเทาซึ่งจะช่วยให้คนตาบอดสีเห็นได้ ดังนั้น องค์ประกอบการออกแบบโลโก้เหล่านี้สามารถที่จะประสบความสำเร็จให้ได้รับความ สนใจสำหรับธุรกิจ หรือองค์กร ควรรับคำแนะนำหรือความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญในการออกแบบแล้ว ธุรกิจหรือองค์กรจะ ได้รับตราสินค้าที่ดี (มียอง, 2563)

2.12.4 กระบวนการสร้างตราสินค้า

เกรียงไกร (2550) การตลาดในอดีตที่ผ่านมาส่วนใหญ่มุ่งเน้นและชี้ให้เห็นว่าสินค้ามีประโยชน์ ทำอะไรได้ และใช้อะไรได้บ้าง เพื่อเสนอขายแก่ลูกค้า (Product Oriented) ซึ่งปัจจุบันมีการสร้างคุณค่า (Value) ให้กับลูกค้าว่าลูกค้าได้อะไร ใช้แล้วรู้สึกอย่างไร เหนือกว่าคนอื่นอย่างไร จึงต้องมีการสร้าง ความแตกต่าง (Difference) อย่างสิ้นเชิง มิฉะนั้นแล้วการสร้างความแตกต่างทำได้ ไม่นานก็จะถูกคู่แข่งเลียนแบบ หรือการสร้างตำแหน่งครองใจ (Positioning) ต้องให้ยืนอยู่ในสมองของลูกค้า ด้วย ภาพลักษณ์ (Image) ของตราสินค้าจะเป็นภาพลักษณ์ที่สะท้อนตัว สินค้าทำให้ลูกค้าเกิดความจงรักภักดี (Royalty) ซึ่งการตลาดยุคใหม่กระบวนการของธุรกิจ ต้องเปลี่ยนไปจากเดิม และมีรูปแบบในการพัฒนา ตราให้มีความสมบูรณ์เข้มแข็ง โดยจะต้องเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ของบริษัทในการพัฒนาวิสัยทัศน์และ ภารกิจของตราสินค้าผ่านกิจกรรม ทางการตลาดที่มีความเกี่ยวข้องกันทั้งหมด จึงจะสามารถขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์ธุรกิจให้ สัมพันธ์กับลูกค้าโดยตรง แล้วก็กิจกรรมทางการตลาดต้องอยู่บนความสัมพันธ์กับ ลูกค้าอย่าง ยั่งยืน

2.12.4.1 ต้องสร้างการรับรู้ (Awareness) ให้แก่ผู้บริโภค โดยให้ความรู้เกี่ยวกับ ตราสินค้า ก่อนอันดับแรก

2.12.4.2 ให้การข้อมูลข่าวสาร (Information) ผ่านสื่อต่าง ๆ ที่ชัดเจน และภาพพจน์ของตรา ต่อผู้บริโภค และการดูแลเอาใจใส่ (Respect) กับผู้บริโภคในผลิตภัณฑ์ที่อยู่ในตลาด และนำไปสู่ขั้นต่อไป

2.12.4.3 มิตรภาพ (Friendship) โดยเน้นตราสินค้าให้เป็นสิ่งที่รู้ใจ

2.12.4.4 ไว้วางใจ (Trust) สร้างความสัมพันธ์ในระยะยาว ช่วงเวลาของการดำรงชีวิตระหว่างตราสินค้ากับลูกค้า ซึ่งตราได้ให้พลังกับมิตรภาพและความ ไว้วางใจที่จะนำไปสู่ความจงรักภักดีในขั้นสุดท้าย (Loyalty) ซึ่งการให้ความสำคัญและสนใจกับอารมณ์ของความสัมพันธ์ผู้บริโภคกับตรา นั้น จะทำให้เกิดความสำเร็จในระยะยาวได้จริง

2.13 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบบรรจุภัณฑ์

2.13.1 ความหมายของการออกแบบบรรจุภัณฑ์

กู๊ด (Good) กล่าวว่า การออกแบบ เป็นการวางแผนหรือกำหนดรูปแบบรวมทั้งการตกแต่งในโครงสร้างรูปทรงของงานศิลปะ ทัศนศิลป์ดนตรี ตลอดจนวรรณกรรม

วิรุณ กล่าวว่า การออกแบบ หมายถึง การวางแผนสร้างสรรค์รูปแบบ โดยการวางแผนจัดส่วนประกอบของการออกแบบให้สัมพันธ์กับประโยชน์ใช้สอย วัสดุ และการผลิต

นิโกโด เคล็คเจอร์ (Nikaido Clecture) กล่าวว่า บรรจุภัณฑ์ เป็นเทคนิคที่ส่งเสริมการขายกับการประสานประโยชน์ระหว่างวัตถุกับภาชนะบรรจุ โดยมีความมุ่งหมายเพื่อการคุ้มครองในระหว่างการขนส่ง และการเก็บรักษาในคลัง

จรรยา กล่าวว่า บรรจุภัณฑ์ คือการนำเอาวัสดุ เช่น กระดาษ พลาสติก แก้ว โลหะ ไม้ ประกอบเป็นภาชนะห่อหุ้มสินค้า เพื่อประโยชน์ในการใช้สอยที่มีความแข็งแรง สวยงามได้สัดส่วนที่ถูกต้องสร้างภาพพจน์ที่ดี มีภาษาในการติดต่อสื่อสาร และทำให้เกิดความพึงพอใจจากผู้ซื้อสินค้า

สรุปว่า การออกแบบบรรจุภัณฑ์ (Packaging Design) หมายถึง การกำหนดรูปแบบและโครงสร้างของบรรจุภัณฑ์ให้สัมพันธ์กับหน้าที่ใช้สอยของผลิตภัณฑ์ เพื่อการคุ้มครองป้องกันไม่ให้สินค้าเสียหายและเพิ่มคุณค่าด้านจิตวิทยาต่อผู้บริโภค โดยอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์ในการสร้างสรรค์

2.13.2 วัตถุประสงค์ของการออกแบบบรรจุภัณฑ์ มีดังนี้

2.13.2.1 เพื่อช่วยปกป้องคุ้มครองและรักษาคุณภาพสินค้า

2.13.2.2 เพื่อเป็นตัวชี้บ่ง และสื่อสารรายละเอียดสินค้า ดึงดูดผู้บริโภค ให้แสดงถึงภาพลักษณ์

2.13.2.3 เพื่อสร้างบรรจุภัณฑ์ให้สามารถเอื้อประโยชน์ด้านหน้าที่ใช้สอยได้ดี มีความปลอดภัย ประหยัดและมีประสิทธิภาพ

2.13.2.4 เพื่อสร้างบรรจุภัณฑ์ให้สามารถสื่อสาร และสร้างผลกระทบต่อผู้บริโภคโดยใช้ความรู้แขนงศิลปะเข้ามาสร้างคุณลักษณะ เช่น มีเอกลักษณ์ลักษณะพิเศษที่ดึงดูดและสร้างการจดจำตลอดจนเข้าถึงความหมายคุณประโยชน์ของผลิตภัณฑ์

2.13.3 หน้าที่และประโยชน์ของบรรจุภัณฑ์

หน้าที่ที่ห้ต่อตัวผลิตภัณฑ์โดยตรง และหน้าที่สื่อข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวผลิตภัณฑ์

2.13.3.1 การทำหน้าที่บรรจุใส่สินค้า เช่น ใส่ห่อสินค้า ด้วยการชั่งตวงวัดหรือนับ

2.13.3.2 การทำหน้าที่คุ้มครองป้องกันตัวผลิตภัณฑ์ ไม่ให้สินค้าเสียรูปแตกหักไหลซึม

2.13.3.3 ทำหน้าที่รักษาคุณภาพอาหาร เช่น ป้องกันอากาศซึมผ่าน ป้องกันแสง และป้องกันความชื้น เป็นต้น

2.13.3.4 ทำหน้าที่เป็นฉลากแสดงข้อมูลรายละเอียดของสินค้า เช่น เครื่องหมายการค้า ข้อมูลส่วนผสมและแหล่งผลิต เป็นต้น

2.13.3.5 ทำให้ตั้งราคาขายได้สูงขึ้น เนื่องจากความสวยงามของบรรจุภัณฑ์จะสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้า

2.13.3.6 เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดวางขนส่งและจัดแสดง

2.13.3.7 สร้างความน่าสนใจและดึงดูดผู้บริโภค เป็นการส่งเสริมการขายและเพิ่มยอดขาย

2.13.4 ประเภทของบรรจุภัณฑ์

ในสภาวะตลาดที่มีการแข่งขันกันสูงในปัจจุบัน การเลือกใช้บรรจุภัณฑ์จะมีส่วนสำคัญในการเพิ่มมูลค่า และสร้างความโดดเด่นให้กับตัวสินค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งสินค้าที่มีคุณสมบัติพิเศษเหนือกว่าสินค้าอื่นในท้องตลาด มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง เพื่อสามารถยกระดับมาตรฐานสินค้าให้สูงขึ้น โดยประเภทบรรจุภัณฑ์แบ่งได้หลายวิธีตามหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ดังนี้

2.13.4.1 แบ่งตามวิธีการบรรจุและวิธีการขนถ่าย

1) บรรจุภัณฑ์เฉพาะหน่วย (Individual Package) คือ บรรจุภัณฑ์ที่สัมผัสอยู่กับผลิตภัณฑ์ชิ้นแรกเป็นสิ่งที่บรรจุผลิตภัณฑ์เอาไว้เฉพาะหน่วย โดยมีวัตถุประสงค์ชิ้นแรก คือเพิ่มคุณค่าในเชิงพาณิชย์ เช่น การกำหนดให้มีลักษณะพิเศษเฉพาะหรือทำให้มีรูปร่างที่เหมาะสมแก่การจับถือ และอำนวยความสะดวกต่อการใช้ผลิตภัณฑ์ พร้อมทั้งทำหน้าที่ให้ความปกป้องแก่ผลิตภัณฑ์โดยตรงอีกด้วย

2) บรรจุภัณฑ์ชั้นใน (Inner Package) คือบรรจุภัณฑ์ที่อยู่ถัดออกมา เป็นชั้นที่สอง มีหน้าที่รวบรวมบรรจุภัณฑ์ชั้นแรกเข้าไว้ด้วยกันเป็นชุด ในการจำหน่ายรวม ตั้งแต่ 2-24 ชิ้นขึ้นไป โดยมีวัตถุประสงค์ชั้นแรก คือ การป้องกันรักษาผลิตภัณฑ์จากน้ำ ความชื้น ความร้อน แสง แรงกระทบกระเทือน และอำนวยความสะดวกแก่การขายปลีกย่อย เป็นต้น โดยตัวอย่างของบรรจุภัณฑ์ประเภทนี้ ได้แก่ กล่องกระดาษแข็งที่บรรจุเครื่องดื่ม จำนวน 1 โหล และสบู่ 1 โหล เป็นต้น

3) บรรจุภัณฑ์ชั้นนอกสุด (Out Package) คือบรรจุภัณฑ์ที่เป็นหน่วยรวมขนาดใหญ่ที่ใช้ในการขนส่ง โดยปกติแล้วผู้ซื้อจะไม่ได้เห็นบรรจุภัณฑ์ประเภทนี้มากนัก เนื่องจากทำหน้าที่ป้องกันผลิตภัณฑ์ในระหว่างการขนส่งเท่านั้น ลักษณะของบรรจุภัณฑ์ประเภทนี้ ได้แก่ หีบ ไม้ ลัง กล่องกระดาษขนาดใหญ่ที่บรรจุสินค้าไว้ภายใน ภายนอกจะบอกเพียงข้อมูลที่จำเป็นต่อการขนส่งเท่านั้นเช่น รหัสสินค้า (Code) เลขที่ (Number) ตราสินค้า และสถานที่ส่ง เป็นต้น

2.13.4.2 แบ่งตามวัตถุประสงค์ของการใช้

1) บรรจุภัณฑ์เพื่อการขายปลีก (Consumer Package) เป็นบรรจุภัณฑ์ที่ผู้บริโภคซื้อไปใช้ไป อาจมีชั้นเดียว หรือหลายชั้นก็ได้ ซึ่งอาจเป็น Primary Package หรือ Secondary Package ก็ได้

2) บรรจุภัณฑ์เพื่อการขนส่ง (Transportation Package) เป็นบรรจุภัณฑ์ที่ใช้รองรับหรือห่อหุ้มบรรจุภัณฑ์ชั้นทุติยภูมิ ทำหน้าที่รวบรวมเอาบรรจุภัณฑ์ขายปลีกเข้าด้วยกันให้เป็นหน่วยใหญ่ เพื่อความปลอดภัย สะดวกในการเก็บรักษา และการขนส่ง เช่น กล่องกระดาษลูกฟูกที่ใช้บรรจุยาสีฟัน กล่องละ 3 โหล

2.13.4.3 แบ่งตามความคงรูป

1) บรรจุภัณฑ์ประเภทรูปทรงแข็งตัว (Rigid Forms) ได้แก่ เครื่องแก้ว (Glass Ware) พลาสติกจำพวก Thermosetting ขวดพลาสติก ส่วนมากเป็นพลาสติกฉีด เครื่องปั้นดินเผา ไม้ โลหะ มีคุณสมบัติแข็งแรงทนทานเมื่ออำนวยความสะดวกการใช้งาน และป้องกันผลิตภัณฑ์จากสภาพแวดล้อมภายนอก

2) บรรจุภัณฑ์ประเภทรูปทรงกึ่งแข็งตัว (Semi Rigid Forms) ได้แก่ บรรจุภัณฑ์ที่ทำจากพลาสติกอ่อน กระดาษแข็งและอะลูมิเนียมบาง คุณสมบัติทั้งด้านราคา น้ำหนัก และการป้องกันผลิตภัณฑ์จะอยู่ในระดับปานกลาง

3) บรรจุภัณฑ์ประเภทรูปทรงยืดหยุ่น (Flexible Forms) ได้แก่ บรรจุภัณฑ์ที่ทำจากวัสดุอ่อนตัวมีลักษณะเป็นแผ่นบาง ได้รับความนิยมนสูงมาก เนื่องจากมีราคาถูก หากใช้ในปริมาณมาก และระยะเวลาสั้นน้ำหนักน้อย มีรูปแบบ และโครงสร้างมากมาย

2.2.4.4 แบ่งตามวัสดุบรรจุภัณฑ์ที่ใช้

การจัดแบ่งและเรียกชื่อบรรจุภัณฑ์ในทรรศนะของผู้ออกแบบ ผู้ผลิต หรือนักการตลาด จะแตกต่างกันออกไป บรรจุภัณฑ์แต่ละประเภทก็ตั้งอยู่ภายใต้วัตถุประสงค์หลักใหญ่ที่คล้ายกันคือ เพื่อป้องกันผลิตภัณฑ์ เพื่อจำหน่ายผลิตภัณฑ์ และเพื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์

2.13.5 ลักษณะของการบรรจุภัณฑ์

2.13.5.1 บรรจุภัณฑ์ชั้นที่หนึ่ง (Primary Packaging) คือ บรรจุภัณฑ์ที่มาห่อหุ้มตัวสินค้า เพื่อป้องกันรักษาไม่ให้ตัวสินค้าได้รับความเสียหายหรือเพื่อความสะดวกในการนำไปใช้งาน ตัวอย่างเช่น หลอดยาสีฟัน ขวด

2.13.5.2 บรรจุภัณฑ์ชั้นที่สอง (Secondary Packaging) คือ บรรจุภัณฑ์ที่มาห่อหุ้มบรรจุภัณฑ์ชั้นที่หนึ่งเพื่อป้องกันไม่ให้ตัวสินค้าได้รับความเสียหาย อีกทั้งยังช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับตัวสินค้า ช่วยในการขายสินค้าโดยการดึงดูดความสนใจของผู้บริโภค ตัวอย่างเช่น กล่องยาสีฟัน และกล่องใส่ขวดเบียร์

2.13.5.3 บรรจุภัณฑ์เพื่อการขนส่ง (Shipping Packaging) คือ บรรจุภัณฑ์ที่ทำหน้าที่ในการเก็บรักษา และขนส่งสินค้า ตัวอย่างเช่น ลัง ตู้คอนเทนเนอร์ เป็นต้น

2.13.6 องค์ประกอบของการออกแบบบรรจุภัณฑ์

องค์ประกอบที่ออกแบบไว้บนบรรจุภัณฑ์ เป็นปัจจัยสำคัญในการเลือกซื้อสินค้านั้น รายละเอียดหรือส่วนประกอบบนบรรจุภัณฑ์จะแสดงออกถึงจิตสำนึกของผู้ผลิตสินค้าและสถานะของบรรจุภัณฑ์ สามารถยับยั้ง เป็นสื่อโฆษณาระยะยาว ส่วนองค์ประกอบที่สำคัญบนบรรจุภัณฑ์อย่างน้อยที่สุดควรมี ดังนี้

- 1) ชื่อสินค้า
- 2) ตราสินค้า
- 3) สัญลักษณ์ทางการค้า
- 4) รายละเอียดของสินค้า
- 5) รายละเอียดส่งเสริมการขาย
- 6) รูปภาพ

7) ส่วนประกอบของสินค้า

8) ปริมาตรหรือปริมาณ

9) ชื่อผู้ผลิตและผู้จำหน่าย (ถ้ามี)

10) รายละเอียดตามข้อบังคับของกฎหมาย เช่น วันผลิต และวันหมดอายุ เป็นต้น

หลังจากที่มีการเก็บข้อมูลรายละเอียดต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้วจึงเริ่มกระบวนการออกแบบด้วยการเปลี่ยนข้อมูลที่ได้รับมาเป็นกราฟฟิกบนบรรจุภัณฑ์

2.13.7 การใช้สีสำหรับการตกแต่งหีบห่อบรรจุภัณฑ์

องค์ประกอบที่สำคัญในการเลือกใช้สีที่ควรคำนึงถึงสำหรับการตกแต่งหีบห่อบรรจุ คือ

2.13.7.1 สีต่าง ๆ ที่ใช้บนเนื้อที่ของหีบห่อบรรจุควรติดต่อกันอย่างได้เรื่องราวทั้งหมดไม่ขัดกัน

2.13.7.2 ขอบเขตของสีที่ใช้บนหีบห่อบรรจุ แต่ละสีควรจะประกอบกันแล้วเข้าใจกันได้ หรือเป็นสีคู่กันได้

2.13.7.3 สีที่ใช้ควรเป็นสีที่ยอมรับของผู้บริโภคในตลาด ถูกต้องตามรสนิยมของผู้บริโภค

2.13.7.4 ขอบเขตของสีที่จะทำให้หีบห่อบรรจุ ชัดแย้งหรือไม่เด่น เมื่อเปรียบเทียบกับหีบห่อ บรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์คู่แข่ง

2.13.7.5 การใช้สีต้องดึงดูดความสนใจของผู้บริโภคที่สุด ในกรณีที่จำหน่ายในสถานที่ต่าง ๆ กัน เช่น ร้านบริการเอง Supermarket ตู้แช่ หรืออื่น ๆ

2.13.7.6 การใช้สีที่ให้ความดึงดูดสูงสุด ภายใต้แสงสว่างมาก ๆ ซึ่งเป็นสภาวะปกติในร้านค้า

2.13.7.7 การใช้สีที่เหมาะสมกับค่านิยมของผู้บริโภค โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับประเภทของผลิตภัณฑ์

2.13.7.8 ขอบเขตของสีที่สามารถทำให้ผู้บริโภคเกิดความประทับใจในตราสินค้า และขอบเขต การใช้สีนี้ซ้ำ ๆ กันในการจัดจำหน่ายและการโฆษณา

2.13.7.9 ขอบเขตของสีที่ใช้บนหีบห่อบรรจุที่เข้ากันได้กับสีของสินค้าและการเปลี่ยนแปลงต่างๆ เพื่อให้เกิดความประทับใจขึ้นมาก

2.13.7.10 ขอบเขตของสีที่มีผลต่อราคาของหีบห่อบรรจุ

2.13.7.11 การยอมรับของหีบห่อบรรจุต่อผู้บริโภคและผู้ขายปลีกแล้วน่าเบื่อ ทำให้ส่งเสริมบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์คู่แข่ง

2.13.7.12 ขอบเขตของหีบห่อบรรจุที่อาจจะก้าวร้าวและข่มบรรจุภัณฑ์ เพื่อการจำหน่ายที่เด่น ๆ อาจจะถูก

2.13.8 การออกแบบบรรจุภัณฑ์

การออกแบบบรรจุภัณฑ์ออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ การออกแบบลักษณะโครงสร้าง (Construction Design) และการออกแบบกราฟิก หรือลวดลายบนบรรจุภัณฑ์ (Graphic Design) โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.13.8.1 การออกแบบลักษณะโครงสร้าง (Construction Design) ความหมายของการออกแบบโครงสร้าง หมายถึง กระบวนการทางความคิด โดยรวบรวมองค์ประกอบทั้งหลายเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ เพื่อวางแผนกำหนดรูปแบบ ขนาด รูปร่าง รูปทรง และประเภทของวัสดุบรรจุที่จะนำมาผลิต และประกอบเป็นภาชนะบรรจุ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับกรรมวิธีการผลิต การบรรจุ การเก็บรักษา การขนส่ง หน้าที่ใช้สอย และอำนวยความสะดวกต่อการเปิดปิดภาชนะที่บรรจุ การกำหนดโครงสร้างของภาชนะบรรจุภัณฑ์นั้น อาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์ประกอบกัน เพื่อให้ได้รูปร่าง ขนาด และมิติที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ ซึ่งมีรูปทรงต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นแบบเรขาคณิต หรือรูปทรงอิสระ ทั้งนี้วัสดุบรรจุภัณฑ์แต่ละชนิดต่างก็มีข้อจำกัดและแตกต่างกันไป หลักการออกแบบโครงสร้างบรรจุภัณฑ์โดยทั่วไป ภาชนะบรรจุสามารถแยกเป็นภาชนะบรรจุชั้นปฐมภูมิ หรือสำหรับขายปลีก (Primary or Retail Packaging) ซึ่งจะเป็นชั้นที่วัสดุบรรจุภัณฑ์สัมผัสกับผลิตภัณฑ์โดยตรง จึงอาจกล่าวได้ว่าภาชนะบรรจุชั้นนี้ จะถูกกำหนดโดยลักษณะของผลิตภัณฑ์เอง เนื่องจากผลิตภัณฑ์แต่ละประเภทมีคุณสมบัติทางกายภาพที่แตกต่างกันไป เช่น ขนาด รูปทรง ปริมาตร ความหนาแน่น น้ำหนัก คุณสมบัติทางเคมี เช่น ส่วนประกอบหรือส่วนผสม ของแข็ง ของเหลว แก๊ส นอกจากนี้ยังต้องศึกษาถึงลักษณะ สาเหตุที่มีผลให้ผลิตภัณฑ์เกิดการเสื่อมเสียด้านคุณภาพ จนไม่เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคด้วย ดังนั้น การเลือกวัสดุเพื่อใช้ทำภาชนะบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมจะสามารถคุ้มครอง ป้องกัน รักษา ผลิตภัณฑ์ได้ดี อีกทั้งยังต้องอำนวยความสะดวกต่อการ จับ ถือ หิ้ว และการนำเอาผลิตภัณฑ์ภายในออกมาใช้ นอกจากนี้ จากสังคมปัจจุบันซึ่งประกอบด้วยผู้บริโภคที่มีความหลากหลาย ดังนั้น แนวคิดการออกแบบเพื่อมวลชน (Universal

Design) จึงถูกนำมาประยุกต์ในการออกแบบโครงสร้างภาชนะบรรจุภัณฑ์ในปัจจุบัน เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อการใช้งานของผู้บริโภคได้อย่างครอบคลุมทุกเพศทุกวัย ปราศจากข้อจำกัด ด้านสถานภาพ ความสามารถทางกายภาพใด ๆ ของผู้ใช้งาน (สุมาลี, 2555)

2.13.8.2 การออกแบบกราฟิก หรือ ลวดลายบนบรรจุภัณฑ์ (Graphic Design) ความหมายของการออกแบบกราฟิก หรือ ลวดลายบนบรรจุภัณฑ์ หมายถึง วิธีการกำหนดลักษณะ ตลอดจนรายละเอียดของลวดลายบนบรรจุภัณฑ์ ในอันที่จะมีผลทางด้านจิตวิทยาต่อผู้บริโภค เช่น ดึงดูดความสนใจ ทราบถึงสรรพคุณ ประโยชน์ของผลิตภัณฑ์หรือสินค้านั้น เป็นการสร้างบุคลิกลักษณะพิเศษของสินค้า อันจะนำมาซึ่งความทรงจำของผู้บริโภค ทั้งหมดนี้ก็โดยอาศัยเทคนิคในการออกแบบข้อความ โฆษณา สัญลักษณ์ หรือ เครื่องหมายการค้า ตลอดจนการให้สีสันท่าง ๆ ประกอบกัน โดยก่อนที่จะทำการออกแบบก็ต้องมีการพิจารณาและศึกษาสภาวะของตลาด อุปนิสัยของผู้บริโภครวมทั้งกลุ่มเป้าหมายของสินค้า เช่น เพศ อายุ ฐานะ การศึกษา ตลอดจนความคิดเห็น และความรู้สึกที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ของเดิม หรือคู่แข่งในตลาด ความเป็นไปได้ในด้านเทคนิคการผลิต การวางจำหน่าย ยอดการจำหน่ายของสินค้า เพื่อจะได้วางนโยบายได้ถูกต้องในการที่จะออกแบบบรรจุภัณฑ์ของสินค้าได้อย่างเหมาะสมต่อไป อย่างไรก็ตามการออกแบบกราฟิกที่ดีนั้น จึงควรต้อง พิจารณาการออกแบบทั้งส่วนในกับส่วนนอกให้มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน ดังนั้น เราจึงต้องแบ่งการทำงานออกเป็น 2 ประเภท คือ การออกแบบโครงสร้าง และการออกแบบลวดลายสีสันท่าง ซึ่งทั้ง 2 อย่างนี้จะต้องมีความสัมพันธ์และเกี่ยวเนื่องกันด้วยการออกแบบกราฟิกจึงเป็นการกำหนดคุณลักษณะรายละเอียดในรูปลักษณะของงานสร้างสรรค์ทางด้านศิลปะ อันเชื่อมโยงจินตนาการให้ผู้พบเห็นเกิดความรู้สึกไปในทางที่ดี ดึงดูดความสนใจ เกิดมโนภาพสรรพคุณสินค้า และกระตุ้นให้เกิดความทรงจำ ในผลิตภัณฑ์นั้น ๆ

2.13.9 วัสดุบรรจุภัณฑ์

วัสดุของบรรจุภัณฑ์ที่ใช้ในกลุ่มนี้จะแบ่งออกตามแนวคิดของผู้ออกแบบ ผู้ผลิตหรือนักการตลาด ที่มีการแบ่งประเภทของบรรจุภัณฑ์แตกต่างกันออกไป โดยที่ยังคงไว้ซึ่งวัตถุประสงค์หลักที่คล้ายกัน ก็ คือ เพื่อปกป้องผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่ายผลิตภัณฑ์ และเพื่อการโฆษณาประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ ดังนั้นรูปแบบของบรรจุภัณฑ์ตามวัสดุมีรายละเอียดดังนี้ (สุมาลี, 2555)

2.13.9.1 บรรจุภัณฑ์กระดาษ ผลิตมาจากเยื่อไม้ที่มีคุณภาพแตกต่างกัน ตามความเหนียวสามารถตัดตัดพับงอได้ โดยทั่วไปกระดาษไม่สามารถป้องกันความชื้น เกิดความเสียหายเมื่อถูกน้ำซัด

คือ สามารถย่อยสลายได้ง่ายและสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) ได้จึงไม่ก่อปัญหามลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม ดังนั้น คุณสมบัติของกระดาษที่ทำจากเยื่อไม้จึงได้รับการพัฒนาโดยการผนึกหรือเคลือบด้วยวัสดุอื่น ๆ เพื่อให้สามารถสร้างสรรครูปทรงให้ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์ตามลักษณะต่าง ๆ ได้ ดังนี้

1) ซองกระดาษ (Paper envelope) การเลือกใช้ขนาดและชนิดของซองขึ้นอยู่กับชนิดของสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ดังแสดงตัวอย่างของกระดาษ

2) ถุงกระดาษ (Paper bag) มีหลายรูปแบบมีทั้งแบบแบนราบ แบบขยายข้างและก้นแบบผนึก 4 ด้าน คุณสมบัติของกระดาษที่ใช้ ขึ้นอยู่กับการใช้งานเป็นหลักถ้าสินค้ามีน้ำหนักมาก ควรใช้กระดาษเหนียว ซึ่งมีค่าของการต้านแรงดันทะลุและการต้านแรงดึงสูง นอกจากนี้ยังมีถุงกระดาษหลายชั้น (Multival Paper Sack) สำหรับขนส่งสินค้าที่มีน้ำหนักมากกว่า 10 กิโลกรัม เช่นผลิตภัณฑ์ปูนซีเมนต์ ผลิตภัณฑ์อาหารสัตว์ ผลิตภัณฑ์สารเคมี เป็นต้น โดยส่วนใหญ่นิยมใช้กระดาษคราฟท์ (Kraft) ซึ่งมีความหนาแน่นมาซ้อนกันหลาย ๆ ชั้น (Multiwall Bag) หรือเคลือบผิวแตกต่างกันตามหน้าที่ใช้สอย

3) เยื่อกระดาษขึ้นรูป (Model Pulp Container) มีทั้งชนิดที่ทำจากเยื่อ บริสุทธิ์ ซึ่งใช้บรรจุอาหารสำเร็จรูปและอาหารที่เข้าตู้อบไมโครเวฟได้ และชนิดที่ทำจากเยื่อเศษกระดาษ ซึ่งใช้บรรจุไข่ ผัก และผลไม้สด รวมถึงทำเป็นวัสดุกันกระแทก

4) กระป๋องกระดาษ (Paper Composite Can) เป็นบรรจุภัณฑ์รูปทรงกระบอกที่ได้จากการพันกระดาษทับกันหลาย ๆ ชั้นถ้าใช้กระดาษเหนียว แต่เพียงอย่างเดียวจะเรียกว่า Paper Can นิยมใช้บรรจุของแห้ง แต่ถ้าใช้วัสดุร่วมระหว่างกระดาษเหนียวแผ่นอลูมิเนียมฟอยล์ และแผ่นฟิล์มพลาสติก จะเรียกว่า Composite Can ซึ่งมักจะบรรจุอาหารประเภทขนมขบเคี้ยวต่าง ๆ โดยฝากระป๋องมักใช้เป็นโลหะหรือพลาสติก การเลือกใช้ต้องพิจารณาคุณภาพของตะเข็บ ระหว่างตัวกระป๋อง ฝาและรอยต่อของการพันเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการรั่วซึม

5) ถังกระดาษ (Fiber Drum) มีลักษณะแบบเดียวกับกระป๋องกระดาษ แต่มีขนาดใหญ่ใช้ในการขนส่งเป็นหลัก ซึ่งโดยส่วนใหญ่ใช้บรรจุสารเคมี

6) กล่องกระดาษแข็ง (Paperboard Box) เป็นบรรจุภัณฑ์ขายปลีกที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก กระดาษแข็งมีหลายชนิด เช่น กระดาษขาวไม่เคลือบ เป็นกระดาษที่เนื้อหยาบนำมาใช้เป็นกล่องรองเท้า หรือกล่องภายนอกของขนมที่มีบรรจุภัณฑ์ชั้นที่หนึ่งอีกชั้นหนึ่ง ส่วนกระดาษเคลือบวานิช หรือพลาสติกเพื่อให้มีคุณสมบัติที่ดีขึ้น นิยมใช้ในการบรรจุผลิตภัณฑ์อุปโภคและบริโภค

เพราะสามารถพิมพ์ลวดลายได้ สวยงามโดยรูปแบบของกล่องกระดาษแข็งแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือ กล่องแบบพับได้ (Folding Carton or Cardboard) และกล่องแบบคงรูป (Set-up Box)

7) กล่องกระดาษลูกฟูก (Corugated Box) เป็นบรรจุภัณฑ์ที่นิยมใช้ในการขนส่ง เนื่องจากเป็นกล่องที่มีน้ำหนักเบา มีความแข็งแรง อีกทั้งยังสามารถพิมพ์ข้อความหรือรูปภาพได้เพื่อดึงดูดความสนใจ นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาออกแบบกล่องกระดาษลูกฟูกให้เป็นบรรจุภัณฑ์เพื่อการขนส่ง และชั้นวางของ ในการออกแบบกล่องกระดาษลูกฟูกต้องคำนึงถึง ชนิดและน้ำหนักของผลิตภัณฑ์ด้วย หากเป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถรับน้ำหนักได้ด้วยตัวเอง เช่น กระจ่าง หรือขวดแก้ว การออกแบบก็ต้องคำนึงถึงการต้านทานแรงดันทะลุเป็นหลัก ในทางตรงข้ามหากผลิตภัณฑ์มีน้ำหนักเบาและบอบบาง การออกแบบต้องคำนึงการต้านทานแรงกดทับเป็นหลัก

2.13.9.2 บรรจุภัณฑ์พลาสติก ในประเทศไทยนิยมใช้พลาสติกจำพวกเทอร์โมพลาสติกกันมากที่สุด เนื่องจากสามารถใช้งานได้หลายประเภท โดยเฉพาะด้านบรรจุภัณฑ์พลาสติกที่มีผลิตในรูปแบบต่าง ๆ กัน พลาสติกที่ใช้ในประเทศไทยมีดังนี้

- 1) โพลีเอทิลีน (PE) ผลิตเป็นถุงพลาสติกทั้งร้อนและเย็นขวดถังและฟิล์มพลาสติกประเภทอ่อนนุ่มกระสอบพลาสติกเป็นต้น
- 2) โพลีโพรพิลีน (PP) นิยมผลิตเป็นถุงบรรจุอาหารและเสื้อผ้าสำเร็จรูปกระสอบพลาสติกเป็นต้น
- 3) โพลีไวนิลคลอไรด์ (PVC) และโพลีสไตรีน (PS) นิยมผลิตเป็นถังบรรจุผักสดผลไม้ และเนื้อสัตว์บางชนิด เป็นต้น

จากการเพิ่มจำนวนบรรจุภัณฑ์พลาสติกปัจจุบันก่อให้เกิดปัญหาขยะพลาสติกที่ใช้แล้วตามมา ซึ่งทำให้เกิดปัญหาต่อสิ่งแวดล้อม อีกทั้งการกำจัดขยะพลาสติกในปัจจุบันยังมีอุปสรรคอีกมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่สามารถกำจัดพลาสติกบางชนิดได้ เนื่องจากยังไม่สามารถหลอมเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ได้อีก จึงได้มีนักวิจัยค้นคว้าที่จะนำบรรจุภัณฑ์พลาสติกที่ใช้แล้วกลับเข้าสู่กระบวนการผลิตเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ หรือที่เรียกว่า รีไซเคิล (Recycle) โดยนำพลาสติกที่ใช้แล้วตามบ้านเรือนหรือตามกองขยะมาป้อนเข้าสู่โรงงานแปรรูปพลาสติก เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ได้ หรือการทำลายพลาสติกในระยะสั้น ซึ่งนอกจากเป็นการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ยังช่วยให้เกิดการขยายตัวของธุรกิจอย่างต่อเนื่องด้วย

2.13.9.3 บรรจุก้อนไม้ เป็นวัสดุที่ใช้ในการหีบห่อที่เก่าแก่ที่สุด และมีปริมาณการใช้น้อยมากเมื่อเทียบกับการใช้ไม้เพื่อประโยชน์อย่างอื่นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 59) ไม้เป็นเชื้อเพลิง ซึ่งเป็นแหล่งพลังงานที่ประชาชนจำนวนมากของโลก จำเป็นต้องพึ่งพาเนื่องจากไม่มีความแข็งแรงทนทานจึงใช้เป็นวัตถุดิบที่สำคัญเพื่อการหีบห่อสินค้าจากประเทศที่กำลังพัฒนาไปสู่ประเทศอุตสาหกรรม แต่มักจะก่อปัญหาด้านสภาวะแวดล้อมและการทิ้งทำลาย เนื่องจากไม่มีการนำกลับมาใช้ซ้ำอีก ทั้งเป็นการยากมากที่จะนำไปทิ้ง

2.13.9.4 บรรจุก้อนโลหะ ถือได้ว่าเป็นบรรจุก้อนชนิดเก่าแก่ แต่ยังคงได้รับความนิยมอยู่ในสมัยปัจจุบันบรรจุก้อนชนิดโลหะนั้นถูกค้นพบในประเทศสหรัฐอเมริกา ในราว ค.ศ. 1840 โดยเริ่มต้นจากการผลิตเป็นหลอดสี และเข้ามาในไทยในรูปแบบหลอดยาสูบยี่ห้อหนึ่ง คือ ยาสูบคอลลเกต ซึ่งปัจจุบันได้ปรับเปลี่ยนเป็นหลอดพลาสติก เพราะสะดวกในการใช้งานมากกว่าหลังจากนั้นก็เริ่มมีการผลิตเป็นขวดกระป๋องมีความนิยมมากใน ค.ศ. 1934 ภายใต้รูปแบบของกระป๋องเครื่องดื่ม ซึ่งนั่นเองทำให้บรรจุก้อนแบบโลหะมีความนิยมกันกันอย่างแพร่หลาย ไม่ว่าจะเป็นบรรจุก้อนอาหาร หรือบรรจุก้อนในวงการอุตสาหกรรมบรรจุก้อนแบบโลหะนั้นมีวัสดุโลหะที่นำมาใช้ แผ่นโลหะสามารถแยกลักษณะได้ดังนี้

1) แผ่นเหล็กเคลือบดีบุก เป็นแผ่นเหล็กดำที่มีความหนาประมาณ 15-0.5 มิลลิเมตร ที่เคลือบด้วยดีบุกทั้งสองหน้าเพื่อให้ทนต่อการผุกร่อนและไม่เป็นพิษ

2) แผ่นเหล็กไม่เคลือบดีบุก เป็นแผ่นเหล็กดำที่นำมาเคลือบด้วยสารอื่นที่แทนดีบุก เช่น การเคลือบด้วยสารผสมฟอสเฟต และโครเมต การเคลือบด้วยอะลูมิเนียมซึ่งการเคลือบชนิดนี้มีความทนทานต่อการกัดกร่อนที่เกิดจากความชื้นได้ดี การเคลือบด้วยโครเมียมและโครเมียมออกไซด์

3) บรรจุก้อนอะลูมิเนียมและโลหะผสมของอะลูมิเนียม การเคลือบชนิดนี้มีลักษณะเด่น คือน้ำหนักที่เบา ทนทานต่อการกัดกร่อนสูง นิยมนำไปใช้ทำบรรจุภัณฑ์น้ำอัดลม เบียร์ หรือบรรจุภัณฑ์แบบต่าง ๆ อาทิเช่น สเปรย์ฉีดผม หรือเครื่องสำอาง โดยทั่วไปแล้วโลหะนั้นจะมีคุณสมบัติขั้นพื้นฐานในตัวคือการกัดกร่อน โลหะที่นำมาใช้ทำบรรจุภัณฑ์ทั้งเหล็ก และอะลูมิเนียม จึงมีโอกาที่จะเกิดการกัดกร่อนจากสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ซึ่งตัวทำปฏิกิริยานั้น อาจเกิดขึ้นได้หลายกรณี เช่น เกิดจากตัวบรรจุภัณฑ์ทำปฏิกิริยากับสินค้าที่บรรจุภายในตัวสินค้า ทำการดูดซึมโลหะจากบรรจุภัณฑ์ บรรจุก้อนถูกกัดกร่อนภายใต้สภาวะต่าง ๆ เช่น ภายใต้สภาพแวดล้อมที่มีอุณหภูมิสูงกว่า 24 องศาเป็นเวลานานสิ่งที่ควรพิจารณาในการเลือกบรรจุภัณฑ์แบบโลหะ คือคุณภาพของตะเข็บความทนทานต่อความดันการรั่วซึมรวมทั้งปฏิกิริยาที่อาจเกิดขึ้นระหว่างบรรจุภัณฑ์กับตัวสินค้าเอง

2.13.9.5 บรรจุกัณฑ์แก้ว เป็นบรรจุกัณฑ์ที่ได้รับความนิยมอยู่น้อย และเป็นบรรจุกัณฑ์ที่มีรูปทรงที่สวยงามมาก โดยเฉพาะประบรรจุกัณฑ์แก้วที่เป็นแบบโหล หรือบรรจุกัณฑ์แก้วที่เป็นขวด บรรจุกัณฑ์ประเภทขวดแก้วนั้น จะนิยมนำไปใช้บรรจุเครื่องดื่มต่าง ๆ และที่สำคัญขวดแก้วต่าง ๆ นั้น สามารถทำให้เพิ่มมูลค่าสินค้าได้ บรรจุกัณฑ์ที่ทำมาจากแก้วนั้นสามารถนำมารีไซเคิลได้อีกด้วย แต่การรีไซเคิลบรรจุกัณฑ์ที่ทำมาจากแก้วนั้น ไม่สามารถรีไซเคิลกับบรรจุกัณฑ์แก้วได้ทุกชนิด ส่วนข้อเสียของบรรจุกัณฑ์ที่ทำมาจากแก้วนั้น ที่พบเจอบ่อยที่สุด คือ สามารถแตกได้ง่ายดูแลยากราคาแพง เมื่อเทียบกับบรรจุกัณฑ์ที่ทำมาจากกระดาษ

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า วัสดุของบรรจุกัณฑ์ที่ใช้ในปัจจุบัน สามารถจำแนกได้ 5 ประเภท ได้แก่ บรรจุกัณฑ์พลาสติก บรรจุกัณฑ์ไม้ บรรจุกัณฑ์โลหะ และบรรจุกัณฑ์แก้ว ซึ่งขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการนำไปใช้งานตามสถานการณ์หรือความเหมาะสมที่แตกต่างกัน ได้

2.14 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

2.14.1 ความหมายของความพึงพอใจ

จากการศึกษาค้นคว้างานเอกสารและแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ และมีผู้วิจัยหลายท่าน ได้ให้ความหมายแนวคิดและทฤษฎีไว้ดังนี้

Woodside, Frey & Daly (1989) กล่าวว่าความพึงพอใจของลูกค้าเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับการตลาดเพราะถือได้ว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญของการกลับมาซื้อซ้ำ ปากต่อปากในทางที่ดี และความจงรักภักดีของลูกค้า และเป็นทัศนคติของลูกค้าที่เกิดขึ้นหลังการใช้สินค้า/รับบริการ เป็นผลที่สะท้อนออกมาว่าผู้บริโภคชอบหรือไม่ชอบ หลังจากได้ใช้สินค้า/รับบริการนั้นมาก่อนแล้ว

Oliver (1997) กล่าวว่าความพึงพอใจ เป็นสิ่งที่ผู้บริโภคตัดสินว่าผลิตภัณฑ์ หรือบริการนี้สามารถเติมเต็ม และตอบสนองความต้องการของพวกเขาได้

โสพิณ (2550) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นทัศนคติหรือความรู้สึกที่ดี ที่ผู้รับบริการแสดงออกถึงความพอใจในทิศทางที่เป็นบวก เมื่อได้รับผลประโยชน์ในด้านจิตใจและวัตถุ และจะแสดงออกในทิศทางลบเมื่อเกิดความไม่พอใจ ซึ่งเกิดจากสิ่งเร้าที่เป็นตัวกระตุ้นภายใน ความ พึงพอใจในด้านบริการคือความรู้สึกของอารมณ์ที่เป็นสุขซึ่งได้รับจากการบริการทั้งด้านการจัดการที่ดี ความสะอาด การบริการที่เสมอภาค ถูกต้อง รวดเร็ว

ศรวานี (2556) กล่าวว่าโดยทั่วไปการประเมินความพึงพอใจมี 2 ด้านคือความพึงพอใจในการทำงานและความพึงพอใจในการบริการ ซึ่งในด้านนี้เป็นความคิด พศนคติที่ไม่สามารถมองเห็นได้ อยู่ในรูปของนามธรรมการที่จะวัดว่าผู้บริโภคมีความพึงพอใจหรือไม่นั้น สามารถวัดได้โดยให้พวกเขาแสดงความความคิดเห็น ความคิดเห็นเหล่านั้นต้องตรงกับสิ่งที่พวกเขารู้สึกจริง จึงจะสามารถวัดเป็น ความรู้สึกพึงพอใจได้

2.14.2 ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจ

ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของบริการโดยเปรียบเทียบกับสิ่งที่ได้คาดหวังไว้ ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงไปได้ตามปัจจัยแวดล้อมและ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในระหว่างการบริการ ได้แก่

2.14.2.1 ผลผลิตภัณฑบริการ ในการนำเสนอการบริการจะต้องมีผลผลิตภัณฑบริการที่มีคุณภาพ และระดับการให้บริการที่ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการ โดยผู้ให้บริการจะต้องแสดงให้เห็นถึงความเอาใจใส่ และจริงจังต่อการสร้างเสริมคุณภาพของผลผลิตภัณฑบริการที่จะส่งมอบให้แก่ผู้รับบริการ

2.14.2.2 ราคาค่าบริการ ความพึงพอใจของผู้รับบริการเกิดจากการประเมินคุณภาพ และ รูปแบบของการบริการเทียบกับราคาค่าบริการที่จะต้องจ่ายออกไป โดยผู้ให้บริการจะต้องกำหนดราคา ค่าบริการที่เหมาะสมกับคุณภาพของการบริการ และเป็นไปตามความเต็มใจที่จะจ่าย (Willingness to Pay) ของผู้รับบริการ ค่าบริการจะถูกหรือแพงขึ้นอยู่กับความสามารถในการจ่ายและเจตคติต่อราคาของกลุ่ม ผู้รับบริการอีกด้วย

2.14.2.3 สถานที่บริการ ผู้ให้บริการจะต้องมองหาสถานที่ในการให้บริการที่ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก มีสถานที่ที่กว้างขวางเพียงพอและต้องคำนึงถึงการอำนวยความสะดวกแก่ผู้รับบริการในทุกด้าน เช่น การมีสถานที่จอดรถ หรือการให้บริการผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งทำให้ประเด็น ด้านสถานที่ให้บริการลดลงไปได้ เป็นต้น

2.14.2.4 การส่งเสริมแนะนำบริการ ผู้ให้บริการจะต้องให้ข้อมูลข่าวสารในเชิงบวกแก่ผู้รับบริการทั้งในด้านคุณภาพการบริการและภาพลักษณ์ของการบริการผ่านทางสื่อต่าง ๆ เพื่อให้ผู้รับบริการได้ นำข้อมูลเหล่านี้ไปช่วยประเมินเพื่อตัดสินใจใช้บริการต่อไป

2.14.2.5 ผู้ให้บริการ จะต้องตระหนักตนเองว่ามีส่วนสำคัญในการสร้างให้เกิดความพึงพอใจในการบริการของผู้รับบริการ โดยในการกำหนดกระบวนการจัดการ การวางรูปแบบการบริการ

จะต้อง คำนึงถึงผู้รับบริการเป็นสำคัญ ทั้งแสดงพฤติกรรมบริการและเสนอบริการที่ลูกค้าต้องการด้วยความสนใจเอาใจใส่อย่างเต็มที่ด้วยจิตสำนึกของการบริการ

2.14.2.6 สภาพแวดล้อมของการบริการ ผู้ให้บริการจะต้องสร้างให้เกิดความสวยงามของ อาคารสถานที่ผ่านการตกแต่ง การแบ่งพื้นที่อย่างเหมาะสมลงตัวสร้างให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กรผู้ให้บริการ และสื่อภาพลักษณ์เหล่านี้ออกไปสู่ผู้บริการอีกด้วย

2.14.2.7 กระบวนการบริการ ผู้ให้บริการต่างมุ่งหวังให้เกิดความมีประสิทธิภาพของการจัดการระบบการบริการเพื่อเพิ่มความคล่องตัวและสามารถในการสนองต่อความต้องการของลูกค้าได้อย่างถูกต้อง มีคุณภาพ โดยการนำบุคลากร เทคโนโลยีเข้ามาร่วมกันเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริการ และหวังต่อประสิทธิผลที่จะเกิดขึ้นต่อผู้รับบริการ

2.14.3 ประเภทของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจของผู้รับบริการนั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ระดับด้วยกัน คือ

1) ความพึงพอใจที่ตรงกับความคาดหวัง เป็นสิ่งที่ผู้ให้บริการจะต้องจัดให้มีตาม ความคาดหวังของผู้รับบริการและระวังไม่ให้เกิดสิ่งที่ต่ำกว่าความคาดหวังนั้นได้ เพื่อให้ผู้รับบริการรู้สึกยินดี และมีความสุขในการมารับบริการนั้น ๆ

2) ความพึงพอใจที่เกินความคาดหวัง เป็นสิ่งที่ผู้ให้บริการมุ่งหวังที่จะสร้างให้มีเกิน กว่าความคาดหวังของผู้รับบริการ เพื่อให้ผู้รับบริการมีความรู้สึกปลาบปลื้มใจหรือประทับใจในบริการที่ได้รับ ซึ่งเกินความคาดหวังที่ตั้งใจไว้

ความพึงพอใจนั้นเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นจากการรับรู้ การประเมินคุณภาพของการบริการ อันเป็นสิ่งที่ผู้รับบริการคาดหวังว่าจะได้รับจากการให้บริการ โดยที่ความพึงพอใจในการบริการของผู้รับบริการ จะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 2 ด้าน ได้แก่

1) การรับรู้คุณภาพของผลิตภัณฑ์บริการ อันเป็นสิ่งที่ผู้ให้บริการได้สัญญาว่าจะให้ โดยผู้รับบริการมีความคาดหวังต่อคุณภาพของผลิตภัณฑ์บริการว่าจะได้รับอย่างน้อยตามที่ผู้ให้บริการได้สัญญาไว้ ความมากน้อยของคุณภาพของสิ่งที่ได้รับจะเป็นตัวกำหนดถึงระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ

2) การรับรู้คุณภาพของการนำเสนอบริการ ซึ่งผู้ให้บริการจะนำเสนอผ่านการ แสดง ในกระบวนการบริการ โดยผู้รับบริการจะประเมินว่าผู้ให้บริการนั้นได้บริการอย่างเหมาะสม มากน้อย เพียงใดรวมทั้งความสะดวกในการเข้าถึงบริการ พฤติกรรมการแสดงออกของผู้ให้บริการตามบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบต่องาน การใช้ภาษาในการสื่อสาร และการปฏิบัติตนในการให้บริการว่าผู้ให้บริการมี ความเต็มใจและจริง การรับรู้เหล่านี้จะช่วยให้ผู้รับบริการประเมินคุณภาพการบริการได้ อย่างมีเหตุและ ผล ซึ่งนำไปสู่ความพึงพอใจในการรับบริการ

2.15 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องของวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

2.15.1 ประวัติตำบลบ้านคา

ตำบลบ้านคา แบ่งการปกครองออกเป็น 16 หมู่บ้าน ชื่อบ้านคา เดิมชื่อ "บ้านข่า" เพราะมีต้นข่าขึ้นอยู่มากมาย ต่อมาชาวบ้านเรียกเพี้ยนเป็น "บ้านคา" จึงเป็นชื่อบ้านคาตั้งแต่นั้นมาจนถึง ปัจจุบัน และยังเป็นสถานที่ตั้งของที่ว่าการอำเภอบ้านคาบ้านคาในขณะนี้ ตำบลบ้านคาได้ยกฐานะเป็น องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งองค์การบริหารส่วน ตำบล ลงวันที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2539 (ประกาศกระทรวงมหาดไทยนี้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป) (การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตำบล บ้านคา, 2562)

2.15.2 สภาพทั่วไปของตำบล

2.15.2.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์ ตำบล บ้านคา มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 281 ตาราง กิโลเมตร (218,482 ไร่) พื้นที่อำเภอบ้านคา อยู่ห่างจากตัวจังหวัดราชบุรีประมาณ 75 กิโลเมตร

- 1) ทิศเหนือ ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเคย อำเภอสวนผึ้ง
- 2) ทิศใต้ ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง อำเภอบ้านคา
- 3) ทิศตะวันออก ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา
- 4) ทิศตะวันตก ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลตะนาวศรี อำเภอสวนผึ้ง

พื้นที่ภูเขาสูง มีสภาพเป็นเทือกเขาสูง อุดมด้วยป่าดิบ ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง และป่าไผ่ ในระดับความสูง ตั้งแต่ 200 เมตร ถึง 1,100 เมตร

พื้นที่ราบสูง ได้แก่บริเวณถัดจากบริเวณเทือกเขามาทางด้านตะวันออก จนถึงตอนกลางของพื้นที่ มีลักษณะเป็นที่ราบสูง และที่เนินลาด มีลำห้วย สาขา เป็นสายน้ำหลัก สภาพเนื้อดิน เป็นดินปนทรายมีการชะล้างพังทลายของหน้าดินค่อนข้าง สูงถึงปานกลาง

2.15.2.2 แหล่งน้ำ ได้แก่ แม่น้ำภาชี มีห้วย หนอง คลอง บึง จำนวน 13 แห่ง และมีคลองชลประทานไหลผ่าน ทำให้ชาวบ้านมีน้ำทำการเกษตรได้ทั้งปี ได้แก่ การปลูกสับปะรด การทำไร่ และการเพาะปลูกอื่นๆ ตำบลบ้านคางตั้งอยู่ในเขตที่ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากมหาสมุทรอินเดียแต่การที่มีเทือกเขาตะนาวศรีบังไว้อยู่ ทำให้เป็นที่อับฝน อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ ๒๗ องศาเซลเซียส สูงสุดเดือนเมษายน - พฤษภาคมประมาณ 36 องศาเซลเซียส และต่ำสุดในเดือนธันวาคม-มกราคม ประมาณ 18 องศาเซลเซียส ฤดูฝนเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม-พฤศจิกายน โดยตกหนักที่สุดในเดือนกันยายน และทิ้งช่วงในเดือนมิถุนายนและสิงหาคมฝนส่วนใหญ่จะถูกพัดเลยไปตกในแถบลุ่มแม่น้ำแม่กลอง แต่ในฤดูหนาวบริเวณเชิงเขาหรือหุบเขาในพื้นที่อำเภอบ้านคางจะมีสภาพอากาศหนาวมาก เฉลี่ย 8-15 องศาเซลเซียส (การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตำบลบ้านคาง, 2562)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 โครงการวิจัยย่อยที่ 1

โครงการวิจัย เรื่อง สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี เพื่อศึกษาความต้องการด้านรูปแบบสินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี และศึกษากระบวนการพัฒนาสินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองให้มีเอกลักษณ์และมีรูปแบบสร้างสรรค์โดยแบ่งกระบวนการดำเนินงาน ดังนี้

3.1.1 ออกแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

3.1.2 ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการออกแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

3.1.3 จัดทำต้นแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

3.1.4 ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อต้นแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

3.1.5 นำเสนอต้นแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

3.1.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1.1 ออกแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ผู้วิจัยได้ออกแบบร่างความคิดผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จำนวน 3 ประเภท ได้แก่ กระเป๋า จำนวน 3 รูปแบบ ชุดภาพศิลปะ จำนวน 3 รูปแบบ และตุ๊กตา จำนวน 3 รูปแบบ ที่แสดงถึงเอกลักษณ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ซึ่งมีการออกแบบร่างความคิด รูปแบบ ลวดลายผ้าทอ โทนสี การปัก และวัสดุตกแต่ง เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเลือกสิ่งที่เหมาะสมที่สุด จากนั้นได้ออกแบบร่างความคิดจำนวนผลิตภัณฑ์ละ 3 รูปแบบ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเลือกรูปแบบที่เหมาะสม เพื่อนำมาพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ดังนี้

3.1.1.1 ออกแบบกระเป๋า ของผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จำนวน 3 รูปแบบ

3.1.2.1 ออกแบบชุดภาพศิลปะ ของผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จำนวน 3 รูปแบบ

3.1.3.1 ออกแบบตุ๊กตา ของผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จำนวน 3 รูปแบบ

3.1.2 ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการออกแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือ คือ แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการออกแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จำนวน 100 ชุด โดยใช้สถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย เพื่อนำมาอธิบายข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม และนำเสนอในรูปแบบตาราง ประกอบความเรียง โดยแบ่งข้อคำถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (Check list) จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ เพศ อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการออกแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี เป็นข้อคำถาม มาตรฐานมาตราส่วน (Rating scale) จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการออกแบบ ด้านผลิตภัณฑ์ และประโยชน์ใช้สอย

3.1.3 จัดทำต้นแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่ม วิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ผู้วิจัยได้จัดทำต้นแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จำนวน 3 ประเภท ได้แก่ กระเป๋า จำนวน 1 รูปแบบ ชุติภาพศิลปะ จำนวน 1 รูปแบบ และตุ๊กตา จำนวน 1 รูปแบบ โดยเลือกมาจากผลแบบสอบถามของวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ดังนี้

3.1.3.1 ต้นแบบกระเป๋า ของผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

3.1.3.2 ต้นแบบชุติภาพศิลปะ ของผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

3.1.3.3 ต้นแบบตุ๊กตา ของผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

3.1.4 ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบสินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือ คือ แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบสินค้า ที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จำนวน 100 ชุด โดยใช้สถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย เพื่อนำมาอธิบายข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม และนำเสนอในรูปแบบตาราง ประกอบความเรียง โดยแบ่งข้อคำถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (Check list) จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ เพศ อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบสินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี เป็นข้อคำถาม มาตรฐานมาตราส่วน (Rating scale) จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการออกแบบด้านผลิตภัณฑ์ และประโยชน์ใช้สอย

3.1.5 นำเสนอต้นแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่ม วิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

นำผลสำรวจความพึงพอใจที่มีต่อต้นแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จำนวน 3 ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ กระเป๋า ชุดภาพศิลปะ และตุ๊กตา ที่มีความพึงพอใจด้านการออกแบบ ด้านผลิตภัณฑ์ และด้านประโยชน์ใช้สอย อยู่ในระดับมากที่สุด นำเสนอต้นแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

3.1.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากกลุ่มเป้าหมาย และสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์สินค้า ที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ประกอบด้วย กระเป๋า ชุดภาพศิลปะ และตุ๊กตา จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาตรวจสอบความเรียบร้อยเพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์

3.1.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1.7.1 การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และวิเคราะห์ข้อมูลแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ นำเสนอในรูปแบบบรรยายประกอบความเรียง ใช้เกณฑ์พิจารณาดังนี้เกณฑ์ของการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.50 - 5.00	พึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.50 - 4.49	พึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.50 - 3.49	พึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.50 - 2.49	พึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 - 1.49	พึงพอใจน้อยที่สุด

3.1.7.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยในส่วนของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติวิเคราะห์ค่าความถี่ และค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบความเรียง และส่วนของความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ใช้ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย นำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบความเรียงโดยใช้สูตรคำนวณของ ล้วน และอังคณา (2543) ดังนี้

ค่าร้อยละ ในการเปรียบเทียบสัดส่วนของข้อมูล โดยใช้สูตร

$$P = \frac{f \times 100}{n}$$

เมื่อ **P** แทนค่าร้อยละ
f แทนค่าความถี่ที่ต้องการให้เป็นร้อยละ
n แทนจำนวนความถี่ทั้งหมด

ระดับค่าเฉลี่ยที่ใช้ในการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยที่คำนวณได้ โดยใช้สูตรการจัดช่วงระดับคะแนนดังนี้

$$\bar{x} = \frac{\sum fx}{n}$$

เมื่อ **\bar{x}** แทนค่าเฉลี่ย
f แทนค่าความถี่ข้อมูล
x แทนค่าคะแนนระดับความพึงพอใจ
n แทนจำนวนข้อมูลทั้งหมด

3.2 โครงการวิจัยย่อยที่ 2

การพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผู้วิจัยวางแผนการดำเนินงานโดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.2.1 การศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

3.2.2 ศึกษารูปแบบของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

3.2.3 ออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

3.2.4 กำหนดผู้เชี่ยวชาญ สร้างแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูล การพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

3.2.5 จัดทำต้นแบบผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

3.2.6 ศึกษาความพึงพอใจต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

3.2.1 การศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก

ผู้วิจัยได้ทำการการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากตำรา รวมทั้งเอกสารต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานและนำมาเป็นแนวทางในการวิจัย โดยมีการเรียงลำดับหัวข้อในการวิจัย ดังนี้

3.2.1.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับผ้าทอกะเหรี่ยงชุมชนบ้านคา

3.2.1.2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโอริงามิ

3.2.1.3 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการปัก

3.2.1.4 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้าน

3.2.1.5 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการออกแบบ

3.2.1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2.2 ศึกษารูปแบบของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก

3.2.2.1 วิธีดำเนินการวิจัย

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านมีอยู่มากมาย ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบเฉพาะศึกษาเฉพาะผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปักจำนวน 3 ประเภท ได้แก่ โคมไฟ ชุดตกแต่งห้องนอน และชุดเครื่องตกแต่งโต๊ะอาหารเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

1) ผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยเลือกผู้ให้ข้อมูลหลักของการวิจัยครั้งนี้จากผู้คนที่เกี่ยวข้องกับการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี โดยผู้ให้ข้อมูลต้องมีความสอดคล้องและให้ข้อมูลตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้แก่ หัวหน้ากลุ่ม สมาชิกในกลุ่ม วิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จำนวน 8 คน ซึ่งผู้วิจัยได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์จนกระทั่งข้อมูลอิ่มตัวแล้วจึงนำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์ในขั้นตอนถัดไป

2) เครื่องมือ เครื่องมือที่สำคัญที่สุดสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ ตัวผู้วิจัย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดและครบถ้วนเพื่อศึกษารูปแบบของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก

โดยผู้วิจัยได้เตรียมตัวในส่วนของความรู้ ด้วยการศึกษเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปักกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผู้วิจัยได้เตรียมแนวคำถามในการวิจัยเป็นคำถามปลายเปิด รวมไปถึงการเข้าร่วมสังเกตการดำเนินกิจกรรม นอกจากนี้ผู้วิจัยได้เตรียมเครื่องบันทึกเสียง สมุดจดปากกา สำหรับการทำวิจัยภาคสนาม

3) การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัยและเก็บข้อมูล 3 วิธีการ คือ

3.1) การสัมภาษณ์ระดับลึกกับผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยผู้วิจัยเป็นผู้มีบทบาทหลักในการเก็บข้อมูล ด้วยการใช้แนวคำถามการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยได้จัดบันทึกและบันทึกเสียงการสนทนาด้วยเครื่องบันทึกเสียง โดยให้ความสำคัญกับน้ำเสียงและคำพูดประกอบการสังเกตท่าทางตลอดจนมีการจดบันทึกในประเด็นสำคัญระหว่างการสัมภาษณ์

3.2) การสังเกตและจดบันทึก ผู้วิจัยเข้าไปศึกษาข้อมูลด้วยการสังเกต โดยเลือกใช้วิธีการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม และแบบมีส่วนร่วม โดยใช้ปากกาและกระดาษจดบันทึกสิ่งที่สังเกตได้โดยพยายามจัดการข้อมูลในรูปแบบแนวคิดและโครงสร้างต่าง ๆ ให้สมบูรณ์ที่สุด

3.3) การศึกษาเอกสารเป็นการเตรียมตัวทั้งก่อนและระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมถึงภายหลังที่เก็บข้อมูลแล้ว เป็นการวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยจากหลายแหล่ง

4) การตรวจสอบความน่าเชื่อถือ ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูลเพื่อยืนยันว่าข้อมูลที่ได้นั้นถูกต้องและสอดคล้องกันหรือไม่ โดยพิจารณาจากช่วงเวลา สถานที่ และบุคคลที่แตกต่างกัน และใช้การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีวิทยาด้วยการรวบรวมข้อมูลจากหลากหลายวิธี ได้แก่ การสังเกต การศึกษาจากเอกสาร และการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยผู้วิจัยได้ลงพื้นที่สังเกตการณ์และเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เชิงลึกแล้วนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ ตีความและสรุปผล

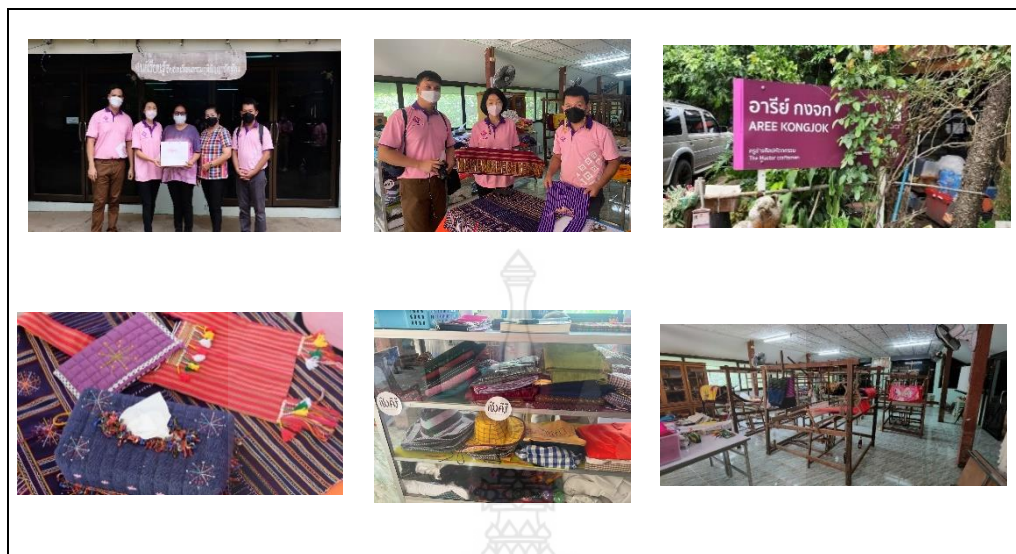
3.2.2.2 ผลการศึกษา

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านมีอยู่มากมาย ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบเฉพาะศึกษาเฉพาะผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอรังงามีและงานปัก จำนวน 3 ประเภท ได้แก่ โคมไฟ ชุดตกแต่งห้องนอน และชุดเครื่องตกแต่งโต๊ะอาหารเพื่อนำข้อมูลที่นำมาพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอรังงามีและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผลการศึกษาดังนี้

1) ผลิตภัณฑ์จากผ้าวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี โดยส่วนใหญ่ทอผ้าเป็นผืนจากเส้นใยฝ้าย ไหมประดิษฐ์และเส้นใยสับปะรด ตัดเย็บเป็นผลิตภัณฑ์เสื้อกระเหรี่ยง ผ้าถุง ย่าม กระเป๋าของใช้ของที่ระลึก ปลอกหมอน หมอนอิง กล่องทิชชู ชุดที่รองจาน ที่รองแก้ว และผลิตภัณฑ์ที่มีการปักด้วยลวดลายที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อของชาวกระเหรี่ยง นอกจากนั้นยังมีการปักตามคำสั่งซื้อและไม่มีการปักลวดลาย

2) ความต้องการในการพัฒนารูปแบบของตกแต่งบ้าน การนำผ้าทอกระเหรี่ยงมาตัดเย็บเป็นผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านมีความสนใจ และปักลวดลายเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าแต่ทำให้ต้นทุนการผลิตสูง จำหน่ายได้น้อย หากมีการทำลวดลายด้วยการนำผ้าสีสดใสเข้ามาพับเป็นลวดลายแล้วเย็บติดลงผลิตภัณฑ์ทำให้ลดต้นทุนการผลิต จากการปักลวดลายทั้งหมด

3) การพัฒนาผลิตภัณฑ์โคมไฟ ผลิตภัณฑ์ชุดตกแต่งห้องนอน และชุดเครื่องตกแต่งโต๊ะอาหาร การนำเทคนิคโอรังงามีมีความสนใจการเลือกสีผ้ามาใช้ ได้แก่ ดำ ขาว แดง เหลือง เขียว เป็นสีที่ชาวกระเหรี่ยงนิยม การใช้ด้ายปักดอกทำให้ลวดลายมีความละเอียดมากกว่าการใช้ไหมพรม และให้ข้อเสนอแนะว่าควรปักลวดลายให้น้อยเพราะช่วยลดต้นทุน

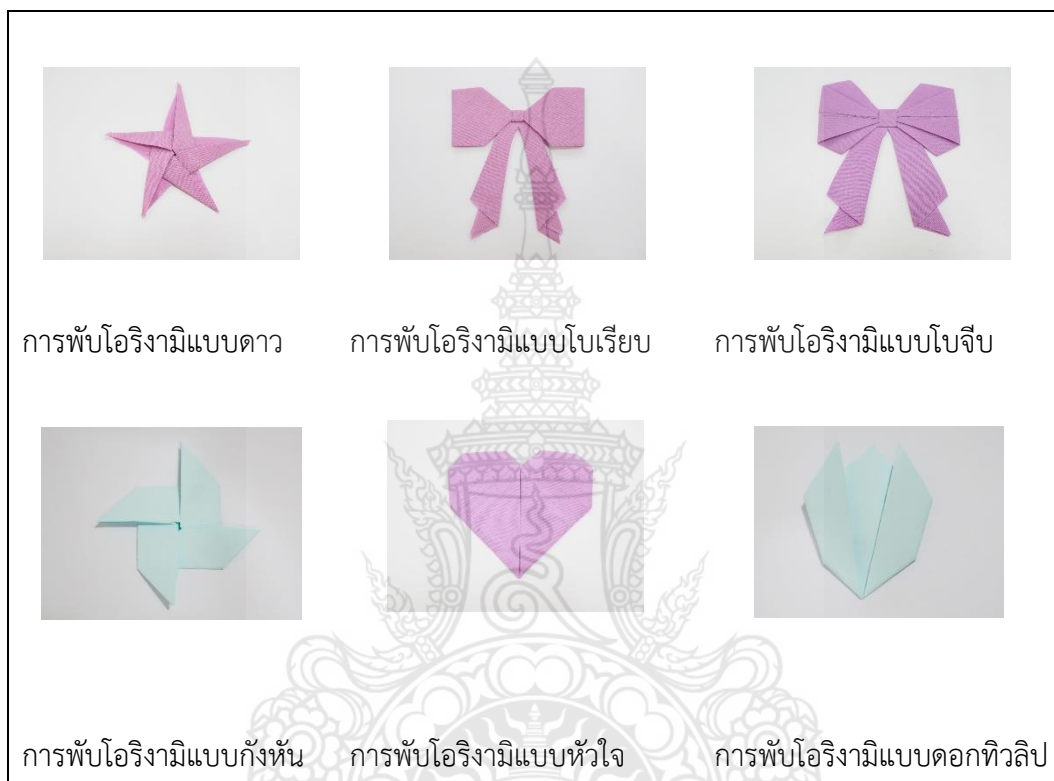
ภาพที่ 3.1 การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นสมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจ

3.2.3 ออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิ และงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ผู้วิจัยได้ออกแบบร่างความคิดผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิ จำนวน 3 ประเภท ได้แก่ โคมไฟ ชุดตกแต่งห้องนอน ได้แก่ ปลอกหมอน ปลอกหมอนอิง และชุดเครื่องตกแต่งโต๊ะอาหาร ได้แก่ ผ้าคาดโต๊ะ ผ้ารองจาน ผ้ารองแก้ว กล่องใส่ทิชชู ที่แสดงถึงเอกลักษณ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ซึ่งมีการออกแบบร่างความคิด รูปแบบการปักโอริงามิ ลวดลายผ้าทอ โทนสี การปัก และวัสดุตกแต่งเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเลือกสิ่งที่เหมาะสมที่สุด จากนั้นได้ ออกแบบร่างความคิดจำนวนผลิตภัณฑ์ละ 3 รูปแบบ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเลือกรูปแบบที่เหมาะสม เพื่อนำมาพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

3.2.3.1 การพับโอริงามิ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเลือกรูปแบบที่เหมาะสมที่สุด ในการพัฒนาของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก

ภาพที่ 3.2 การออกแบบโอริงามิ

3.2.3.2 สีลายผ้าทอ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเลือกลายผ้าที่เหมาะสมที่สุดในการพัฒนาของ ตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก

ภาพที่ 3.3 ลายผ้าทอ

3.2.3.3 การปัก เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเลือกการปักที่เหมาะสมที่สุด

ภาพที่ 3.4 การปักผ้า

3.2.3.4 วัสดุตกแต่ง เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญนำเสนอวัสดุตกแต่งที่เหมาะสมที่สุด

3.2.3.5 โคมไฟ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเลือกรูปแบบการพัฒนาของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก ที่เหมาะสมที่สุด

ท่านคิดว่าโคมไฟรูปแบบใดเหมาะสมที่สุด ในการพัฒนารูปแบบของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ภาพที่ 3.5 การออกแบบโคมไฟ

3.2.3.6 ชุดตกแต่งห้องนอน ปลอกหมอน เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเลือกรูปแบบการพัฒนาของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก ที่เหมาะสมที่สุด

ภาพที่ 3.6 การออกแบบปลอกหมอน

3.2.3.7 ชุดตกแต่งห้องนอน ปлокหมอนอิง เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเลือกรูปแบบการพัฒนาของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอรังามิและงานปัก ที่เหมาะสมที่สุด

ภาพที่ 3.7 การออกแบบปลอกหมอนอิง

3.2.3.8 ชุดตกแต่งโต๊ะอาหาร ผ้าคาดโต๊ะ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเลือกรูปแบบการพัฒนาของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอรังามิและงานปัก ที่เหมาะสมที่สุด

ภาพที่ 3.8 การออกแบบผ้าคาดโต๊ะ

3.2.3.9 ชุดตกแต่งโต๊ะอาหาร ผ้ารองจาน เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเลือกรูปแบบการพัฒนาของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอรังามิและงานปัก ที่เหมาะสมที่สุด

ภาพที่ 3.9 การออกแบบผ้ารองจาน

3.2.3.10 ชุดตกแต่งโต๊ะอาหาร ผ้ารองแก้ว เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเลือกรูปแบบการพัฒนาของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอรังามิและงานปัก ที่เหมาะสมที่สุด

ภาพที่ 3.10 การออกแบบผ้ารองแก้ว

3.2.3.11 ชุดตกแต่งโต๊ะอาหาร กล่องใส่ทิชชู เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเลือกรูปแบบการพัฒนาของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก ที่เหมาะสมที่สุด

ภาพที่ 3.11 การออกแบบกล่องใส่ทิชชู

3.2.4 กำหนดผู้เชี่ยวชาญ สร้างแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูล

3.2.4.1 กำหนดผู้เชี่ยวชาญ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคาจังหวัดราชบุรี ได้กำหนดผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ด้วยวิธีการเจาะจง ดังนี้

1. คุณเทพนรินทร์ กาฬสิทธิ์

ผู้ประกอบการเจ้าของธุรกิจงานปักผ้า (Embroidery) เสื้อผ้าแฟชั่น

ความเชี่ยวชาญด้าน การตัดเย็บ งานปักผ้า

2. คุณฉวีพัฒน์ กองทรัพย์

ผู้ประกอบการเจ้าของธุรกิจ ใต้ตำหนัก ผ้าฝ้ายย้อมคราม OTOP จ.สกลนคร

ความเชี่ยวชาญด้านการ การตัดเย็บ

3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เสาวลักษณ์ คงคาอุยฉาย

ข้าราชการบำนาญ อดีตอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ความเชี่ยวชาญด้านการตัดเย็บเครื่องใช้ของตกแต่งบ้าน

4. อาจารย์เกชา ลาวงษา

อาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ความเชี่ยวชาญด้านการออกแบบ การตัดเย็บ

5. คุณอารีย์ กงจก ความเชี่ยวชาญ
 ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง อำเภอบ้านคาจังหวัดราชบุรี
 ความเชี่ยวชาญด้านการทอผ้าฝ้ายกะเหรี่ยง การตัดเย็บ

3.2.4.2 สร้างแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ

ผู้วิจัยได้จัดทำเครื่องมือ คือ แบบสอบถามเพื่อใช้ขอรับความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ เรื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคาจังหวัดราชบุรี โดยแบ่งข้อคำถามดังนี้

คำถามชุดที่ 1 ประกอบด้วย ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการออกแบบและพัฒนาารูปแบบของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จำนวน 3 ประเภท ได้แก่ โคมไฟ ชุดตกแต่งห้องนอน และชุดเครื่องตกแต่งโต๊ะอาหาร จำนวน 4 ข้อ

คำถามชุดที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการออกแบบและพัฒนาารูปแบบของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จำนวน 3 ประเภท ได้แก่ โคมไฟ ชุดตกแต่งห้องนอน และชุดเครื่องตกแต่งโต๊ะอาหาร จำนวน 7 ข้อ

3.2.4.3 วิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นชุดที่ 1

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ และสรุปผลโดยมีผลการดำเนินการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 3.1 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ที่มีต่อรูปแบบการพับโอริงามิ ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจ ชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ผู้เชี่ยวชาญ	รูปแบบการพับโอริงามิ	เหตุผล/ข้อเสนอแนะ
คนที่ 1	การพับโอริงามิแบบดอกทิวลิป	มีลักษณะคล้ายดอกไม้ พับง่ายซึ่งสามารถนำมาใช้ตกแต่งผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านได้หลายโอกาส
คนที่ 2	การพับโอริงามิแบบดอกทิวลิป	การพับไม่สลับซับซ้อนมาก
คนที่ 3	การพับโอริงามิแบบดอกทิวลิป	สามารถนำการพับมาจัดองค์ประกอบได้หลากหลายรูปแบบ เย็บตกแต่งได้หลายผลิตภัณฑ์
คนที่ 4	การพับโอริงามิแบบผีเสื้อ	มีความน่าสนใจ เมื่อนำมาเย็บลงบนผลิตภัณฑ์
คนที่ 5	การพับโอริงามิแบบดอกทิวลิป	พับง่าย การพับทบหลายชั้นจะทำให้ผ้าหนา ควรใช้ผ้าที่พับแล้วไม่หยุ่ย อาจมีการพับใบเพื่อให้เป็นธรรมชาติ

จากตารางที่ 3.1 สรุปได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า การพับโอริงามิแบบดอกทิวลิป มีวิธีการพับไม่สลับซับซ้อนมาก พับง่าย ควรมีการพับใบตกแต่งเพิ่มเพื่อให้เป็นธรรมชาติ ควรใช้ผ้าที่พับแล้วไม่หยุ่ย และสามารถนำการพับมาจัดองค์ประกอบได้หลากหลายรูปแบบ สามารถนำมาใช้ตกแต่งผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านได้หลายโอกาส

ตารางที่ 3.2 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ที่มีต่อสีลายผ้าทอในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ผู้เชี่ยวชาญ	สีลายผ้าทอ	เหตุผล/ข้อเสนอแนะ
คนที่ 1	สีฟ้าเทา	เหมาะกับชุดตกแต่งโต๊ะอาหาร เพราะไม่เลอะ เทอะสกปรกง่าย
คนที่ 2	สีฟ้าเทา	สีเทาเป็นเฉดสีที่ได้รับความนิยมอย่างมากในการสร้างรูปลักษณ์และสไตล์ที่ทันสมัย
คนที่ 3	สีฟ้าเทา	เหมาะกับผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย สามารถนำผ้ามาตัดเย็บ ช่วยให้ดูเรียบหรู แบบคลาสสิก
คนที่ 4	สีฟ้าเทา	นำมาตัดเย็บของตกแต่งบ้านสีทำให้ดูนุ่มนวล ช่วยเพิ่มความสุขุม เรียบง่าย น่าอยู่
คนที่ 5	สีแดง	เป็นสีที่ชาวกระเหรี่ยงนิยม

จากตารางที่ 3.2 สรุปได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านมีความคิดเห็นว่า สีฟ้าเทาเหมาะสม เมื่อนำมาตัดเย็บของตกแต่งบ้านสีทำให้ดูนุ่มนวล และเป็นเฉดสีที่ได้รับความนิยมอย่างมากในการสร้างรูปลักษณ์และสไตล์ที่ทันสมัย

ตารางที่ 3.3 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ที่มีต่อโทนสีโอริงามิ ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ผู้เชี่ยวชาญ	สีที่นำมาพับโอริงามิ	เหตุผล/ข้อเสนอแนะ
คนที่ 1	โทนสีร้อน	หากใช้สีลักษณะดอกไม้ ควรเป็นโทนสีแดง ชมพู เพราะจะสื่อความหมายได้ และใช้สีเขียวเป็นใบจะช่วยให้ชิ้นงานเด่น
คนที่ 2	โทนสีร้อน	โทนสีแดงดูโดดเด่นมาก และอาจจะเพิ่มสีเขียวในการลดความร้อนแรง
คนที่ 3	โทนสีร้อน	ควรเป็นสีแดงไม่สดมากหรือมีการเพิ่มสีชมพูจะทำให้ไม่มืดเกินไป
คนที่ 4	โทนสีร้อน	สีดูโดดเด่นเมื่ออยู่บนสีเทา
คนที่ 5	โทนสีเขียว	เป็นสีที่ดูสบายตา และโดดเด่นเข้ากับพื้นสีส้ม

จากตารางที่ 3.3 สรุปได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าโทนสีร้อนเหมาะสม เพราะดอกทิวลิปควรเป็นโทนสีแดง ชมพู เพราะจะสื่อความหมาย สีโดดเด่น และใช้สีเขียวเป็นใบจะช่วยให้ชิ้นงานเด่นมากขึ้น

ตารางที่ 3.4 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ที่มีต่อการปัก ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง

ผู้เชี่ยวชาญ	การปัก	เหตุผล/ข้อเสนอแนะ
คนที่ 1	ปักด้านหลัง	เป็นการปักที่ง่าย ใช้เวลาปักน้อย และเลือกไหมปักสีที่เห็นเด่นชัด
คนที่ 2	ปักด้านหลัง	เหมาะกับการปักบนลายดอกไม้ ใบไม้ เพราะผ้าทอเป็นลายแล้ว
คนที่ 3	ปักด้านหลัง	เป็นการปักที่ง่าย เป็นเส้นสามารถปักเพื่อสร้างจุดเด่นของผลิตภัณฑ์
คนที่ 4	ปักด้านหลัง	ความทนทานเหมือนการใช้จักรเย็บ
คนที่ 5	ปักด้านหลัง	ใช้ด้ายต่างสีตัดกันกับผ้า และเว้นระยะห่างไม่ชิดจนเกินไป

จากตารางที่ 3.4 สรุปได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมีความคิดเห็นว่าปักด้านหลังเหมาะสม เพราะ เป็นการปักที่ง่าย ใช้เวลาปักน้อยเหมาะกับการปักบนลายดอกไม้ ใบไม้ และควรใช้ด้ายปักต่างสีตัดกันกับผ้า และเว้นระยะห่างไม่ชิดจนเกินไป

3.2.4.4 วิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นชุดที่ 2

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ และสรุปผล โคมไฟ ชุดตกแต่งห้องนอน และชุดเครื่องตกแต่งโต๊ะอาหารโดยมีผลการดำเนินการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 3.5 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ที่มีต่อรูปแบบโคมไฟ ในการพัฒนารูปแบบของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ผู้เชี่ยวชาญ	รูปแบบโคมไฟ	เหตุผล/ข้อเสนอแนะ
คนที่ 1	แบบที่ 1	การจัดองค์ประกอบของดอกทิวลิปจัดเป็นแนวธรรมชาติ มีสูงต่ำดูไม่รกจนเกินไป
คนที่ 2	แบบที่ 1	การติดผ้าลงบนตัวโคมไฟช่วงล่างดูสบายตา และจัดวางดอกไม้ใบไม้ดูเป็นธรรมชาติ
คนที่ 3	แบบที่ 3	มีการตกแต่งที่มองเห็นจุดเด่นของโอริงามิได้ชัดเจน สวยงามแต่อาจเพิ่มการปักเกสรดอกไม้หรือปักลูกปัดเพื่อความสวยงามให้กับโอริงามิมากยิ่งขึ้น
คนที่ 4	แบบที่ 3	การตกแต่งด้วยโอริงามิงานดูโดดเด่น ชัดเจนดูแปลกตากว่าจัดเป็นดอกเดี่ยวๆ
คนที่ 5	แบบที่ 3	โอริงามิที่ตกแต่งเห็นเป็นจุดเด่น และผ้าทอลายคาดตรงกลางดูจังหวะเหมาะสม

จากตารางที่ 3.5 สรุปได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า แบบที่ 3 เหมาะสม เพราะการนำผ้าทอลายคาดตรงกลางทำให้จังหวะเหมาะสม และการตกแต่งที่มองเห็นจุดเด่นของโอริงามิได้ชัดเจนสวยงามกว่าจัดวางเป็นดอกเดี่ยวๆ แต่อาจเพิ่มการปักเกสรดอกไม้หรือปักลูกปัดเพื่อความสวยงามให้กับโอริงามิมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 3.6 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ที่มีต่อชุดตกแต่งห้องนอน ปลอกหมอน ในการพัฒนารูปแบบของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ผู้เชี่ยวชาญ	รูปแบบปลอกหมอน	เหตุผล/ข้อเสนอแนะ
คนที่ 1	แบบที่ 3	การตกแต่งด้วยโอริงามิงานดูโดดเด่น ชัดเจนดูแปลกตากว่าจัดเป็นดอกและใบ
คนที่ 2	แบบที่ 2	การปักโอริงามิไม่มากไม่น้อยจนเกินไป เพราะถ้าใช้จำนวนเยอะทำให้สิ้นเปลืองเวลา และทำให้ต้นทุนในการตัดเย็บสูง
คนที่ 3	แบบที่ 2	มีการตกแต่งที่สวยงามและมีขนาดที่เหมาะสมกับการใช้งาน
คนที่ 4	แบบที่ 2	ขนาดสัดส่วนโอริงามิที่ใช้ในการตกแต่งเหมาะสม อาจต้องคำนึงถึงการใช้งานการสัมผัส อาจใช้ผ้าสักหลาด
คนที่ 5	แบบที่ 2	การตกแต่งด้วยการปักโอริงามิดูไม่มากไม่น้อยจนเกินไปมีความเหมาะสม ควรคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอย

จากตารางที่ 3.6 สรุปได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า แบบที่ 2 เหมาะสม เพราะมีการตกแต่งที่สวยงามและมีขนาดที่เหมาะสมกับการใช้งานเพราะถ้าใช้จำนวนเยอะทำให้สิ้นเปลืองเวลา ทำให้ต้นทุนในการจัดเย็บสูง และแนะนำผ้าที่เหมาะสมต่อการสัมผัสควรใช้ผ้าสักหลาด

ตารางที่ 3.7 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ที่มีต่อชุดตกแต่งห้องนอน ปлокหมอนอิง ในการพัฒนารูปแบบของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ผู้เชี่ยวชาญ	รูปแบบปลอกหมอนอิง	เหตุผล/ข้อเสนอแนะ
คนที่ 1	แบบที่ 3	มีการตกแต่งที่มองเห็นจุดเด่นของโอริงามิได้ชัดเจน
คนที่ 2	แบบที่ 3	การพับโอริงามิชัดเจน สีสันสวยงาม
คนที่ 3	แบบที่ 3	ส่วนตกแต่งมีความโดดเด่นชัดเจนสวยงาม เหมาะสมกับการโชว์ และการใช้งาน
คนที่ 4	แบบที่ 3	การตกแต่งเหมาะสมกับการใช้งาน ไม่ทำให้เกิดการสัมผัสโอริงามิขณะใช้งาน
คนที่ 5	แบบที่ 2	การตกแต่งด้วยการพับโอริงามิดูไม่มากนักน้อยจนเกินไปไม่มีความเหมาะสม

จากตารางที่ 3.7 สรุปได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า แบบที่ 3 เหมาะสม เพราะส่วนตกแต่งมีความโดดเด่นชัดเจนสวยงาม เหมาะสมกับการโชว์ และการใช้งาน

ตารางที่ 3.8 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ที่มีต่อชุดตกแต่งโต๊ะอาหาร ผ้าคาดโต๊ะในการพัฒนารูปแบบของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ผู้เชี่ยวชาญ	รูปแบบผ้าคาดโต๊ะ	เหตุผล/ข้อเสนอแนะ
คนที่ 1	แบบที่ 3	มีการตกแต่งที่มองเห็นจุดเด่นของโอริงามิได้ชัดเจน
คนที่ 2	แบบที่ 3	การพับโอริงามิชัดเจน สีเส้นสวยงาม
คนที่ 3	แบบที่ 1	ส่วนตกแต่งเหมาะสมกับขนาดและรูปทรงของผ้าคาดโต๊ะ
คนที่ 4	แบบที่ 3	อาจเพิ่มดอกสีชมพูเพื่อให้องค์ประกอบมีความโดดเด่น ไม่มีดจนเกินไป
คนที่ 5	แบบที่ 3	การตกแต่งด้วยการพับโอริงามิมีความโดดเด่นชัดเจนสวยงาม

จากตารางที่ 3.8 สรุปได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าแบบที่ 3 เหมาะสม เพราะส่วนตกแต่งมีความโดดเด่นชัดเจนสวยงาม เพิ่มดอกสีชมพูเพื่อให้องค์ประกอบมีความโดดเด่น ไม่มีดจนเกินไป

ตารางที่ 3.9 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ที่มีต่อชุดตกแต่งโต๊ะอาหาร ผ้ารองจาน ในการพัฒนารูปแบบของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ผู้เชี่ยวชาญ	รูปแบบผ้ารองจาน	เหตุผล/ข้อเสนอแนะ
คนที่ 1	แบบที่ 1	การตกแต่งเพียงเล็กน้อย ไม่เกะกะการวางจานอาหาร
คนที่ 2	แบบที่ 1	ถ้าตกแต่งผ้าไม่เยาะทำให้วางจานอาหารลำบากไม่สะดวก
คนที่ 3	แบบที่ 1	ส่วนตกแต่งเหมาะสมกับการใช้งานและสะดวกต่อการดูแลรักษาความสะอาด
คนที่ 4	แบบที่ 2	การตกแต่งเหมาะสมกับการใช้งาน
คนที่ 5	แบบที่ 1	การตกแต่งบริเวณมุม เล็กน้อยเหมาะสมกับการใช้งาน

จากตารางที่ 3.9 สรุปได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า แบบที่ 1 เหมาะสม เพราะการตกแต่งเพียงมุมเหมาะสมกับการใช้งานเพราะทำให้ใช้ประโยชน์ได้มากและไม่เกะกะการวางจานอาหารและสะดวกต่อการดูแลรักษาความสะอาด

ตารางที่ 3.10 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ที่มีต่อชุดตกแต่งโต๊ะอาหาร ผ้ารองแก้ว ในการพัฒนารูปแบบของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอรังามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ผู้เชี่ยวชาญ	รูปแบบผ้ารองแก้ว	เหตุผล/ข้อเสนอแนะ
คนที่ 1	แบบที่ 3	มีการตกแต่งที่มองเห็นจุดเด่นของโอรังามิได้ชัดเจน ควรนำใบสีเขียวออกเพราะจะได้เห็นลายผ้าทอ
คนที่ 2	แบบที่ 3	การพับโอรังามิชัดเจน สีสันทสวยงาม
คนที่ 3	แบบที่ 3	รูปแบบสวยงาม สามารถหมุนได้รอบทิศทางเหมาะสม กับการใช้งาน
คนที่ 4	แบบที่ 1	ควรปรับขนาดดอกให้เล็กลง เพราะอาจจะเกิด อุบัติเหตุในขณะที่ใช้งานได้
คนที่ 5	แบบที่ 3	เป็นรูปแบบที่เรียบง่ายได้สะดวกมั่นคง

จากตารางที่ 3.10 สรุปได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าแบบที่ 3 เหมาะสม เพราะรูปแบบสวยงาม สามารถหมุนได้รอบทิศทางเป็นรูปแบบที่เรียบง่ายได้สะดวกมั่นคงเหมาะกับการใช้งานและนำใบสีเขียวออกจะได้เห็นลายผ้าทอ

ตารางที่ 3.11 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ที่มีต่อชุดตกแต่งโต๊ะอาหาร กล่องใส่ ทิชชู ในการพัฒนารูปแบบของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ผู้เชี่ยวชาญ	รูปแบบกล่องใส่ทิชชู	เหตุผล/ข้อเสนอแนะ
คนที่ 1	แบบที่ 3	มีการตกแต่งที่มองเห็นจุดเด่นของโอริงามิได้ชัดเจน
คนที่ 2	แบบที่ 3	การพับโอริงามิชัดเจน สีเส้นสวยงาม
คนที่ 3	แบบที่ 3	ส่วนตกแต่งเหมาะสมกับการใช้งาน มีงานโอริงามิที่เด่นสะดุดตา เป็นจุดเด่นสวยงาม
คนที่ 4	แบบที่ 1	ง่ายต่อการใช้งาน ใช้งานได้สะดวกแต่อาจปรับองค์ประกอบในการจัดวางให้สวยงามและแซมดอกสีชมพู
คนที่ 5	แบบที่ 3	ทำให้ชิ้นงานน่าสนใจ

จากตารางที่ 3.11 สรุปได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า แบบที่ 3 เหมาะสม เพราะส่วนตกแต่งเหมาะสมกับการใช้งาน มีงานโอริงามิที่เด่นสะดุดตา เป็นจุดเด่นสวยงามน่าสนใจ

3.2.4.5 สรุปรวบรวมความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ จากผู้เชี่ยวชาญ

จากการรวบรวมความคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ และสรุปผลดังนี้

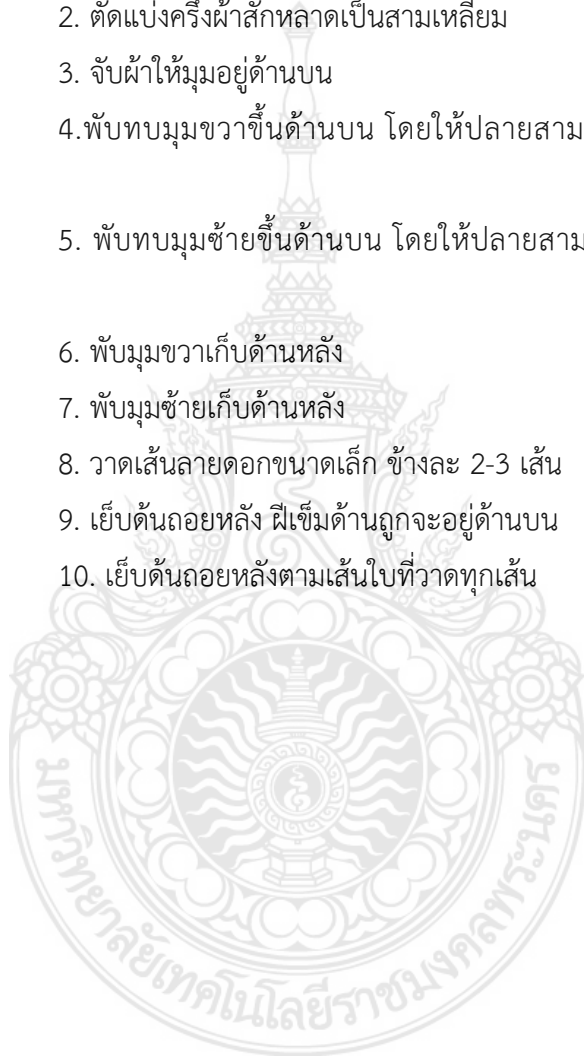
ผลิตภัณฑ์	แบบที่	ภาพร่าง	ข้อเสนอแนะ
โคมไฟ	แบบที่ 3		อาจเพิ่มการปัก เกสรดอกไม้หรือ ปักลูกปัด เพื่อ ความสวยงาม ให้กับโอรังามิมาก ยิ่งขึ้น
ชุดตกแต่งห้องนอน ปลอกหมอน	แบบที่ 2		
ชุดตกแต่งห้องนอน ปลอกหมอนอิง	แบบที่ 3		
ชุดตกแต่งโต๊ะอาหาร ผ้าคาดโต๊ะ	แบบที่ 3		เพิ่มดอกสีชมพู เพื่อให้ องค์ประกอบมี ความโดดเด่น

ผลิตภัณฑ์	แบบที่	ภาพร่าง	ข้อเสนอแนะ
ชุดตกแต่งโต๊ะอาหาร ผ้ารองจาน	แบบที่ 1		
ชุดตกแต่งโต๊ะอาหาร ผ้ารองแก้ว	แบบที่ 3		ปรับให้ดอกไม้ ขนาดเล็กลงและ นำไปสีเขียวออก
ชุดตกแต่งโต๊ะอาหาร กล่องใส่ทิชชู	แบบที่ 3		

3.2.5 จัดทำต้นแบบผลิตภัณฑ์

3.2.5.1 การพับโอริงามิลายดอกทิวลิป

1. วาดแบบตัด ลงในกระดาษ ขนาด 3×3 นิ้วสำหรับพับดอกเล็ก ขนาด 4×4 นิ้วสำหรับพับดอกใหญ่ ตัดผ้าสักหลาดสีแดงให้มีขนาดเท่ากับแบบสี่เหลี่ยม
2. ตัดแบ่งครึ่งผ้าสักหลาดเป็นสามเหลี่ยม
3. จับผ้าให้มุมอยู่ด้านบน
4. พับทบมุมขวาขึ้นด้านบน โดยให้ปลายสามเหลี่ยมมุมขวาทางจากปลายสามเหลี่ยมด้านบน
5. พับทบมุมซ้ายขึ้นด้านบน โดยให้ปลายสามเหลี่ยมมุมซ้ายทางจากปลายสามเหลี่ยมด้านบน
6. พับมุมขวาเก็บด้านหลัง
7. พับมุมซ้ายเก็บด้านหลัง
8. วาดเส้นลายดอกขนาดเล็ก ข้างละ 2-3 เส้น
9. เย็บต้นถอยหลัง ฝีเข็มด้านถูกจะอยู่ด้านบน
10. เย็บต้นถอยหลังตามเส้นใบที่วาดทุกเส้น

ภาพที่ 3.12 การพับการพับโอรังามิลายดอกทิวลิป

3.2.5.2 การประดิษฐ์ใบทิวลิป

1. วาดแบบตัดรูปสี่เหลี่ยม ลงในกระดาษ ขนาด 2x2 นิ้ว สำหรับใบขนาดเล็ก ขนาด 3x3 นิ้ว สำหรับใบขนาดใหญ่ ตัดผ้าสักหลาดสีเขียวให้มีขนาดเท่ากับแบบสี่เหลี่ยม
2. ตัดแบ่งครึ่งผ้าสักหลาดสีเขียวเป็นสามเหลี่ยม
3. พับทบครึ่งให้เป็นมุมแหลม
4. วาดเส้นใบใบขนาดเล็ก 2 เส้น สำหรับใบขนาดใหญ่ 3 เส้น
5. เย็บต้นถอยหลัง ฝีเข็มด้านถูกจะอยู่ด้านบน
6. เย็บต้นถอยหลังตามเส้นใบที่วาดทุกเส้น

ภาพที่ 3.13 การประดิษฐ์ใบทิวลิป

3.2.5.3 จัดทำต้นแบบผลิตภัณฑ์โคมไฟ ความสูงทั้งหมด 30 เซนติเมตร ความสูงโปะไฟ 18 เซนติเมตร และเส้นผ่าศูนย์กลางของโปะไฟ 25 เซนติเมตร

1. ตัดผ้าลายสีฟ้าเทา กว้าง 13 เซนติเมตร ยาว 80 เซนติเมตร
2. พับทบชายผ้าเข้ามาด้านละ 1.5 เซนติเมตร รีดให้เรียบ
3. ผ่าทากาวหุ้มติดตรงกลางโปะไฟ
4. จัดวางดอกและใบทิวลิปโอรังามิตามแบบ
5. จัดวางดอกและใบทิวลิปโอรังามิ 3 มุม
6. เย็บโอรังามิสวยซ่อนด้าย ที่ดอกและใบทุกชิ้นให้เรียบร้อย

ภาพที่ 3.14 ต้นแบบผลิตภัณฑ์โคมไฟ

3.2.5.4 จัดทำต้นแบบผลิตภัณฑ์ปลอกหมอน กว้าง 48 เซนติเมตร ยาว 72 เซนติเมตร

1. ตัดผ้าลายสีฟ้าเทาสำหรับเย็บปลอกหมอน 1 ชิ้นตามแบบ
2. ตัดผ้าพื้นสีกรมท่าสำหรับเย็บต่อริมปลอกหมอน
3. นำผ้าพื้นสีน้ำเงินมาเย็บต่อริมปลอกหมอน 1 ด้าน
4. พับชายผ้า เย็บเก็บริมให้เรียบร้อย
5. พับชายผ้าที่เย็บเรียบร้อยแล้ว เกยซ้อนกันประมาณ 4 เซนติเมตร จัดให้อยู่ด้านในด้านหนึ่ง
6. เย็บตะเข็บผ้า และเย็บกันลู่ให้เรียบร้อย
7. จัดวางดอกและใบทิวลิปโอริงามิตามแบบ
8. เย็บโอริงามิสวยซ่อนด้าย ที่ดอกและใบทุกชิ้นให้เรียบร้อย

หนึ่ง

ภาพที่ 3.15 ต้นแบบผลิตภัณฑ์ปลอกหมอน

3.2.5.5 จัดทำต้นแบบผลิตภัณฑ์ปลอกหมอนอิง กว้าง 16 เซนติเมตร ยาว 16 เซนติเมตร

1. ตัดผ้าลายสีฟ้าเทาสำหรับเย็บปลอกหมอน 1 ชิ้นตามแบบ
2. ตัดผ้าพื้นสีกรมท่าสำหรับเย็บต่อริมปลอกหมอน
3. นำผ้าพื้นสีน้ำเงินมาเย็บต่อริมปลอกหมอน 1 ด้าน
4. พับชายผ้า เย็บเก็บริมให้เรียบร้อย
5. พับชายผ้าที่เย็บเรียบร้อยแล้ว เกยซ้อนกันประมาณ 4 เซนติเมตร จัดให้อยู่ด้านใน
6. เย็บตะเข็บผ้า และเย็บกันลู่ให้เรียบร้อย
7. จัดวางดอกและใบทิวลิปโอริงามิตามแบบ
8. เย็บโอริงามิสวยซ่อนด้าย ที่ดอกและใบทุกชิ้นให้เรียบร้อย

ด้านหนึ่ง

ภาพที่ 3.16 ต้นแบบผลิตภัณฑ์ปลอกหมอนอิง

3.2.5.6 จัดทำต้นแบบผลิตภัณฑ์ผ้าคาดโต๊ะ กว้าง 30 เซนติเมตร ยาว 192 เซนติเมตร

1. ตัดผ้าลายสีฟ้าเทา 1 ชิ้นตามแบบ
2. ตัดผ้าพื้นสีกรมท่าสำหรับเย็บต่อริมผ้าคาดโต๊ะ
3. นำผ้าพื้นสีน้ำเงินมาเย็บต่อริมต่อริมผ้าคาดโต๊ะ 2 ด้าน
4. พับชายผ้า เย็บเก็บริมให้เรียบร้อย
5. พับชายผ้าที่เย็บเรียบร้อยแล้ว เกยซ้อนกันประมาณ 4 เซนติเมตร จัดให้อยู่ด้านใน
6. เย็บตะเข็บผ้า และเย็บกันลู่ให้เรียบร้อย
7. จัดวางดอกและใบบัวโอรังตามแบบ
8. เย็บโอรังมิสอยซ่อนด้าย ที่ดอกและใบทุกชิ้นให้เรียบร้อย

ภาพที่ 3.17 ต้นแบบผลิตภัณฑ์ผ้าคาดโต๊ะ

3.2.5.7 จัดทำต้นแบบผลิตภัณฑ์ผ้ารองจาน กว้าง 28 เซนติเมตร ยาว 40 เซนติเมตร

1. ตัดผ้าลายสีฟ้าเทาสำหรับเย็บผ้ารองจาน 1 ชิ้นตามแบบ
2. ตัดผ้าพื้นสีกรมท่าสำหรับเย็บต่อริมผ้ารองจาน
3. นำผ้าพื้นสีน้ำเงินมาเย็บต่อริมผ้ารองจาน 1 ด้าน
4. วางผ้าลายสีฟ้าเทา ไยโพลีเอสเตอร์แผ่น และผ้าพื้นหลังสีกรมท่าสีเหลี่ยมผืนผ้า

ตามแบบ

5. วางผ้าลายแล้วซ้อนบนไยโพลีเอสเตอร์แผ่น และผ้าพื้นสีน้ำเงิน แล้วเย็บสักแบบตารางสีเหลี่ยมขนมเปียกปูน

6. กุนริมผ้ารองจานด้วยผ้ากุนสีกรมท่า
7. จัดวางดอกและใบทิวลิปโอรังามิตามแบบ
8. เย็บโอรังามิสวยซ่อนด้าย ที่ดอกและใบทุกชิ้นให้เรียบร้อย

ภาพที่ 3.18 ต้นแบบผลิตภัณฑ์ผ้ารองจาน

3.2.5.8 จัดทำต้นแบบผลิตภัณฑ์ผ้ารองแก้ว กว้าง 10 เซนติเมตร ยาว 10 เซนติเมตร

1. ตัดผ้าลายสีฟ้าเทาสำหรับเย็บผ้ารองแก้ว 1 ชิ้นตามแบบ
2. ตัดผ้าพื้นสีกรมท่าสำหรับเย็บต่อริมผ้ารองแก้ว
3. นำผ้าพื้นสีน้ำเงินมาเย็บต่อริมผ้ารองแก้ว 1 ด้าน
4. วางผ้าลายสีฟ้าเทา ไยโพลีเอสเตอร์แผ่น และผ้าพื้นสีน้ำเงินแล้วเย็บสักแบบตาราง

ตามแบบ

5. วางผ้าลายแล้วซ้อนบนไยโพลีเอสเตอร์แผ่น และผ้าพื้นสีน้ำเงินแล้วเย็บสักแบบตาราง สีเหลี่ยมขนมเปียกปูน
6. กุนริมห้าด้วยผ้ากุนสีกรมท่า
7. จัดวางดอกและใบทิวลิปโอริงามีตามแบบ
8. เย็บโอริงามีสอยซ่อนด้าย ที่ดอกและใบทุกชิ้นให้เรียบร้อย

ภาพที่ 3.19 ต้นแบบผลิตภัณฑ์ผ้ารองแก้ว

3.2.5.9 จัดทำต้นแบบผลิตภัณฑ์กล่องใส่กระดาษทิชชู กว้าง 12 เซนติเมตร ยาว 22.5 เซนติเมตร สูง 8.5 เซนติเมตร

1. ตัดผ้าลายสีฟ้าเทา โยพลีเอสเตอร์แผ่น และผ้าพื้นหลังสีน้ำเงินตามแบบ
2. วางโยพลีเอสเตอร์แผ่น ผ้าลายสีฟ้าเทาแล้วซ้อนบน และผ้าพื้นสีเทา
3. เย็บเส้นตรงเป็นรูปสี่เหลี่ยมตามแบบ เป็นช่องสำหรับดึงทิชชู
4. เจาะช่องสี่เหลี่ยมผืนผ้าตามแบบ กลับตะเข็บแล้วเย็บล้นตะเข็บให้เรียบร้อย
5. เย็บสักแบบตารางสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน
6. ประทับริมน้ำทั้ง 4 มุม แล้วเย็บติดกัน กุณริมน้ำด้วยผ้ากุณริมน้ำทำ
7. จัดวางดอกและใบทิวลิปโอริงามิตามแบบ
8. เย็บโอริงามิสวยซ่อนด้าย ที่ดอกและใบทุกชิ้นให้เรียบร้อย

ภาพที่ 3.20 ต้นแบบผลิตภัณฑ์กล่องใส่กระดาษทิชชู

3.2.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.6.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลในวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากกลุ่มเป้าหมาย และสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์โคมไฟ ผลิตภัณฑ์ชุดตกแต่งห้องนอน และผลิตภัณฑ์ชุดตกแต่งโต๊ะอาหาร จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาตรวจสอบความเรียบร้อยเพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์

3.2.6.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยในส่วนของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติวิเคราะห์ค่าความถี่ และค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบความเรียง และส่วนของความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ใช้ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย นำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบความเรียงโดยใช้สูตรคำนวณของ ล้วนและอังคณา (2543) ดังนี้

ค่าร้อยละ ในการเปรียบเทียบสัดส่วนของข้อมูล โดยใช้สูตร

$$P = \frac{f \times 100}{n}$$

เมื่อ **P** แทนค่าร้อยละ
f แทนค่าความถี่ที่ต้องการให้เป็นร้อยละ
n แทนจำนวนความถี่ทั้งหมด

ระดับค่าเฉลี่ยที่ใช้ในการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยที่คำนวณได้ โดยใช้สูตรการจัดช่วง
ระดับคะแนนดังนี้

$$\bar{x} = \frac{\sum fx}{n}$$

เมื่อ	\bar{x}	แทนค่าเฉลี่ย
	f	แทนค่าความถี่ข้อมูล
	x	แทนค่าคะแนนระดับความพึงพอใจ
	n	แทนจำนวนข้อมูลทั้งหมด

โดยมีเกณฑ์กำหนดการให้คะแนนระดับความพึงพอใจ ดังนี้

5 คะแนน	มีระดับความพึงพอใจ	มากที่สุด
4 คะแนน	มีระดับความพึงพอใจ	มาก
3 คะแนน	มีระดับความพึงพอใจ	ปานกลาง
2 คะแนน	มีระดับความพึงพอใจ	น้อย
1 คะแนน	มีระดับความพึงพอใจ	น้อยที่สุด

$$\begin{aligned} \text{การจัดช่วงระดับคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

การแบ่งช่วงระดับความพึงพอใจแบ่งออกเป็นช่วง ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.80	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจ	น้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	1.81 - 2.60	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจ	น้อย
คะแนนเฉลี่ย	2.61 - 3.40	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจ	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	3.41 - 4.20	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจ	มาก
คะแนนเฉลี่ย	4.21 - 5.00	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจ	มากที่สุด

3.3 โครงการวิจัยย่อยที่ 3

ชุมชนปฏิบัติการเรียนรู้ลวดลายผ้าท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ได้วางแผนวิธีดำเนินการวิจัยแบบ 2 ภาค (Two-Phase Design) เป็นการวิจัยในรูปแบบที่แยกดำเนินการเป็น 2 ขั้นตอนอย่างเห็นได้ชัดด้วยวิธีการที่ต่างกัน และนำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 ระยะที่ 1 ศึกษาลวดลายผ้าท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับของ กลุ่มวิสาหกิจผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ จังหวัดราชบุรี

- 3.3.1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 3.3.1.2 เก็บข้อมูลภาคสนาม
- 3.3.1.3 ออกแบบเครื่องประดับจากลวดลายผ้าทอพื้นเมือง
- 3.3.1.4 กำหนดผู้เชี่ยวชาญ สร้างแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.3.1.5 ขั้นตอนการประดิษฐ์เครื่องประดับจากลวดลายผ้าทอพื้นเมือง จำนวน 3

รูปแบบ

3.3.2 ระยะที่ 2 ประเมินความพึงพอใจผลิตภัณฑ์เครื่องประดับจากลวดลายผ้าท้องถิ่นของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลเขาพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

- 3.3.3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.3.3.2 สถิติที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แผนภูมิวิธีการดำเนินการวิจัย

ชุมชนปฏิบัติการเรียนรู้ลวดลายผ้าท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

แผนภูมิที่ 3.1 แผนภูมิวิธีการดำเนินการวิจัย

3.3.1 ระยะที่ 1 ศึกษาตลาดสายผ้าท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับของ กลุ่มวิสาหกิจผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ จังหวัดราชบุรี

3.3.1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชุมชนปฏิบัติการเรียนรู้ตลาดสายผ้าท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ
ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ได้ศึกษา
ค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากเอกสารต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางในการศึกษา โดยมี
ข้อมูล ดังนี้

- 1) แนวคิดและทฤษฎี
 - 1.1) แนวคิดชุมชนปฏิบัติการด้านการเรียนรู้
 - 1.2) แนวคิดภูมิปัญญา
 - 1.3) แนวคิดทุนทางวัฒนธรรม
- 2) ข้อมูลเกี่ยวกับตลาดสายผ้าท้องถิ่น ตำบลหนองพันจันทร์ จังหวัดราชบุรี
- 3) ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เครื่องประดับจากผ้าท้องถิ่น
- 4) ข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบเครื่องประดับสตรี
- 5) ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3.1.2 การเก็บข้อมูลภาคสนาม

การเก็บข้อมูลภาคสนามเพื่อบันทึกตลาดสายผ้าทอมือ ประกอบด้วย 3 ส่วน
ได้แก่ ส่วน แรก พื้นที่ศึกษาและการเข้าสู่พื้นที่ศึกษา ส่วนที่สอง ผู้ให้ข้อมูลหลัก และส่วนที่สาม การเก็บ
รวบรวม ข้อมูล ปัญหาที่พบในการเก็บรวบรวมข้อมูล และการแก้ปัญหาในการเก็บข้อมูล ดังนี้

- 1) พื้นที่ศึกษาและการเข้าสู่พื้นที่ศึกษา
 - 1.1) พื้นที่ศึกษาในการวิจัย ผู้วิจัยเลือกพื้นที่ศึกษากลุ่มวิสาหกิจผ้าทอ
พื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ จังหวัดราชบุรี เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวเป็นแหล่งทอผ้ากะเหรี่ยงแหล่งใหญ่
ในจังหวัดราชบุรี ที่มีการอนุรักษ์การทอผ้า ลวดลายผ้า ผลิตภัณฑ์ผ้าทอกะเหรี่ยงเป็นชุดแต่งกายแบบ
ดั้งเดิม ที่ผู้สนใจผ้ากะเหรี่ยงต้องมาหาซื้ออยู่เสมอ และเป็นแหล่งที่สามารถมองเห็นพัฒนาการของ
ลวดลายของการทอผ้าที่มีการสืบทอดจากอดีตที่ยังคงการรักษาภูมิปัญญาการทอจนถึงปัจจุบัน ใน
การศึกษานี้ ชุมชนดังกล่าวจึงเป็นพื้นที่ใน การศึกษาครั้งนี้

1.2) การเข้าสู่พื้นที่ศึกษาในครั้งนี้ เกิดขึ้นจากการกำหนดพื้นที่ศึกษาจากการสำรวจและเก็บข้อมูลภาคสนามเบื้องต้น เป็นการสำรวจพื้นที่พร้อมทั้งการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เห็นปรากฏการณ์จริงในภาคสนาม การสำรวจพื้นที่ผู้วิจัยต้องเก็บข้อมูลพื้นฐานจากองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้นำชุมชน และสายตระกูลดั้งเดิมในชุมชนที่ยังมีการทอผ้า เพื่อการเก็บข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญต่อการวิจัย เช่น ประวัติชุมชน ประวัติสายตระกูล และความเชื่อ เกี่ยวกับการทอผ้า พร้อมจัดทำแผนที่ชุมชน การสำรวจและเก็บข้อมูลเบื้องต้นดังกล่าว เป็นประโยชน์ทั้งในด้านข้อมูลที่หลากหลาย และนำไปสู่การกำหนดพื้นที่ศึกษาในครั้งนี้

2) ผู้ให้ข้อมูลหลัก ประกอบด้วยกลุ่มคน 2 กลุ่ม ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ได้แก่

กลุ่มที่ 1 ผู้นำชุมชนและกลุ่มวิสาหกิจผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้านตำบลหนองพันจันทร์ และหัวหน้ากลุ่มวิสาหกิจผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ จำนวน 2 คน

กลุ่มที่ 2 คนในครอบครัวที่เป็นตระกูลดั้งเดิมของชุมชน ซึ่งยังมีการทอผ้าตระกูลละ 2 - 3 คน

3) การเก็บรวบรวมข้อมูล ปัญหาที่พบในการเก็บรวบรวมข้อมูล และการแก้ปัญหา ในการเก็บข้อมูล

3.1) การเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ วิธีการเก็บรวบรวม ข้อมูล เครื่องมือและวิธีการสร้างเครื่องมือ และการจัดกระทำข้อมูล ดังนี้

ขั้นตอนแรก วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีการทางมานุษยวิทยา เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการเข้าไปอยู่ในชุมชน เพื่อให้คนในชุมชนไว้ใจ ด้วยการเข้าพบผู้ใหญ่บ้านและผู้นำชุมชน เพื่อแนะนำคนในสายตระกูลต่าง ๆ และสร้างความคุ้นเคย โดยเก็บข้อมูล ในช่วงเดือนมิถุนายน 2565 มีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสังเกต (Observation) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-dept Interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อหาคำตอบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย การเรียบเรียงข้อมูล การคืนข้อมูลสู่ชุมชนเพื่อตรวจสอบ และการนำเสนอ ข้อมูลในลักษณะพรรณนา

(Descriptive Report) เช่น ประวัติความเป็นมาของชุมชน การให้ความหมาย การใช้สี และความเชื่อเกี่ยวกับลวดลายผ้าจากความทรงจำร่วมของคนในชุมชนตำบลเขาพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ขั้นตอนที่สอง เครื่องมือและวิธีการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยมีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการสร้างเครื่องมือ ดังนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง ซึ่งผู้วิจัยสามารถปรับเปลี่ยนคำถามหรือแก้ไขคำถามได้ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ในขณะนั้น วิธีการสร้างเครื่องมือ มีขั้นตอน 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนแรก ผู้วิจัยทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎี ประกอบด้วย 3 แนวคิด คือ แนวคิด ชุมชนปฏิบัติการ ด้านการเรียนรู้ แนวคิดภูมิปัญญา และแนวคิดทุนทางวัฒนธรรม ขั้นตอนที่สอง ผู้วิจัยสกัดความรู้ที่ได้จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจนได้กรอบแนวคิดการวิจัย และขั้นตอนที่สาม นำกรอบแนวคิดมาจำแนกเป็นคำถามที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

ขั้นตอนที่สาม การจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาจากการสังเกตและการสัมภาษณ์มาดำเนินตามขั้นตอน 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนแรก การตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการ สังเกต และการสัมภาษณ์ เพื่อตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขั้นตอน ที่สอง การจัดหมวดหมู่ของข้อมูลที่ได้จากการสังเกตและการสัมภาษณ์มาจัดหมวดหมู่ตามประเด็น วัตถุประสงค์ ขั้นตอนที่สาม นำข้อมูลที่แบ่งหมวดหมู่ตามประเด็นวัตถุประสงค์มาวิเคราะห์และ สังเคราะห์โดยใช้กรอบแนวคิดเป็นแนวทางในการกำหนดประเด็นการนำเสนอ และเรียบเรียงผล การศึกษามาแนะนำเสนอด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) พร้อมทั้งภาพประกอบตาม ความเหมาะสม

3.2) ปัญหาที่พบในการเก็บรวบรวมข้อมูล ปัญหาที่พบในโครงการวิจัยนี้ เป็นการบันทึกข้อมูลระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามของผู้วิจัย สามารถแบ่งได้ 2 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นแรก การปรับตัวของผู้วิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม และประเด็นที่สอง การใช้ภาษาในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ดังนี้

ประเด็นแรก การปรับตัวของผู้วิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม การลงพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ผู้ให้ข้อมูลหรือผู้ให้สัมภาษณ์อยู่ในสถานะที่ทั้งผู้วิจัยและผู้ให้ข้อมูล ยังไม่มีความคุ้นเคยหรือสนิทสนมกัน ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวนี้พบได้บ่อยครั้งเมื่อผู้วิจัยเข้าสู่ชุมชนในระยะแรก ทำให้การสัมภาษณ์หลายครั้ง ผู้วิจัยไม่สามารถเก็บข้อมูลหรือได้รับข้อมูลครบถ้วน อีกทั้งการไม่

คุ้นเคยหรือสนิทสนมกับชาวบ้านจึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้วิจัยประสบปัญหาในการนัดหมายชาวบ้านเพื่อสัมภาษณ์ เช่น ชาวบ้านเลื่อนนัด สัมภาษณ์ และใช้เวลาในการรอคอยเพื่อสัมภาษณ์ บางครั้งการรอคอยต้องสิ้นสุดลงเมื่อชาวบ้าน ต้องไปเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ภายในครอบครัว เครือญาติ ชุมชน ตลอดจนกลุ่มทอผ้าพื้นเมือง

ประเด็นที่สอง การใช้ภาษาในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ปัญหาสำคัญในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามครั้งนี้ คือ การใช้ภาษาในสื่อสารระหว่างผู้วิจัยและผู้ให้ข้อมูล เนื่องจากผู้วิจัยเป็นคนนอกชุมชน และใช้ภาษาถิ่นภาคกลางในการสื่อสารกับชาวบ้านที่ใช้ภาษาไทย ถิ่นเหนือในชีวิตประจำวัน เมื่อเข้าสู่การเก็บข้อมูลภาคสนามจึงประสบปัญหาในการสื่อสารกับ ชาวบ้าน บางครั้งอาจทำให้ผู้วิจัยเข้าใจข้อมูลที่ชาวบ้านอธิบายคลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริงได้

3.3) การแก้ปัญหาในการเก็บข้อมูล การประสบปัญหาที่พบในแต่ละครั้ง ผู้วิจัยจะจดบันทึกเพื่อปรับเปลี่ยนรูปแบบและวิธีการทำงานภาคสนาม เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาใน การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามในครั้งนี้

ประเด็นแรก การแก้ปัญหการปรับตัวของผู้วิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม การเข้าสู่ชุมชนในระยะแรกๆที่ผู้วิจัยต้องนัดหมายชาวบ้านล่วงหน้า บางครั้งประสบปัญหา การเลื่อนนัดสัมภาษณ์ และใช้เวลาในการรอคอยเพื่อสัมภาษณ์ ผู้วิจัยต้องอดทนในการรอคอย พร้อมไปกับการสังเกต และการเรียนรู้ในการวางแผนเพื่อปรับช่วงเวลาการนัดสัมภาษณ์ในครั้งต่อไป

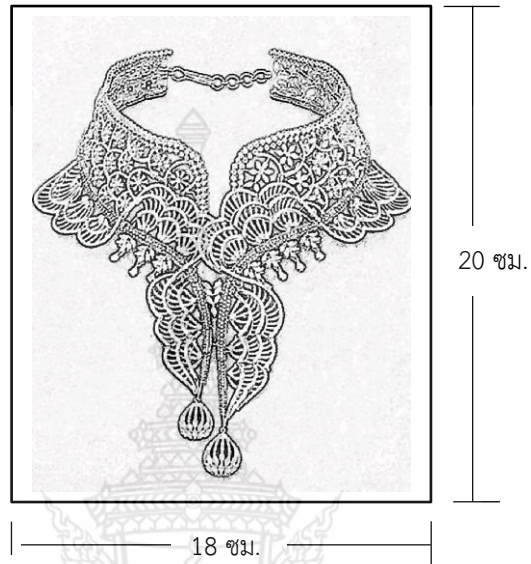
ประเด็นที่สอง การแก้ปัญหการใช้ภาษาในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ผู้วิจัยประสบปัญหาในด้านการสื่อสารกับชาวบ้านที่ใช้ภาษาไทยท้องถิ่น ในระยะแรกได้แก้ไขปัญห ด้วยการบันทึกเสียงการสัมภาษณ์ และนำมาถอดเทป ซึ่งต้องใช้เวลาในการถอดเทปในและข้อมูลที่ สัมภาษณ์นั้นไม่ครบถ้วน ภายหลังจึงมีการแก้ไขปัญหด้วยการจดบันทึก และสอบถามในประเด็นต่าง ๆ การสัมภาษณ์จึงเป็นไปอย่างช้า ๆ แต่ได้ข้อมูลครบถ้วน

3.3.1.3 ออกแบบเครื่องประดับจากลวดลายผ้าทอพื้นเมือง

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการเก็บข้อมูลภาคสนามเพื่อบันทึก ลวดลายผ้าทอพื้นเมือง ผู้วิจัยออกแบบเครื่องประดับสตรีจากผ้าทอพื้นเมือง จำนวน 3 ชุด ในแต่ละชุด เครื่องประดับประกอบด้วย สร้อยคอ และกำไล เพื่อนำแบบร่าง(SKETCH DESIGN) ชุดเครื่องประดับให้ ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา ดังนี้

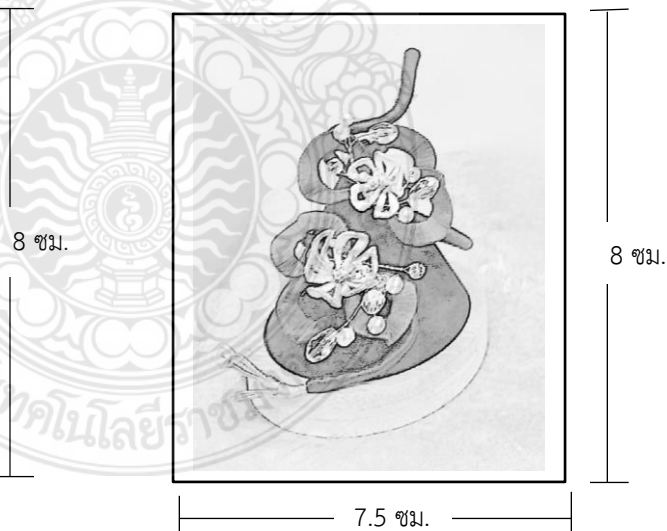
1) การออกแบบเครื่องประดับแบบที่ 1

สร้อยคอ

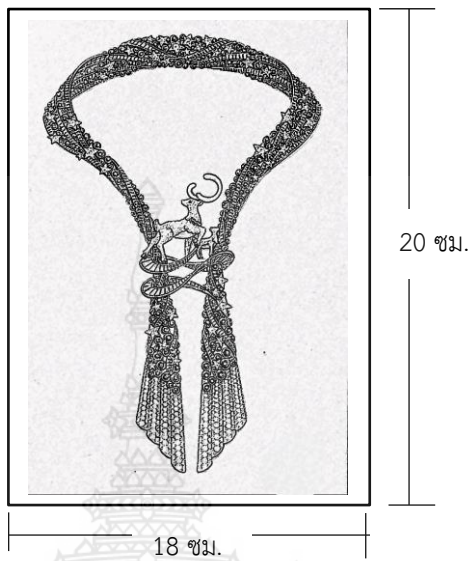
ต่างหู

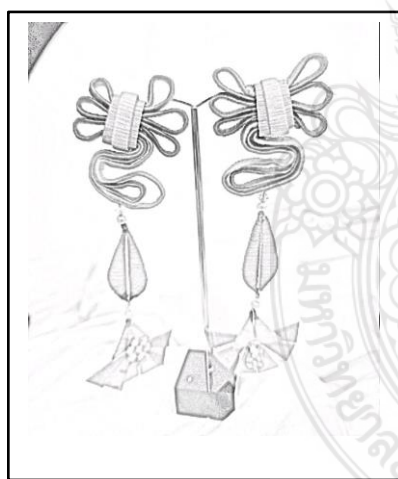
สร้อยข้อมือ

ภาพที่ 3.21 แบบ SKETCH DESIGN ชุดเครื่องประดับสตรี แบบที่ 1

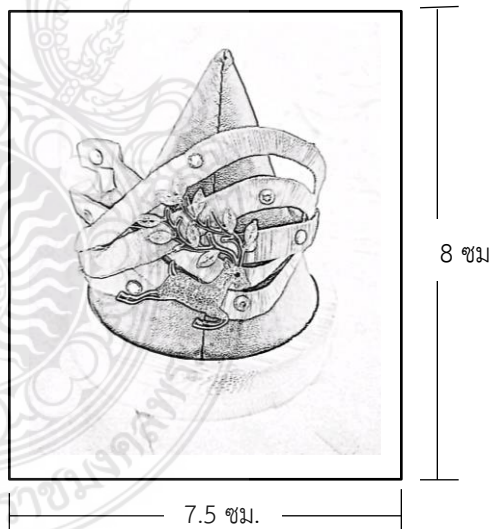
2) การออกแบบเครื่องประดับแบบที่ 2

สร้อยคอ

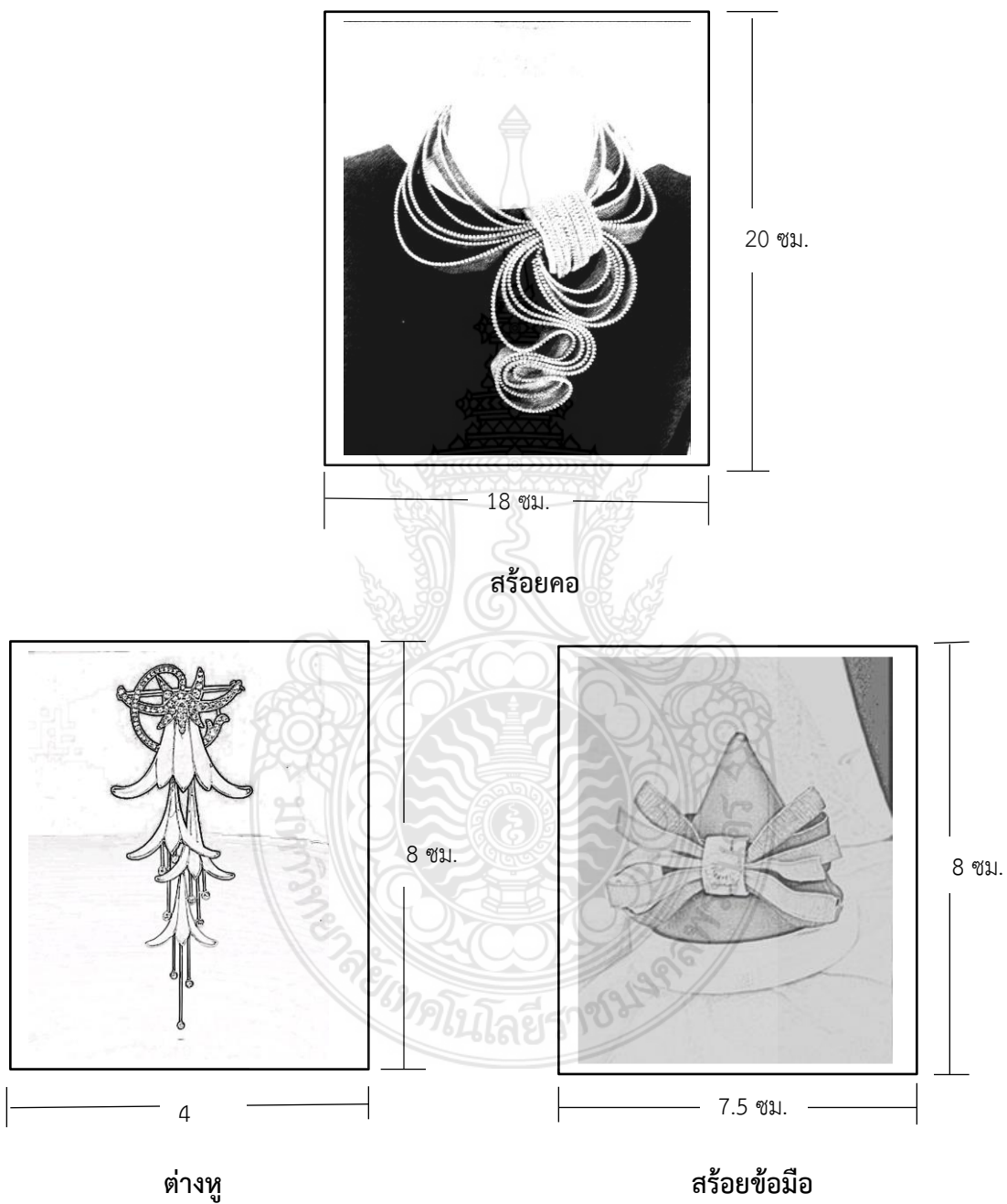
ต่างหู

สร้อยข้อมือ

ภาพที่ 3.22 แบบ SKETCH DESIGN ชุดเครื่องประดับสตรี แบบที่ 2

3) การออกแบบเครื่องประดับแบบที่ 2

ภาพที่ 3.23 แบบ SKETCH DESIGN ชุดเครื่องประดับสตรี แบบที่ 3

3.3.1.4 การกำหนดผู้เชี่ยวชาญ สร้างแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล

1) การกำหนดผู้เชี่ยวชาญ

การวิจัยเรื่องชุมชนปฏิบัติการเรียนรู้ลวดลายผ้าท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี กำหนดผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ดังนี้

1.1) นายรณภัทร	สิริกรธนาโชติ	ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเครื่องประดับ
1.2) อาจารย์วรัญชสิทธิ์	ทวิชัย	ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเครื่องประดับ
1.3) Mrs.Tianyan	Tan	ผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปวัฒนธรรมจีน
1.4) ผศ.ดร.กิงกาญจน์	พิจักษณ์	ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการออกแบบ
1.5) ดร.สุวดี	ประดับ	ผู้เชี่ยวชาญทางด้านลวดลายผ้า

2) การสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้จัดทำเครื่องมือในการสอบถามความคิดเห็นเรื่องชุมชนปฏิบัติการเรียนรู้ลวดลายผ้าท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จากผู้เชี่ยวชาญ โดยแบ่งคำถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

2.1) ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย ชื่อ-นามสกุล เพศ อายุ วุฒิการศึกษา สถานที่ทำงาน ตำแหน่งงาน และความเชี่ยวชาญ/ความชำนาญ

2.2) ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเรื่องชุมชนปฏิบัติการเรียนรู้ลวดลายผ้าท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ รูปแบบชุดเครื่องประดับสตรี ขนาดและสัดส่วน สี ชนิดเส้นไหม และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

3) การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 ท่าน ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ และสรุปผลโดยมีผลวิเคราะห์ ดังนี้

ประวัติผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1

ชื่อ-นามสกุล : นายรณภัทร สิริกรธนโชติ
 เพศ : ชาย
 อายุ : 39 ปี
 ระดับการศึกษา : ปริญญาตรี เทคโนโลยีบัณฑิต คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
 และการออกแบบ สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
 สถานที่ทำงาน : บริษัท เจมส์เนิร์ด จำกัด
 ความชำนาญ/ความเชี่ยวชาญ : ด้านการออกแบบเครื่องประดับ

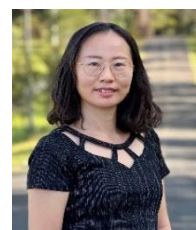
ประวัติผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2

ชื่อ-นามสกุล : อาจารย์วรัญชลิย์ ทวีชัย
 เพศ : หญิง
 อายุ : 33 ปี
 ระดับการศึกษา : ปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
 สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
 สถานที่ทำงาน : คณะวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิชาวิศวกรรมการผลิตเครื่องประดับ
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
 ความชำนาญ/ความเชี่ยวชาญ : ด้านการออกแบบเครื่องประดับ

ประวัติผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3

ชื่อ-นามสกุล : Mrs. Tianyan Tan
 เพศ : หญิง
 อายุ : 38 ปี
 ระดับการศึกษา : ปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
 สาขาวิชาไทยคดีศึกษา
 สถานที่ทำงาน : อาจารย์สอนภาษาจีน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 ความชำนาญ/ความเชี่ยวชาญ : ด้านศิลปวัฒนธรรมจีน

ประวัติผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4

ชื่อ-นามสกุล : ผศ.ดร.กิงกาญจน์ พิจักขณา
 เพศ : หญิง
 อายุ : 46 ปี
 ระดับการศึกษา : ปริญญาเอก คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
 สาขาวิชาสหวิทยาการการวิจัยเพื่อการออกแบบ
 สถานที่ทำงาน : คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
 ความชำนาญ/ความเชี่ยวชาญ : ด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์

ประวัติผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 5

ชื่อ-นามสกุล : ดร.สุวดี ประดับ
 เพศ : หญิง
 อายุ : 52 ปี
 ระดับการศึกษา : ปริญญาเอก คณะศิลปกรรมศาสตร์
 สาขาวิชาทัศนศิลป์และการออกแบบ
 สถานที่ทำงาน : สาขาวิชาออกแบบแฟชั่นและการจัดการสินค้า
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
 ความชำนาญ/ความเชี่ยวชาญ : ด้านลวดลายผ้า

ตารางที่ 3.12 ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน

ผู้เชี่ยวชาญ	คำถาม
ท่านที่ 1	1. ท่านคิดว่ารูปแบบเครื่องประดับสตรีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรีทั้ง 3 รูปแบบมีความเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด
ท่านที่ 2	เหมาะสม เพราะ ลวดลายนอกมีความแปลกตา และทั้งสามรูปแบบมีเอกลักษณ์ในแต่ละแบบที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน สามารถนำไปต่อยอดในเชิงเศรษฐกิจได้ดี
ท่านที่ 3	เหมาะสม เพราะ มีความพลีไหวของลวดลาย สามารถนำมาเป็นแรงบันดาลใจในการออกแบบได้
ท่านที่ 4	เหมาะสม เพราะ สามารถนำไปประดิษฐ์เป็นเครื่องประดับ เนื่องจากเทคนิคชานหัวเป็นเทคนิคที่เน้นรายละเอียดของการพันเส้นไหม และเน้นพื้นที่การพันที่มีขนาดเล็ก
ท่านที่ 5	เหมาะสม เพราะ ทั้งสามรูปแบบมีความเป็นเอกลักษณ์จากการนำลวดลายท้องถิ่นมาสร้างสรรค์ได้อย่างสวยงาม
ท่านที่ 5	เหมาะสม เพราะ มีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นและร่วมสมัย สามารถนำเอกลักษณ์ของผ้ามาออกแบบได้อย่างลงตัว

จากตารางที่ 3.1 สรุปได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน มีความเห็นว่ารูปแบบทั้งสามแบบ มีความเหมาะสมที่จะนำมาผลิตเครื่องประดับสตรีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี โดยให้เหตุผลว่า รูปแบบมีเอกลักษณ์ มีความพลีไหว และร่วมสมัย สามารถนำเอกลักษณ์ของผ้ามาออกแบบได้อย่างลงตัว และเทคนิคชานหัวเป็นเทคนิคที่เน้นรายละเอียดของการพันเส้นไหม และเน้นพื้นที่การพันที่มีขนาดเล็ก

ตารางที่ 3.13 ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน

ผู้เชี่ยวชาญ	คำถาม
	2. ท่านคิดว่าขนาดและสัดส่วนของชุดเครื่องประดับสตรี ที่ทำการออกแบบ มีความเหมาะสมสำหรับการนำมาประดิษฐ์ชุดเครื่องประดับสตรีหรือไม่ เพราะเหตุใด
ท่านที่ 1	เหมาะสม เพราะ เป็นเทคนิคที่น่าสนใจ เหมาะกับการทำเครื่องประดับสตรี ได้ดี
ท่านที่ 2	ไม่เหมาะสม เพราะ แบบที่ 1 ควรปรับสัดส่วนขนาดสร้อยคอความเหมาะสม กว้าง 18 ซม. ยาว 22-25 ซม.
ท่านที่ 3	เหมาะสม เพราะ เป็นขนาดที่มีความเป็นกลาง
ท่านที่ 4	ไม่เหมาะสม เพราะ ควรปรับรายละเอียดชุดเครื่องประดับให้น้อยลงจะดูสม สัดส่วน
ท่านที่ 5	เหมาะสม เพราะ สุภาพสตรีสวมใส่แล้วดูสง่างาม

จากตารางที่ 3.2 สรุปได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ เห็นว่าสัดส่วนเหมาะสม เพราะ สุภาพสตรีสวมใส่แล้วดูสง่างาม มีสัดส่วนขนาดที่มีความเป็นกลาง แต่เครื่องประดับรูปแบบที่ 1 ควรปรับสัดส่วนขนาดสร้อยคอความเหมาะสม 16 ซม. หรือ 18 ซม เพื่อให้เข้ากับชุดที่สวมใส่

ตารางที่ 3.14 ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน

ผู้เชี่ยวชาญ	คำถาม
ท่านที่ 1	3. ท่านคิดว่าโทนสีใด เหมาะสมกับการประดิษฐ์ชุดเครื่องประดับสตรีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรีทั้ง เพราะเหตุใด
ท่านที่ 2	สีตัดกัน สีเหลืองกับสีม่วง เพราะ สดใสน่าจะมีลูกเล่นได้เยอะ ทั้งนี้จะต้องควบคุมสีให้ดี และเหมาะสม
ท่านที่ 3	สีโทนเย็น สีนํ้าเงิน เพราะ ควรใช้สีโทนเย็นที่ล้อตามแบบลวดผ้าปาเต๊ะที่นำมาเป็นแรงบันดาลใจในการออกแบบชุดเครื่องประดับสตรี
ท่านที่ 4	สีตัดกัน สีแดงกับสีเขียว เพราะ เป็นกลุ่มสีที่สามารถเข้ากับเสื้อผ้าได้หลากหลาย โดยเน้น สีโทนร้อน 80 % และสีโทนเย็น 20 %
ท่านที่ 5	สีโทนเย็น สีนํ้าเงิน เพราะ เป็นสีที่สามารถนำมาทำชุดเครื่องประดับสตรีแล้วมองดูสบายตา และสามารถใช้ได้กับทุกโอกาส
ท่านที่ 5	สีโทนเย็น สีนํ้าเงิน เพราะ การใช้สีต้องขึ้นอยู่กับการใช้งานของผู้บริโภคกับการแต่งกายของชุดที่มีอยู่ แต่ถ้าเป็นกลาง อาจใช้โทนสีเย็น เพื่อสามารถใส่ได้ทั่วไป หลากหลายโอกาส

จากตารางที่ 3.3 สรุปได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เลือกสีโทนเย็น สีนํ้าเงิน โดยให้เหตุผลว่า เป็นสีที่สามารถสื่อถึงลวดลายเครื่องประดับได้ดี มองดูสบายตา เหมาะสมที่จะนำมาประดิษฐ์ชุดเครื่องประดับสตรีได้ดี

ตารางที่ 3.15 ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน

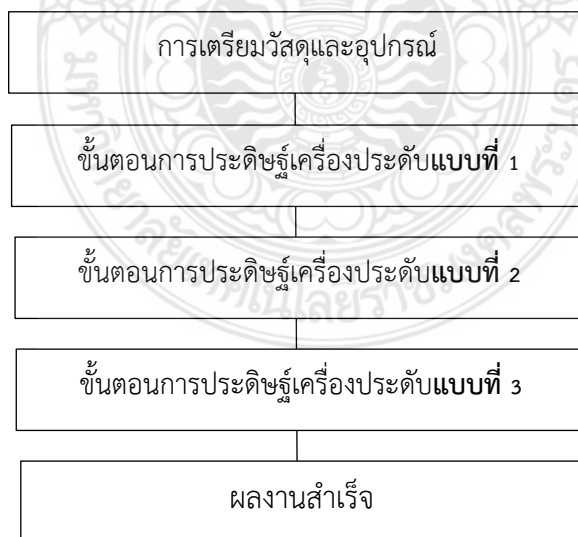
ผู้เชี่ยวชาญ	คำถาม
	4. ท่านคิดว่าเส้นไหมชนิดใด เหมาะสมสำหรับนำมาประดิษฐ์ชุดเครื่องประดับสตรีทั้ง 3 รูปแบบ มากที่สุด เส้นฝ้าย เส้นใยสังเคราะห์ เส้นใยผสมฝ้ายและสังเคราะห์ เพราะเหตุใด
ท่านที่ 1	เส้นไหมสังเคราะห์ ไหมเรยอน เพราะ ควบคุมคุณภาพได้ดีกว่าไหมธรรมชาติ สี และความมันวาวเหมาะสมกับการนำมาใช้ทำงานออกแบบเครื่องประดับสตรี
ท่านที่ 2	เส้นไหมสังเคราะห์ ไหมเรยอน เพราะ เนื่องจากเนื้อสัมผัสมีความละเอียด และดูพลิ้วไหว สีสวยงาม
ท่านที่ 3	เส้นไหมสังเคราะห์ ไหมเรยอน เพราะ เป็นเส้นไหมที่มีความมันวาว เก็บรายละเอียดได้ดีที่สุด
ท่านที่ 4	เส้นไหมสังเคราะห์ ไหมเรยอน เพราะ เป็นเส้นไหมที่สามารถใช้เป็นวัสดุทดแทนวัสดุเส้นไหมของจีนได้อย่างเหมือนที่สุด และสามารถตรงกับเอกลักษณ์ของเทคนิคงานหัวเรื่องของ เส้นเล็ก ขนาดเท่ากัน มีความมันวาว และมีความละเอียดที่สุด
ท่านที่ 5	เส้นไหมสังเคราะห์ ไหมเรยอน เพราะ มีสีที่เสมือนธรรมชาติมากที่สุด และผลิตง่าย ต้นทุนต่ำ เหมาะแก่การทำธุรกิจเครื่องประดับได้ดีกว่า
ท่านที่ 6	เส้นไหมสังเคราะห์ ไหมเรยอน เพราะ เอกลักษณ์ของเส้นไหมที่มัดรวมกันมีลักษณะมันวาว และละเอียด ใกล้เคียงกับเทคนิคงานหัวมากที่สุด
ท่านที่ 7	เส้นไหมสังเคราะห์ ไหมเรยอน เพราะ เป็นเส้นไหมที่ตรงตามทฤษฎีของเทคนิคงานหัวมากที่สุด คือ มีความมันวาว เส้นเล็ก เส้นเสมอกัน

จากตารางที่ 3.4 สรุปได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน เลือกเส้นไหมสังเคราะห์ ไหมเรยอน โดยให้เหตุผลว่า ไหมเรยอนเป็นเส้นไหมที่ตรงตามทฤษฎีของเทคนิคงานหัวมากที่สุด สามารถควบคุมคุณภาพได้ดีกว่าไหมธรรมชาติ มีความละเอียด สีสวยงาม ความมันวาว รายละเอียดได้ดี และเป็นวัสดุทดแทนวัสดุเส้นไหมของจีนได้อย่างเหมือนที่สุด เหมาะสมกับการนำมาใช้ทำงานประดิษฐ์เครื่องประดับสตรี

การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 5 ท่าน พบว่า รูปแบบทั้งสามแบบ มีความเหมาะสมที่จะนำมาผลิตเครื่องประดับสตรีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี โดยให้เหตุผลว่า รูปแบบมีเอกลักษณ์ มีความพลิ้วไหว และร่วมสมัย สามารถนำเอกลักษณ์ของผ้ามาออกแบบได้อย่างลงตัว และเทคนิคขานหัวเป็นเทคนิคที่เน้นรายละเอียดของการพันเส้นไหม และเน้นพื้นที่การพันที่มีขนาดเล็ก ส่วนประเด็นเรื่องขนาดและสัดส่วนผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ เห็นว่าสัดส่วนเหมาะสม เพราะ สุภาพสตรีสวมใส่แล้วดูสง่างาม มีสัดส่วนขนาดที่มีความเป็นกลาง แต่เครื่องประดับรูปแบบที่ 1 ควรปรับสัดส่วนขนาดสร้อยคอความเหมาะสม กว้าง 18 ซม. ยาว 22-24 ซม เพื่อให้เข้ากับชุดที่สวมใส่ ประเด็นเรื่องโทนสีในการพันไหมเลือกสีโทนเย็น โทนสีน้ำเงิน เนื่องจากเป็นสีที่สามารถสื่อถึงลวดลายเครื่องประดับได้ดี มองดูสบายตา เหมาะสมที่จะนำมาประดิษฐ์ชุดเครื่องประดับสตรีได้ เลือกเส้นไหมสังเคราะห์ ไหมเรยอน โดยให้เหตุผลว่า ไหมเรยอนเป็นเส้นไหมที่ควบคุมคุณภาพได้ดีกว่าไหมธรรมชาติ มีความละเอียด สีสวยงาม ความมันวาว รายละเอียดได้ดี และเป็นวัสดุทดแทนวัสดุเส้นไหมของจีนได้อย่างเหมือนที่สุด เหมาะสมกับการนำมาใช้ทำงานประดิษฐ์เครื่องประดับสตรี

3.3.1.5 การประดิษฐ์เครื่องประดับจากลวดลายผ้าทอพื้นเมือง

การประดิษฐ์เครื่องประดับเครื่องประดับของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จำนวน 3 รูปแบบ มีขั้นตอนการประดิษฐ์ดังปรากฏ ดังนี้

แผนภูมิที่ 3.2 ขั้นตอนการประดิษฐ์เครื่องประดับของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

1) การเตรียมวัสดุและอุปกรณ์

วัสดุที่ใช้ในการประดิษฐ์เครื่องประดับสตรี ได้แก่ เส้นไหม กระจดาช เส้นลวด โลหะ โซ่ปรับระดับเงิน ต่างหูแบบเกี่ยว ตะขอก้ามปู ห่วงเงิน ลูกปัดมุก คริสตัลสีขาว กาวลาเท็กซ์ และ เพชรตกแต่ง ดังแสดงในตาราง 3.5 ดังนี้

ตารางที่ 3.16 วัสดุที่ใช้ในการประดิษฐ์เครื่องประดับสตรี

ลำดับ	วัสดุ	ลักษณะการใช้งาน
1	เส้นไหมเรยอน	สำหรับพัน เพื่อนำมาประดิษฐ์เครื่องประดับ สร้อยคอ ต่างหู และเข็มกลัด
2	กระจดาชการ์ด	สำหรับเป็นแบบขนาดตัดกลีบขึ้นส่วนประดิษฐ์เครื่องประดับ
3	เส้นลวดโลหะเบอร์ 26	สำหรับตัดโครงกลีบขึ้นส่วนประดิษฐ์เครื่องประดับ
4	โซ่ปรับระดับเงิน	สำหรับเกี่ยวสร้อยคอที่ต้องการปรับระดับความเหมาะสม
5	ต่างหูแบบเกี่ยว	สำหรับทำต่างหู
6	ตะขอก้ามปู	สำหรับเกี่ยวสายสร้อยคอด้านหลัง
7	ห่วงเงิน	สำหรับประกอบเครื่องประดับที่ประดิษฐ์จากเส้นไหม
8	ลูกปัดมุก	สำหรับตกแต่ง
9	คริสตัลสีขาว	สำหรับตกแต่ง
10	กาวลาเท็กซ์	สำหรับติดเส้นไหมไม่ให้หลุด
11	เพชรตกแต่ง	สำหรับตกแต่ง

 1. เส้นไหมเรยอน	 2. กระดาษการ์ด	 3. เส้นลวดโลหะ	 4. โซ่ปรับระดับเงิน
 5. ต่างหูแบบเกี่ยว	 6. ตะขอก้ามปู	 7. ห่วงเงิน	 8. ลูกปัดมุก
 9. คริสตัลสีขาว	 11. กาวลาเท็กซ์	 11. เพชรตกแต่ง	

ภาพที่ 3.24 วัสดุที่ใช้ในการประดิษฐ์เครื่องประดับสตรี

อุปกรณ์ที่ใช้ในการประดิษฐ์เครื่องประดับสตรี ได้แก่ ดินสอ กรรไกร และคีมตัดลวด คีมปากจิ้งจก ดังแสดงในตาราง 3.8 ดังนี้

ตารางที่ 3.17 อุปกรณ์ที่ใช้ในการประดิษฐ์เครื่องประดับสตรี

ลำดับ	วัสดุ	ลักษณะการใช้งาน
1	ดินสอ	สำหรับวาดเส้นขึ้นงาน
2	กรรไกร	สำหรับตัดเส้นไหม
3	คีมตัดลวด	สำหรับตัดเส้นลวด
4	คีมปากจิ้งจก	สำหรับบีบปลายลวดให้แหลม

ภาพที่ 3.25 อุปกรณ์ที่ใช้ในการประดิษฐ์เครื่องประดับสตรี

2) ขั้นตอนการประดิษฐ์เครื่องประดับแบบที่ 1

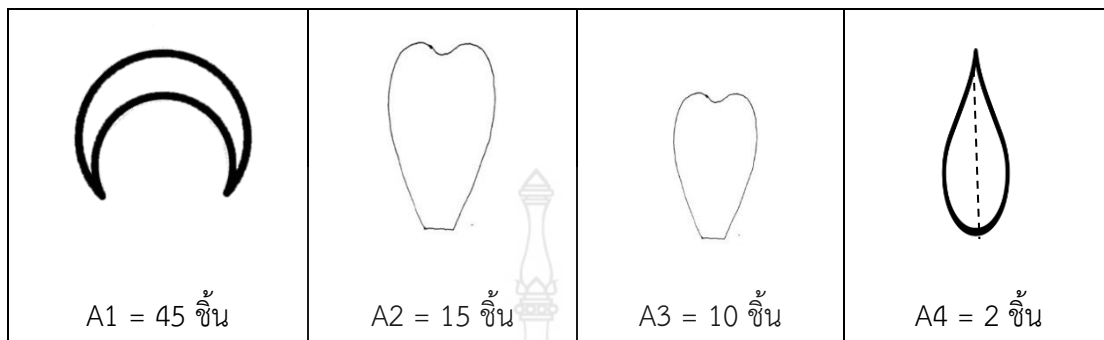
การประดิษฐ์เครื่องประดับประกอบด้วยชุดเครื่องประดับแบบที่ 1 ชุดเครื่องประดับแบบที่ 2 และชุดเครื่องประดับแบบที่ 3 ซึ่งการประดิษฐ์ชุดเครื่องประดับในแต่ละแบบนั้นประกอบด้วยขั้นตอน ขั้นตอนการสร้างแบบ แพทเทิร์นสร้อยคอ ต่างหู เข็มกลัด ขั้นตอนการพันเส้นไหมเรยอนสร้อยคอ ต่างหู และเข็มกลัด และขั้นตอนการประกอบเครื่องประดับสร้อยคอ ต่างหู และเข็มกลัด มีรายละเอียด ดังนี้

2.1) การสร้างแบบแพทเทิร์นสร้อยคอ ต่างหู เข็มกลัด

การสร้างแพทเทิร์นชิ้นส่วนชุดเครื่องประดับ โดยวาดลงกระดาษการ์ดขาว หนา 210 แกรม และตัดตามรูปแบบที่ได้วาดไว้ ผู้วิจัยได้ให้สัญลักษณ์ของประเภทเครื่องประดับไว้ดังนี้ สร้อยคอ ให้สัญลักษณ์ A, ต่างหู ให้สัญลักษณ์ B และสร้อยข้อมือ ให้สัญลักษณ์ C ตามรูปแบบ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างแพทเทิร์นเครื่องประดับประเภท **สร้อยคอ** ผู้วิจัยได้สร้างแบบแพทเทิร์นสร้อยคอ โดยให้สัญลักษณ์ A เป็นสัญลักษณ์ของชิ้นส่วนสร้อยคอ รวมจำนวนทั้งหมด 72 ชิ้น เริ่มตั้งแต่ชิ้นส่วน A1-A4

แพทเทิร์นสร้อยคอ (ขนาดย่อ)

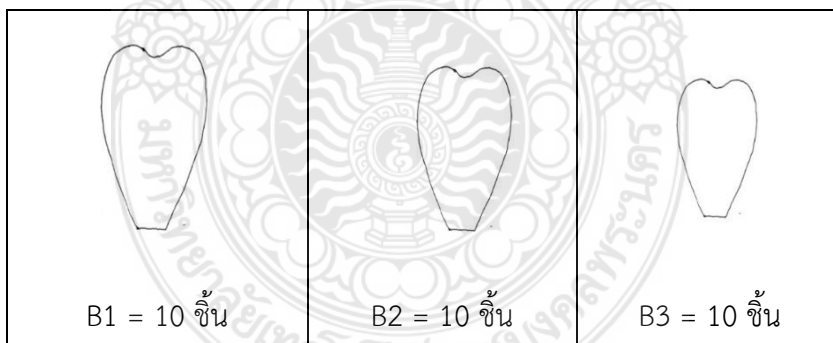

ภาพที่ 3.26 แพทเทิร์นสร้อยคอ (ขนาดย่อ)

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างแพทเทิร์นเครื่องประดับประเภท ต่างหู

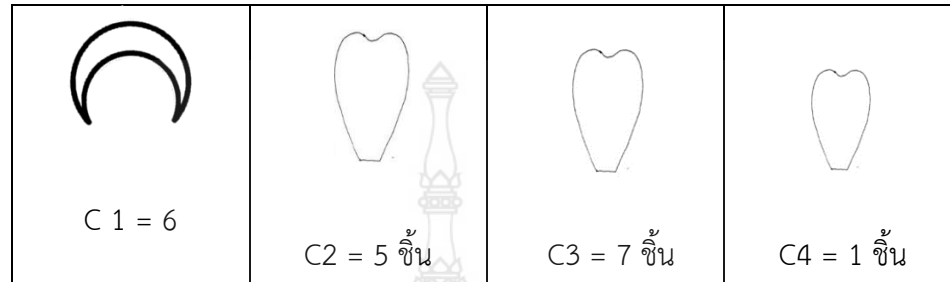
ผู้วิจัยได้สร้างแบบแพทเทิร์นต่างหู โดยให้สัญลักษณ์ B เป็นสัญลักษณ์ของชิ้นส่วนต่างหู จำนวน 30 ชิ้น เริ่มตั้งแต่ชิ้นส่วน B1-B3

แพทเทิร์นต่างหู (ขนาดย่อ)

ภาพที่ 3.27 แพทเทิร์นต่างหู (ขนาดย่อ)

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างแพทเทิร์นเครื่องประดับประเภท สร้อยข้อมือ ผู้วิจัยได้สร้างแบบแพทเทิร์นสร้อยข้อมือ โดยให้สัญลักษณ์ C เป็นสัญลักษณ์ของชิ้นส่วนเข็มกลัด จำนวน 19 ชิ้น เริ่มตั้งแต่ชิ้นส่วน C1-C4

ภาพที่ 3.28 แพทเทิร์นสร้อยข้อมือ (ขนาดย่อ)

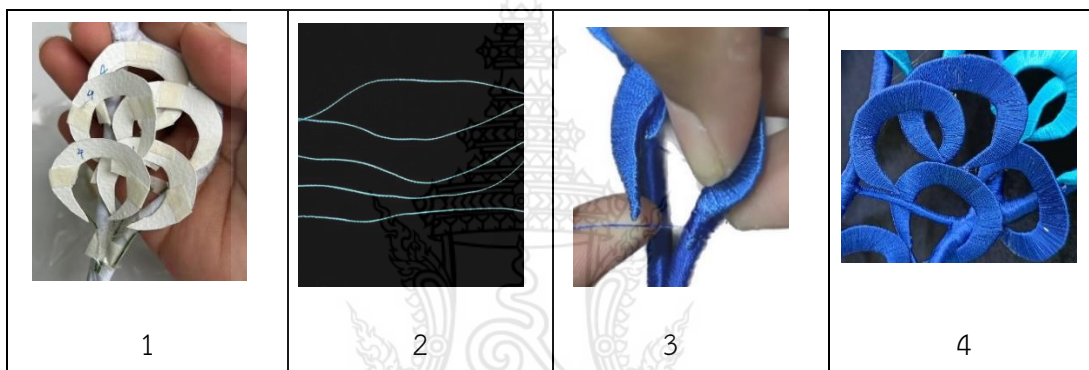
2.2) ขั้นตอนการพันเส้นไหมเรยอนสร้อยคอ ต่างหู และสร้อยข้อมือ

การพันไหมนั้นผู้วิจัยได้ใช้โหนดสี จำนวน 7 โหนดสี ในการนำมาประดิษฐ์ชิ้นงานชุดเครื่องประดับสตรีด้วยเทคนิคศิลปะการพันไหม โดยการนำเส้นไหมเรยอนแต่ละสีมาพันรอบกระดาษให้เรียบ ไม่ให้เห็นโครงของกระดาษ ได้ระบุงรหัสสีของเส้นไหมเรยอนและขั้นตอนการพันไหมที่นำมาประดิษฐ์ชุดเครื่องประดับสตรีประเภท สร้อยคอ ต่างหู และสร้อยข้อมือ ดังนี้

ภาพที่ 3.29 แสดงรหัสสีเส้นไหมเรยอน

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนการพันเส้นไหม นำชิ้นส่วนกระดาษการ์ดของสร้อยคอ ต่างหู และสร้อยข้อมือ ในส่วนของ A1-A10, B1-B7 และ C1-C4 มาติดกับเส้นลวดเบอร์ 26 โดยใช้กาวลาแท็กซ์ยึดให้แน่น นำเส้นไหมเรยอนมาแบ่งจำนวน 5 เส้น ในการพันแต่ละชิ้นจะใช้เฉดสีตามรหัส ดังนี้ รหัสสี L38, L39, L24, L201, L203, L466 และ S168 โดยการพันในแต่ละรอบใช้ความยาวของเส้นไหมประมาณ 50 เซนติเมตร นำเส้นไหมตามรหัสสีที่ใช้ในการประดิษฐ์ชิ้นงานตามที่ระบุไว้ (ดังภาพ 3.10) มาพันรอบกระดาษชิ้นส่วนของเครื่องประดับที่เราตัดไว้ในส่วนของ A1-A12, B1-B24 และ C1-C4 จนสุดปลายกระดาษอีกฝั่ง ชิ้นงานสำเร็จของการพันชิ้นส่วนสร้อยคอ

ภาพที่ 3.30 ขั้นตอนการพันไหม

ดังนั้นขั้นตอนการพันไหมในการประดิษฐ์สร้อยคอ ต่างหู และสร้อยข้อมือ การพันทุกชิ้น จะใช้วิธีการพันตามขั้นตอน (ดังภาพ 3.10) ซ้ำ ๆ กัน ในการนำมาประดิษฐ์ชุดเครื่องประดับ แต่ความแตกต่างของเฉดสีที่ใช้ นั้น ขึ้นอยู่กับรูปแบบการออกแบบลวดลาย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 2 ชิ้นส่วนของสร้อยคอ แบบที่ 1

ภาพที่ 3.31 ชิ้นส่วนของสร้อยคอ แบบที่ 1

รหัสแพทเทิร์น	รหัสสีไหมเรยอน
	<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> <p>L201 = 10 ชิ้น</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>L203 = 10 ชิ้น</p> </div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 10px;"> <div style="text-align: center;"> <p>L466 = 10 ชิ้น</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>S168 = 15 ชิ้น</p> </div> </div>
	 <p>L39 = 15 ชิ้น</p>

ภาพที่ 3.32 แสดงรหัสสีเส้นไหมเรยอนที่ใช้สำหรับแพทเทิร์นสร้อยคอ

รหัสแพทเทิร์น	รหัสสีไหมเรยอน
 <p>A3</p>	 <p>L38 = 10 ชั้น</p>
 <p>A4</p>	 <p>S168 = 2 ชั้น</p>

ภาพที่ 3.33 แสดงรหัสสีเส้นไหมเรยอนที่ใช้สำหรับแพทเทิร์นสร้อยคอ
ขั้นตอนที่ 3 ชั้นส่วนของต่างหู แบบที่ 1

ภาพที่ 3.34 ชั้นส่วนของต่างหู แบบที่ 1

รหัสแพทเทิร์น	รหัสสีไหมเรยอน
 B1	 L203 = 10 ชั้น
 B2	 S168 = 10 ชั้น
 B3	 L38 = 10 ชั้น

ภาพที่ 3.35 แสดงรหัสสีเส้นไหมเรยอนที่ใช้สำหรับแพทเทิร์นต่างๆ
 ขั้นตอนที่ 4 ชิ้นส่วนของสร้อยข้อมือ แบบที่ 1

ภาพที่ 3.36 สร้อยข้อมือ

แสดงรหัสสีเส้นไหมเรยอนที่ใช้สำหรับแพทเทิร์นสร้อยข้อมือ

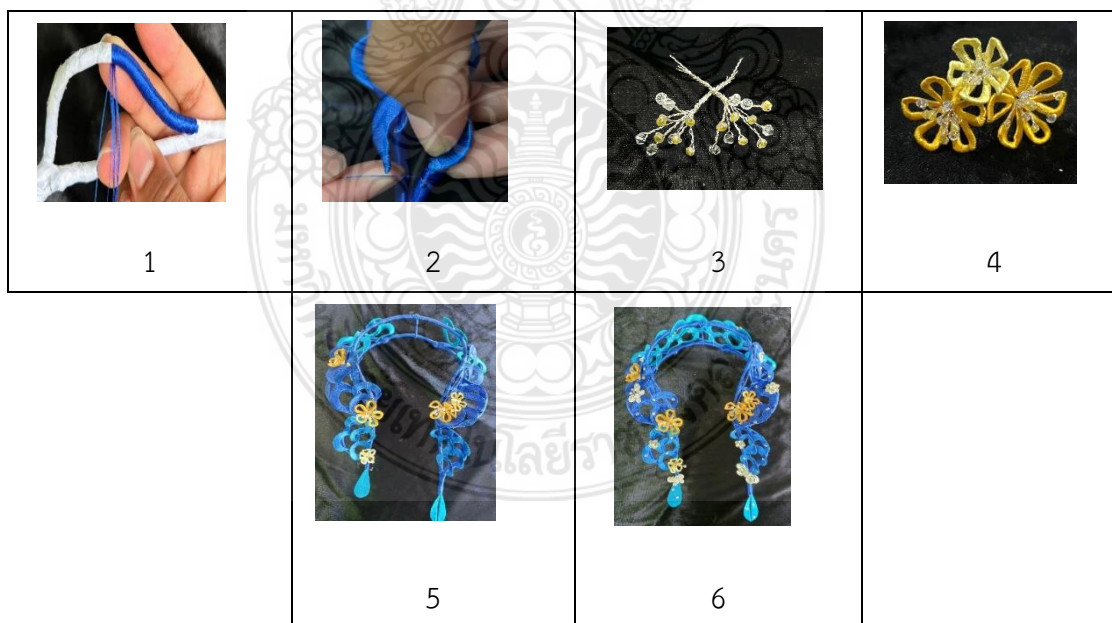
รหัสแพทเทิร์น	รหัสสีไหมเรยอน
 C1	 L203 = 6 ชั้น
 C2	 L39 = 5 ชั้น
 C3	 L38 = 7 ชั้น
 C4	 L24 = 1 ชั้น

ภาพที่ 3.37 แสดงรหัสสีเส้นไหมเรยอนที่ใช้สำหรับแพทเทิร์นสร้อยข้อมือ

2.3) ขั้นตอนการประกอบเครื่องประดับประเภท สร้อยคอ ต่างหู และสร้อย

ข้อมือ แบบที่ 1

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนการประกอบสร้อยคอ นำเส้นไหมเรยอน รหัสสี L201 มาพันรอบโครงสร้อยคอทั้งหมด นำชิ้นส่วน A1 จำนวน 46 ชิ้น มาประกอบบนโครงสร้อยคอที่พันเส้นไหมเรยอน รหัสสี L201 เสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยการประกอบนั้น เริ่มประกอบจากส่วนปลายของโครงสร้อยคอข้างใดข้างหนึ่ง ซึ่งเริ่มประกอบจาก ชิ้นส่วน A1 รหัสสี L201 = 5 ชิ้น, L203 = 5 ชิ้น, L466 = 5 ชิ้น และ S168 = 15 ชิ้น จากนั้นอีกฝั่งหนึ่งของโครงสร้อยคอก็ประกอบในลักษณะเดียวกันกับช่วงแรกของข้อ 2 ซึ่งการประกอบแต่ละขั้นนั้น จะให้เส้นไหมเรยอนพันเพื่อปกปิดรอยต่อของเส้นลวด ภาพการประกอบดอกไม้ประดิษฐ์ นำเส้นลวดมาพันเกลียวกับลูกปัดคริสตัล เพื่อทำก้านเกสร ดอกประกอบหนึ่งดอกใช้เกสรจำนวน 8 เส้น จากนั้นนำเส้นเกสรมาเข้าประกอบโดยใช้เส้นไหมเรยอน รหัสสี L38 พันยึดให้แน่น ชิ้นส่วนของดอกไม้ประกอบ **ดอกไม้ใหญ่** ใช้ส่วน A2 รหัสสี L39 จำนวน 15 กลีบ **ดอกกลาง** ใช้ส่วน A3 รหัสสี L38 จำนวน 10 กลีบ นำกลีบดอกไม้ประกอบมาประกอบเข้ากับเกสร โดยใช้เส้นไหมเรยอน รหัสสี L38 พันยึดให้แน่น และใช้กาว Epoxy มาแต้มยึดอีกครั้ง นำดอกไม้ประกอบ ในชิ้นส่วนของ A2-A3 ที่เข้าดอกไม้ไว้ มาประกอบบนโครงสร้อย โดยวางตำแหน่งของดอกไม้ประกอบตามรูปแบบที่ออกแบบไว้ จากนั้นนำเพชรตกแต่ง มาตกแต่งบนตัวสร้อยคอให้สวยงาม

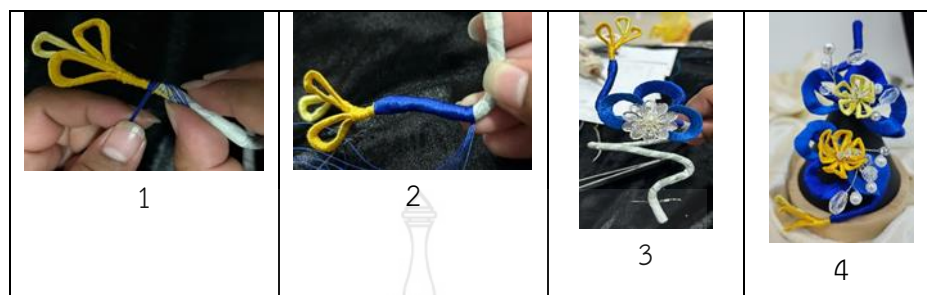
ภาพที่ 3.38 ขั้นตอนการประกอบสร้อยคอ

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นตอนการประกอบต่างหู นำชิ้นส่วนของต่างหู ในส่วน B1-B3 จำนวน 30 ชิ้น มาประกอบดอกไม้ประดิษฐ์ โดยการนำเกสรลูกปัดคริสตัล มาประกบกับกลีบชิ้นส่วน B1-B3 หนึ่งดอก จำนวน 5 กลีบ เมื่อประกอบดอกไม้ประดิษฐ์เรียบร้อยแล้ว ให้นำดอกไม้มาร้อยเป็นชั้น ดอกเล็ก ดอกกลาง และดอกใหญ่ ภาพการร้อยดอกไม้ประดิษฐ์ชั้นที่สอง เมื่อร้อยชั้นที่สองเรียบร้อยแล้ว ให้ร้อยดอกไม้ใหญ่ในชั้นที่สาม และตกแต่งด้วยมุก จากนั้นนำไปประกอบกับแป้นต่างหูแบบก๊วย

ภาพที่ 3.39 ขั้นตอนการประกอบต่างหู

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนการประกอบสร้อยข้อมือ นำชิ้นส่วนของสร้อยข้อมือ ในส่วน C3 จำนวน 3 ชิ้น ประกอบด้วย รหัสสี L38 จำนวน 2 ชิ้น และรหัสสี L24 จำนวน 1 ชิ้น โดยเริ่มประกอบจากรหัสสี L24 จำนวน 1 ชิ้น และใช้เส้นไหมเรยอนในการพัน จากนั้นนำชิ้นส่วน L38 จำนวน 2 ชิ้น มาพันไล่ระดับ ดังภาพที่ 3.19 นำเส้นไหมเรยอนรหัสสี L203 มาพันรอบโครงสร้อยข้อมือ นำชิ้นส่วน C1 มาประกอบ โดยจัดให้อยู่กึ่งกลาง แบ่งชั้นบน 3 ชั้น ชั้นล่าง 3 ชั้น และนำดอกไม้มาตกแต่งให้สวยงาม ดังภาพภาพชิ้นงานสร้อยข้อมือสำเร็จ

ภาพที่ 3.40 ขั้นตอนการประกอบสร้อยข้อมือ

ภาพที่ 3.41 ผลงานสำเร็จชุดเครื่องประดับ แบบที่ 1

3) ขั้นตอนการประดิษฐ์ชุดเครื่องประดับ แบบที่ 2

3.1) ขั้นตอนการสร้างแบบแพทเทิร์นสร้อยคอ ต่างหู เข็มกลัด

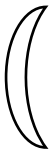

ขั้นตอนการสร้างแพทเทิร์นชิ้นส่วนชุดเครื่องประดับ โดยวาดลงกระดาษการ์ดขาว หนา 210 แกรม และตัดตามรูปแบบที่ได้วาดไว้ ผู้วิจัยได้ให้สัญลักษณ์ของประเภทเครื่องประดับไว้ ดังนี้ สร้อยคอ ให้สัญลักษณ์ A, ต่างหู ให้สัญลักษณ์ B และสร้อยข้อมือ ให้สัญลักษณ์ C ตามรูปแบบ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างแพทเทิร์นเครื่องประดับประเภท สร้อยคอ สร้างแบบแพทเทิร์นสร้อยคอ โดยผู้วิจัยให้สัญลักษณ์ A เป็นสัญลักษณ์ของชิ้นส่วนสร้อยคอ รวมจำนวนทั้งหมด 21 ชิ้น เริ่มตั้งแต่ชิ้นส่วน A1-A13

ภาพที่ 3.42 โครงสร้างแพทเทิร์นสร้อยคอ

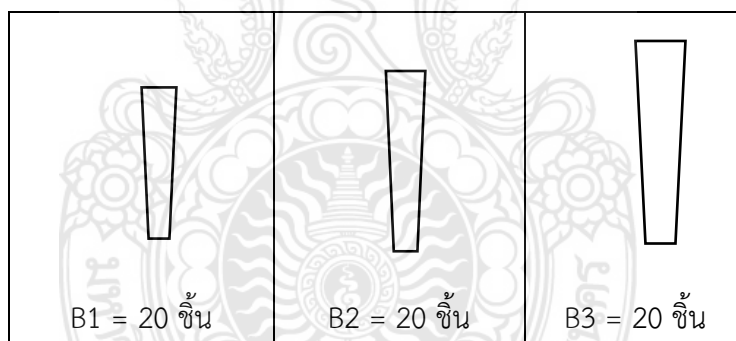
 <p>A1 = 1 ชั้น</p>	 <p>A2 = 1 ชั้น</p>	 <p>A3 = 1 ชั้น</p>	 <p>A4 = 2 ชั้น</p>
 <p>A5 = 2 ชั้น</p>	 <p>A6 = 1 ชั้น</p>	 <p>A7 = 1 ชั้น</p>	 <p>A8 = 2 ชั้น</p>
 <p>A9 = 2 ชั้น</p>	 <p>A10 = 2 ชั้น</p>	 <p>A11 = 2 ชั้น</p>	 <p>A12 = 2 ชั้น</p>
 <p>A13 = 2 ชั้น</p>			

ภาพที่ 3.43 แพทเทิร์นสร้อยคอ (ขนาดย่อ)

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างแพทเทิร์นเครื่องประดับประเภท ต่างหู โดยให้สัญลักษณ์ B เป็นสัญลักษณ์ของชิ้นส่วนต่างหู จำนวน 60 ชิ้น เริ่มตั้งแต่ชิ้นส่วน B1-B3

ภาพที่ 3.44 โครงสร้างแพทเทิร์นต่างหู

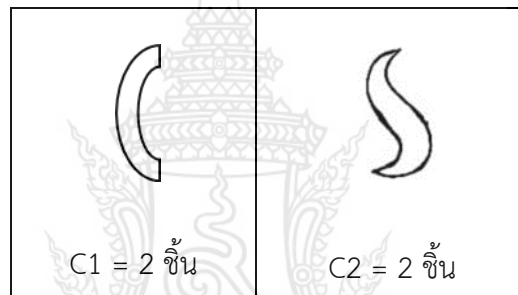

ภาพที่ 3.45 แพทเทิร์นต่างหู (ขนาดย่อ)

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างแพทเทิร์นเครื่องประดับประเภท สร้อยข้อมือ โดยให้สัญลักษณ์ C เป็นสัญลักษณ์ของชิ้นส่วนเข็มกลัด จำนวน 19 ชิ้น เริ่มตั้งแต่ชิ้นส่วน C1-C4

ภาพที่ 3.46 โครงสร้างแพทเทิร์นสร้อยข้อมือ

ภาพที่ 3.47 แพทเทิร์นสร้อยข้อมือ (ขนาดย่อ)

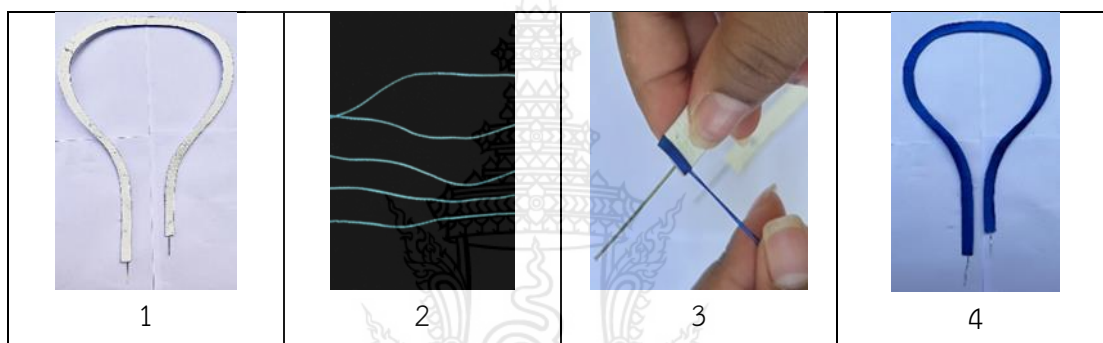
2) ขั้นตอนการพันเส้นไหมเรยอนสร้อยคอ ต่างหู และสร้อยข้อมือ

การพันไหมนั้นผู้ศึกษาได้ใช้โทนสี จำนวน 7 เฉดสี ในการนำมาประดิษฐ์ชิ้นงาน ชุดเครื่องประดับสตรีด้วยเทคนิคศิลปะการพันไหม โดยการนำเส้นไหมเรยอนแต่ละสีมาพันรอบกระดาษ ให้เรียบ ไม่ให้เห็นโครงของกระดาษ ผู้ศึกษาโครงการพิเศษได้ระบุรหัสสีของเส้นไหมเรยอนและขั้นตอน การพันไหมที่นำมาประดิษฐ์ชุดเครื่องประดับสตรีประเภท สร้อยคอ ต่างหู และสร้อยข้อมือ ดังนี้

ภาพที่ 3.48 แสดงรหัสสีเส้นไหมเรยอน

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนการพันเส้นไหม นำชิ้นส่วนกระดาษการ์ดของสร้อยคอ ต่างหู และสร้อยข้อมือ ในส่วนของ A1-A13, B1-B3 และC1-C2 มาติดกับเส้นลวดเบอร์ 26 โดยใช้กาวลาแท็กซ์ยึดให้แน่น นำเส้นไหมเรยอนมาแบ่งจำนวน 5 เส้น ในการพันแต่ละชิ้นจะใช้เฉดสีตามรหัส ดังนี้ รหัสสี L047, L201, L203, L201, L466 และS168 โดยการพันในแต่ละรอบใช้ความยาวของเส้นไหม ประมาณ 50 เซนติเมตร นำเส้นไหมตามรหัสสีที่ใช้ในการประดิษฐ์ชิ้นงานตามที่ระบุไว้ (ดังภาพ 3.20) มาพันรอบกระดาษชิ้นส่วนของเครื่องประดับที่เราตัดไว้ในส่วนของ A1-A13, B1-B3 และC1-C2 จนสุดปลายกระดาษอีกฝั่ง ชิ้นงานสำเร็จของการพันชิ้นส่วนสร้อยคอ

ภาพที่ 3.49 ขั้นตอนการพันไหม

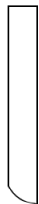

ดังนั้น ขั้นตอนการพันไหมในการประดิษฐ์สร้อยคอ ต่างหู และสร้อยข้อมือ การพันทุกชิ้น จะใช้วิธีการพันตามขั้นตอน (ดังภาพ 3.29) ซ้ำ ๆ กัน ในการนำมาประดิษฐ์ชุดเครื่องประดับ แต่ความแตกต่างของเฉดสีที่ใช้นั้น ขึ้นอยู่กับรูปแบบการออกแบบลวดลาย ดังนี้

ภาพที่ 3.40 สร้อยคอ

 <p>A1 = 1 ชั้น</p>	 <p>A2 = 1 ชั้น</p>	 <p>A3 = 1 ชั้น</p>	 <p>A4 = 2 ชั้น</p>
 <p>L201 L203 L466 L047</p>	 <p>L201 L203 L466 L047</p>	 <p>L201 = 1 ชั้น</p>	 <p>L203 = 1 ชั้น (ขวา) L047 = 1 ชั้น (ซ้าย)</p>
 <p>A5 = 2 ชั้น</p>	 <p>A6 = 1 ชั้น</p>	 <p>A7 = 1 ชั้น</p>	 <p>A8 = 2 ชั้น</p>
 <p>L201 = 2 ชั้น</p>	 <p>L203</p>	 <p>L203</p>	 <p>S168 = 2 ชั้น</p>

ภาพที่ 3.41 แสดงรหัสสีเส้นไหมเรยอนที่ใช้สำหรับแพทเทิร์นสร้อยคอ

 A9 = 2 ชั้น	 A10 = 2 ชั้น	 A11 = 2 ชั้น	 A12 = 2 ชั้น
 S168 = 2 ชั้น	 S168 = 2 ชั้น	 S168 = 2 ชั้น	 S168 = 2 ชั้น
 A13 = 2 ชั้น	 S168 = 2 ชั้น		

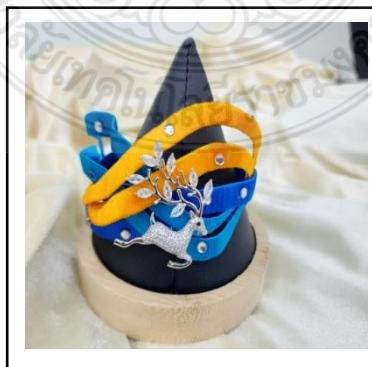
ภาพที่ 3.42 แสดงรหัสสีเส้นไหมเรยอนที่ใช้สำหรับแพทเทิร์นสร้อยคอ (ต่อ)

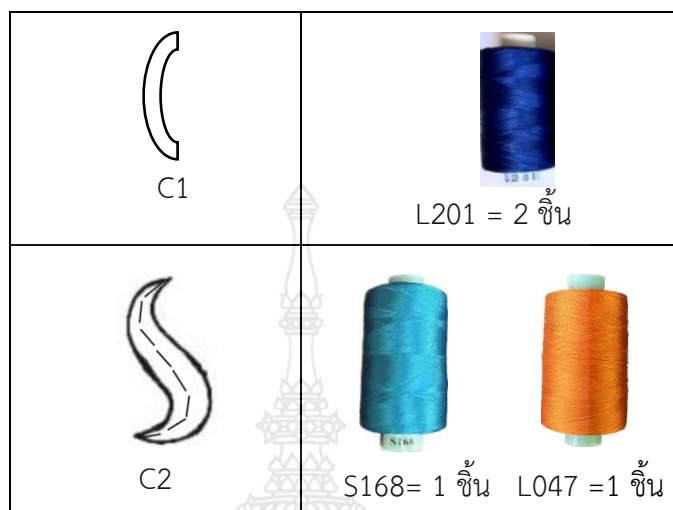
ภาพที่ 3.43 ต่างหู

รหัสแพทเทิร์น	รหัสสีไหมเรยอน	
 B1	 L203 = 12 ชั้น	 L466 = 8 ชั้น
 B2	 L203 = 12 ชั้น	 L466 = 8 ชั้น
 B3	 L466 = 12 ชั้น	 S168 = 8 ชั้น

ภาพที่ 3.44 แสดงรหัสสีเส้นไหมเรยอนที่ใช้สำหรับแพทเทิร์นต่างๆ

ภาพที่ 3.45 สร้อยข้อมือ

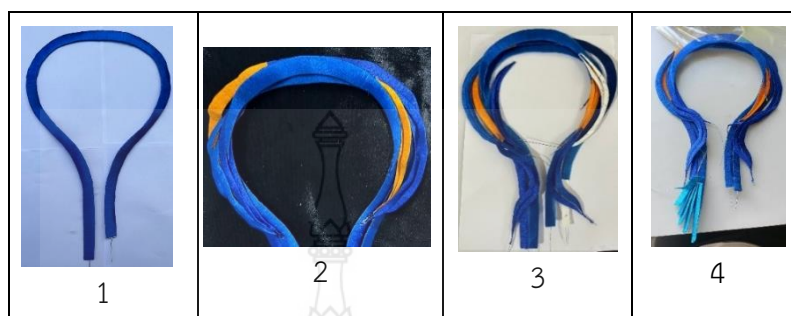

ภาพที่ 3.46 แสดงรหัสสีเส้นไหมเรยอนที่ใช้สำหรับแพทเทิร์นสร้อยข้อมือ

3.3) ขั้นตอนการประกอบเครื่องประดับประเภท สร้อยคอ ต่างหู และสร้อยข้อมือ

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนการประกอบสร้อยคอ นำชิ้นส่วนของสร้อยคอ ในส่วน A1-A2 มาประกอบวางคู่กัน โดยจัดวางให้ A2 อยู่ด้านใน ส่วน A1 อยู่ด้านนอก จากนั้นนำชิ้นส่วน A3-A5 มาประกอบบนโครงสร้อยคอของชิ้นส่วน A1-A2 ที่ประกอบไว้แล้ว โดยเริ่มจากการนำชิ้นส่วน A3 รหัสสี L201 ขึ้นประกอบตรงส่วนคอด้านหลัง ใช้กาว Epoxy มาแต้มเพื่อยึดให้ติดกัน เมื่อชิ้นส่วน A3 แห่งเรียบร้อยแล้ว จากนั้นนำชิ้นส่วน A4-A5 รหัสสี L203, L047 และ L201 มาประกอบด้านข้างของคอ โดยแบ่งฝั่งละ 2 ชั้น คือ ฝั่งซ้าย ชิ้นส่วน A4 รหัสสี L203 และ A5 รหัสสี L201 ฝั่งขวา ชิ้นส่วน A4 รหัสสี L047 และ A5 รหัสสี L201 นำชิ้นส่วน A6-A7 มาประกอบด้านล่างของชิ้นส่วน A4-A5 โดยใช้กาว Epoxy มาแต้มเพื่อยึดให้ติดกัน นำชิ้นส่วน A9-A12 มาประกอบเข้าด้วยกัน โดยเรียงจากชิ้นส่วนที่ยาวกว่าไล่ระดับไปถึงชิ้นส่วนที่สั้นกว่า อย่างละ 1 ชั้น ซึ่งจะทำในลักษณะเดียวกัน ทั้ง 2 ข้าง เมื่อประกอบชิ้นส่วน A9-A12 เรียบร้อยแล้ว ให้นำชิ้นส่วนนั้นไปประกอบบนโครงสร้อยคอ (ดังภาพที่ 4) และนำ

ชิ้นส่วน A8 มาปิดตรงส่วนที่เป็นรอยเชื่อมของชิ้นส่วน A7 และ A9 และใช้กาว Epoxy มาแต้มยึดอีกครั้ง จากนั้นนำเพชรตกแต่ง มาตกแต่งบนตัวสร้อยคอให้สวยงาม

ภาพที่ 3.47 ขั้นตอนการประกอบสร้อยคอ

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นตอนการประกอบต่างหู นำชิ้นส่วนของต่างหู ในส่วน B1-B3 จำนวน 60 ชิ้น มาประกอบดอกไม้ประดิษฐ์ โดยการนำเกสรลูกปัดคริสตัล มาประกบกับกลีบชิ้นส่วน B1-B3 หนึ่งดอก จำนวน 10 กลีบ โดยแบ่งเป็น

ชั้นที่หนึ่ง ใช้ส่วน B1 รหัสสี L203 = 12 ชิ้น, L466 = 8 ชิ้น

ชั้นที่สอง ใช้ส่วน B2 รหัสสี L203 = 12 ชิ้น, L466 = 8 ชิ้น

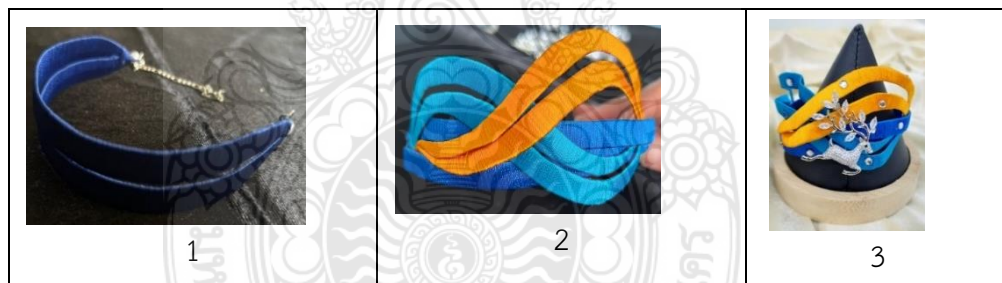
ชั้นที่สาม ใช้ส่วน B3 รหัสสี L466 = 12 ชิ้น, S168 = 8 ชิ้น

เมื่อประกอบดอกไม้ประดิษฐ์เรียบร้อยแล้ว ให้นำดอกไม้มาร้อยเป็นชั้น ดอกเล็ก ดอกกลาง และดอกใหญ่ เมื่อร้อยชั้นที่สองเรียบร้อยแล้ว ให้ร้อยดอกใหญ่ในชั้นที่สาม และตกแต่งด้วยมุก จากนั้นนำไปประกอบกับแป้นต่างหูแบบเกี่ยว

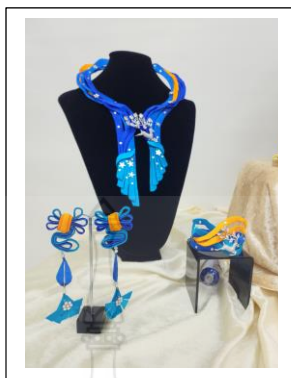

ภาพที่ 3.48 ขั้นตอนการประกอบต่างหู

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนการประกอบสร้อยข้อมือ นำปลายเส้นลวดขึ้นส่วนของสร้อยข้อมือ ในส่วน C1 รหัสสี L201 จำนวน 2 ชิ้น มาประกบกัน และนำสร้อยข้อมือสำเร็จมาใส่กับตัวสร้อยข้อมือ นำชิ้นส่วน C2 จำนวน 2 ชิ้น มาประกอบบนตัวสร้อยข้อมือ โดยจะประกอบแบบไขว้กัน นำเพชรและกวางตกแต่งมาตกแต่งบนตัวสร้อยข้อมือ

ภาพที่ 3.49 ขั้นตอนการประกอบสร้อยข้อมือ

ภาพที่ 3.50 ผลงานสำเร็จชุดเครื่องประดับ แบบที่ 2

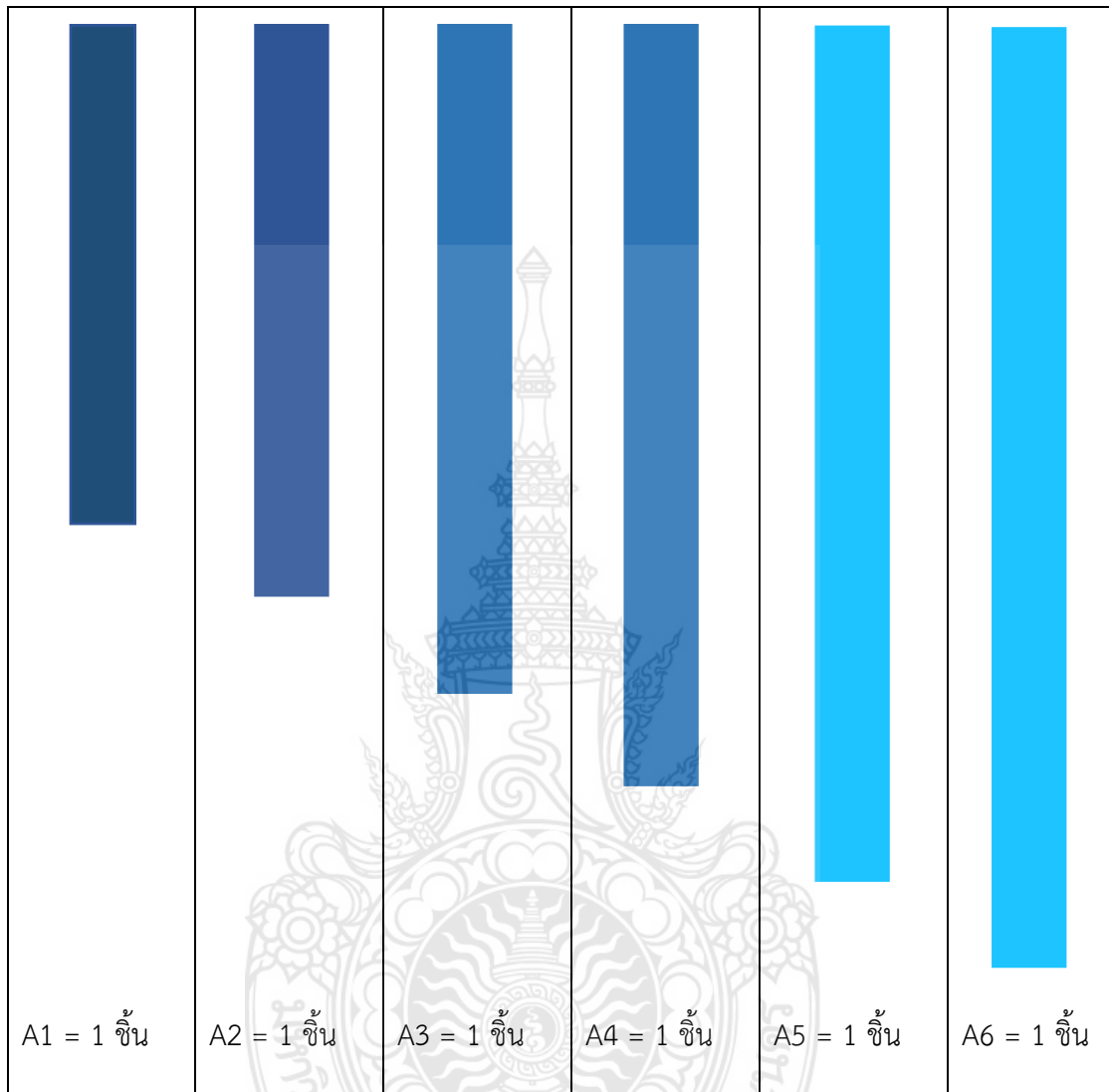
4) ขั้นตอนการประดิษฐ์ชุดเครื่องประดับ แบบที่ 3

4.1) ขั้นตอนการสร้างแพทเทิร์นชิ้นส่วนชุดเครื่องประดับ โดยวาดลงกระดาษการ์ดขาว หนา 210 แกรม และตัดตามรูปแบบที่ได้วาดไว้ ได้ให้สัญลักษณ์ของประเภทเครื่องประดับไว้ ดังนี้ สร้อยคอ ให้สัญลักษณ์ A, ต่างหู ให้สัญลักษณ์ B และสร้อยข้อมือ ให้สัญลักษณ์ C ตามรูปแบบ ดังนี้

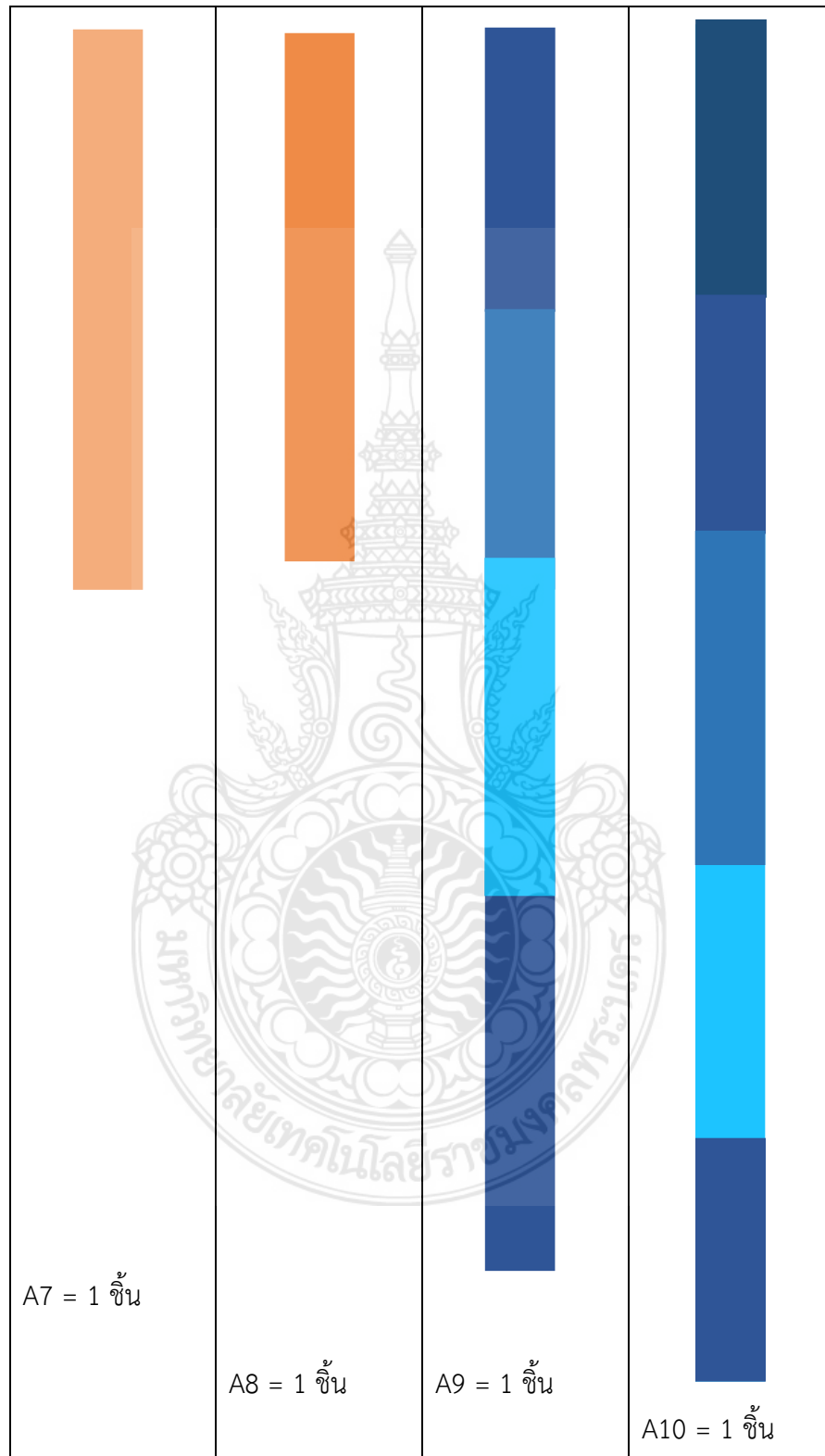
ขั้นตอนที่ 1 การสร้างแพทเทิร์นเครื่องประดับประเภท สร้อยคอ โดยให้สัญลักษณ์ A เป็นสัญลักษณ์ของชิ้นส่วนสร้อยคอ รวมจำนวนทั้งหมด 11 ชิ้น เริ่มตั้งแต่ชิ้นส่วน A1-A10

ภาพที่ 3.51 โครงสร้างแพทเทิร์นสร้อยคอ

ภาพที่ 3.52 แพทเพิร์ทสร้อยคอ (ขนาดย่อ)

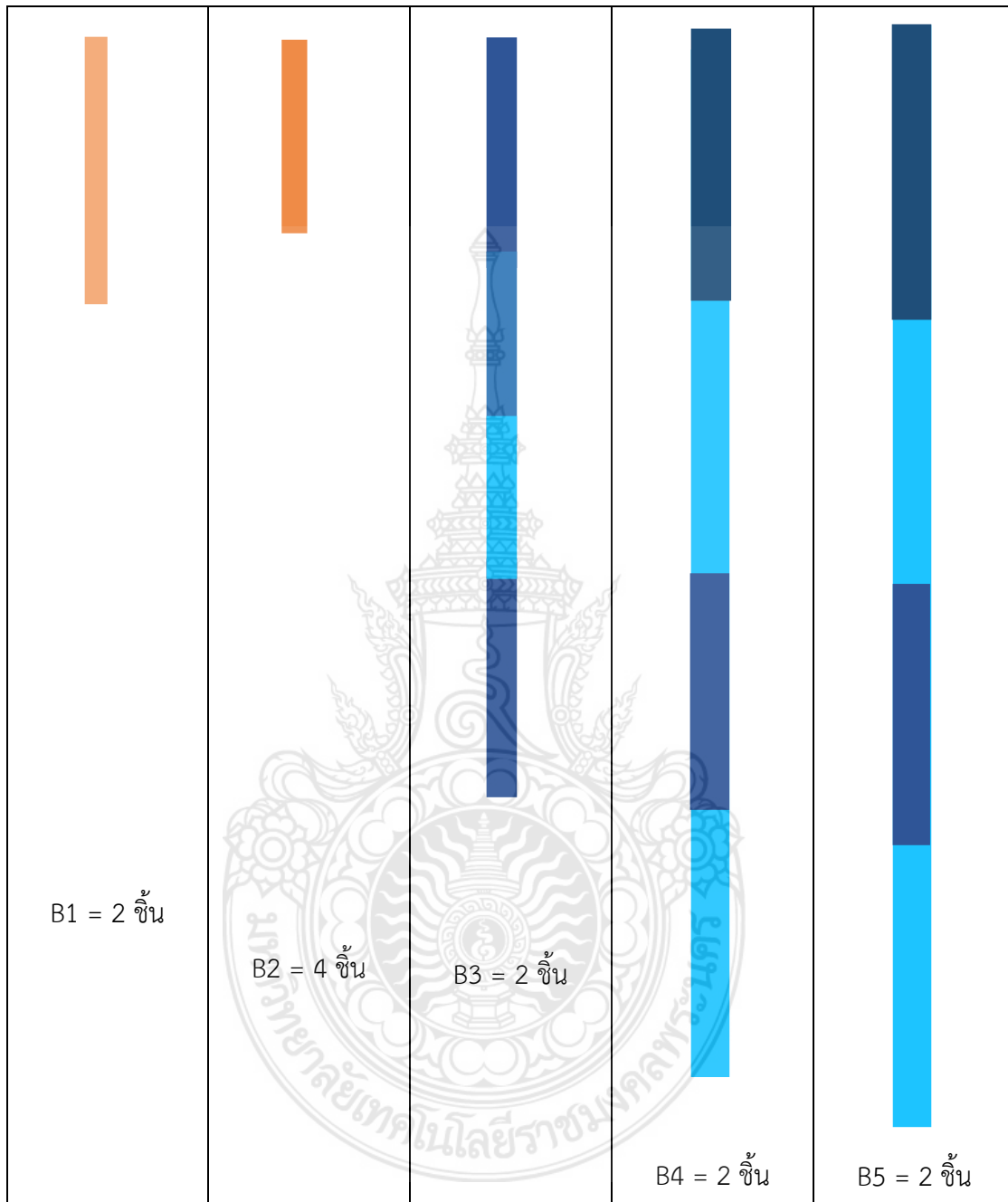

ภาพที่ 3.53 แพทเทิร์นสร้อยคอ (ขนาดย่อ)

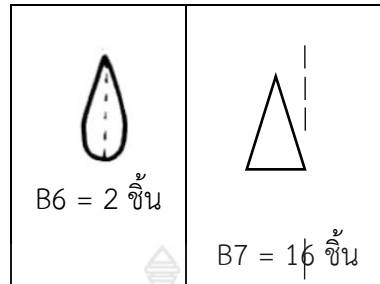
ขั้นตอนที่ 2 การสร้างแพทเทิร์นเครื่องประดับประเภท ต่างหู โดยให้สัญลักษณ์ B เป็นสัญลักษณ์ของชิ้นส่วนต่างหู จำนวน 30 ชิ้น เริ่มตั้งแต่ชิ้นส่วน B1-B7

ภาพที่ 3.54 โครงสร้างแพทเทิร์นต่างหู

ภาพที่ 3.55 โครงสร้างแพทเทิร์นต่างหู

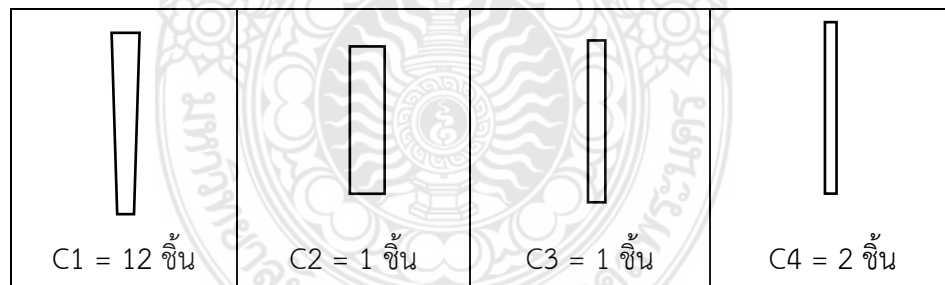

ภาพที่ 3.56 แพทเทิร์นต่างหู (ขนาดย่อ)

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างแพทเทิร์นเครื่องประดับประเภท สร้อยข้อมือ โดยให้สัญลักษณ์ C เป็นสัญลักษณ์ของชิ้นส่วนเข็มกลัด จำนวน 16 ชิ้น เริ่มตั้งแต่ชิ้นส่วน C1-C4

ภาพที่ 3.57 โครงสร้างแพทเทิร์นสร้อยข้อมือ

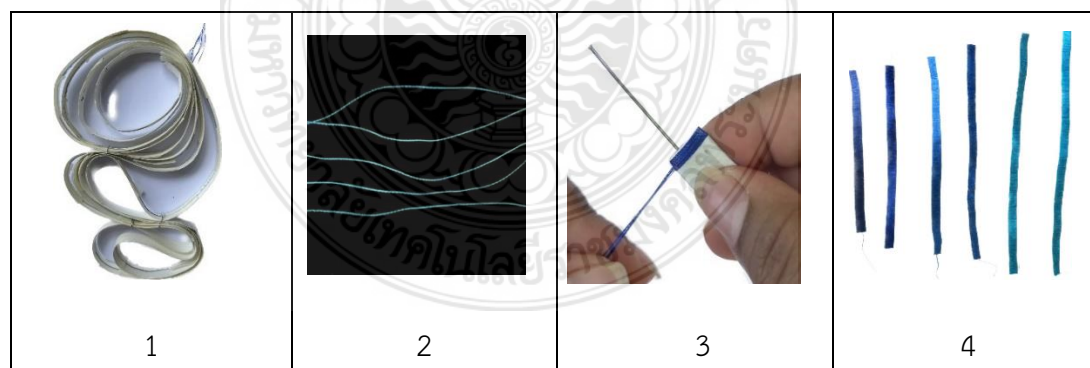
ภาพที่ 3.58 แพทเทิร์นสร้อยข้อมือ

3) ขั้นตอนการพันเส้นไหมเรยอนสร้อยคอ ต่างหู และสร้อยข้อมือ การพันไหมนั้นผู้วิจัยได้ใช้โหนดสี จำนวน 6 เหนดสี ในการนำมาประดิษฐ์ชิ้นงานชุดเครื่องประดับสตรีด้วยเทคนิคศิลปะการพันไหม โดยการนำเส้นไหมเรยอนแต่ละสีมาพันรอบกระดาษให้เรียบ ไม่ให้เห็นโครงของกระดาษ ผู้วิจัยได้ระบุรหัสสีของเส้นไหมเรยอนและขั้นตอนการพันไหมที่นำมาประดิษฐ์ชุดเครื่องประดับสตรีประเภท สร้อยคอ ต่างหู และสร้อยข้อมือ ดังนี้

ภาพที่ 3.59 แสดงรหัสสีเส้นไหมเรยอน

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนการพันเส้นไหม นำชิ้นส่วนกระดาษการ์ดของสร้อยคอ ต่างหู และสร้อยข้อมือ ในส่วนของ A1-A10, B1-B7 และ C1-C4 มาติดกับเส้นลวดเบอร์ 26 โดยใช้กาวลาแท็กซ์ยึดให้แน่น นำเส้นไหมเรยอนมาแบ่งจำนวน 5 เส้น ในการพันแต่ละชิ้นจะใช้เฉดสีตามรหัส ดังนี้ รหัสสี L046, L047, L201, L203, L466 และ S168 โดยการพันในแต่ละรอบใช้ความยาวของเส้นไหม ประมาณ 50 เซนติเมตร นำเส้นไหมตามรหัสสีที่ใช้ในการประดิษฐ์ชิ้นงานตามที่ระบุไว้ (ดังภาพ 3.21) มาพันรอบกระดาษชิ้นส่วนของเครื่องประดับที่เราตัดไว้ในส่วนของ A1-A12, B1-B24 และ C1-C4 จนสุดปลายกระดาษอีกฝั่ง ชิ้นงานสำเร็จของการพันชิ้นส่วนสร้อยคอ

ภาพที่ 3.60 ขั้นตอนการพันไหม

ดังนั้น ขั้นตอนการพันไหมในการประดิษฐ์สร้อยคอ ต่างหู และสร้อยข้อมือ การพันทุกชิ้นจะใช้วิธีการพันตามขั้นตอน (ดังภาพ 3.54) ซ้ำ ๆ กัน ในการนำมาประดิษฐ์ชุดเครื่องประดับ แต่ความแตกต่างของเทคนิคที่ใช้นั้น ขึ้นอยู่กับรูปแบบการออกแบบลวดลาย ดังนี้

ภาพที่ 3.61 สร้อยคอ

รหัสแพทเทิร์น					
					
A1 = 1 ชั้น	A2 = 1 ชั้น	A3 = 1 ชั้น	A4 = 1 ชั้น	A5 = 1 ชั้น	A6 = 1 ชั้น
รหัสสีไหมเรยอน					
					
L201	L203	L466	L466	S168	S168

ภาพที่ 3.62 แสดงรหัสสีเส้นไหมเรยอนที่ใช้สำหรับแพทเทิร์นสร้อยคอ

รหัสแพทเทิร์น			
 A7 = 1 ชั้น	 A8 = 2 ชั้น	 A9 = 1 ชั้น	 A10 = 1 ชั้น
รหัสสีไหมเรยอน			
 L047	 L046	 L201 L203 S168 L466	 L201 L203 S168 L466

ภาพที่ 3.63 แสดงรหัสสีเส้นไหมเรยอนที่ใช้สำหรับแพทเทิร์นสร้อยคอ (ต่อ)

ภาพที่ 3.64 ต่างหู

รหัสแพทเทิร์น				
				
B1 = 2 ชั้น	B2 = 4 ชั้น	B3 = 2 ชั้น	B4 = 2 ชั้น	B5 = 2 ชั้น
รหัสสีไหมเรยอน				
				
L047	L046	L201	L203	L201
				
		S168	L466	S168
				
				L466

ภาพที่ 3.65 แสดงรหัสสีเส้นไหมเรยอนที่ใช้สำหรับแพทเทิร์นต่างหู

รหัสแพทเทิร์น	
 <p>B6 = 2 ชั้น</p>	 <p>B7 = 16 ชั้น</p>
รหัสสีไหมเรยอน	
 <p>L203</p>	 <p>S168</p>

ภาพที่ 3.66 แสดงรหัสสีเส้นไหมเรยอนที่ใช้สำหรับแพทเทิร์นต่างหู

ภาพที่ 3.67 เข็มกลัด

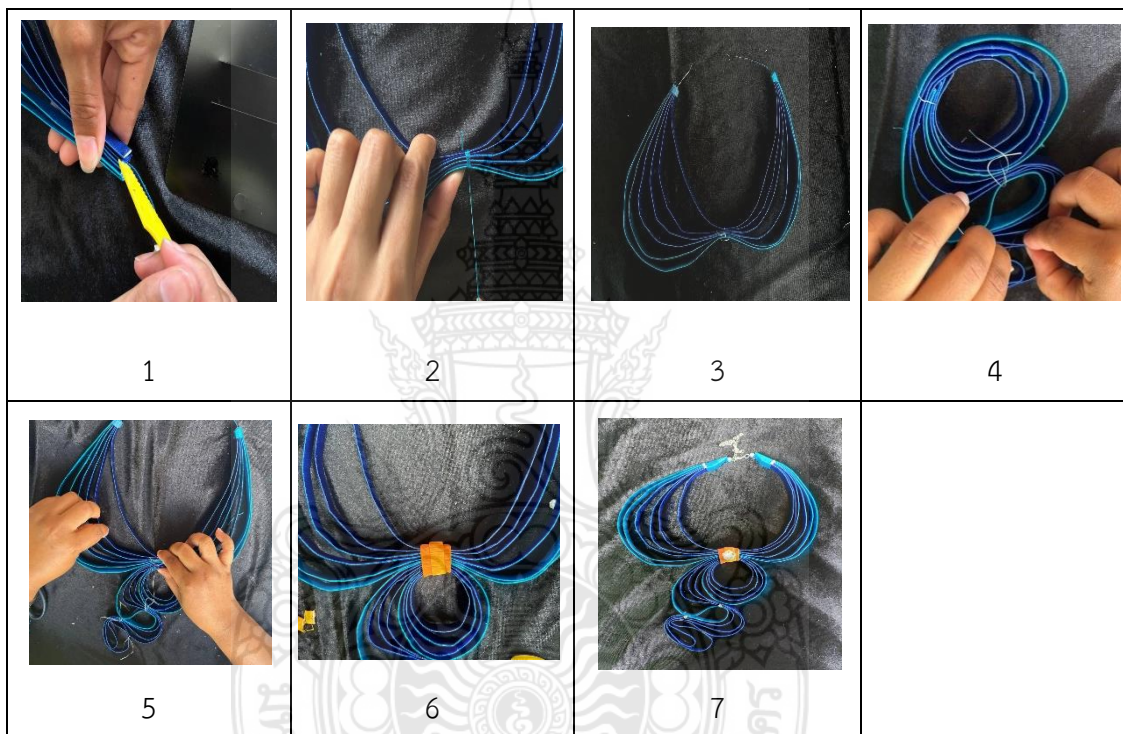
รหัสแพทเทิร์น			
			
C1 = 12 ชั้น	C2 = 1 ชั้น	C3 = 1 ชั้น	C3 = 2 ชั้น
รหัสสีไหมเรยอน			
 L201 = 8 ชั้น	 L47	 L046	 L201 = 2 ชั้น
 L203 = 4 ชั้น			

ภาพที่ 3.68 แสดงรหัสสีเส้นไหมเรยอนที่ใช้สำหรับแพทเทิร์นสร้อยข้อมือ

3) ขั้นตอนการประกอบเครื่องประดับประเภท สร้อยคอ ต่างหู และสร้อยข้อมือ

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนการประกอบสร้อยคอ นำส่วนปลายของชิ้นส่วน A1-A6 มาประกบรวมเข้าด้วยกัน โดยประกอบทีละชั้น และใช้กาว Epoxy ตดยึดให้แน่นทั้ง 2 ข้าง นำเส้นไหมเรยอนพันรอบโครงสร้อยตรงกึ่งกลางของสร้อยคอ เพื่อเป็นตัวเชื่อมระหว่างชิ้นส่วนสร้อยคอบน และชิ้นส่วนสร้อยคอด้านล่าง ภาพรวมการประกอบสร้อยคอส่วนบน นำปลายของชิ้นส่วน A9 – A10 มาประกบกันเหมือนกับข้อที่ 1 โดยใช้กาว Epoxy ตดยึดให้แน่น จากนั้นตัดโครงชิ้นส่วนสร้อยคอด้านล่างตามรูปทรงที่ออกแบบไว้ จากนั้นนำชิ้นส่วนของสร้อยคอด้านบน และด้านล่างมาประกอบเข้าด้วยกัน โดยจัดให้เข้ากับ

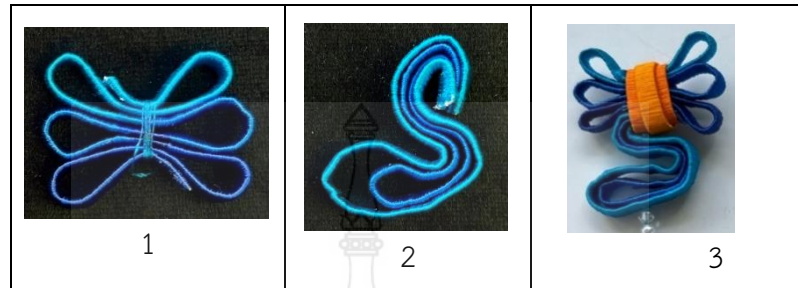
มุมกึ่งกลางของโครงสร้างคอกที่ได้ใช้เส้นไหมเรยอนพันไว้ตรงกับข้อ 2 โดยใช้กาว Epoxy ตติยดีให้แน่น และรอให้กาวแห้ง นำชิ้นส่วน A7-A8 มาประกอบเข้ากับตรงกึ่งกลางของตัวเชื่อมสร้อยคอ โดยเริ่มประกอบจากชิ้นส่วน A7 จำนวน 2 ชิ้น ประกอบซ้ายขวา จากนั้นนำชิ้นส่วน A8 มาประกอบตามกลางระหว่าง ชิ้นส่วน A7 และใช้กาว Epoxy ตติยดีให้แน่น เมื่อกาวแห้งเรียบร้อยแล้วให้นำสร้อยเงินสำเร็จมา ประกอบกับเส้นลวดของโครงสร้างที่เหลือไว้ และตกแต่งด้วยเพชรให้สวยงาม

ภาพที่ 3.69 ขั้นตอนการประกอบสร้อยคอ

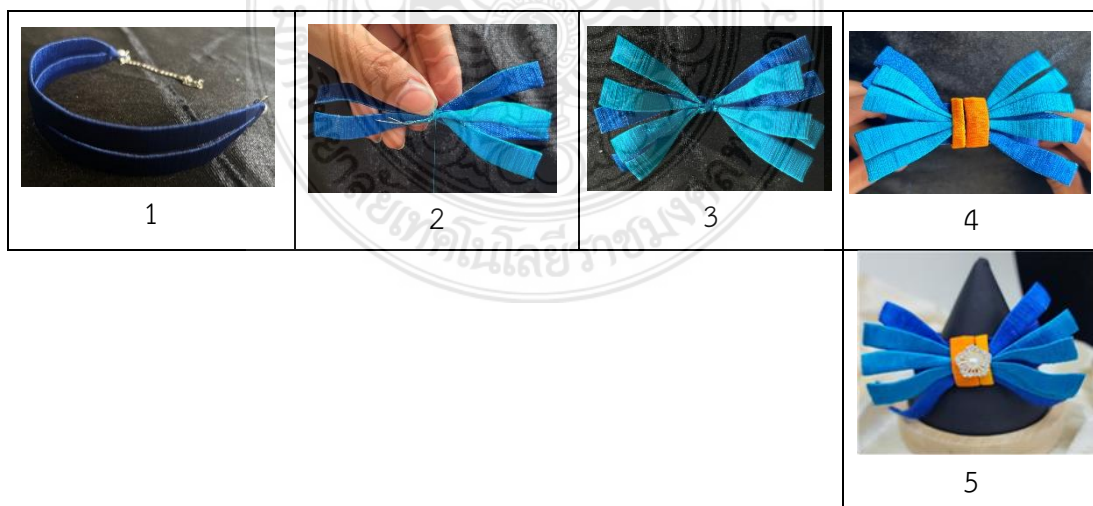
ขั้นตอนที่ 2 ขั้นตอนการประกอบต่างหู ขั้นที่หนึ่ง นำชิ้นส่วนของต่างหู ในส่วน B3 รหัสสี L201 ,L203, S168 และL466 มาตัดเป็นรูปทรงโบว์ จากนั้นใช้กาว Epoxy และเส้นไหมเรยอน มาพันรอบกึ่งกลางให้แน่น ขั้นที่สอง นำปลายชิ้นส่วนของต่างหู ในส่วน B4-B5 รหัสสี L201 ,L203, S168 และ L466 มาประกบกัน จากนั้นตัดตามรูปทรง นำชิ้นส่วนของต่างหูขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 มาประกอบโดยการนำชิ้นส่วน B1-B2 มาประกอบซ้ายขวา นำชิ้นส่วน B2 มาประกอบตามกลางระหว่าง ชิ้นส่วน B1 และใช้กาว Epoxy ตติยดีให้แน่น จากนั้นนำชิ้นส่วน B6-B7 มาประกอบเข้ากับต่างหูที่เป็นรูปทรงโบว์ โดยการ

ร้อยชั้นส่วนเป็นชั้น เมื่อประกอบต่างหูเสร็จเรียบร้อยทั้ง 2 ข้าง จากนั้นนำตัวต่างหูมาประกอบกับแป้นของต่างหู

ภาพที่ 3.70 ขั้นตอนการประกอบต่างหู

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนการประกอบสร้อยข้อมือ นำปลายชิ้นส่วนของสายสร้อยข้อมือ ในส่วน C3 จำนวน 2 ชิ้น มาประกบกันโดยใช้กาว Epoxy ในการติดชิ้นงานให้แน่น และนำสร้อยเงินสำเร็จมาประกอบกับสายสร้อย เพื่อทำเป็นตัวเกี่ยวสร้อยไม่ให้หลุดออกจากการใช้งาน นำชิ้นส่วน C1 จำนวน 12 ชิ้น มาประกอบเป็นรูปทรงโบว์ โดยการแบ่งเป็น 2 ข้าง ข้างละ 6 ชิ้น จากนั้นใช้เส้นไหมเรยอนพันรอบโคนเพื่อยึดชิ้นส่วนแต่ละชิ้น ภาพรวมการประกอบตัวโบว์ นำชิ้นส่วน C2 - C3 มาประกอบตรงกึ่งกลางของตัวโบว์ โดยใช้กาว Epoxy ในการติดชิ้นงานให้แน่น และรอให้กาวแห้ง เมื่อกาวแห้งเสร็จเรียบร้อยแล้วให้นำเพชรมาตกแต่งให้สวยงาม ตามความเหมาะสม

ภาพที่ 3.71 ขั้นตอนการประกอบเข็มกลัดติดเสื้อ

ภาพที่ 3.72 ผลงานสำเร็จชุดเครื่องประดับ แบบที่ 3

3.3.2 ระยะที่ 2 การประเมินความพึงพอใจผลิตภัณฑ์เครื่องประดับจากลวดลายผ้าท้องถิ่นของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลเขาพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

การประเมินความพึงพอใจผลิตภัณฑ์เครื่องประดับจากลวดลายผ้าท้องถิ่นของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลเขาพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี โดยนำผลงานจากการประดิษฐ์เครื่องประดับนำไปสอบถามความพึงพอใจต่อชิ้นงานทั้ง 3 ชิ้นงานที่พัฒนา โดยสอบถามกับสมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง และคนในชุมชนตำบลเขาพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี โดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.3.2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเรื่องชุมชนปฏิบัติการเรียนรู้ลวดลายผ้าท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน ในการสร้างแบบสอบถามผู้วิจัยได้จัดทำเครื่องมือสำรวจ

ความพึงพอใจที่มีต่อเครื่องประดับสตรีจากลวดลายผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ โดยแบ่งคำถาม เป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อเครื่องประดับสตรีจากลวดลายผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วน (Rating Scale) จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านรูปแบบของชุดเครื่องประดับ ด้านวัสดุ ด้านประโยชน์ใช้สอย ด้านราคา ด้านสถานที่จำหน่าย และความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ โดยในแต่ละข้อคำถามมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3.3.2.2 สถิติที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยในส่วนของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติวิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง และส่วนของพึงพอใจที่มีต่อการเครื่องประดับสตรีจากลวดลายผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ ใช้ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง โดยใช้สูตรคำนวณ ดังนี้

ค่าร้อยละ ใช้ในการเปรียบเทียบสัดส่วนของชุดข้อมูล โดยใช้สูตรของระพินทร์ (2551) ดังนี้

$$p = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ p แทนค่าร้อยละ

f แทนค่าความถี่ที่ต้องเปลี่ยนแปลงให้เป็นร้อยละ

n แทนจำนวนความถี่ทั้งหมด

ระดับความพึงพอใจ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

ระดับค่าเฉลี่ย ใช้ในการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยที่คำนวณได้ โดยใช้สูตรการจัดช่วงระดับคะแนนของ (พิมพ์วรรณ, 2554) ดังนี้

$$\bar{x} = \frac{\sum fn}{n}$$

เมื่อ \bar{x} แทนค่าเฉลี่ยเลขคณิต

f แทนค่าความถี่ข้อมูลแต่ละชั้น

x แทนค่าคะแนนระดับความพึงพอใจ

n แทนจำนวนข้อมูลทั้งหมด

$$\text{การจัดช่วงระดับคะแนน} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$= \frac{5 - 1}{5}$$

$$= 0.8$$

3.4 โครงการวิจัยย่อยที่ 4

โครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี มีขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้

- 3.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.4.2 เครื่องมือในงานวิจัย
- 3.4.3 วิธีดำเนินการวิจัย
- 3.4.4 สร้างเครื่องมือและประเมินผล
- 3.4.5 วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอรายงาน

3.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาการพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี กำหนดผู้เชี่ยวชาญโดยมีการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

3.4.2 เครื่องมือในงานวิจัย

3.4.2.1 กระบวนการในการศึกษาการพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญโดยการสัมภาษณ์ จำนวน 5 คน โดยให้ผู้เชี่ยวชาญเลือก ดังนี้

- 1) ท่านคิดว่าลวดลายการปักผ้าของชุมชนผ้าทอ กะเหรี่ยง มีความสวยงามและสามารถ นำมาต่อยอดพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ เครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษ หรือไม่
- 2) ท่านคิดว่าเทคนิคการปักแบบสามมิติ สามารถนำมา ผสมผสานในการปักผ้าของชุมชนผ้าทอกะเหรี่ยงได้หรือไม่
- 3) ท่านคิดว่าลวดลายการปักแบบสามมิติ ลวดลายไหนมีความเหมาะสมมากที่สุดที่จะนำมาต่อยอดในการพัฒนา ผลิตภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษ จากผ้าทอกะเหรี่ยงถ่ายเทคนิคการปักสามมิติ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญเลือก 2 ใน 6

4) ท่านคิดว่าควรมีวัสดุตกแต่ง ชนิด อื่นเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ เครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

5) ข้อมูลโดยผู้เชี่ยวชาญ ใช้สถิติคาร์้อยละ และนำเสนอในรูปแบบบรรยายประกอบ ความเรียง

3.4.3 วิธีดำเนินการวิจัย

3.4.1.1 ศึกษารูปแบบเครื่องประกอบการแต่งกายของสุภาพบุรุษ และศึกษาความต้องการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

1) ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบผลิตภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายของสุภาพบุรุษ

3.4.1.2 ออกแบบและพัฒนารูปแบบเครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงจำนวน 6 คอลเลคชั่นโดยแรงบันดาลใจในการออกแบบมาจากลวดลายที่เกิดจากธรรมชาติ โดยแรงบันดาลใจในการออกแบบมาจากลวดลายที่เกิดจาก ธรรมชาติได้แก่

- 1) แรงบันดาลใจที่ได้มาจากดอกไม้ได้แก่ดอกไฮเดรนเยีย
- 2) แรงบันดาลใจที่ได้มาจากดอกไม้ได้แก่ส้ม
- 3) แรงบันดาลใจที่ได้มาจากสัตว์ได้แก่ ผึ้ง
- 4) แรงบันดาลใจที่ได้มาจากสัตว์ได้แก่ ผีเสื้อ
- 5) แรงบันดาลใจที่ได้มาจากใบไม้ได้แก่ใบมอนสเตอร์
- 6) แรงบันดาลใจที่ได้มาจากใบไม้ได้แก่ใบชานาดู

3.4.1.3 ผลิตเครื่องประกอบการแต่งกายของสุภาพบุรุษ และศึกษาความต้องการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

1) เนกไน

ภาพที่ 3.72 แสดงการปักเนกไน

2) หมวก

ภาพที่ 3.73 แสดงการปักหมวก

3) เสื้อคลุม

ภาพที่ 3.74 แสดงการปักกางเกง

4) กางเกง

ภาพที่ 3.75 แสดงการปักเสื้อ

3.1.4 ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบด้านพัฒนาผลิตภัณฑ์ ด้านเครื่องประกอบการแต่งกาย และด้านงานปักด้วยเทคนิคสามมิติ จำนวน 5 ท่าน ใน 1 คลอเลคชั่นประกอบด้วย 4 ชิ้นงานได้แก่ เสื้อคลุม กางเกง หมวก และเนกไท

1) ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบด้านพัฒนาผลิตภัณฑ์ ด้านเครื่องประกอบการแต่งกาย และด้านงานปักด้วยเทคนิคสามมิติ จำนวน 5 ท่าน เลือก คลอเลคชั่นที่เหมาะสมจำนวนคลอเลคชั่นละ 2 คลอเลคชั่น

2) ผลิตเครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ จำนวน 2 คลอเลคชั่น รวม 8 ชิ้นงานได้แก่ เสื้อคลุม 2 ชุด กางเกง 2 ชุด หมวก 2 ชุด และเนกไท 2 ชุด รวมเป็น 8 ชิ้นงาน

ภาพที่ 3.76 แสดงเครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ

ภาพที่ 3.77 แสดงเครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ

3.4.4 สร้างเครื่องมือในการประเมินผล

3.4.4.1 แบบสอบถามความพึงพอใจกลุ่มเป้าหมาย โครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

3.4.5 วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอรายงาน

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี โดยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

3.4.5.1 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจในประเด็นต่าง ๆ ของตอนที่ 2 ที่มีต่อพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี วิเคราะห์ข้อมูลแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ โดยใช้ค่าสถิติ ค่าความถี่ นำเสนอในรูปแบบบรรยายประกอบความเรียง ใช้เกณฑ์พิจารณาตั้งข้อ 3.6.2

3.4.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลต่อผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มเป้าหมาย

โดยใช้สถิติค่าร้อยละ และวิเคราะห์ข้อมูลแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ใช้ค่าสถิติค่าความถี่ นำเสนอในรูปแบบบรรยายประกอบความเรียง ใช้เกณฑ์พิจารณาตั้งข้อ

แปลความหมายของระดับค่าเฉลี่ยมีเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ

คะแนน	ความหมาย
5	เหมาะสมมากที่สุด
4	เหมาะสมมาก
3	เหมาะสมปานกลาง
2	เหมาะสมน้อย
1	เหมาะสมน้อยที่สุด

เกณฑ์ของการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.50 - 5.00	พึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.50 - 4.49	พึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.50 - 3.49	พึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.50 - 2.49	พึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 - 1.49	พึงพอใจน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บแบบสอบถามตามจำนวนที่กำหนดได้ผู้วิจัยได้นำข้อมูลประมวลผลโดยวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนที่เลือก} \times 100}{\text{จำนวนข้อมูลทั้งหมด}} = \frac{n \times 100}{N}$$

$$\text{ค่าเฉลี่ย } \bar{x} = (\bar{x}) = \frac{\sum fx}{N}$$

3.5 โครงการวิจัยย่อยที่ 5

การวิจัย เรื่อง การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี เป็นงานวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ได้แก่ การศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Documentary Research) แนวคิดทฤษฎี การเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ศึกษาปัญหาและความต้องการตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์ ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ มาเป็นกรอบแนวคิดในการออกแบบตราสินค้าและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี และผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นกับผู้เชี่ยวชาญ และแบบประเมินความพึงพอใจกับกลุ่มตัวอย่าง โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

3.5.1 ขั้นตอนการวิจัย

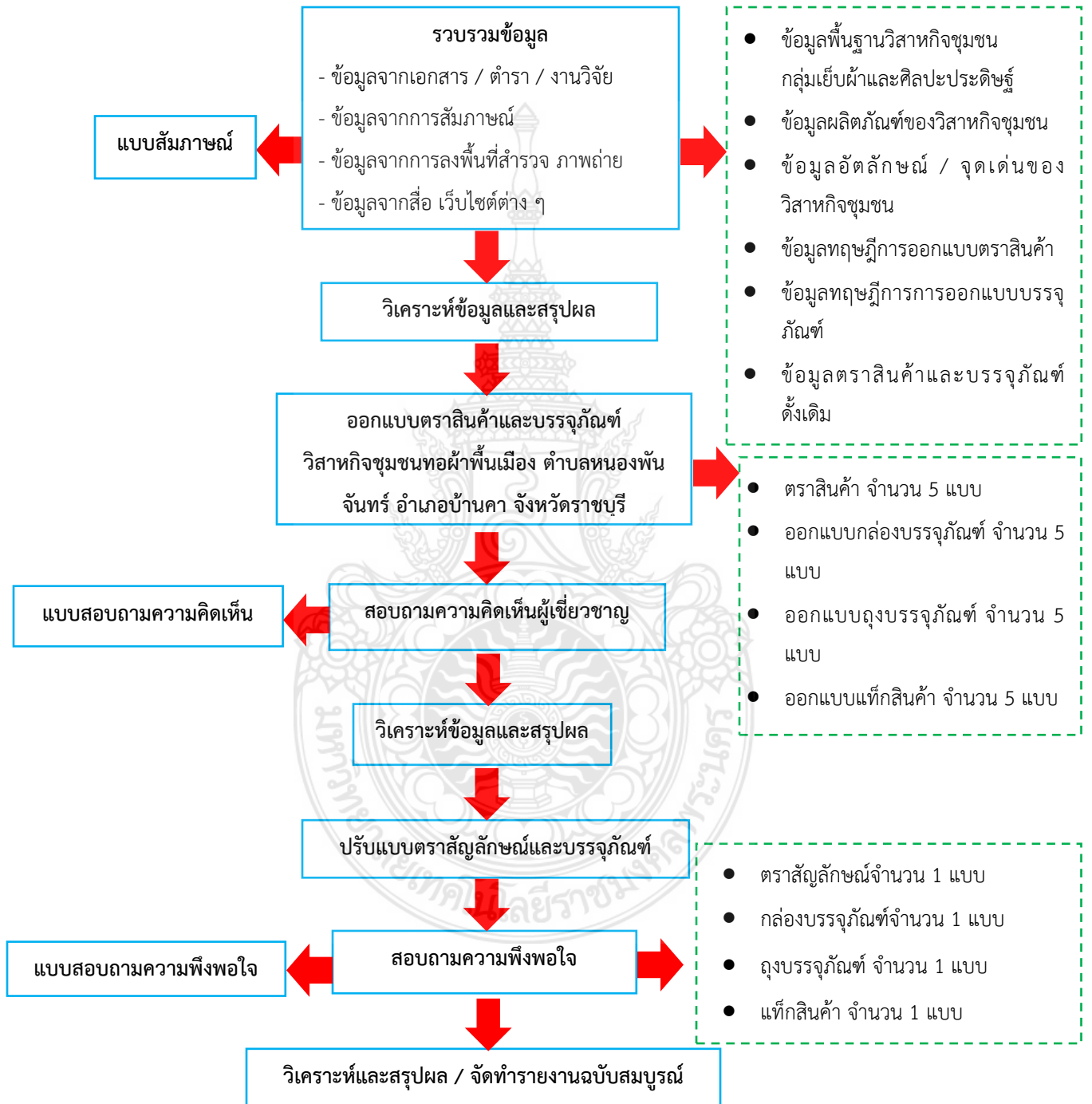
การวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 เป็นการศึกษาปัญหาและความต้องการของวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี เพื่อรู้ถึงลักษณะของผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ดั้งเดิมมีอยู่ในวิสาหกิจชุมชน รวมถึงศึกษาอัตลักษณ์ของวิสาหกิจชุมชน เพื่อนำไปสู่การออกแบบตราสินค้าและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้สอดคล้องกับความต้องการ ด้วยการสัมภาษณ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของวิสาหกิจชุมชน จำนวน 5 คน และการศึกษาข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัย แนวคิดทฤษฎี และเว็บไซต์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ระยะที่ 2 เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากระยะที่ 1 มาออกแบบตราสินค้า (Logo) จำนวน 5 รูปแบบ นำไปสอบถามความคิดเห็นกับผู้เชี่ยวชาญ ด้านการออกแบบ จำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาเลือกแบบที่มีความเหมาะสม จำนวน 1 แบบ จากนั้นนำตราสินค้า (Logo) ที่ผู้เชี่ยวชาญเลือกไปออกแบบกล่องบรรจุภัณฑ์ ถุงบรรจุภัณฑ์ และแท็กสินค้า ประเภทละ 5 รูปแบบ เพื่อพิจารณาเลือกแบบที่มีความเหมาะสม เป็นครั้งที่ 2 และนำไปทำผลิตภัณฑ์ต้นแบบ

ระยะที่ 3 นำตราสินค้าและรูปแบบบรรจุภัณฑ์ที่ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเลือก มาปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะ จากนั้นทำผลิตภัณฑ์ต้นแบบไปแบบสอบถามความพึงพอใจกับผู้บริโภคที่มีต่อตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ จำนวน 100 คน

แผนกลยุทธ์ขั้นตอนการวิจัย

แผนภูมิที่ 3.3 แผนกลยุทธ์ขั้นตอนการวิจัย

3.5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้ได้ตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ที่ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และสร้างอัตลักษณ์ของวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

ระยะที่ 1 ได้แก่ เอกสาร งานวิจัย แนวคิดทฤษฎี เว็บไซต์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และแบบสัมภาษณ์รูปแบบ (Formal Interview) คือ มีการกำหนดโครงสร้างของคำถาม และสัมภาษณ์ตามข้อคำถามที่กำหนดไว้ โดยแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย ชื่อ-นามสกุล อายุ อาชีพ สถานที่ทำงาน

ตอนที่ 2 ปัญหาและความต้องการของวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จำนวน 7 ข้อ ประกอบด้วย

- วิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี มีผลิตภัณฑ์อะไรบ้าง
- ผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี มีวิธีการผลิตอย่างไร
- ตราสินค้า (logo) รูปแบบดั้งเดิมเป็นอย่างไร
- บรรจุภัณฑ์ รูปแบบดั้งเดิมเป็นอย่างไร
- เกิดปัญหาอะไรขึ้นกับตราสินค้า (logo) และบรรจุภัณฑ์รูปแบบดั้งเดิม
- ท่านต้องการให้ตราสินค้า (logo) และบรรจุภัณฑ์ใหม่ มีรูปแบบอย่างไร
- ท่านคิดว่าอัตลักษณ์หรือจุดเด่นของวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ท่านจะนึกถึงอะไร

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ระยะที่ 2 การสอบถามครั้งนี้แบ่งการสอบถามออกเป็น 2 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 ได้แก่ แบบร่างความคิด (Sketch Design) ตราสินค้า จำนวน 5 รูปแบบ และแบบสอบถามความคิดเห็น (Questionnaire) โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย ชื่อ-นามสกุล อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งงาน สถานที่ทำงาน และความเชี่ยวชาญ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อตราสินค้า (logo)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ครั้งที่ 2 ได้แก่ แบบร่างความคิด (Sketch Design) กล่องบรรจุภัณฑ์ ถุงบรรจุภัณฑ์ และแท็กสินค้า ประเภทละ 5 แบบ และแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ (Questionnaire) โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ชื่อ-นามสกุล อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งงาน สถานที่ทำงาน และความเชี่ยวชาญ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อบรรจุภัณฑ์

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ระยะที่ 3 ได้แก่ แบบประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ โดยแบบประเมินแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อตราสินค้า ของวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ ของวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

3.5.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 1 ประชากรในการศึกษานี้ คือ ประธาน รองประธาน และกรรมการวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จำนวน 5 คน

ระยะที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ จำนวน 5 คน

ระยะที่ 3 กลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ผู้บริโภคสินค้าของชุมชน นักท่องเที่ยว จำนวน 100 คน

3.5.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ระยะที่ 1 แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามจากการลงพื้นที่สำรวจ และจากการสัมภาษณ์ด้วยตนเองแบบเป็นทางการ (เป็นการสัมภาษณ์แบบนัด หมายเวลา สถานที่ไว้) และ จด

บันทึกพร้อมเก็บภาพถ่ายจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เช่น ผลิตภัณฑ์ ตราสัญลักษณ์ (Logo) ตัวอักษร บรรจุภัณฑ์ดั้งเดิม รวมถึงสถานที่ต่าง ๆ ที่เป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดสุโขทัย นอกจากนี้ยังรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แนวคิดทฤษฎี เว็บไซต์ต่าง ๆ

ระยะที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ ด้วยตนเอง

ระยะที่ 3 แบบสอบถามความพึงพอใจ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อตราสินค้า วิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ด้วยตนเอง

3.5.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ และปัญหาและความต้องการของวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสรุปผล นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ระยะที่ 2 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสรุปผล นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ระยะที่ 3 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยวิเคราะห์ค่าความถี่ ค่าร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง และความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อตราสินค้า วิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ใช้สถิติวิเคราะห์ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

สูตรการหาค่าร้อยละ ของพิมพ์พรรณ (2554) ดังนี้

$$P = \frac{f \times 100}{n}$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ
 f แทน ค่าความถี่ที่ต้องเปลี่ยนแปลงเป็นค่าร้อยละ
 n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

สูตรการหาค่าเฉลี่ย ใช้ในการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยที่คำนวณได้ โดยใช้สูตรการจัดช่วงระดับคะแนนของพิมพ์พรรณ (2554) ดังนี้

$$\bar{x} = \frac{\Sigma fx}{n}$$

เมื่อ \bar{x} แทน ค่าเฉลี่ยเลขคณิต
 f แทน ค่าความถี่ข้อมูลแต่ละชั้น
 x แทน ค่าคะแนนระดับความพึงพอใจ
 n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

โดยมีหลักเกณฑ์กำหนดการให้คะแนนระดับความพึงพอใจ ดังนี้

5	คะแนน	มีระดับความพึงพอใจในระดับ	มากที่สุด
4	คะแนน	มีระดับความพึงพอใจในระดับ	มาก
3	คะแนน	มีระดับความพึงพอใจในระดับ	ปานกลาง
2	คะแนน	มีระดับความพึงพอใจในระดับ	น้อย
1	คะแนน	มีระดับความพึงพอใจในระดับ	น้อยที่สุด

$$\text{การจัดช่วงระดับคะแนน} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$= \frac{5 - 1}{5}$$

$$= 0.8$$

บทที่ 4

ผลการวิจัย และอภิปรายผล

4.1 โครงการวิจัยย่อยที่ 1

4.1.1 ผลการวิจัย

ผลการดำเนินงานโครงการวิจัย เรื่อง สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี คณะผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลจากเครื่องมือที่ใช้ศึกษา ประกอบไปด้วยผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามความพึงพอใจ ดังต่อไปนี้

4.1.1.1 ผลการศึกษาออกแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

4.1.1.2 ผลการศึกษาคความพึงพอใจที่มีต่อการออกแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

4.1.1.3 ผลการศึกษาต้นแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

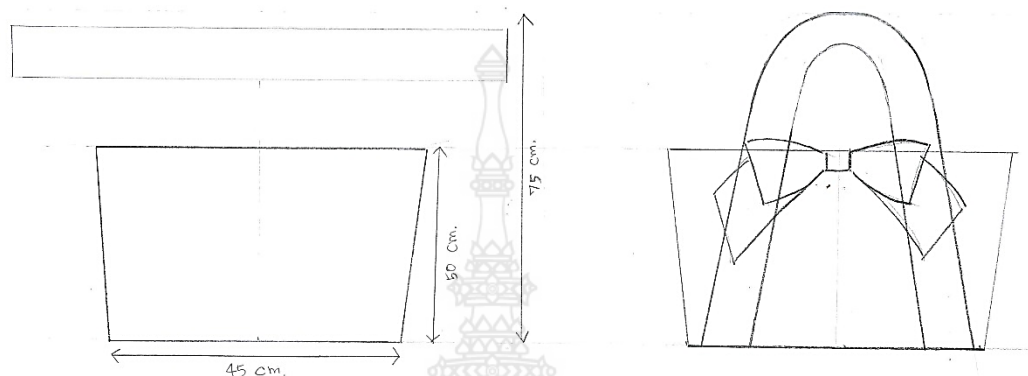
4.1.1.4 ผลการศึกษาคความพึงพอใจที่มีต่อต้นแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

4.1.1.5 นำเสนอต้นแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

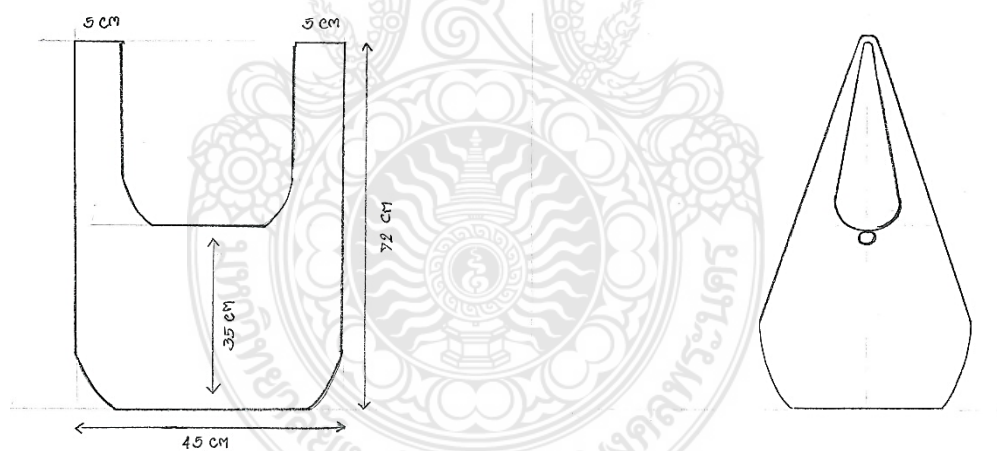
4.1.1.1 ผลการศึกษาออกแบบสินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ผู้วิจัยได้ออกแบบร่างความคิดผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จำนวน 3 ประเภท ได้แก่ กระเป๋า จำนวน 3 รูปแบบ ชุดภาพศิลปะ จำนวน 3 รูปแบบ และตุ๊กตา จำนวน 3 รูปแบบ ที่แสดงถึงเอกลักษณ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ซึ่งมีการออกแบบร่างความคิด รูปแบบ ลวดลายผ้าทอ โทนสี การปัก และวัสดุตกแต่ง เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญ

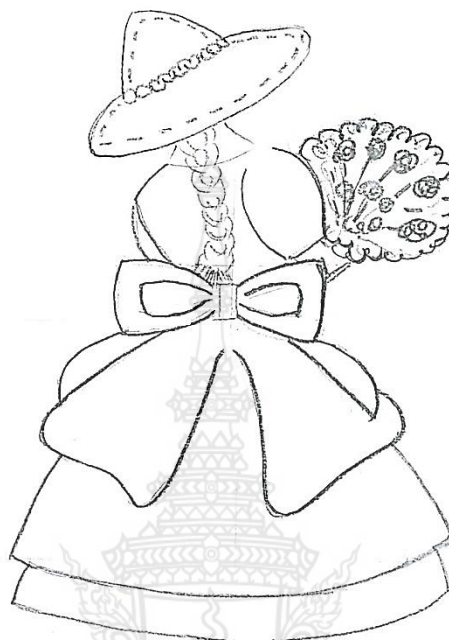
พิจารณาเลือกสิ่งที่เหมาะสมที่สุด จากนั้นได้ออกแบบร่างความคิดจำนวนผลิตภัณฑ์ ละ 3 รูปแบบ เพื่อนำมาพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ดังนี้

1) ออกแบบกระเป๋า ของผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จำนวน 3 รูปแบบ

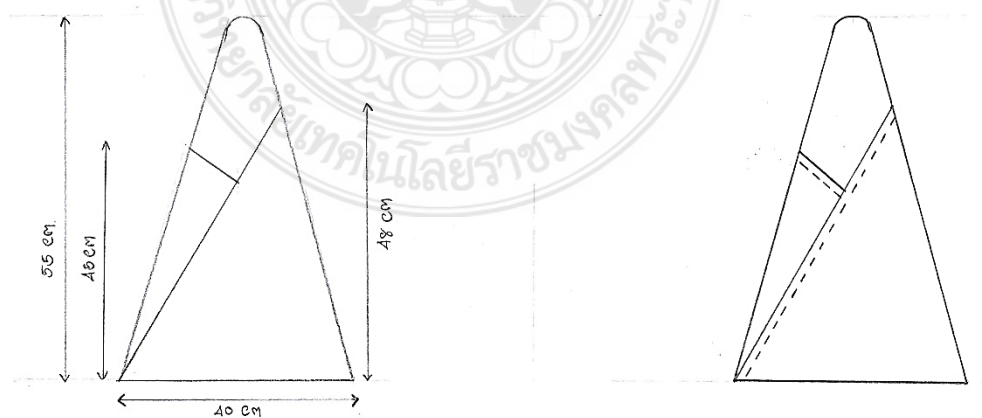

ภาพที่ 4.1 ออกแบบกระเป๋า รูปแบบที่ 1

ภาพที่ 4.2 ออกแบบกระเป๋ารูปแบบที่ 3

2) ออกแบบชุดภาพศิลปะ ของผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่ม
 วิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จำนวน 3 รูปแบบ

ภาพที่ 4.3 ออกแบบชุดภาพศิลปะ รูปแบบที่ 1

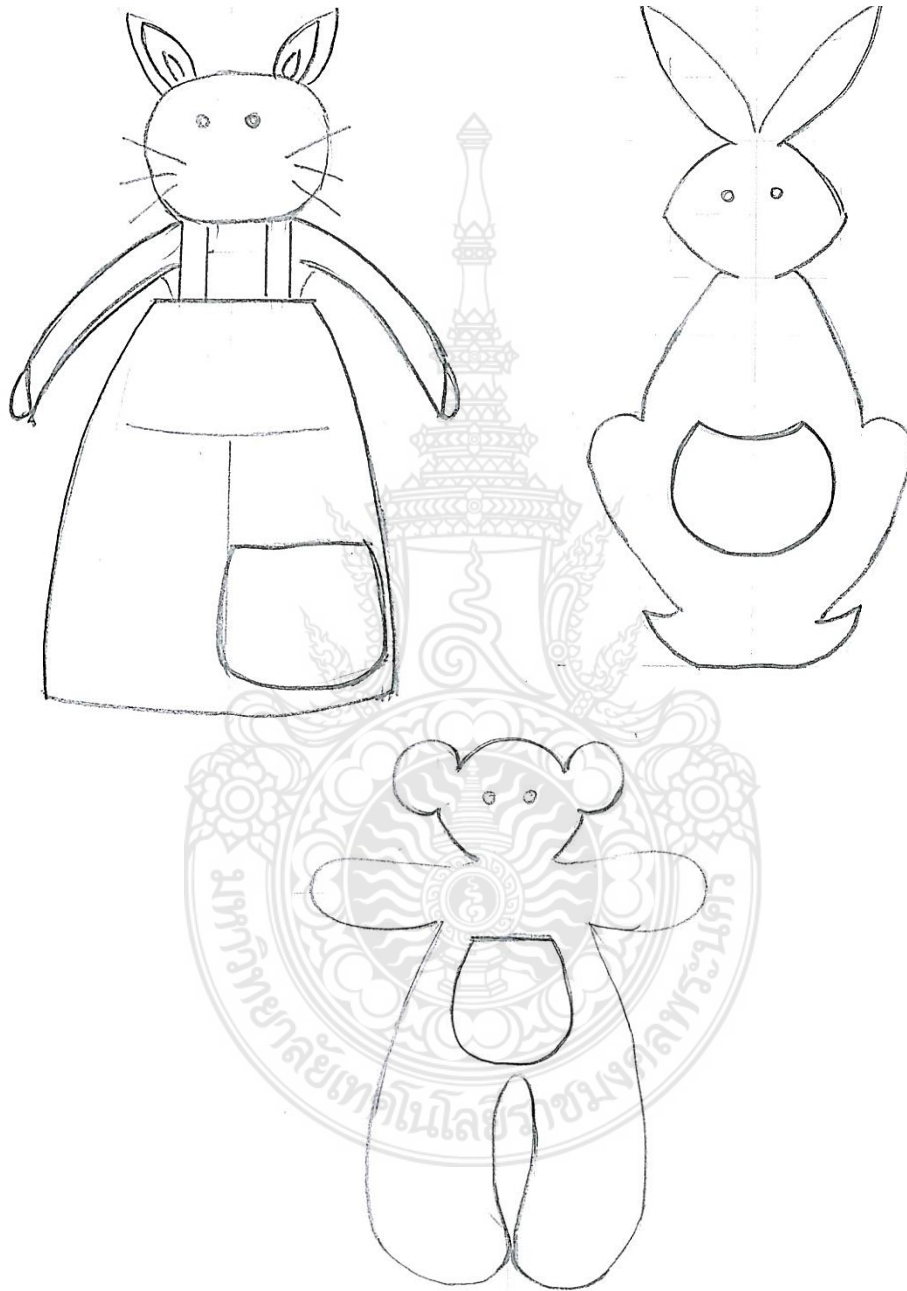

ภาพที่ 4.4 ออกแบบชุดภาพศิลปะ รูปแบบที่ 2

ภาพที่ 4.5 ออกแบบชุดภาพศิลปะ รูปแบบที่ 3

3) ออกแบบตุ๊กตา ของผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จำนวน 3 รูปแบบ

ภาพที่ 4.6 ออกแบบตุ๊กตา รูปแบบที่ 1

4.1.1.2 ผลการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการออกแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ผลการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการออกแบบสินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามจำนวน 100 ชุด โดยใช้สถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย เพื่อนำมาอธิบายข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม และนำเสนอในรูปแบบตาราง ประกอบความเรียง โดยแบ่งข้อความออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (Check list) จำนวน 3 ข้อได้แก่ เพศ อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

ตารางที่ 4.1 ค่าความถี่ และค่าร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

n = 100

ข้อมูลทั่วไป	ความถี่	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	35	35.00
หญิง	65	65.00
รวม	100	100
อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	9	9.00
20 - 29 ปี	20	20.00
30 - 39 ปี	29	29.00
40 - 49 ปี	23	23.00
50 - 59 ปี	12	12.00
60 ปี ขึ้นไป	7	7.00
รวม	100	100

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ความถี่	ร้อยละ
อาชีพ		
นักเรียน/นักศึกษา	10	10.00
รับราชการ	22	22.00
พนักงานบริษัทเอกชน	16	16.00
รัฐวิสาหกิจ	12	12.00
ธุรกิจส่วนตัว	25	25.00
อื่น ๆ	15	15.00
รวม	100	100
รายได้		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	10	10.00
10,000 – 20,000 บาท	28	28.00
20,001 – 30,000 บาท	30	30.00
30,001 – 40,000 บาท	20	20.00
40,001 – 50,000 บาท	8	8.00
มากกว่า 50,000 บาท	4	4.00
รวม	100	100

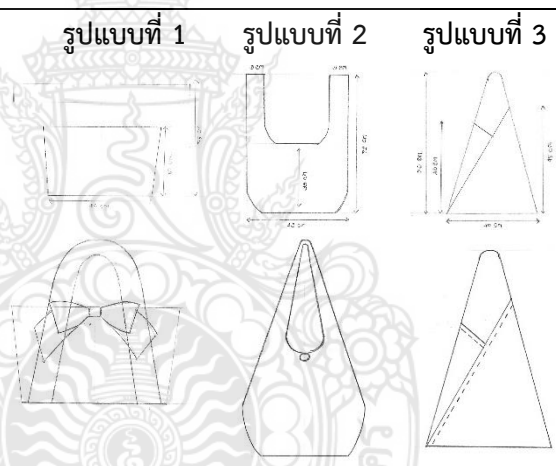
จากตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 100 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 65 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 35 ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 30 – 39 ปี คิดเป็นร้อยละ 29 รองลงมาคือช่วง อายุ 40 - 49 ปี คิดเป็นร้อยละ 23 ช่วงอายุ 20 – 29 ปี คิดเป็นร้อยละ 20 ต่ำกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 9 และช่วงอายุ 60 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 7 ส่วนใหญ่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 25 รองลงมาอาชีพรับราชการ คิดเป็นร้อยละ 22 อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 16 อื่น ๆ ได้แก่ เกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 15 รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 12 และนักเรียน/นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 10 ส่วนใหญ่จะมีรายได้ 20,001 – 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 30 รองลงมาได้ 10,000 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 28 รายได้ 30,001 – 40,000 บาท

คิดเป็นร้อยละ 20 รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 10 รายได้ 40,001 – 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 8 รายได้มากกว่า 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 4

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจที่มีต่อสินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี เป็นข้อคำถาม มาตรฐานมาตรฐานส่วน (Rating scale) จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการออกแบบ ด้านผลิตภัณฑ์ และประโยชน์ใช้สอย

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย และระดับความพึงพอใจที่มีต่อการออกแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจาก ผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผลิตภัณฑ์กระเป๋า จำนวน 3 รูปแบบ

n = 100

รายการ	รูปแบบที่ 1	รูปแบบที่ 2	รูปแบบที่ 3	ระดับความพึงพอใจ
				
1. ด้านการออกแบบ				
1.1 การออกแบบสะท้อนเอกลักษณ์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง	4.71	4.61	4.58	มากที่สุด
1.2 การจัดองค์ประกอบของลวดลาย มีความสัมพันธ์กัน	4.76	4.71	4.57	มากที่สุด
1.3 รูปแบบมีความเหมาะสมกับ ผลิตภัณฑ์	4.73	4.54	4.56	มากที่สุด
1.4 ความคิดสร้างสรรค์	4.74	4.63	4.60	มากที่สุด

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

2. ด้านผลิตภัณฑ์				
2.1 ความแข็งแรง	4.69	4.69	4.63	มากที่สุด
2.2 วัสดุที่นำมาผลิตมีความปลอดภัย ต่อผู้ใช้งาน	4.68	4.68	4.66	มากที่สุด
2.3 ความสวยงามของผลิตภัณฑ์ สามารถเพิ่มมูลค่าของสินค้า	4.63	4.63	4.58	มากที่สุด
2.4 สีสนของผลิตภัณฑ์สามารถดึงดูด ความสนใจแก่ผู้พบเห็น	4.67	4.67	4.67	มากที่สุด
3. ด้านประโยชน์ใช้สอย				
3.1 ผลิตภัณฑ์เหมาะสมที่จะนำไป จำหน่าย	4.67	4.61	4.59	มากที่สุด
3.2 ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมกับการ ใช้งาน	4.74	4.68	4.62	มากที่สุด
3.3 ซื่อไปเป็นของที่ระลึก	4.65	4.53	4.55	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน	4.70	4.63	4.60	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการออกแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผลิตภัณฑ์กระเป๋า จำนวน 3 รูปแบบ พบว่า ออกแบบกระเป๋า รูปแบบที่ 1 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน 4.70 ดังนี้

ออกแบบกระเป๋า รูปแบบที่ 1 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจ ด้านการออกแบบ ด้านผลิตภัณฑ์ และด้านประโยชน์ใช้สอย มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน 4.70 อยู่ในระดับมากที่สุด

ออกแบบกระเป๋า รูปแบบที่ 2 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจ ด้านการออกแบบ ด้านผลิตภัณฑ์ และด้านประโยชน์ใช้สอย มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน 4.63 อยู่ในระดับมากที่สุด

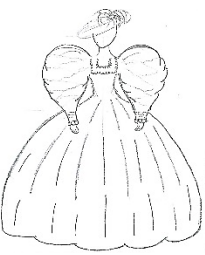
ออกแบบกระเป๋า รูปแบบที่ 3 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจ ด้านการออกแบบ ด้านผลิตภัณฑ์ และด้านประโยชน์ใช้สอย มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน 4.60 อยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย และระดับความพึงพอใจที่มีต่อการออกแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผลิตภัณฑ์ชุดภาพศิลปะ จำนวน 3 รูปแบบ

n = 100

รายการ	รูปแบบที่ 1	รูปแบบที่ 2	รูปแบบที่ 3	ระดับความพึงพอใจ
				
1. ด้านการออกแบบ				
1.1 การออกแบบสะท้อนเอกลักษณ์กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง	4.54	4.52	4.63	มากที่สุด
1.2 การจัดองค์ประกอบของลวดลายมีความสัมพันธ์กัน	4.57	4.53	4.64	มากที่สุด
1.3 รูปแบบมีความเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์	4.54	4.54	4.64	มากที่สุด
1.4 ความคิดสร้างสรรค์	4.57	4.57	4.67	มากที่สุด
2. ด้านผลิตภัณฑ์				
2.1 ความแข็งแรง	4.69	4.63	4.74	มากที่สุด

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

รายการ	รูปแบบที่ 1	รูปแบบที่ 2	รูปแบบที่ 3	ระดับความพึงพอใจ
				
2.2 วัสดุที่นำมาผลิตมีความปลอดภัยต่อผู้ใช้งาน	4.68	4.66	4.66	มากที่สุด
2.3 ความสวยงามของผลิตภัณฑ์สามารถเพิ่มมูลค่าของสินค้า	4.64	4.58	4.67	มากที่สุด
2.4 สีสนของผลิตภัณฑ์สามารถดึงดูดความสนใจแก่ผู้พบเห็น	4.67	4.67	4.74	มากที่สุด
3. ด้านประโยชน์ใช้สอย				
3.1 ผลิตภัณฑ์เหมาะสมที่จะนำไปจำหน่าย	4.55	4.55	4.63	มากที่สุด
3.2 ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมกับการใช้งาน	4.68	4.62	4.66	มากที่สุด
3.3 ซื่อไปเป็นของที่ระลึก	4.53	4.53	4.57	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน	4.61	4.58	4.66	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการออกแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผลิตภัณฑ์ชุดภาพศิลปะ จำนวน 3 รูปแบบ พบว่า ออกแบบชุดภาพศิลปะ รูปแบบที่ 3 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน 4.66 ดังนี้

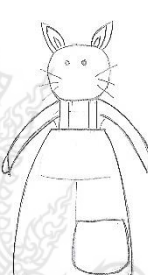

ออกแบบชุดภาพศิลปะ รูปแบบที่ 1 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจด้านการออกแบบ ด้านผลิตภัณฑ์ และด้านประโยชน์ใช้สอย มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน 4.61 อยู่ในระดับมากที่สุด

ออกแบบชุดภาพศิลปะ รูปแบบที่ 2 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจด้านการออกแบบ ด้านผลิตภัณฑ์ และด้านประโยชน์ใช้สอย มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน 4.58 อยู่ในระดับมากที่สุด

ออกแบบชุดภาพศิลปะ รูปแบบที่ 3 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจด้านการออกแบบ ด้านผลิตภัณฑ์ และด้านประโยชน์ใช้สอย มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน 4.66 อยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย และระดับความพึงพอใจที่มีต่อการออกแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจาก ผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผลิตภัณฑ์ตุ๊กตา จำนวน 3 รูปแบบ

n = 100

รายการ	รูปแบบที่ 1	รูปแบบที่ 2	รูปแบบที่ 3	ระดับความพึงพอใจ
				
1.ด้านการออกแบบ				
1.1 การออกแบบสะท้อนเอกลักษณ์กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง	4.60	4.61	4.60	มากที่สุด
1.2 การจัดองค์ประกอบของลวดลายมีความสัมพันธ์กัน	4.58	4.62	4.62	มากที่สุด
1.3 รูปแบบมีความเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์	4.57	4.60	4.57	มากที่สุด
1.4 ความคิดสร้างสรรค์	4.61	4.63	4.56	มากที่สุด

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

2. ด้านผลิตภัณฑ์				
2.1 ความแข็งแรง	4.61	4.67	4.59	มากที่สุด
2.2 วัสดุที่นำมาผลิตมีความปลอดภัยต่อผู้ใช้งาน	4.63	4.70	4.63	มากที่สุด
2.3 ความสวยงามของผลิตภัณฑ์สามารถเพิ่มมูลค่าของสินค้า	4.60	4.67	4.58	มากที่สุด
2.4 สีสนของผลิตภัณฑ์สามารถดึงดูดความสนใจแก่ผู้พบเห็น	4.64	4.75	4.61	มากที่สุด
3. ด้านประโยชน์ใช้สอย				
3.1 ผลิตภัณฑ์เหมาะสมที่จะนำไปจำหน่าย	4.59	4.64	4.55	มากที่สุด
3.2 ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมกับการใช้งาน	4.60	4.63	4.54	มากที่สุด
3.3 ซื่อไปเป็นของที่ระลึก	4.57	4.60	4.53	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน	4.60	4.65	4.58	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจที่มีต่อการออกแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผลิตภัณฑ์ตุ๊กตา จำนวน 3 รูปแบบ พบว่า ออกแบบตุ๊กตา รูปแบบที่ 2 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน 4.65 ดังนี้

ออกแบบตุ๊กตา รูปแบบที่ 1 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจด้านการออกแบบ ด้านผลิตภัณฑ์ และด้านประโยชน์ใช้สอย มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน 4.60 อยู่ในระดับมากที่สุด

ออกแบบตุ๊กตา รูปแบบที่ 2 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจด้านการออกแบบ ด้านผลิตภัณฑ์ และด้านประโยชน์ใช้สอย มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน 4.65 อยู่ในระดับมากที่สุด

ออกแบบตุ๊กตา รูปแบบที่ 3 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจด้านการออกแบบ ด้านผลิตภัณฑ์ และด้านประโยชน์ใช้สอย มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน 4.58 อยู่ในระดับมากที่สุด

4.1.1.3 ผลการศึกษาต้นแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ผู้วิจัยได้นำผลความพึงพอใจที่มีต่อการออกแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จำนวน 3 ประเภท ได้แก่ กระเป๋า จำนวน 3 รูปแบบ ชุดภาพศิลปะ จำนวน 3 รูปแบบ และตุ๊กตา จำนวน 3 รูปแบบ นำมาสร้างมาต้นแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผลิตภัณฑ์ลำ 1 รูปแบบ ได้แก่ กระเป๋า ชุดภาพศิลปะ และตุ๊กตา ดังนี้

1) ต้นแบบกระเป๋า ของผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ภาพที่ 4.7 ต้นแบบกระเป๋า

2) ต้นแบบชุดภาพศิลปะ ของผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับ
กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ภาพที่ 4.8 ต้นแบบชุดภาพศิลปะ

3) ต้นแบบตุ๊กตา ของผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับ
กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ภาพที่ 4.9 ต้นแบบตุ๊กตา

4.1.1.4 ผลการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อต้นแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจาก ผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ผลการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อต้นแบบสินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามจำนวน 100 ชุด โดยใช้สถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย เพื่อนำมาอธิบายข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม และนำเสนอในรูปแบบตาราง ประกอบความเรียง โดยแบ่งข้อความออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (Check list) จำนวน 3 ข้อได้แก่ เพศ อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

ตารางที่ 4.5 ค่าความถี่ และค่าร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

n = 100

ข้อมูลทั่วไป	ความถี่	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	37	37.00
หญิง	63	63.00
รวม	100	100
อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	5	5.00
20 - 29 ปี	20	20.00
30 - 39 ปี	32	32.00
40 - 49 ปี	23	23.00
50 - 59 ปี	12	12.00
60 ปี ขึ้นไป	8	8.00
รวม	100	100
อาชีพ		
นักเรียน/นักศึกษา	8	8.00
รับราชการ	23	23.00
พนักงานบริษัทเอกชน	18	18.00
รัฐวิสาหกิจ	20	20.00
ธุรกิจส่วนตัว	15	15.00
อื่น ๆ	16	16.00
รวม	100	100

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

	ข้อมูลทั่วไป	ความถี่	ร้อยละ
รายได้			
	ต่ำกว่า 10,000 บาท	9	9.00
	10,000 – 20,000 บาท	24	24.00
	20,001 – 30,000 บาท	30	30.00
	30,001 – 40,000 บาท	22	22.00
	40,001 – 50,000 บาท	10	10.00
	มากกว่า 50,000 บาท	5	5.00
	รวม	100	100

จากตารางที่ 4.5 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 100 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 63 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 37 ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 30 – 39 ปี คิดเป็นร้อยละ 32 รองลงมาคือช่วง อายุ 40 - 49 ปี คิดเป็นร้อยละ 23 ช่วงอายุ 20 – 29 ปี คิดเป็นร้อยละ 20 ช่วงอายุ 50 – 59 ปี คิดเป็นร้อยละ 12 และช่วงอายุ 60 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 8 ส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการ คิดเป็นร้อยละ 23 รองลงมา รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 20 พนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 18 อาชีพอื่น ๆ ได้แก่ เกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 16 ธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 15 และนักเรียน/นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 8 ส่วนใหญ่จะมีรายได้ 20,001 – 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 30 รองลงมา มีรายได้ 10,000 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 24 รายได้ 30,001 – 40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 22 รายได้ 40,001 – 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 10 รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 9 และรายได้มากกว่า 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 5

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจที่มีต่อต้นแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี เป็นข้อคำถาม มาตรฐานมาตราส่วน (Rating scale) จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการออกแบบ ด้านผลิตภัณฑ์ และประโยชน์ใช้สอย

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย และระดับความพึงพอใจที่มีต่อต้นแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมือง สำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จำนวน 3 ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ กระเป๋า ชุดภาพศิลปะ และตุ๊กตา

n = 100

รายการ	กระเป๋า	ชุดภาพศิลปะ	ตุ๊กตา	ระดับความพึงพอใจ
				
1. ด้านการออกแบบ				
1.1 การออกแบบสะท้อนเอกลักษณ์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าพื้นเมือง	4.76	4.75	4.75	มากที่สุด
1.2 การจัดองค์ประกอบของลวดลาย มีความสัมพันธ์กัน	4.79	4.80	4.78	มากที่สุด
1.3 รูปแบบมีความเหมาะสมกับ ผลิตภัณฑ์	4.79	4.77	4.75	มากที่สุด
1.4 ความคิดสร้างสรรค์	4.77	4.76	4.78	มากที่สุด

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

2. ด้านผลิตภัณฑ์				
2.1 ความแข็งแรง	4.73	4.72	4.84	มากที่สุด
2.2 วัสดุที่นำมาผลิตมีความปลอดภัยต่อผู้ใช้งาน	4.77	4.71	4.70	มากที่สุด
2.3 ความสวยงามของผลิตภัณฑ์สามารถเพิ่มมูลค่าของสินค้า	4.68	4.66	4.78	มากที่สุด
2.4 สีสนของผลิตภัณฑ์สามารถดึงดูดความสนใจแก่ผู้พบเห็น	4.68	4.70	4.82	มากที่สุด
3. ด้านประโยชน์ใช้สอย				
3.1 ผลิตภัณฑ์เหมาะสมที่จะนำไปจำหน่าย	4.77	4.71	4.71	มากที่สุด
3.2 ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมกับการใช้งาน	4.77	4.78	4.78	มากที่สุด
3.3 ซื่อไปเป็นของที่ระลึก	4.71	4.69	4.69	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน	4.75	4.73	4.76	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.6 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจที่มีต่อต้นแบบสินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี โดยรวมทุกผลิตภัณฑ์ ดังนี้

ต้นแบบกระเป๋า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจด้านการออกแบบด้านผลิตภัณฑ์ และด้านประโยชน์ใช้สอย มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน 4.75 อยู่ในระดับมากที่สุด

ต้นแบบชุดภาพศิลปะ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจด้านการออกแบบด้านผลิตภัณฑ์ และด้านประโยชน์ใช้สอย มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน 4.73 อยู่ในระดับมากที่สุด

ต้นแบบตุ๊กตา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจด้านการออกแบบด้านผลิตภัณฑ์ และด้านประโยชน์ใช้สอย มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน 4.76 อยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย และระดับความพึงพอใจที่มีต่อสินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี โดยรวม ทุกผลิตภัณฑ์

n=100

ความพึงพอใจโดยรวมทุกผลิตภัณฑ์	\bar{x}	ความพึงพอใจ
1. กระเป๋า	4.75	มากที่สุด
2. ชุดภาพศิลปะ	4.73	มากที่สุด
3. ตุ๊กตา	4.76	มากที่สุด
ความพึงพอใจโดยรวมทุกผลิตภัณฑ์	4.75	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.7 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจที่มีต่อสินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี โดยรวมทุกผลิตภัณฑ์ พบว่า ความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.75

4.1.1.5 นำเสนอต้นแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

จากการสำรวจความพึงพอใจที่มีต่อต้นแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จำนวน 3 ผลิตภัณฑ์ได้แก่ กระเป๋า ชุดภาพศิลปะ และตุ๊กตา พบว่า มีความพึงพอใจด้านการออกแบบ ด้านผลิตภัณฑ์ และด้านประโยชน์ใช้สอย อยู่ในระดับมากที่สุด ดังนี้ ต้นแบบกระเป๋า มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน 4.75 ต้นแบบชุดภาพศิลปะ มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน 4.73 และต้นแบบตุ๊กตา มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน 4.76 ทั้งนี้ ด้านการออกแบบ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด นั้น

คณะผู้วิจัย ได้ทำการนำเสนอต้นแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จำนวน 3 ผลิตภัณฑ์ได้แก่ กระเป๋า ชุดภาพศิลปะ และตุ๊กตา ให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ทั้งนี้ผลิตภัณฑ์ต้นแบบที่ได้ออกแบบมานั้น สามารถตอบโจทย์ความต้องการของกลุ่มฯ ได้เป็นอย่างดี มีความสวยงาม ทันสมัย และทันเหตุการณ์ในปัจจุบัน สามารถทำการผลิตผลิตภัณฑ์ดังกล่าวออกจำหน่ายสู่ท้องตลาดได้

4.1.2 อภิปรายผล

4.1.2.1 ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการออกแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 65 ช่วงอายุ 30 – 39 ปี คิดเป็นร้อยละ 29 อาชีพธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 25 และมีรายได้ 20,001 – 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 30

ความพึงพอใจที่มีต่อการออกแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จำนวน 3 ผลิตภัณฑ์ได้แก่ กระเป๋า จำนวน 3 รูปแบบ ชุดภาพศิลปะ จำนวน 3 รูปแบบ และตุ๊กตา จำนวน 3 รูปแบบพบว่า มีความพึงพอใจด้านการออกแบบ ด้านผลิตภัณฑ์ และด้านประโยชน์ใช้สอย อยู่ในระดับมากที่สุด ดังนี้ ออกแบบกระเป๋า รูปแบบที่ 1 มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน 4.70 ออกแบบชุดภาพศิลปะ รูปแบบที่ 3 มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน 4.66 และออกแบบตุ๊กตา รูปแบบที่ 2 มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน 4.65 ทั้งนี้ ด้านการออกแบบ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบสอดคล้องกับความต้องการ หรือความนิยมในปัจจุบัน มีความแปลกใหม่ มีการนำวัสดุมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม ด้วยเหตุผลเหล่านี้จึงสามารถสร้างความพึงพอใจให้กับกลุ่มเป้าหมายได้สอดคล้องกับแนวความคิดของสุภาพร (2552) กล่าวว่า การออกแบบ การทำลวดลาย จักสาน การย้อมสี การพัฒนาผลิตภัณฑ์ เป็นความรู้ใหม่ที่พัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และด้านคุณค่าและประโยชน์ใช้สอย มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องจากผลิตภัณฑ์ เป็นการส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรมเศษผ้าพื้นเมือง มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ประโยชน์ทั้งเป็นของที่ระลึก ของตกแต่งบ้าน เป็นการส่งเสริมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์เศษผ้าในจังหวัดสุโขทัย ด้วยเหตุผลเหล่านี้จึงสามารถสร้างความพึงพอใจให้กับกลุ่มเป้าหมายได้สอดคล้องกับแนวคิดของ ฉายรุ่ง (2547) กล่าวว่า การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่นอย่างสมดุลและยั่งยืน สามารถตอบสนองประโยชน์ของชุมชนและจำหน่ายเสริมรายได้ต่อไป

4.1.2.2 ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อต้นแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 63 ช่วง อายุ 30 – 39 ปี คิดเป็นร้อยละ 32 อาชีพรับราชการ คิดเป็นร้อยละ 23 และมีรายได้ 20,001 – 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 30

ความพึงพอใจที่มีต่อต้นแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จำนวน 3 ผลิตภัณฑ์ได้แก่ กระเป๋า ชุดภาพศิลปะ และตุ๊กตา พบว่า มีความพึงพอใจด้านการออกแบบ ด้านผลิตภัณฑ์ และด้านประโยชน์ใช้สอย อยู่ในระดับมากที่สุด ดังนี้ ต้นแบบกระเป๋า มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน 4.75 ต้นแบบชุดภาพศิลปะ มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน 4.73 และต้นแบบตุ๊กตา มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน 4.76 ทั้งนี้ ด้านการออกแบบ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกรูปร่างแบบสอดคล้องกับความต้องการ หรือความนิยมในปัจจุบัน มีความแปลกใหม่ มีการนำวัสดุมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม ด้วยเหตุผลเหล่านี้จึงสามารถสร้างความพึงพอใจให้กับกลุ่มเป้าหมายได้สอดคล้องกับแนวความคิดของสุภาพร (2552) กล่าวว่าการออกแบบ การทำลวดลาย จักสาน การย้อมสี การพัฒนาผลิตภัณฑ์ เป็นความรู้ใหม่ที่พัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และด้านคุณค่าและประโยชน์ใช้สอย มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องจากผลิตภัณฑ์ เป็นการส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรมเศษผ้าพื้นเมือง มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ประโยชน์ทั้งเป็นของที่ระลึก ของตกแต่งบ้าน เป็นการส่งเสริมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์เศษผ้าในจังหวัดสุโขทัย ด้วยเหตุผลเหล่านี้จึงสามารถสร้างความพึงพอใจให้กับกลุ่มเป้าหมายได้สอดคล้องกับแนวคิดของนายรุ่ง (2547) กล่าวว่าการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่นอย่างสมดุลและยั่งยืน สามารถตอบสนองประโยชน์ของชุมชนและจำหน่ายเสริมรายได้ต่อไป

4.2 โครงการวิจัยย่อยที่ 2

4.2.1 ผลการวิจัย

4.2.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอรังามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามจำนวน 100 ชุด โดยใช้สถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย เพื่อนำมาอธิบายข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม และนำเสนอในรูปแบบตาราง ประกอบความเรียง โดยแบ่งข้อคำถามออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (Check list) จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ เพศ อาชีพ อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าทอด้วยเทคนิคโอรังามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี เป็นข้อคำถาม มาตรฐานมาตรฐานส่วน (Rating scale) จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการออกแบบ ด้านผลิตภัณฑ์ และประโยชน์ใช้สอย

4.2.1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ และรายได้ต่อเดือนโดยแสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละ ดังนี้

ตารางที่ 4.8 ค่าความถี่ และค่าร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

n = 100

	ข้อมูล	ความถี่	ร้อยละ
เพศ	ชาย	39	39
	หญิง	61	61
	รวม	100	100

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

	ข้อมูล	ความถี่	ร้อยละ
อายุ	ต่ำกว่า 20 ปี	-	-
	20 - 29 ปี	27	27
	30 - 39 ปี	21	21
	40 - 49 ปี	18	18
	50 - 59 ปี	30	30
	60 ปี ขึ้นไป	4	4
	รวม	100	100
อาชีพ	นักเรียน/นักศึกษา	5	5
	รับราชการ	18	18
	พนักงานบริษัทเอกชน	18	18
	รัฐวิสาหกิจ	14	14
	ธุรกิจส่วนตัว	25	25
	อื่น ๆ	20	20
	รวม	100	100
รายได้	ต่ำกว่า 10,000 บาท	2	2
	10,000 - 20,000 บาท	32	32
	20,001 - 30,000 บาท	39	39
	30,001 - 40,000 บาท	15	15
	40,001 - 50,000 บาท	7	7
	มากกว่า 50,000 บาท	5	5
	รวม	100	100

จากตารางที่ 4.8 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 100 คนพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 61 เพศชายร้อยละ 39 ส่วนใหญ่อยู่ในช่วง อายุ 50 – 59 ปี คิดเป็นร้อยละ 30 รองลงมาคือช่วง อายุ 20 - 29 ปี คิดเป็นร้อยละ 27 ช่วงอายุ 30 – 39 ปี คิดเป็นร้อยละ 21 ช่วงอายุ 40 – 49 ปี คิดเป็นร้อยละ 18 และช่วงอายุ 60 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 4 ส่วนใหญ่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 25 รองลงมาอาชีพอื่น ๆ ได้แก่ เกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 20 รับราชการและพนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 18 รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 14 และนักเรียน/นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 5 ส่วนใหญ่จะมีรายได้ 20,001 – 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 39 รองลงมาได้ 10,000 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 32 รายได้ 30,001 – 40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 15 รายได้ 40,001 – 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 7 รายได้มากกว่า 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 5 และรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 2

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ด้านผลิตภัณฑ์ไหมไฟ

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์
โคมไฟ จากผ้าทอด้วยเทคนิค โอรังามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้า พื้นเมือง ตำบลหนองพัน
จันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ด้านผลิตภัณฑ์โคมไฟ

n = 100

รายการ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{x}	ความพึงพอใจ
1.ด้านการออกแบบ							
1.1 การออกแบบสะท้อนเอกลักษณ์กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง	36	40	22	2	0	4.10	มาก
1.2 การจัดองค์ประกอบของลวดลายมีความสัมพันธ์กัน	34	51	15	0	0	4.04	มาก
1.3 รูปแบบมีความเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์	35	49	16	0	0	4.19	มาก
1.4 ความคิดสร้างสรรค์	32	45	22	1	0	4.08	มาก
2. ด้านผลิตภัณฑ์							
2.1 ความแข็งแรง	39	45	14	2	0	3.96	มาก
2.2 วัสดุที่นำมาผลิตมีความปลอดภัยต่อผู้ใช้งาน	43	45	10	2	0	4.29	มากที่สุด
2.3 ความสวยงามของผลิตภัณฑ์สามารถเพิ่มมูลค่าของสินค้า	40	42	18	0	0	4.22	มากที่สุด
2.4 สีสันทนของผลิตภัณฑ์สามารถดึงดูดความสนใจแก่ผู้พบเห็น	32	43	22	3	0	4.04	มาก

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

n = 100

3. ด้านประโยชน์ใช้สอย							
3.1 ผลិតภัณฑ์เหมาะสมที่จะนำไปจำหน่าย	36	45	15	4	0	4.13	มาก
3.2 ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมกับการใช้งาน	39	45	15	1	0	4.22	มากที่สุด
3.3 ซื่อไปเป็นของที่ระลึก	37	42	19	2	0	4.14	มาก
รวมทั้งหมด						4.13	มาก

จากตารางที่ 4.9 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์โคมไฟ จากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.13 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

ด้านการออกแบบผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจรูปแบบมีความเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.19 รองลงมาคือการออกแบบสะท้อนเอกลักษณ์กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมืองอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.10 ความคิดสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.08 และการจัดองค์ประกอบของลวดลายมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.04

ด้านผลิตภัณฑ์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจวัสดุที่นำมาผลิตมีความปลอดภัยต่อผู้ใช้งานอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.29 รองลงมาคือความสวยงามของผลิตภัณฑ์สามารถเพิ่มมูลค่าของสินค้าอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.22 สีสันทนของผลิตภัณฑ์สามารถดึงดูดความสนใจแก่ผู้พบเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.04 และความแข็งแรงอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.96

ด้านประโยชน์ใช้สอยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมกับการใช้งานอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.22 รองลงมาคือซื่อไปเป็นของที่ระลึกอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.14 และผลิตภัณฑ์เหมาะสมที่จะนำไปจำหน่ายอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.13

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ด้านผลิตภัณฑ์ชุดตกแต่งห้องนอน

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาชุดตกแต่งห้องนอนจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอรังามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผลิตภัณฑ์ปลอกหมอน

n = 100

รายการ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{x}	ความพึงพอใจ
1.ด้านการออกแบบ							
1.1 การออกแบบสะท้อนเอกลักษณ์กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง	49	37	12	2	0	4.33	มากที่สุด
1.2 การจัดองค์ประกอบของลวดลายมีความสัมพันธ์กัน	39	45	15	1	0	4.22	มากที่สุด
1.3 รูปแบบมีความเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์	46	34	20	1	0	4.28	มากที่สุด
1.4 ความคิดสร้างสรรค์	34	43	23	0	0	4.11	มาก
2. ด้านผลิตภัณฑ์							
2.1 ความแข็งแรง	40	40	20	0	0	4.20	มาก
2.2 วัสดุที่นำมาผลิตมีความปลอดภัยต่อผู้ใช้งาน	48	40	12	0	0	4.36	มากที่สุด
2.3 ความสวยงามของผลิตภัณฑ์สามารถเพิ่มมูลค่าของสินค้า	40	42	18	0	0	4.22	มากที่สุด
2.4 สีสีนของผลิตภัณฑ์สามารถดึงดูดความสนใจแก่ผู้พบเห็น	36	44	20	0	0	4.16	มาก
3. ด้านประโยชน์ใช้สอย							
3.1 ผลิตภัณฑ์เหมาะสมที่จะนำไปจำหน่าย	39	47	14	0	0	4.25	มากที่สุด
3.2 ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมกับการใช้งาน	46	39	15	0	0	4.31	มากที่สุด
3.3 ซื้อไปเป็นของที่ระลึก	40	43	17	0	0	4.23	มากที่สุด
รวมทั้งหมด						4.24	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.10 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาชุดตกแต่งห้องนอนจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผลิตภัณฑ์ปลอกหมอนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.24 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

ด้านการออกแบบผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจการออกแบบสะท้อนเอกลักษณ์กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมืองอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.33 รองลงมาคือรูปแบบมีความเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.28 จัดองค์ประกอบของลวดลายมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.22 และความคิดสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.11

ด้านผลิตภัณฑ์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจวัสดุที่นำมาผลิตมีความปลอดภัยต่อผู้ใช้งานอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.36 รองลงมาคือความสวยงามของผลิตภัณฑ์สามารถเพิ่มมูลค่าของสินค้าอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.22 ความแข็งแรงอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.20 และสีสันทนของผลิตภัณฑ์สามารถดึงดูดความสนใจแก่ผู้พบเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.16

ด้านประโยชน์ใช้สอยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมกับการใช้งานอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.31 รองลงมาคือผลิตภัณฑ์เหมาะสมที่จะนำไปจำหน่ายอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.25 และซื้อไปเป็นของที่ระลึกอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.23

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาชุดตกแต่งห้องนอนจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผลิตภัณฑ์ปลอกหมอนอิง

							n = 100	
รายการ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{x}	ความพึงพอใจ	
1. ด้านการออกแบบ								
1.1 การออกแบบสะท้อนเอกลักษณ์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง	41	41	18	0	0	4.23	มากที่สุด	
1.2 การจัดองค์ประกอบของลวดลาย มีความสัมพันธ์กัน	36	43	21	0	0	4.15	มาก	
1.3 รูปแบบมีความเหมาะสมกับ ผลิตภัณฑ์	43	42	15	0	0	4.28	มากที่สุด	
1.4 ความคิดสร้างสรรค์	34	39	27	0	0	4.07	มาก	
2. ด้านผลิตภัณฑ์								
2.1 ความแข็งแรง	36	45	19	0	0	4.17	มาก	
2.2 วัสดุที่นำมาผลิตมีความปลอดภัย ต่อผู้ใช้งาน	42	45	13	0	0	4.29	มากที่สุด	
2.3 ความสวยงามของผลิตภัณฑ์ สามารถเพิ่มมูลค่าของสินค้า	37	47	16	0	0	4.21	มากที่สุด	
2.4 สีสันทนของผลิตภัณฑ์สามารถดึงดูด ความสนใจแก่ผู้พบเห็น	34	42	24	0	0	4.10	มาก	
3. ด้านประโยชน์ใช้สอย								
3.1 ผลิตภัณฑ์เหมาะสมที่จะนำไป จำหน่าย	41	41	18	0	0	4.23	มากที่สุด	
3.2 ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมกับ การใช้งาน	41	41	18	0	0	4.23	มากที่สุด	
3.3 ซื้อไปเป็นของที่ระลึก	38	42	20	0	0	4.18	มาก	
รวมทั้งหมด						4.19	มาก	

จากตารางที่ 4.11 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาชุดตกแต่งห้องนอนจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผลลัพธ์ที่ลอกหมอนอิง โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.19 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

ด้านการออกแบบผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจรูปแบบมีความเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.28 รองลงมาคือการออกแบบสะท้อนเอกลักษณ์กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมืองอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.23 การจัดองค์ประกอบของลวดลายมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.15 และความคิดสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.07

ด้านผลิตภัณฑ์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจวัสดุที่นำมาผลิตมีความปลอดภัยต่อผู้ใช้งานอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.29 รองลงมาคือความสวยงามของผลิตภัณฑ์สามารถเพิ่มมูลค่าของสินค้าอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.21 ความแข็งแรงอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.17 และสีสันทนของผลิตภัณฑ์สามารถดึงดูดความสนใจแก่ผู้พบเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.10

ด้านประโยชน์ใช้สอยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจผลิตภัณฑ์เหมาะสมที่จะนำไปจำหน่ายและผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมกับการใช้งานอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.23 รองลงมาคือซื้อไปเป็นของที่ระลึกอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.18

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ด้านผลิตภัณฑ์ชุดตกแต่งโต๊ะอาหาร

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาชุดตกแต่งโต๊ะอาหาร ผักทอดด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้า พื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผลิตภัณฑ์ผ้าคาดโต๊ะ

n = 100

รายการ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{x}	ความพึงพอใจ
1.ด้านการออกแบบ							
1.1 การออกแบบสะท้อนเอกลักษณ์กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง	37	44	19	0	0	4.18	มาก
1.2 การจัดองค์ประกอบของลวดลายมีความสัมพันธ์กัน	43	45	12	0	0	4.31	มากที่สุด
1.3 รูปแบบมีความเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์	37	47	16	0	0	4.21	มากที่สุด
1.4 ความคิดสร้างสรรค์	35	46	19	0	0	4.16	มาก
2. ด้านผลิตภัณฑ์							
2.1 ความแข็งแรง	38	45	17	0	0	4.21	มากที่สุด
2.2 วัสดุที่นำมาผลิตมีความปลอดภัยต่อผู้ใช้งาน	42	46	12	0	0	4.30	มากที่สุด
2.3 ความสวยงามของผลิตภัณฑ์สามารถเพิ่มมูลค่าของสินค้า	39	47	14	0	0	4.25	มากที่สุด

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

รายการ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{x}	ความพึงพอใจ
2.4 สีสนของผลิตภัณฑ์สามารถดึงดูดความสนใจแก่ผู้พบเห็น	36	47	17	0	0	4.19	มาก
3. ด้านประโยชน์ใช้สอย							
3.1 ผลิตภัณฑ์เหมาะสมที่จะนำไปจำหน่าย	40	45	15	0	0	4.25	มากที่สุด
3.2 ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมกับการใช้งาน	42	45	13	0	0	4.29	มากที่สุด
3.3 ซื่อไปเป็นของที่ระลึก	37	47	16	0	0	4.21	มากที่สุด
รวมทั้งหมด						4.23	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.12 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาชุดตกแต่งโต๊ะอาหาร จากผ้าทอด้วยเทคนิคโอรังงามีและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผลิตภัณฑ์ผ้าคาดโต๊ะ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.23 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

ด้านการออกแบบผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจการจัดองค์ประกอบของลวดลายมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.31 รองลงมาคือรูปแบบมีความเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.21 การออกแบบสะท้อนเอกลักษณ์กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมืองอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.18 และความคิดสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.16

ด้านผลิตภัณฑ์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจวัสดุที่นำมาผลิตมีความปลอดภัยต่อผู้ใช้งานอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.30 รองลงมาคือความสวยงามของผลิตภัณฑ์สามารถเพิ่มมูลค่าของสินค้าอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.25 ความแข็งแรงอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.21 และสีสนของผลิตภัณฑ์สามารถดึงดูดความสนใจแก่ผู้พบเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.19

ด้านประโยชน์ใช้สอยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมกับการใช้งานอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.29 รองลงมาคือผลิตภัณฑ์เหมาะสมที่จะนำไปจำหน่ายอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.25 และซื่อไปเป็นของที่ระลึกอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.21

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาชุดตกแต่งโต๊ะอาหาร ผ่าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้า พื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผลิตภัณฑ์ผ้ารองจาน

n = 100

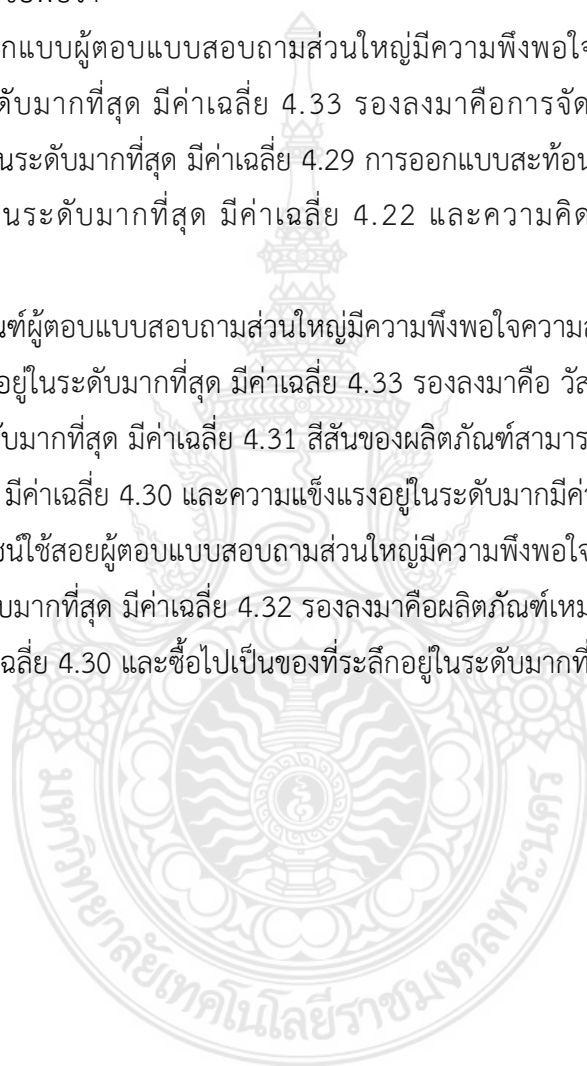
รายการ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{x}	ความพึงพอใจ
1.ด้านการออกแบบ							
1.1 การออกแบบสะท้อนเอกลักษณ์กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง	39	44	17	0	0	4.22	มากที่สุด
1.2 การจัดองค์ประกอบของลวดลายมีความสัมพันธ์กัน	43	43	14	0	0	4.29	มากที่สุด
1.3 รูปแบบมีความเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์	45	43	12	0	0	4.33	มากที่สุด
1.4 ความคิดสร้างสรรค์	36	45	19	0	0	4.17	มาก
2.ด้านผลิตภัณฑ์							
2.1 ความแข็งแรง	45	38	17	0	0	4.28	มากที่สุด
2.2 วัสดุที่นำมาผลิตมีความปลอดภัยต่อผู้ใช้งาน	43	45	12	0	0	4.31	มากที่สุด
2.3 ความสวยงามของผลิตภัณฑ์สามารถเพิ่มมูลค่าของสินค้า	47	39	14	0	0	4.33	มากที่สุด
2.4 สี สัน ของ ผลิตภัณฑ์ สามารถดึงดูดความสนใจแก่ผู้พบเห็น	47	36	17	0	0	4.30	มากที่สุด
3.ด้านประโยชน์ใช้สอย							
3.1 ผลิตภัณฑ์เหมาะสมที่จะนำไปจำหน่าย	45	40	15	0	0	4.30	มากที่สุด
3.2 ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมกับการใช้งาน	45	42	13	0	0	4.32	มากที่สุด
3.3 ซื่อไปเป็นของที่ระลึก	38	46	16	0	0	4.22	มากที่สุด
รวมทั้งหมด						4.28	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.13 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาชุดตกแต่งโต๊ะอาหาร จากผ้าทอด้วยเทคนิคโอรังมีและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผลิตภัณฑ์ผ้ารองจาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.28 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

ด้านการออกแบบผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจรูปแบบมีความเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.33 รองลงมาคือการจัดองค์ประกอบของลวดลายมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.29 การออกแบบสะท้อนเอกลักษณ์กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมืองอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.22 และความคิดสร้างสรรค์อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.17

ด้านผลิตภัณฑ์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจความสวยงามของผลิตภัณฑ์สามารถเพิ่มมูลค่าของสินค้าอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.33 รองลงมาคือ วัสดุที่นำมาผลิตมีความปลอดภัยต่อผู้ใช้งานอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.31 สีสนของผลิตภัณฑ์สามารถดึงดูดความสนใจแก่ผู้พบเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.30 และความแข็งแรงอยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย 3.28

ด้านประโยชน์ใช้สอยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมกับการใช้งานอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.32 รองลงมาคือผลิตภัณฑ์เหมาะสมที่จะนำไปจำหน่ายอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.30 และซื้อไปเป็นของที่ระลึกอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.22

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาชุดตกแต่งโต๊ะอาหาร ผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้า พื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผลิตภัณฑ์ผ้ารองแก้ว

n = 100

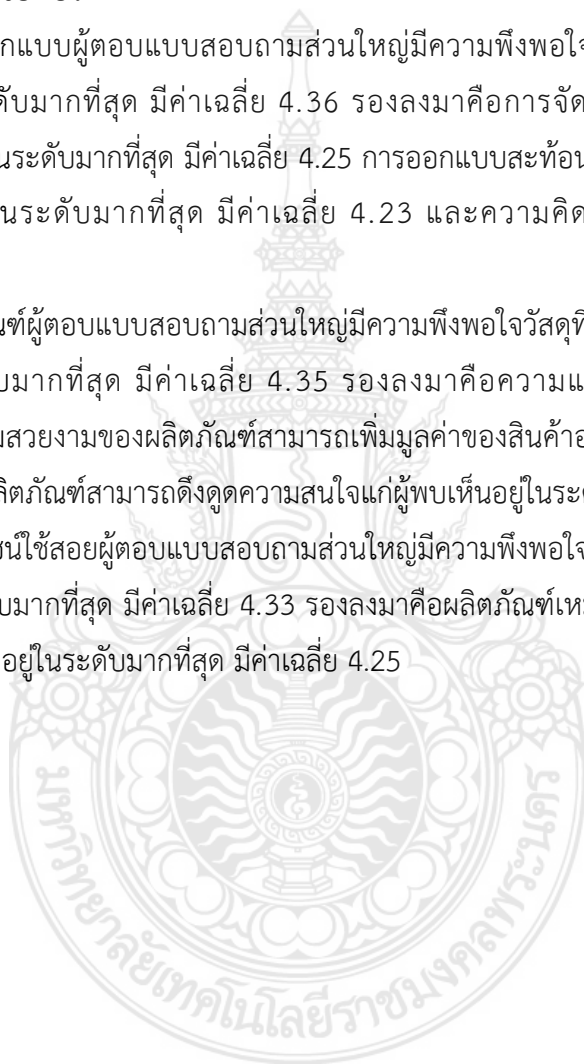
รายการ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{x}	ความพึงพอใจ
1. ด้านการออกแบบ							
1.1 การออกแบบสะท้อนเอกลักษณ์กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง	39	47	12	2	0	4.23	มากที่สุด
1.2 การจัดองค์ประกอบของลวดลายมีความสัมพันธ์กัน	40	45	15	0	0	4.25	มากที่สุด
1.3 รูปแบบมีความเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์	46	44	10	0	0	4.36	มากที่สุด
1.4 ความคิดสร้างสรรค์	35	42	23	0	0	4.12	มาก
2. ด้านผลิตภัณฑ์							
2.1 ความแข็งแรง	43	40	17	0	0	4.26	มากที่สุด
2.2 วัสดุที่นำมาผลิตมีความปลอดภัยต่อผู้ใช้งาน	47	41	12	0	0	4.35	มากที่สุด
2.3 ความสวยงามของผลิตภัณฑ์สามารถเพิ่มมูลค่าของสินค้า	40	42	18	0	0	4.22	มากที่สุด
2.4 สี สัน ของ ผลิตภัณฑ์ สามารถดึงดูดความสนใจแก่ผู้พบเห็น	35	44	20	1	0	4.13	มาก
3. ด้านประโยชน์ใช้สอย							
3.1 ผลิตภัณฑ์เหมาะสมที่จะนำไปจำหน่าย	39	47	14	0	0	4.25	มากที่สุด
3.2 ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมกับการใช้งาน	46	41	13	0	0	4.33	มากที่สุด
3.3 ซื่อไปเป็นของที่ระลึก	42	41	17	0	0	4.25	มากที่สุด
รวมทั้งหมด						4.25	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.14 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาชุดตกแต่งโต๊ะอาหาร จากผ้าทอด้วยเทคนิคโอรังามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผลิตภัณฑ์ผ้ารองแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.25 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

ด้านการออกแบบผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจรูปแบบมีความเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.36 รองลงมาคือการจัดองค์ประกอบของลวดลายมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.25 การออกแบบสะท้อนเอกลักษณ์กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมืองอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.23 และความคิดสร้างสรรค์อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.12

ด้านผลิตภัณฑ์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจวัสดุที่นำมาผลิตมีความปลอดภัยต่อผู้ใช้งานอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.35 รองลงมาคือความแข็งแรงอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.26 ความสวยงามของผลิตภัณฑ์สามารถเพิ่มมูลค่าของสินค้าอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.22 และสีสันทนของผลิตภัณฑ์สามารถดึงดูดความสนใจแก่ผู้พบเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.13

ด้านประโยชน์ใช้สอยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมกับการใช้งานอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.33 รองลงมาคือผลิตภัณฑ์เหมาะสมที่จะนำไปจำหน่ายและซื้อไปเป็นของที่ระลึกอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.25

ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาชุดตกแต่งโต๊ะอาหาร ผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผลิตภัณฑ์กล่องใส่พืช

n = 100

รายการ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{x}	ความพึงพอใจ
1.ด้านการออกแบบ							
1.1 การออกแบบสะท้อนเอกลักษณ์กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง	49	39	12	0	0	4.37	มากที่สุด
1.2 การจัดองค์ประกอบของลวดลายมีความสัมพันธ์กัน	40	44	16	0	0	4.24	มากที่สุด
1.3 รูปแบบมีความเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์	51	34	15	0	0	4.36	มากที่สุด
1.4 ความคิดสร้างสรรค์	32	45	23	0	0	4.09	มาก
2. ด้านผลิตภัณฑ์							
2.1 ความแข็งแรง	45	42	13	0	0	4.32	มากที่สุด
2.2 วัสดุที่นำมาผลิตมีความปลอดภัยต่อผู้ใช้งาน	48	42	10	0	0	4.38	มากที่สุด
2.3 ความสวยงามของผลิตภัณฑ์สามารถเพิ่มมูลค่าของสินค้า	40	40	20	0	0	4.20	มาก
2.4 สี สัน ของ ผลิตภัณฑ์ สามารถดึงดูดความสนใจแก่ผู้พบเห็น	32	45	23	0	0	4.09	มาก
3. ด้านประโยชน์ใช้สอย							
3.1 ผลิตภัณฑ์เหมาะสมที่จะนำไปจำหน่าย	45	47	8	0	0	4.37	มากที่สุด
3.2 ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมกับการใช้งาน	46	49	5	0	0	4.41	มากที่สุด
3.3 ซื้อไปเป็นของที่ระลึก	38	43	19	0	0	4.19	มาก
รวมทั้งหมด						4.27	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.15 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาชุดตกแต่งโต๊ะอาหาร จากผ้าทอด้วยเทคนิคโอรังงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผลิตภัณฑ์กล่องใส่ทิชชู โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.27 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

ด้านการออกแบบผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจการออกแบบสะท้อนเอกลักษณ์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมืองอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.37 รองลงมาคือรูปแบบมีความเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.36 การจัดองค์ประกอบของลวดลายมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.24 และความคิดสร้างสรรค์อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.09

ด้านผลิตภัณฑ์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจวัสดุที่นำมาผลิตมีความปลอดภัยต่อผู้ใช้งานอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.38 รองลงมาคือความแข็งแรงอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.32 ความสวยงามของผลิตภัณฑ์สามารถเพิ่มมูลค่าของสินค้าอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.20 และสีสันทนของผลิตภัณฑ์สามารถดึงดูดความสนใจแก่ผู้พบเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.09

ด้านประโยชน์ใช้สอยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมกับการใช้งานอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.41 รองลงมาคือผลิตภัณฑ์เหมาะสมที่จะนำไปจำหน่ายอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.37 และซื้อไปเป็นของที่ระลึกอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.19

ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี โดยรวมทุกผลิตภัณฑ์

n=100

ความพึงพอใจต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก โดยรวมทุกด้าน	\bar{x}	ความพึงพอใจ
1. ผลิตภัณฑ์โคมไฟ	4.13	มาก
2. ผลิตภัณฑ์ชุดตกแต่งห้องนอน	4.21	มากที่สุด
3. ผลิตภัณฑ์ชุดตกแต่งโต๊ะอาหาร	4.26	มากที่สุด
ความพึงพอใจโดยรวมทุกผลิตภัณฑ์	4.20	มาก

จากตารางที่ 4.16 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี โดยรวมทุกผลิตภัณฑ์ พบว่า ความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.20

4.2.2 อภิปรายผล

การพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ ดังนี้

4.2.2.1 ศึกษารูปแบบของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านมีอยู่มากมาย ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบเฉพาะศึกษาเฉพาะผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก จำนวน 3 ประเภท ได้แก่ โคมไฟ ชุดตกแต่งห้องนอน และชุดเครื่องตกแต่งโต๊ะอาหารเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผลการศึกษาดังนี้

1) ผลิตภัณฑ์จากผ้าวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี โดยส่วนใหญ่ทอผ้าเป็นผืนจากเส้นใยฝ้าย ไหมประดิษฐ์และเส้นใยสับปะรด ตัดเย็บเป็นผลิตภัณฑ์เสื่อกระเหรี่ยง ผ้าถุง ย่อม กระเป๋าของใช้ของที่ระลึก ปลอกหมอน หมอนอิง กล่องทิชชู ชุด

ที่รองจาน ที่รองแก้ว และผลิตภัณฑ์มีการปักด้วยลวดลายที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อของชาวกระเหรี่ยง นอกจากนี้ยังมีการปักตามคำสั่งซื้อและไม่มีการปักลวดลาย

2) ความต้องการในการพัฒนารูปแบบของตกแต่งบ้าน การนำผ้าทอกระเหรี่ยงมาตัดเย็บเป็นผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านมีความสนใจ และปักลวดลายเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าแต่ทำให้ต้นทุนการผลิตสูง จำหน่ายได้น้อย หากมีการทำลวดลายด้วยการนำผ้าสีสันสดใส่มาพับเป็นลวดลายแล้วเย็บติดลงผลิตภัณฑ์ทำให้ลดต้นทุนการผลิต จากการปักลวดลายทั้งหมด

3) การพัฒนาผลิตภัณฑ์โคมไฟ ผลิตภัณฑ์ชุดตกแต่งห้องนอน และชุดเครื่องตกแต่งโต๊ะอาหาร การนำเทคนิคโอริงามีมีความสนใจการเลือกสีผ้ามาใช้ได้แก่ ดำ ขาว แดง เหลือง เขียว เป็นสีที่ชาวกระเหรี่ยงนิยม การใช้ด้ายแกะดอกทำให้ลวดลายมีความละเอียดมากกว่าการใช้ไหมพรม และให้ข้อเสนอแนะว่าควรปักลวดลายให้น้อยเพราะช่วยลดต้นทุน

สอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งฤทัย ราพิงจิต และอภิรติ โสพฤกษ์ (2564) ศึกษาการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสุโขทัยสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์จากผ้า ตำบลเขาแก้วศรีสมบูรณ์ จังหวัดสุโขทัย โดยศึกษากระบวนการดังนี้ 1) วิเคราะห์ความต้องการของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ 2) กำหนดแนวทางการออกแบบผลิตภัณฑ์ 3) จัดทำต้นแบบผลิตภัณฑ์ 4) อบรมให้ความรู้และทักษะด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์และฝึกปฏิบัติการจัดทำต้นแบบผลิตภัณฑ์ 5) พัฒนาคุณภาพสินค้ามาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการออกแบบและพัฒนา ได้รับความรู้และมีทักษะในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ผลจากการดำเนินการส่งผลให้มีต้นแบบสินค้าที่ระลึกรูปแบบใหม่

4.2.2.2 ออกแบบและพัฒนารูปแบบของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามี และงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ผู้วิจัยได้ออกแบบร่างความคิดผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามี จำนวน 3 ประเภท ได้แก่ โคมไฟ ชุดตกแต่งห้องนอน ได้แก่ ปลอกหมอน ปลอกหมอนอิง และชุดเครื่องตกแต่งโต๊ะอาหาร ได้แก่ ผ้าคาดโต๊ะ ผ้ารองจาน ผ้ารองแก้ว กล่องใส่ทิชชู ที่แสดงถึงเอกลักษณ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ซึ่งมีการออกแบบร่างความคิด รูปแบบการพับโอริงามี ลวดลายผ้าทอ โทนสี การปัก และวัสดุตกแต่งเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเลือกสิ่งที่เหมาะสมที่สุด จากนั้นได้ ออกแบบร่างความคิดจำนวนผลิตภัณฑ์ละ 3 รูปแบบ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเลือกรูปแบบที่เหมาะสม เพื่อนำมาพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามีและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี โดยอภิปรายผลได้ ดังนี้

1) ด้านการพับโอริงามิ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการพับโอริงามิแบบดอกทิวลิป มีวิธีการพับไม่สลับซับซ้อนมาก พับง่าย ควรมีการพับใบตกแต่งเพิ่มเพื่อให้เป็นธรรมชาติ ควรใช้ผ้าที่พับแล้วไม่หล่น และสามารถนำการพับมาจัดองค์ประกอบได้หลากหลายรูปแบบ สามารถนำมาใช้ตกแต่งผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านได้หลายโอกาส

2) ด้านสีลายผ้าทอ ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านมีความคิดเห็นว่าเป็นสีเทาเหมาะสม เมื่อนำมาตัดเย็บของตกแต่งบ้านสีทำให้ดูนุ่มนวล และเป็นเฉดสีที่ได้รับความนิยมอย่างมากในการสร้างรูปลักษณ์และสไตล์ที่ทันสมัย

3) ด้านสีที่นำมาพับโอริงามิ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นโทนสีร้อนเหมาะสม เพราะ ดอกทิวลิปควรเป็นโทนสีแดง ชมพู เพราะจะสื่อความหมาย สีโดดเด่น และใช้สีเขียวเป็นใบจะช่วยให้ชิ้นงานเด่นมากขึ้น

4) ด้านการปัก ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมีความคิดเห็นว่าเป็นปักด้านหลังเหมาะสม เพราะ เป็นการปักที่ง่าย ใช้เวลาปักน้อยเหมาะกับการปักบนลายดอกไม้ ใบไม้ และควรใช้ด้ายปักต่างสีตัดกันกับผ้า และเว้นระยะห่างไม่ชิดจนเกินไป

5) ด้านผ้าไหมไฟ สรุไปได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นแบบที่ 3 เหมาะสม เพราะการนำผ้าทอลายคาดตรงกลางทำให้จังหวะเหมาะสม และการตกแต่งที่มองเห็นจุดเด่นของโอริงามิได้ชัดเจนสวยงามกว่าจัดวางเป็นดอกเดี่ยวๆ แต่อาจเพิ่มการปักเกสรดอกไม้หรือปักลูกปัด เพื่อความสวยงามให้กับโอริงามิมากยิ่งขึ้น

6) ด้านปกหมอน ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นแบบที่ 2 เหมาะสม เพราะมีการตกแต่งที่สวยงามและมีขนาดที่เหมาะสมกับการใช้งานเพราะถ้าใช้จำนวนเย็บทำให้สิ้นเปลืองเวลา ทำให้ต้นทุนในการจัดเย็บสูง และแนะนำผ้าที่เหมาะสมต่อการสัมผัสควรใช้ผ้าสักหลาด

7) ด้านปกหมอนอิง ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นแบบที่ 3 เหมาะสม เพราะส่วนตกแต่งมีความโดดเด่นชัดเจนสวยงาม เหมาะสมกับการโชว์ และการใช้งาน

8) ด้านผ้าคาดโต๊ะผู้ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นแบบที่ 3 เหมาะสม เพราะส่วนตกแต่งมีความโดดเด่นชัดเจนสวยงาม เพิ่มดอกไม้ชมพูเพื่อให้องค์ประกอบมีความโดดเด่น ไม่มีดจนเกินไป

9) ด้านผ้ารองจาน ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นแบบที่ 1 เหมาะสม เพราะการตกแต่งเพียงมุมเหมาะสมกับการใช้งานเพราะทำให้ใช้ประโยชน์ได้มากและไม่เกะกะการวางจานอาหารและสะดวกต่อการดูแลรักษาความสะอาด

10) ด้านผ้ารองแก้ว ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าแบบที่ 3 เหมาะสม เพราะรูปแบบสวยงาม สามารถหมุนได้รอบทิศทางเป็นรูปแบบที่เรียบว้างแก้วได้สะดวกมั่นคงเหมาะกับการใช้งานและนำไปสีเขียวออกจะให้เห็นลายผ้าทอ

11) ด้านกล่องใส่ทิชชู ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า แบบที่ 3 เหมาะสม เพราะส่วนตกแต่งเหมาะสมกับการใช้งาน มีงานโอริงามิที่เด่นสะดุดตา เป็นจุดเด่นสวยงาม น่าสนใจ

สอดคล้องกับวัชรินทร์ จรุงจิตสุนทร (2548) กล่าวถึง หลักการและแนวคิด การออกแบบผลิตภัณฑ์ ดังนี้ หน้าที่ใช้สอย (Function) ความสวยงาม (Aesthetics) ความสวยงาม (Ergonomics)

ความปลอดภัย (Safety) ความแข็งแรง (Construction) ราคา (Cost) วัสดุ (Materials) กรรมวิธีการผลิต (Production) การบำรุงรักษาและซ่อมแซม (Maintenance) และการขนส่ง (Transportation)

4.2.2.3 ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิ และงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

1) ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ด้านผลิตภัณฑ์โคมไฟอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.13 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผลิตภัณฑ์โคมไฟจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี มีการออกแบบผลิตภัณฑ์การจัดวางลวดลายผ้ามีความเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ การนำวัสดุหลักที่เป็นผ้าทอพื้นบ้านมาตัดเย็บมีความปลอดภัยจึงทำให้ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมกับการใช้งาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุกัญญา จันทกุล อรรนุช สิงห์คำ และณัฐภรณ์ วนวนษ์ (2564) ศึกษาการออกแบบโคมไฟจากผ้าหางกระรอกจังหวัดบุรีรัมย์ด้วยเทคนิคการพิมพ์ดิจิทัลเป็นผลิตภัณฑ์ที่มุ่งเป้าในการสร้างรายได้ให้กับชุมชน ทำได้ง่าย สามารถดึงดูดกลุ่มลูกค้าได้หลายหลายขึ้น และเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาผ้าหางกระรอกของชาวจังหวัดบุรีรัมย์ที่ทรงคุณค่าให้คงอยู่กับวัฒนธรรมไทยสืบไป

2) ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ด้านผลิตภัณฑ์ปลอกหมอนอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.24 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผลิตภัณฑ์ปลอกหมอนจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี มีการนำผ้าทอของชุมชนมาตัดเย็บผลิตภัณฑ์สามารถสะท้อนเอกลักษณ์กลุ่ม

วิสาหกิจชุมชนได้ และยังเป็น การนำวัสดุที่มีความปลอดภัยมาผลิตจึงทำให้ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมกับการใช้งานซึ่งสอดคล้องกับ วิชรินทร์ จรุงจิตสุนทร (2548) กล่าวถึง หลักการและแนวคิดการออกแบบผลิตภัณฑ์ประกอบด้วย หน้าที่ใช้สอย ความสวยงาม ความปลอดภัย ความแข็งแรง ราคา วัสดุ กรรมวิธีการผลิต การบำรุงรักษาและซ่อมแซม การขนส่ง

3) ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผลิตภัณฑ์ปลอกหมอนอิงอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.19 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผลิตภัณฑ์ปลอกหมอนอิงจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี มีการออกแบบผลิตภัณฑ์ด้วยการจัดวางลวดลายผ้า ลวดลายโอริงามิมีความเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์และยังเป็น การนำผ้าทอมาเป็นวัสดุหลักมาตัดเย็บผลิตภัณฑ์ซึ่งมีความปลอดภัยจึงทำให้ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมกับการนำใช้งานและสามารถที่จะนำผลิตภัณฑ์ไปจำหน่ายได้

4) ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ด้านผลิตภัณฑ์ผ้าคาดโต๊ะอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.23 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผลิตภัณฑ์ผ้าคาดโต๊ะจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี การจัดองค์ประกอบศิลป์มีการใช้สีเข้ม สีอ่อน การจัดหะการจัดวางลวดลายมีความเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ และยังเป็น การนำผ้าทอมาเป็นวัสดุหลักมาตัดเย็บผลิตภัณฑ์ซึ่งมีความปลอดภัยจึงทำให้ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมกับการนำใช้งานและสามารถที่จะนำผลิตภัณฑ์ไปจำหน่ายได้

5) ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ด้านผลิตภัณฑ์ผ้ารองจานอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.28 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผลิตภัณฑ์ผ้ารองจานจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี มีรูปแบบขนาดเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์และการนำใช้งาน และผลิตภัณฑ์มีความสวยงามและสามารถเพิ่มมูลค่าของสินค้าได้

6) ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ด้านผลิตภัณฑ์ผ้ารองแก้วอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.25 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผลิตภัณฑ์ผ้ารองแก้วจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์

อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี รูปแบบ ขนาดของผลิตภัณฑ์และ วัสดุที่นำมาตัดเย็บมีความปลอดภัยจึงทำให้ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมกับการใช้งาน

7) ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าทอด้วยเทคนิคโอรังามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ด้านผลิตภัณฑ์กล่องใส่ทิชชูอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.27 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผลิตภัณฑ์กล่องใส่ทิชชูจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอรังามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี มีการนำผ้าทอของชุมชนมาตัดเย็บผลิตภัณฑ์สามารถสะท้อนเอกลักษณ์กลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้ และยังเป็นการนำวัสดุที่มีความปลอดภัยมาผลิตจึงทำให้ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมกับการใช้งาน

4.3 โครงการวิจัยย่อยที่ 3

ชุมชนปฏิบัติการเรียนรู้ลวดลายผ้าท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

4.3.1 ผลการวิจัย

4.3.1.1 ประวัติการตั้งถิ่นฐานของคนในตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ประวัติการตั้งถิ่นฐานของคนในตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี สามารถจำแนกได้ 2 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นแรก เรื่องเล่าเกี่ยวกับตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอ บ้านคา จังหวัดราชบุรี และประเด็นที่สอง ประวัติการตั้งถิ่นฐานของคนในตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ดังนี้

1) เรื่องเล่าเกี่ยวกับตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

คนในชุมชนมีเรื่องเล่าเกี่ยวกับความเป็นมาของผู้คนและชื่อสถานที่ต่าง ๆ เรื่องเล่าดังกล่าวผูกโยงความสัมพันธ์ระหว่างคนกับพื้นที่ และคนกับอำนาจเหนือธรรมชาติ ประกอบด้วย เรื่องเล่าเกี่ยวกับชื่อและสถานที่ตั้งของตำบลหนองพันจันทร์ ดังนี้

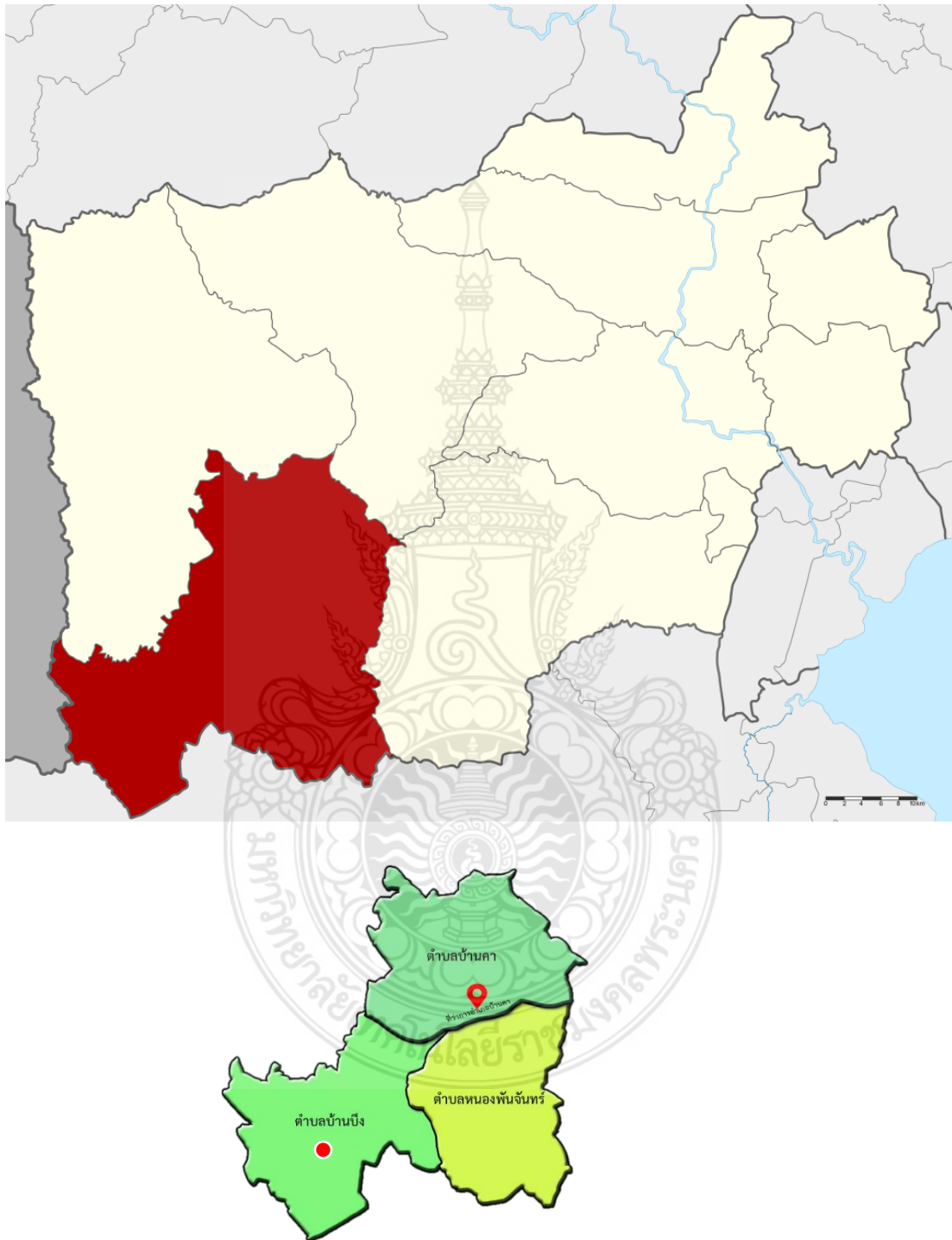
เรื่องเล่าเกี่ยวกับชื่อและสถานที่ตั้งของตำบลหนองพันจันทร์ ตำบลหนองพันจันทร์ เป็นหนึ่งในอำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี คำว่า **บ้านคา** มาจากคำว่า **บ้านชา** เพราะเป็นสถานที่ที่มีต้นช่าขึ้นเป็นจำนวนมาก ต่อมาคนในชุมชนเรียกเพี้ยนเป็น บ้านคา จึงเป็นชื่อบ้านคาในปัจจุบัน ชื่อและสถานที่ตั้งของตำบลหนองพันจันทร์ สถานที่ตั้งเดิมเป็นหมู่บ้านหนึ่งของตำบลบ้านคา อำเภอบ้าน

คา จังหวัดราชบุรี ส่วนชื่อหนองพันจันทร์ คนในชุมชนเล่าว่ามาจากชื่อของพรานล่าสัตว์ชื่อนายจันทร์ มีความสามารถในการล่าสัตว์ที่หนองน้ำในหมู่บ้านแห่งนี้เป็นประจำ คนในชุมชนจึงเรียกชื่อหมู่บ้านนี้ว่า **บ้านหนองพรานจันทร์** หรือ **บ้านหนองพันจันทร์** ต่อมาได้แยกตำบลตามพระราชบัญญัติปกครองท้องถิ่น เป็น ตำบลหนองพันจันทร์ และปัจจุบันได้ยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลหนองพันจันทร์ เป็นหน่วยการบริหารราชการซึ่งจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ตามประกาศ ลงวันที่ 30 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2539 พื้นที่อาณาเขตและความรับผิดชอบในเขตพื้นที่ตำบลหนองพันจันทร์ เดิมมีจำนวน 9 หมู่บ้าน และปัจจุบันได้แยกหมู่บ้าน เป็น 11 หมู่บ้าน

2) ประวัติการตั้งถิ่นฐานของคนในตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

อำเภอบ้านคา เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดราชบุรีท้องที่อำเภอบ้านคา เดิมเป็นส่วนหนึ่งของอำเภอสวนผึ้ง ทางราชการได้แบ่งพื้นที่การปกครองออกมาตั้งเป็นกิ่งอำเภอบ้านคา ตามประกาศกระทรวงมหาดไทยลงวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2540 โดยมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม ปีเดียวกัน และต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกฐานะขึ้นเป็น อำเภอบ้านคา ในวันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2550 โดยมีผลบังคับในอีก 15 วันต่อมา

บ้านคาได้ชื่อว่าเป็นแหล่งทอผ้ากะเหรี่ยงที่เป็นที่รู้จักและใหญ่ที่สุดของไทย กะเหรี่ยงในจังหวัดราชบุรี ที่มีการอนุรักษ์วิธีการทอผ้า ลวดลายผ้า ผลิตภัณฑ์ผ้าทอ กะเหรี่ยง ชุดแต่งกายสตรีแบบดั้งเดิม ชาวกะเหรี่ยงภายในพื้นที่จังหวัดราชบุรีและผู้สนใจผ้าทอกะเหรี่ยง จะต้องมาหาซื้อผ้าทอกะเหรี่ยงที่บ้านบึงเหนืออยู่เสมอ และเป็นแหล่งเดียวที่สามารถมองเห็นพัฒนาการของการทอผ้าที่มีการสืบทอดจากอดีต ยังคงรักษาภูมิปัญญาการทอได้จนถึงปัจจุบัน จากการสัมภาษณ์ ผู้นำชุมชนและกลุ่มสตรีทอผ้ากะเหรี่ยงได้กล่าวถึงความเป็นมาของผ้าทอกะเหรี่ยงจังหวัดราชบุรี พบว่าการทอผ้ากะเหรี่ยงของชาวกะเหรี่ยงบ้านบึงเหนือมีมาแต่อดีต เนื่องจากการดำเนินชีวิตของชาวกะเหรี่ยงที่เคร่งครัดในเรื่องประเพณีวัฒนธรรม พิธีกรรมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการสร้างบ้านเรือนหรือการแต่งกายที่ผู้หญิงกะเหรี่ยงเกือบทุกราวเรือนในหมู่บ้านจะต้องทอผ้าเป็น คือเมื่อแต่งงานมีลูกจะต้องทอผ้าไว้ให้ลูก เป็นผ้าสีขาว เมื่อครบเก้าเดือนคลอดลูกก็จะทอผ้าได้หลายผืน นำผ้ามาตัดเย็บเป็นเสื้อผ้าให้ลูกใส่อย่างง่ายๆ ผ้าที่ทอใช้ในชีวิตประจำวันจะเป็นเสื้อกะเหรี่ยง ซิ่นหรือหนี้ย ย่อม ผ้าโพก ผ้าห่ม หรือผ้าชนิดอื่นๆ จะเน้นความสวยงามและความหนาของเนื้อผ้า เพราะว่าหมู่บ้านติดเขตชายแดน ภูเขา และมีป่าไม้มาก มีอากาศหนาวเย็น จึงต้องใส่เสื้อผ้าหนา เพื่อความอบอุ่นแก่ร่างกาย ซึ่งต่อมาความเจริญมีมากขึ้น การแต่งกายของชาวกะเหรี่ยงก็เริ่มเปลี่ยนไปตามสมัยนิยม แต่ก็ยังคงรักษาวัฒนธรรมประเพณีการแต่งกายไว้บ้าง

ภาพที่ 4.11 แผนที่อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

4.3.1.2 การศึกษาลวดลายผ้าท้องถิ่นของชุมชนในตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ชุมชนในอำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี เป็นแหล่งทอผ้ากะเหรี่ยงที่มีการอนุรักษ์ชุดแต่งกายสตรีแบบดั้งเดิม ผลิตภัณฑ์ผ้าทอกะเหรี่ยง วิธีการทอผ้า และลวดลายผ้า ที่มีการสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น จากการสัมภาษณ์นางอารีย์ กงจก (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2565) ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมืองหรือทอผ้ากะเหรี่ยงได้กล่าวถึงความเป็นมาของผ้าทอกะเหรี่ยงจังหวัดราชบุรี พบว่า “การทอผ้ากะเหรี่ยงของชาวกะเหรี่ยงบ้านคามิมาแต่อดีต เนื่องจากการดำเนินชีวิตของชาวกะเหรี่ยงที่เคร่งครัดในเรื่องประเพณีวัฒนธรรม พิธีกรรมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการสร้างบ้านเรือนหรือการแต่งกายที่ผู้หญิงกะเหรี่ยงเกือบทุกครัวเรือนในหมู่บ้านจะต้องทอผ้าเป็น คือเมื่อแต่งงานมีลูกจะต้องทอผ้าไว้ให้ลูกเป็นผ้าสีขาว เมื่อครบเก้าเดือนคลอดลูกก็จะทอผ้าได้หลายผืน นำผ้ามาตัดเย็บเป็นเสื้อผ้าให้ลูกใส่อย่างง่าย ๆ ผ้าที่ทอใช้ในชีวิตประจำวันจะเป็นเสื้อกะเหรี่ยง ชิ่นหรือหนี้ย ย่อม ผ้าโพก ผ้าห่ม หรือผ้าชนิดอื่น ๆ จะเน้นความสวยงามและความหนาของเนื้อผ้า เพราะว่าหมู่บ้านติดเขตชายแดน ภูเขา และมีป่าไม้มาก มีอากาศหนาวเย็น จึงต้องใส่เสื้อผ้าหนา เพื่อความอบอุ่นแก่ร่างกาย ซึ่งต่อมาความเจริญมีมากขึ้น การแต่งกายของชาวกะเหรี่ยงก็เริ่มเปลี่ยนไปตามสมัยนิยม แต่ก็ยังคงรักษาวัฒนธรรมประเพณีการแต่งกายไว้บ้าง จะมีการแต่งกายด้วยชุดกะเหรี่ยงประจำท้องถิ่น ในงานประเพณีต่าง ๆ เช่น ประเพณีกินข้าวห่อ งานบวช งานแต่งงาน และงานสำคัญอื่น ๆ”

ลวดลายผ้าท้องถิ่นของชุมชนในตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี เป็นลายปัก ประกอบด้วยลวดลาย 3 รูปแบบ ได้แก่ ลายธรรมชาติ ลายเรขาคณิต (ลายอ่องกี้ยหรือลายจก และลายอ่องทาหรือลายยกดอก) และลายประยุกต์ ดังนี้

1) ลายธรรมชาติ

ลายธรรมชาติ เป็นลายสิริมงคลของกลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงที่สะท้อนการเคารพธรรมชาติ ได้แก่ ลายตีนไก่ ลายพืชพรรณ ลายดอกไม้ ลายไขกบ แมงมุมน้ำ เสือ และไก่ป่าที่เป็นสัตว์ประจำบ้าน

ภาพที่ 4.12 ลายธรรมชาติ

2) ลายเรขาคณิต

ลายเรขาคณิต ประกอบด้วย 2 ลวดลาย ได้แก่ ลายอ่องกี้ยหรือลายจก และ ลายอ่องทาหรือลายยกดอก ดังนี้

2.1) ลายอ่องกี้ยหรือลายจก เป็นลวดลายที่เกิดจากการสอดด้ายสลับสีเข้าไป บางส่วนของเนื้อผ้า ตามลวดลายและสีในตำแหน่งที่ต้องการ ซึ่งลายจกของชาวกะเหรี่ยงที่พบมีทั้งลายดั้งเดิม และลายที่ดัดแปลงขึ้นมาใหม่

ภาพที่ 4.13 ลายอ่องกี้ยหรือลายจก

2.2) ลายอ่อนทาทหรือลายยกดอก เป็นลวดลายที่ทอให้เป็นเส้นนูนตามแนวตั้ง จึงต้องกำหนดลวดลายตั้งแต่ขบวนการขึ้นด้าย สีสนของลายจะไล่สีที่สดใส เช่น อัว (สีขาว) โว (สีแดง) บ่าง (สีเหลือง) ยี่ (สีเขียว) ลายทอ ยกดอกนี้เป็นลายหนี้ยู่ คือลายเสริมให้เต็มบนผืนผ้า สลับกับการทอมัดหมี่ เพื่อให้เกิดความสวยงาม

ภาพที่ 4.13 ลายอ่อนทาทหรือลายยกดอก

3) ลายประยุกต์

ลายที่เกิดจากการคิดลายขึ้นมาใหม่หรือมีการประยุกต์ดัดแปลงจากโครงสร้างของลายเก่าให้เป็นลายใหม่ หรือลายที่เกิดจากการทอผิดไปจากลวดลายเดิมแล้วเกิดเป็นลายใหม่ คือลายเสริมให้เต็มบนผืนผ้า สลับกับการทอมัดหมี่ เพื่อให้เกิดความสวยงาม ฝีมือแรงงาน คือ คนในชุมชนอย่างแท้จริง ถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น จึงทำให้คนในชุมชนมีความผูกพันกันเหมือนญาติพี่น้อง มีการรวมกลุ่มสร้างความเข้าใจให้ตรงกันในการพัฒนาภูมิปัญญา การทอผ้ากระเหรี่ยงที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษ ให้สามารถดำรงอยู่ได้ไม่สูญหายไป และเป็นผลิตภัณฑ์ที่เป็นที่ยอมรับในตลาดปัจจุบัน จนสามารถสร้างรายได้เสริมให้กับชุมชน และสมาชิกภายในกลุ่มได้อีกด้วย². ลายอ่อนทาทหรือลายยกดอก คือ ลวดลายที่ทอให้เป็นเส้นนูนตามแนวตั้ง จึงต้องกำหนดลวดลายตั้งแต่ขบวนการขึ้นด้าย สีสนของลายจะไล่สีที่สดใส เช่น อัว (สีขาว)

โว (สีแดง) บ่าง (สีเหลือง) ยี่ (สีเขียว) ลายทอ ยกดอกนี้เป็นลายหนึ่งคู่ คือลายเสริมให้เต็มบนผืนผ้า สลับกับการทอมัดหมี่ เพื่อให้เกิดความสวยงาม

ภาพที่ 4.14 ลายประยุกต์

4.3.1.3 ปฏิบัติการเรียนรู้ลวดลายผ้าท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ

การรวมตัวของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี สู่กระบวนการปฏิบัติการเรียนรู้ชุมชน 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนแรก การรวบรวมองค์ความรู้ลวดลายผ้าท้องถิ่นจากคนเฒ่าคนแก่ในชุมชน ขั้นตอนที่สอง การร่วมวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางในการอนุรักษ์ลวดลายผ้าท้องถิ่น และขั้นตอนที่สาม สรุปบทเรียนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์ร่วมกัน

1) ขั้นตอนที่แรก การรวบรวมองค์ความรู้ลวดลายผ้าท้องถิ่นจากคนเฒ่าคนแก่ในชุมชน ลวดลายผ้าท้องถิ่นที่ลายธรรมชาติ ลายเรขาคณิต (ลายอ่องกี้ยหรือลายจก และลายอ่องทาหรือลายยกดอก) และลายประยุกต์ ทั้งสามลวดลายมีลักษณะเป็นผ้าทอยกดอก และผ้าพื้น ซึ่งเกิดจากภูมิปัญญาและองค์ความรู้ของคนในชุมชนที่ได้สั่งสมประสบการณ์ ผ่านกระบวนการเรียนรู้ เลือกรสร พัฒนา และถ่ายทอดสืบต่อกันมาทั้งในด้านการใช้สี ลวดลาย และการทอผ้า สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ และความเชื่อที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน บางลวดลายได้แปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก บางลวดลายคนในชุมชนมีการซื้อผ้าจากคนเฒ่าคนแก่ และบางลวดลายกำลังสูญหายไปจากความทรงจำของคนในชุมชน

2) ขั้นตอนที่สอง การร่วมวิเคราะห์ปัญหา และแนวทางในการอนุรักษ์ลวดลายผ้าท้องถิ่น กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรีตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมีการทอผ้าเพื่อใช้ในชีวิตประจำวันและสร้างรายได้ ซึ่งเป็นวัฒนธรรมของชุมชน และมีความเป็นศิลปะในการทอผ้าในรูปแบบของตนเอง มีเทคนิคการทอผ้า ปัญหาของคนในชุมชนคือการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าทอมือ ช่องทางการจัดจำหน่าย และการสนับสนุนจากหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน เพื่อให้ชุมชนสามารถผลิตสินค้าของตนเอง ปัญหาเหล่านี้อาจทำให้ผ้าทอมือที่เป็นภูมิปัญญาของคนในชุมชน อาจขาดการสืบทอด ดังนั้นการอนุรักษ์การทอผ้ามือ อันเป็นเอกลักษณ์และแตกต่างจากชุมชนอื่น อาจต้องมีการเสริมสร้างการเรียนรู้จากรุ่นสู่รุ่น รวมทั้งการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์จากผ้าทอมือ จึงเป็นการอนุรักษ์ให้ผ้าทอมือคงอยู่กับคนในชุมชนต่อไป

3) ขั้นตอนที่สาม สรุปบทเรียนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์ร่วมกัน การออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มจากลวดลายผ้าทอมือของคนในชุมชน พบว่า ผู้นำชุมชนให้ความสำคัญกับการสร้างสรรค์รูปแบบเครื่องประดับจากผ้าทอมือเพื่อใช้ในประเพณีของหมู่บ้าน และเป็นการสร้างรายได้ให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี รวมทั้งให้ลูกหลานในชุมชนมาเรียนรู้ และได้เข้าใจถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเองมากขึ้น

4.3.1.4 ความพึงพอใจผลิตภัณฑ์เครื่องประดับจากลวดลายผ้าท้องถิ่นของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

1) การวิเคราะห์ข้อมูล

ชุมชนปฏิบัติการเรียนรู้ลวดลายผ้าท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามจำนวน 30 ชุด โดยใช้ค่าสถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าเฉลี่ย เพื่อนำมาอธิบายข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง โดยแบ่งข้อคำถามเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการแบบ (Check List) จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ และรายได้/เดือน

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อโครงการวิจัยเรื่องชุมชนปฏิบัติการเรียนรู้ลวดลายผ้าท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี เป็นข้อความคำถามมาตราส่วน (Rating Scale) จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านความเหมาะสมของวัสดุที่นำมาประดิษฐ์ ด้านประโยชน์การใช้สอย และด้านการจัดจำหน่าย

2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิ การศึกษา อาชีพ และรายได้/เดือน โดยแสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละ ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.17 ค่าความถี่ และค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

n = 30

ข้อมูลทั่วไป	ข้อมูล	ความถี่	ร้อยละ
เพศ	ชาย	0	0.00
	หญิง	30	100.00
	รวม	30	100.00
อายุ	ต่ำกว่า 20 ปี	0	0.00
	21 – 30 ปี	0	0.00
	31 – 40 ปี	2	6.67
	41 – 50 ปี	12	40.00
	51 – 60 ปี	12	40.00
	61 ปีขึ้นไป	4	13.33
	รวม	30	100.00
วุฒิการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	26	86.67
	ระดับปริญญาตรี	4	13.33
	มากกว่าระดับปริญญาตรี	0	0.00
	อื่น ๆ	0	0.00
	รวม	30	100.00

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ข้อมูล	ความถี่	ร้อยละ
อาชีพ	นักเรียน/นักศึกษา	0	0.00
	รับราชการ	1	3.33
	ธุรกิจส่วนตัว	2	6.67
	พนักงานรัฐวิสาหกิจ	0	0.00
	พนักงานเอกชน	0	0.00
	แม่บ้าน	11	36.67
	เกษตรกร	14	46.66
	อื่น ๆ	2	6.67
	รวม	30	100.00
รายได้/เดือน	ต่ำกว่า 10,000 บาท	21	70.00
	10,000 – 15,000 บาท	5	16.67
	15,001 – 20,000 บาท	0	0.00
	มากกว่า 20,000 บาท	4	13.33
	รวม	30	100.00

จากตารางที่ 4.17 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 30 คน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 40 ช่วงอายุ 51 – 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 40 ช่วงอายุ 61 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 13.33 และช่วงอายุ 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.67 วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 86.67 และระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 13.33 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 41.66 อาชีพแม่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 36.67 อาชีพธุรกิจส่วนตัวคิดเป็นร้อยละ 6.67 อาชีพอื่น ๆ รับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 6.67 และอาชีพรับราชการ คิดเป็นร้อยละ 3.33 ส่วนใหญ่มีรายได้/เดือนต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 70 รายได้/เดือน 10,000 – 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 16.67 และรายได้/เดือน 20,000 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 13.33

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อโครงการวิจัยเรื่องชุมชนปฏิบัติการเรียนรู้ ลวดลายผ้าท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านความเหมาะสมของวัสดุ ที่นำมาประดิษฐ์ ด้านประโยชน์การใช้สอย และด้านการจัดจำหน่าย

ตารางที่ 4.18 ค่าความถี่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ย และระดับความพึงพอใจที่มีต่อโครงการวิจัย เรื่องชุมชนปฏิบัติการเรียนรู้ลวดลายผ้าท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ข้อมูล	ความพึงพอใจ					(S.D)	ค่าเฉลี่ย	ระดับ ความ พึง พอใจ
	มาก ที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)			
1 ความสวยงาม ของผลิตภัณฑ์	25 (83.33)	5 (16.67)	-	-	-	0.38	4.83	มาก ที่สุด
2 ความคิด สร้างสรรค์ของ ผลิตภัณฑ์	22 (73.33)	8 (26.67)	-	-	-	0.45	4.73	มาก ที่สุด
3 ลวดลายของ ผลิตภัณฑ์	22 (73.33)	8 (26.67)	-	-	-	0.45	4.73	มาก ที่สุด
4 สีสันทของ ผลิตภัณฑ์	21 (4.70)	9 (0.47)	-	-	-	0.47	4.70	มาก ที่สุด
5 ขนาดและ สัดส่วนมีความ เหมาะสม	20 (66.67)	9 (30.00)	1 (3.33)	-	-	0.56	4.63	มาก ที่สุด
ค่าเฉลี่ย							4.73	มาก ที่สุด

จากตารางที่ 4.18 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อโครงการวิจัยเรื่องชุมชนปฏิบัติการเรียนรู้ลวดลายผ้าท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี **ด้านผลิตภัณฑ์** โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ที่ค่าเฉลี่ย 4.73 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในด้านผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 5 ข้อ ดังนี้ อันดับที่ 1 ความสวยงามของผลิตภัณฑ์ อันดับที่ 2 ความคิดสร้างสรรค์ของผลิตภัณฑ์ อันดับที่ 3 ลวดลายของผลิตภัณฑ์ อันดับที่ 4 สีสีนของผลิตภัณฑ์ และลำดับสุดท้ายขนาดและสัดส่วนมีความเหมาะสม ที่ค่าเฉลี่ย 4.83, 4.73, 4.73, 4.70, และ 4.63 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.19 ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และระดับความพึงพอใจที่มีต่อโครงการวิจัยเรื่องชุมชนปฏิบัติการเรียนรู้ ลวดลายผ้าท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ข้อมูล	ความพึงพอใจ					(S.D)	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)			
1. วัสดุที่นำมาใช้มีความน่าสนใจ	24 (80.00)	6 (20.00)	-	-	-	0.49	4.63	มากที่สุด
2. วัสดุที่นำมาตกแต่งมีความเหมาะสม	23 (76.67)	7 (23.33)	-	-	-	0.48	4.67	มากที่สุด
3. วัสดุมีความคงทนต่อการใช้งาน	19 (63.33)	11 (36.67)	-	-	-	0.49	4.63	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย							4.64	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.19 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อโครงการวิจัยเรื่องชุมชนปฏิบัติการเรียนรู้ลวดลายผ้าท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ด้านความเหมาะสมของวัสดุที่นำมาประดิษฐ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.64 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในด้านความเหมาะสมของวัสดุที่นำมาประดิษฐ์ อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3

ข้อ ดังนี้ อันดับที่ 1 วัสดุที่นำมาใช้มีความน่าสนใจ อันดับที่ 2 วัสดุที่นำมาตกแต่งมีความเหมาะสม และ อันดับสุดท้ายวัสดุที่มีความคงทนต่อการใช้งาน ที่ค่าเฉลี่ย 4.67, 4.63, และ 4.63 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.20 ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และระดับความพึงพอใจที่มีต่อโครงการวิจัยเรื่องชุมชนปฏิบัติการเรียนรู้ลดรายจ่ายท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ข้อมูล	ความพึงพอใจ					(S.D)	ค่าเฉลี่ย	ระดับ ความ พึง พอใจ
	มาก ที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)			
1. การใช้สวมใส่ใน โอกาสต่าง ๆ	16 (53.33)	11 (36.67)	3 (10.00)	-	-	0.48	4.66	มาก ที่สุด
2. การนำไปเป็น ของขวัญของที่ ระลึก	17 (56.67)	12 (40.00)	1 (3.33)	-	-	0.57	4.53	มาก ที่สุด
3. ผลิตภัณฑ์ สามารถสวมใส่เข้า กับชุดต่าง ๆ ได้	14 (46.67)	16 (53.33)	-	-	-	0.51	4.47	มาก ที่สุด
ค่าเฉลี่ย							4.55	มาก ที่สุด

จากตารางที่ 4.20 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อโครงการวิจัยเรื่องชุมชนปฏิบัติการเรียนรู้ลดรายจ่ายท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ด้านประโยชน์ใช้สอย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.55 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในด้านประโยชน์ใช้สอย อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 ข้อ ดังนี้ อันดับที่ 1 การใช้สวมใส่ในโอกาสต่าง ๆ อันดับที่ 2 การนำไปเป็นของขวัญของที่ระลึก และอันดับสุดท้ายผลิตภัณฑ์สามารถสวมใส่เข้ากับชุดต่าง ๆ ได้ ที่ค่าเฉลี่ย 4.66, 4.53, และ 4.47 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.21 ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และระดับความพึงพอใจที่มีต่อโครงการวิจัยเรื่องชุมชนปฏิบัติการเรียนรู้
ลดรายจ่ายท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนอง
พันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ด้านการจัดจำหน่าย								n = 30
ข้อมูล	ความพึงพอใจ					(S.D)	ค่าเฉลี่ย	ระดับ ความ พึง พอใจ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)			
1. ผลิตภัณฑ์ สามารถต่อยอดใน เชิงธุรกิจ SMEs	13 (43.33)	17 (56.67)	-	-	-	0.38	4.43	มาก ที่สุด
2. ผลิตภัณฑ์ สามารถต่อยอด เป็นสินค้า OTOP	15 (50.00)	15 (50.00)	-	-	-	0.45	4.50	มาก ที่สุด
3. งานจัดแสดง สินค้า เครื่องประดับ	19 (63.33)	10 (33.33)	1 (3.33)	-	-	0.56	4.60	มาก ที่สุด
4. ตลาดออนไลน์	14 (46.67)	13 (43.33)	3 (10.00)	-	-	0.67	4.37	มาก ที่สุด
ค่าเฉลี่ย							4.48	มาก ที่สุด

จากตารางที่ 4.21 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อโครงการวิจัย
เรื่องชุมชนปฏิบัติการเรียนรู้ลดรายจ่ายท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับของกลุ่มวิสาหกิจ
ชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี **ด้านการจัดจำหน่าย** โดยรวม
อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.48 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจ
ในด้านการจัดจำหน่าย อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ข้อ ดังนี้ อันดับที่ 1 งานจัดแสดงสินค้าเครื่องประดับ

อันดับที่ 2 ผลิตภัณฑ์สามารถต่อยอดเป็นสินค้า OTOP อันดับที่ 3 ผลิตภัณฑ์สามารถต่อยอดในเชิงธุรกิจ SMEs และอันดับสุดท้ายตลาดออนไลน์ ที่ค่าเฉลี่ย 4.60, 4.50, 4.43, และ 4.37 ตามลำดับ

4.3.2 อภิปรายผล

ชุมชนปฏิบัติการเรียนรู้ลวดลายผ้าท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ ดังนี้

4.3.2.1 การศึกษาลวดลายผ้าท้องถิ่นของชุมชนในตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

การศึกษาความหมายและลวดลายผ้าท้องถิ่นของชุมชน สะท้อนความสัมพันธ์แบบพึ่งพา ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ สะท้อนความศรัทธาของชุมชนที่มีต่อพระพุทธศาสนาและความสัมพันธ์ระหว่างผ้าทอกับความเชื่อ ประเพณี และพิธีกรรม สะท้อนความสัมพันธ์ของครอบครัว โดยเฉพาะบทบาทในการสืบทอดภูมิปัญญาผ่านบทบาทของผู้หญิงจากรุ่นสู่รุ่น สะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างผ้าทอกับช่วงชีวิตของคน และสะท้อนถึงความวิริยะอุตสาหะของคนผ่านกระบวนการทอผ้า ลวดลายผ้าท้องถิ่นที่มีการสืบทอด “มรดกทางภูมิปัญญา” ที่มากกว่าของล้าค่า แต่คือการส่งต่อ “เจตนารมณ์” จากรุ่นสู่รุ่น

ผ้าทอในความหมายของคนในชุมชน คือของใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นงานยามว่างที่แสดงถึงความอูสาหะ และสามารถนำมาเป็นสินค้าเพื่อสร้างรายได้และอาชีพ โดยผ่านนโยบายส่งเสริมของผู้นำชุมชน กลุ่มทอผ้าสามารถพึ่งพาตนเองได้ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 โดยให้ความสำคัญกับการสนับสนุนมรดกทางวัฒนธรรม โดยเฉพาะผ้าทออันเป็นผลผลิตจากภูมิปัญญาของคนไทยที่มีการสืบทอดมาอย่างยาวนาน ส่วนในด้านการทอผ้าแบบดั้งเดิม คือ การทอผ้าเป็นย้อมและผ้าฝืน ในปัจจุบันยังคงได้รับความนิยมทั้งชายและหญิง คนในชุมชนมีการปรับประยุกต์ด้านผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างรายได้และทำให้กลุ่มทอผ้ายั่งยืนหยัดได้จนถึงปัจจุบัน

4.3.2.2 ปฏิบัติการเรียนรู้ลวดลายผ้าท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ

ปฏิบัติการด้านการเรียนรู้ลวดลายผ้าท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือ พบว่าจากการผลิตผ้าทอเพื่อใช้ในครัวเรือน เช่น ย้อม ไปสู่การสร้างสรรคผลิตภัณฑ์เครื่องประดับจากผ้าทอมือ จึงเป็นการเรียนรู้ร่วมกันของคนในชุมชน ผู้นำชุมชน และผู้วิจัย ในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับลวดลายผ้าท้องถิ่น พบว่า คนในชุมชน และผู้นำชุมชนให้ความร่วมมือ เช่น การรวมกลุ่มเพื่อพูดคุยถึงความเป็นมา จุดเด่น และจุดที่ควรปรับปรุง ปัจจุบัน หน่วยงานภาครัฐและเอกชนยังไม่มี การส่งเสริม และสนับสนุนให้แก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ในด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และการส่งเสริมทางการตลาด

4.3.2.3 ความพึงพอใจผลิตภัณฑ์เครื่องประดับจากลวดลายผ้าท้องถิ่นของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

1) ด้านผลิตภัณฑ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.73 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในด้านผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 5 ข้อ ดังนี้ อันดับที่ 1 ความสวยงามของผลิตภัณฑ์ อันดับที่ 2 ความคิดสร้างสรรค์ของผลิตภัณฑ์ อันดับที่ 3 ลวดลายของผลิตภัณฑ์ อันดับที่ 4 สีสันทนของผลิตภัณฑ์ และอันดับสุดท้ายขนาดและสัดส่วนมีความเหมาะสม ที่ค่าเฉลี่ย 4.83, 4.73, 4.73, 4.70, และ 4.63 ตามลำดับ เพราะเป็นลวดลายดั้งเดิมของคนในชุมชนทั้งลายแขง ลายขัด และลายดอกแก้ว สามารถนำไปประยุกต์เป็นผลิตภัณฑ์ได้หลายรูปแบบ สอดคล้องกับดวงใจ (2562). งานวิจัยเรื่อง “การศึกษาลวดลายผ้าของวัฒนธรรมไทยทรงดำ เพื่อการออกแบบเครื่องประดับจากบ้านหัวเขาจีน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี” ที่นำลวดลายผ้าท้องถิ่นมาใช้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ และเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ของชุมชน ที่สามารถทำได้จริง มีความแข็งแรง และสามารถใช้งานในชีวิตประจำวันได้

2) ด้านความเหมาะสมของวัสดุที่นำมาประดิษฐ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.64 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในด้านความเหมาะสมของวัสดุที่นำมาประดิษฐ์ อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 ข้อ ดังนี้ อันดับที่ 1 วัสดุที่นำมาใช้มีความน่าสนใจ อันดับที่ 2 วัสดุที่นำมาตกแต่งมีความเหมาะสม และอันดับสุดท้ายวัสดุที่มีความคงทนต่อการใช้งาน ที่ค่าเฉลี่ย 4.67, 4.63, และ 4.63 ตามลำดับ เพราะวัสดุที่นำมาประดิษฐ์เป็นผ้าในท้องถิ่น สามารถเพิ่มมูลค่าและสร้างรายได้ให้คนในชุมชน แต่ผ้าทอมือของตำบลเขาแก้วศรีสมบูรณ์เป็นผ้าฝ้ายและผ้าหน้าแคบอยู่ที่ประมาณ 30 เซนติเมตร จึงมีจำกัดในการออกแบบและการตัดเย็บ สอดคล้องกับ ทรงพันธ์ (2558) งานวิจัยเรื่อง “ฝ้ายกนครศรีธรรมราชเพื่อประยุกต์สู่การออกแบบเครื่องประดับ” ที่มีการเพื่อประยุกต์ผ้ามาเป็นวัสดุในการออกแบบเครื่องประดับ มุ่งเน้นลวดลายกรวยเชิงที่ปรากฏบนผืนผ้าที่มีความโดดเด่นในการใช้เส้นพุ่งพิเศษ โดยใช้เส้นเงินหรือทองสอดประสานในเนื้อผ้าทำให้เกิดลักษณะโดดเด่นสะดุดตา ซึ่งทำให้รูปแบบเครื่องประดับมีความเป็นเอกลักษณ์แตกต่างจากสินค้าในท้องตลาด อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าของชุมชน

3) ด้านประโยชน์ใช้สอย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.55 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในด้านประโยชน์ใช้สอย อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 ข้อ ดังนี้ อันดับที่ 1 การใช้สวมใส่ในโอกาสต่าง ๆ อันดับที่ 2 การนำไปเป็นของขวัญของที่ระลึก

และอันดับสุดท้ายผลิตภัณฑ์สามารถสวมใส่เข้ากับชุดต่าง ๆ ได้ ที่ค่าเฉลี่ย 4.66, 4.53, และ 4.47 ตามลำดับ เพราะคนในชุมชนได้ลงมือปฏิบัติงานจริง เกิดการเรียนรู้ สร้างความเข้าใจ สามารถสร้างทักษะให้แก่ผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรม สอดคล้องกับ ใจรักดี (2562). งานวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ลวดลายจากอัตลักษณ์ผ้าทอตีนจกแม่แจ่มเพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอเชิงวัฒนธรรมประเภทของตกแต่งบ้าน” ที่เป็นการนำทุนทางวัฒนธรรมมาต่อยอดแนวคิดใหม่ และถ่ายทอดผลการวิจัยในการออกแบบผลิตภัณฑ์สู่สาธารณะเพื่อพัฒนาและส่งเสริมสินค้าตามนโยบายเศรษฐกิจสร้างสรรค์

4) **ด้านการจัดจำหน่าย** โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.48 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในด้านการจัดจำหน่าย อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ข้อ ดังนี้ อันดับที่ 1 งานจัดแสดงสินค้าเครื่องประดับ อันดับที่ 2 ผลิตภัณฑ์สามารถต่อยอดเป็นสินค้า OTOP อันดับที่ 3 ผลิตภัณฑ์สามารถต่อยอดในเชิงธุรกิจ SMEs และอันดับสุดท้ายตลาดออนไลน์ ที่ค่าเฉลี่ย 4.60, 4.50, 4.43, และ 4.37 ตามลำดับ เพราะเป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถสร้างรายได้ ทางกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเย็บผ้าและศิลปประดิษฐ์ ตำบลเขาแก้วศรีสมบูรณ์ อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย ทางกลุ่มมีการจัดตั้งการถ่ายทอดภูมิปัญญาเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับลูกหลานและคนในชุมชน สอดคล้องกับ สุภารีย์ (2555) งานวิจัยเรื่อง “กรอบแนวคิดทางการออกแบบเครื่องประดับเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ผ่านการสื่อความหมายด้วยรูปสัญลักษณ์และความหมายสัญลักษณ์” ที่เน้นการออกแบบเครื่องประดับจากผ้าไทย โดยการสร้างเรื่องราวหรือที่มาให้คุณค่าทางศิลปวัฒนธรรมกับผลิตภัณฑ์ ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อการสร้างรายได้ในเชิงพาณิชย์ศิลป์ โดยเพื่อเป็นทางเลือกในการออกแบบให้กับกลุ่มลูกค้าในแต่ละวัยและเป็นแนวทางศึกษาและพัฒนาให้ช่างผู้ผลิต ผู้ประกอบการ และผู้ที่สนใจนำไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบต่อไป

4.4 โครงการวิจัยย่อยที่ 4

4.4.1 ผลการวิจัย

ผลการดำเนินงานโครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสุขภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมืองตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี คณะผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลจากเครื่องมือที่ใช้ศึกษา ประกอบไปด้วยผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามความพึงพอใจ ดังต่อไปนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา 2 ชุด ประกอบด้วย

แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ของเครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษแบบไหนเหมาะสมมากที่สุดที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

แบบสอบถามกลุ่มเป้าหมาย โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษจากผ้าทอกระเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

4.4.1.1 แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

- 1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ ดังตารางที่ 4.1
- 2) ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของเครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษแบบไหนเหมาะสมมากที่สุดที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.22 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ความเชี่ยวชาญ	วุฒิการศึกษา	อาชีพ
1	นายวชิรวิรินทร์ อาริยะนันท์กุล	ด้านออกแบบงานแฟชั่น	ปริญญาตรี	ธุรกิจส่วนตัว
2	นายธีรภัทร์ พุ่มทอง	ด้านออกแบบ และตัดเย็บ	ปริญญาตรี	ธุรกิจส่วนตัว
3	คุณอารีย์ กงจก	ด้านการทอผ้า	ปริญญาตรี	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง
5	นายชัยณรงค์ พลูอ่อน	ด้านงานเย็บปัก	ปริญญาตรี	ธุรกิจส่วนตัวด้านงานปัก
4	ผู้ช่วยศาสตราจารย์กฤตพร ชูแสง	ด้านการออกแบบและตัดเย็บ	ปริญญาโท	ข้าราชการ/มทร.พระนคร

จากตารางที่ 4.22 พบว่าข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 5 ท่าน ส่วนใหญ่มีความเชี่ยวชาญทางด้านออกแบบงานแฟชั่น งานตัดเย็บ ด้านการทอผ้า ด้านงานเย็บปัก จบการศึกษาปริญญาโท ปริญญาตรี ซึ่งมีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว

ตารางที่ 4.23 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ของเครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษแบบไหนเหมาะสมมากที่สุดที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

(N =5)

ลำดับ ที่	ประเด็นคำถาม	จำนวน	ร้อยละ	
1	ท่านคิดว่าลวดลายการปักผ้าของชุมชนผ้าทอ กะเหรี่ยง มีความสวยงามและสามารถนำมาต่อยอดพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ เครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษ หรือไม่	☐ สามารถต่อยอดพัฒนาได้ ☐ ไม่สามารถต่อยอดพัฒนาได้	5 0	100 0
2	ท่านคิดว่าเทคนิคการปักแบบสามมิติสามารถนำมา ผสมผสานในการปักผ้าของชุมชนผ้าทอกระเหรี่ยงได้หรือไม่	☐ สามารถต่อยอดพัฒนาได้ ☐ ไม่สามารถต่อยอดพัฒนาได้	5 0	100 0
3	ท่านคิดว่าลวดลายการปักแบบสามมิติ ลวดลายไหนมีความเหมาะสมมากที่สุดที่จะนำมาต่อยอดในการพัฒนา ผลิตภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษ จากผ้าทอกระเหรี่ยงถ่ายเทคนิคการปักสามมิติ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญเลือก 2 ใน 6	☐ 1. ดอกไฮเดรตเยีย ☐ 2. ส้ม ☐ 3. ผึ้ง ☐ 4. ผีเสื้อ ☐ 5. ไบมอนสเตอร์ ☐ 6. ใบชานาดู	4 0 2 2 1 1	40 0 20 20 10 10
4	ท่านคิดว่าควรมีวัสดุตกแต่ง ชนิดอื่นเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ เครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษจากผ้าทอกระเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี	☐ ควรมีวัสดุตกแต่งเพิ่มเติม ☐ ไม่ควรมีวัสดุตกแต่งเพิ่มเติม	1 4	20 80
ความคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะ		-อยากให้ใช้สีสันทันที่หลากหลาย -อยากให้มีการโลโก้ให้เหมือนธรรมชาติ		

จากตารางที่ 4.23 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ของเครื่องประกอบการ แต่งกายสุภาพบุรุษแบบไหนเหมาะสมมากที่สุดที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน พบว่า

ส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่าลวดลายการปักผ้าของชุมชนผ้าทอ กระเหรี่ยง มีความสวยงามและ สามารถ นำมาต่อยอดพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ เครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษได้ คิดเป็นร้อยละ 100

รองลงมาให้ความคิดเห็นว่าเทคนิคการปักแบบสามมิติ สามารถนำมา ผสมผสานในการปักผ้าของ ชุมชนผ้าทอกระเหรี่ยงได้ คิดเป็นร้อยละ 100

ลวดลายการปักแบบสามมิติ ลวดลายไหนมีความเหมาะสมมากที่สุดที่จะนำมาต่อยอดในการ พัฒนา ผลิตภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษ จากผ้าทอกระเหรี่ยงถ่ายเทคนิคการปักสามมิติ ผู้เชี่ยวชาญเลือก 2 ใน 6 พบว่าผู้เชี่ยวชาญเลือกดอกไฮเดรตเชียและส้ม คิดเป็นร้อยละ 40 ผึ้งและผีเสื้อ คิดเป็นร้อยละ 20 เท่ากัน ไบมอนสเตอร์และไบซานาคู คิดเป็นร้อยละ 10 เท่ากัน

ควรมีวัสดุตกแต่ง ชนิดอื่นเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ เครื่องประกอบการ แต่งกายสุภาพบุรุษจากผ้าทอกระเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผู้เชี่ยวชาญให้ความคิดเห็นว่าไม่ควรมีวัสดุตกแต่ง เพิ่มเติม คิดเป็นร้อยละ 80 ควรมีวัสดุตกแต่งเพิ่มเติม คิดเป็นร้อยละ 20

4.4.4.2 แบบสอบถามกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

- 1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย ดังตารางที่ 4.3
- 2) ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายต่อผลิตภัณฑ์เครื่อง ประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษจากผ้าทอกระเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้า ทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ดังตารางที่ 4.4-4.9

ตารางที่ 4.24 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย

(N =30)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (ความถี่)	ร้อยละ
1. เพศ		
หญิง	30	100.00
ชาย	-	-
2. อายุ		
ต่ำกว่า 21 ปี	-	-
21-30 ปี	-	-
31-40 ปี	2	6.67
41-50 ปี	2	6.67
51-60 ปี	5	16.66
มากกว่า 60 ปี	21	70.00
3. การศึกษา		
ประถมศึกษา	4	13.33
มัธยมศึกษา	19	63.33
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	5	16.67
ปริญญาตรี	2	6.67
สูงกว่าปริญญาตรี	-	-
4. อาชีพ		
แม่บ้าน	5	16.67
ข้าราชการ	1	3.33
รับจ้าง	5	16.67
ค้าขาย	3	10.00
เกษตรกร	15	50.00
อื่นๆ โปรดระบุ (เสริมสวย)	1	3.33

ตารางที่ 4.24 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (ความถี่)	ร้อยละ
5. รายได้ต่อเดือน		
ไม่มีรายได้	2	6.67
ต่ำกว่า 5,000 บาท	4	13.33
5,000-10,000 บาท	10	33.33
10,000-15,000 บาท	10	33.33
15,000-20,000 บาท	2	6.67
มากกว่า 20,000 บาท	2	6.67

จากตารางที่ 4.24 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน จำแนกได้ดังนี้
 เพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 100.00
 อายุ พบว่า ส่วนใหญ่ อายุ มากกว่า 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 70.00 รองลงมาอายุ 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.66 อายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.67 และ อายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.67

การศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่ระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 63.33 รองลงมาระดับอนุปริญญา หรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 16.67 ระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 13.33 และระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 6.67

อาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมารับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 16.67แม่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 16.67 ค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 10.00 ข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 3.33 และ อื่นๆ โปรตระบุ (เสริมสวย) คิดเป็นร้อยละ 3.33

รายได้ต่อเดือน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ที่ 5,000-10,000 บาท และ 10,000-15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 33.33 รองลงมาต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 13.33 ไม่มีรายได้ 15,000-20,000 บาท และมากกว่า 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 6.67

ตารางที่ 4.25 ผลความพึงพอใจด้านการออกแบบ การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประกอบกายแต่งกาย สุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
1. มีความแปลกใหม่	4.53	มากที่สุด
2. มีการนำวัสดุในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม	4.33	มาก
3. มีรูปแบบสอดคล้องกับความต้องการ หรือความนิยมในปัจจุบัน	4.63	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.50	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.25 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจต่อการออกแบบ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.50 และจากการประเมินผลในแต่ละด้าน พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจการออกแบบมีรูปแบบสอดคล้องกับความต้องการ หรือความนิยมในปัจจุบัน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.63 รองลงมา มีความแปลกใหม่ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.53 และมีการนำวัสดุในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.33

ตารางที่ 4.26 ผลความพึงพอใจต่อกางเกงขายาว สุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
1. ความประณีต สวยงามของผลิตภัณฑ์	4.83	มากที่สุด
2. ขนาดของผลิตภัณฑ์เหมาะสมแก่การใช้งาน	4.80	มากที่สุด
3. การใช้เทคนิคการปักสามมิติ	4.78	มากที่สุด
4. ความแข็งแรง ทนทานของผลิตภัณฑ์	4.72	มากที่สุด
5. ประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์	4.60	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.74	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.26 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจต่อกางเกงขายาว สุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.74 และจากการประเมินผลในแต่ละด้าน พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจความประณีต สวยงามของผลิตภัณฑ์ อยู่ใน

ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.83 รองลงมาขนาดของผลิตภัณฑ์เหมาะสมแก่การใช้งาน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.80 การใช้เทคนิคการปักสามมิติ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.78 ความแข็งแรง ทนทานของผลิตภัณฑ์ อยู่ในระดับมากที่สุด 4.72 มีค่าเฉลี่ย 4.67 และประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.60

ตารางที่ 4.27 ผลความพึงพอใจต่อหมวก สุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
1. ความประณีต สวยงามของผลิตภัณฑ์	4.83	มากที่สุด
2. ขนาดของผลิตภัณฑ์เหมาะสมแก่การใช้งาน	4.90	มากที่สุด
3. การใช้เทคนิคการปักสามมิติ	4.80	มากที่สุด
4. ความแข็งแรง ทนทานของผลิตภัณฑ์	4.73	มากที่สุด
5. ประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์	4.65	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.78	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.27 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจต่อหมวก สุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.78 และจากการประเมินผลในแต่ละด้าน พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจขนาดของผลิตภัณฑ์เหมาะสมแก่การใช้งาน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.90 รองลงมาความประณีต สวยงามของผลิตภัณฑ์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.83 การใช้เทคนิคการปักสามมิติ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.80 ความแข็งแรง ทนทานของผลิตภัณฑ์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.73 และประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.65

ตารางที่ 4.28 ผลความพึงพอใจต่อเน็ตไท สุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
1. ความประณีต สวยงามของผลิตภัณฑ์	4.75	มากที่สุด
2. ขนาดของผลิตภัณฑ์เหมาะสมแก่การใช้งาน	4.80	มากที่สุด
3. การใช้เทคนิคการปักสามมิติ	4.78	มากที่สุด
4. ความแข็งแรง ทนทานของผลิตภัณฑ์	4.73	มากที่สุด
5. ประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์	4.70	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.75	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.28 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจต่อเน็ตไท สุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.75 และจากการประเมินผลในแต่ละด้าน พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจขนาดของผลิตภัณฑ์เหมาะสมแก่การใช้งาน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.80 รองลงการใช้เทคนิคการปักสามมิติ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.78 ความประณีต สวยงามของผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.75 ความแข็งแรง ทนทานของผลิตภัณฑ์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.73 และประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.70

ตารางที่ 4.29 ผลความพึงพอใจต่อเสื้อ สุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
1. ความประณีต สวยงามของผลิตภัณฑ์	4.76	มากที่สุด
2. ขนาดของผลิตภัณฑ์เหมาะสมแก่การใช้งาน	4.74	มากที่สุด
3. การใช้เทคนิคการปักสามมิติ	4.80	มากที่สุด
4. ความแข็งแรง ทนทานของผลิตภัณฑ์	4.70	มากที่สุด
5. ประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์	4.70	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.74	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.29 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจต่อเสื้อ สุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.74 และจากการประเมินผลในแต่ละด้าน พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจการใช้เทคนิคการปักสามมิติ อยู่ในระดับมากที่สุดมี

ค่าเฉลี่ย 4.80 รองลงความประณีต สวยงามของผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.76 ขนาดของผลิตภัณฑ์เหมาะสมแก่การใช้งาน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.74 ความแข็งแรง ทนทานของผลิตภัณฑ์ และประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.70

ตารางที่ 4.30 ผลความพึงพอใจด้านคุณค่าและประโยชน์ใช้สอย โครงการวิจัย การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
1. เป็นการส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรมผ้าพื้นเมือง	4.90	มากที่สุด
2. เป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ	4.83	มากที่สุด
3. ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ประโยชน์ ทั้งเป็นของใช้ และสวมใส่ในชีวิตประจำวันและโอกาสพิเศษต่างๆ	4.87	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.87	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.30 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจต่อด้านคุณค่าและประโยชน์ใช้สอย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.87 และจากการประเมินผลในแต่ละด้าน พบว่ากลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจเป็นการส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรมผ้าพื้นเมือง อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.90 รองลงผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ประโยชน์ ทั้งเป็นของใช้ และสวมใส่ในชีวิตประจำวันและโอกาสพิเศษต่างๆ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.87 และเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.83

ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

1. อยากให้มีการพัฒนาเทคนิคการปักสามมิติกับผลิตภัณฑ์อื่นๆที่หลากหลาย
2. อยากให้มีการสอนเทคนิคการปักสามมิติกับชุมชนอื่นๆ
3. อยากให้นำลวดลายปักดั้งเดิมมาผสมผสาน
4. อยากให้มีการถ่ายทอดองค์ความรู้เพื่อต่อยอดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์อื่นๆเพิ่มเติม

รายได้

4.4.2 อภิปรายผล

4.4.2.1 ความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย

ความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายต่อการผลิตภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ความพึงพอใจต่อ ในทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีรายละเอียดดังนี้

ด้านการออกแบบ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบสอดคล้องกับความต้องการ หรือความนิยมในปัจจุบัน มีความแปลกใหม่ มีการนำวัสดุมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมด้วยเหตุผลเหล่านี้จึงสามารถสร้างความพึงพอใจให้กับกลุ่มเป้าหมายได้สอดคล้องกับแนวความคิดของสุภาพร (2552) กล่าวว่า การออกแบบ การทำลวดลาย การพัฒนาผลิตภัณฑ์ เป็นความรู้ใหม่ที่พัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ยังสอดคล้องกับแนวความคิดของวิภา (2552) กล่าวว่า การออกแบบที่มีเอกลักษณ์เด่นเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นสิ่งสำคัญคือควรพัฒนาลวดลายผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการประยุกต์เพื่อดึงดูดความสนใจ

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายต่อผลิตภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ดังนี้

กางเกงขายาว สุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกางเกงขายาว มีความประณีต สวยงามของผลิตภัณฑ์ ขนาดของผลิตภัณฑ์เหมาะสมแก่การใช้งาน การใช้เทคนิคการปักสามมิติ ความแข็งแรงทนทานของผลิตภัณฑ์ และประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์ ด้วยเหตุผลเหล่านี้จึงสามารถสร้างความพึงพอใจให้กับกลุ่มเป้าหมายได้ สอดคล้องกับแนวความคิดของพรรณพิลาศ แซ่เฮ้ง (2558) กล่าวว่า งานฝีมือต้องมีการแสดงออกถึงเอกลักษณ์ที่โดดเด่น ความน่าสนใจและมีความสวยงาม และยังสอดคล้องกับ เบญญาพัชร วันทอง (2559) กล่าวว่า กางเกงมีด้วยกันหลายแบบ เช่น ขาตรง ขาบาน ขาแคบ ก็ควรเลือกใช้เหมาะสม ใช้ตามสมัย

หมวก สุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกางเกงขายาว ขนาดของผลิตภัณฑ์เหมาะสมแก่การใช้งาน ความประณีต สวยงามของผลิตภัณฑ์ การใช้เทคนิคการปักสามมิติ ความแข็งแรง ทนทานของผลิตภัณฑ์ และประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์ สอดคล้องกับแนวความคิดของเบญญาพัชร วันทอง (2559) กล่าวว่า หมวกมีการสวมเพื่อป้องกันแดดและลม การเลือกสีกลางๆและรูปแบบที่สวยงาม ก็สามารถใส่ได้ทุกโอกาส

เนกไท สุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดมีขนาดของผลิตภัณฑ์เหมาะสมแก่การใช้งาน การใช้เทคนิคการปักสามมิติ ความประณีต สวยงามของผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด ความแข็งแรง ทนทานของผลิตภัณฑ์ และประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์

เสื่อ สุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีการใช้เทคนิคการปักสามมิติ ความประณีต สวยงามของผลิตภัณฑ์ ขนาดของผลิตภัณฑ์เหมาะสมแก่การใช้งาน ความแข็งแรง ทนทานของผลิตภัณฑ์ และประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์

ด้านคุณค่าและประโยชน์ใช้สอย มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องจากผลิตภัณฑ์ เป็นการส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรมเศษผ้าพื้นเมือง ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ประโยชน์ ทั้งเป็นของใช้ และสวมใส่ในชีวิตประจำวันและโอกาสพิเศษต่างๆ เป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ ด้วยเหตุผลเหล่านี้จึงสามารถสร้างความพึงพอใจให้กับกลุ่มเป้าหมายได้ สอดคล้องกับแนวคิดของฉายรุ่ง (2547) กล่าวว่า การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่นอย่างสมดุลและยั่งยืน สามารถตอบสนองประโยชน์ของชุมชนและจำหน่ายเสริมรายได้ต่อไป

4.5 โครงการวิจัยย่อยที่ 5

4.5.1 ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การออกแบบตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี เป็นงานวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ โดยผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ออกเป็น 3 ระยะ โดยมีผลการวิจัยดังต่อไปนี้

4.5.1.1 ผลวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ผลการศึกษาปัญหาและความต้องการ และจากการลงพื้นที่สำรวจวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จากการสัมภาษณ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของวิสาหกิจชุมชน จำนวน 5 คน ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์และสรุปผล โดยมีผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 4.1 – 4.2

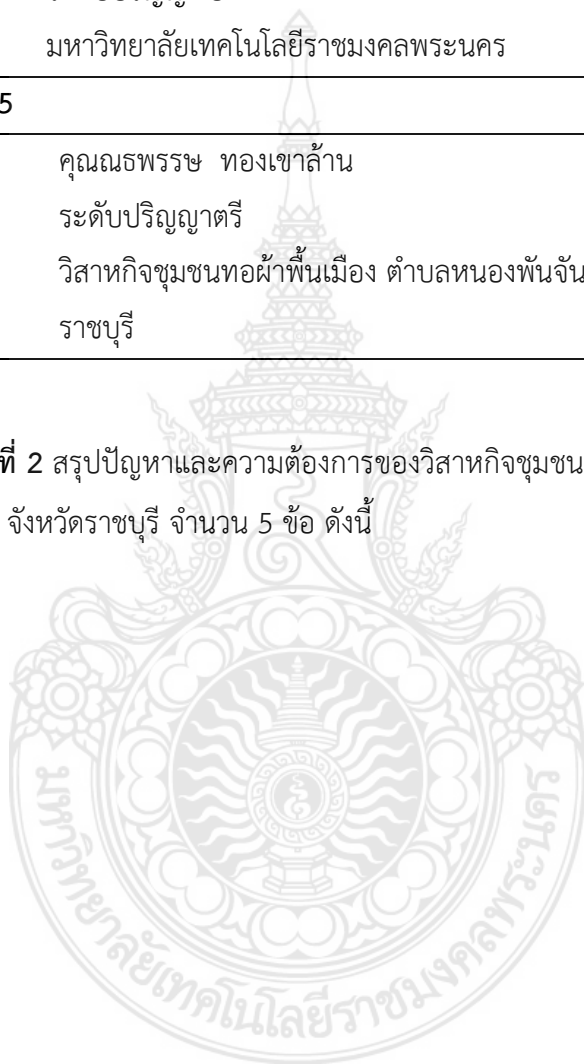
ตารางที่ 4.31 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1	
ชื่อ-นามสกุล	ดร.เกษม มานะรุ่งวิทย์
วุฒิการศึกษาระดับ	ระดับปริญญาเอก
สถานที่ทำงาน	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2	
ชื่อ-นามสกุล	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิงกาญจน์ พิจักขณา
วุฒิการศึกษาระดับ	ระดับปริญญาเอก
สถานที่ทำงาน	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3	
ชื่อ-นามสกุล	ดร.มัทธี ปราโมทย์เมือง
วุฒิการศึกษาระดับ	ระดับปริญญาเอก
สถานที่ทำงาน	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตารางที่ 4.31 (ต่อ)

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4	
ชื่อ-นามสกุล	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาณัญญ์ ศิริพิชญ์ตระกูล
วุฒิการศึกษาระดับ	ระดับปริญญาเอก
สถานที่ทำงาน	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 5	
ชื่อ-นามสกุล	คุณณธพรพรช ทองเขาล้าน
วุฒิการศึกษาระดับ	ระดับปริญญาตรี
สถานที่ทำงาน	วิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ระยะที่ 1 ตอนที่ 2 สรุปปัญหาและความต้องการของวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จำนวน 5 ข้อ ดังนี้

ตารางที่ 4.32 สรุปปัญหาและความต้องการของวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

คำถาม	สรุปผล
<p>1. วิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง มีผลิตภัณฑ์อะไรบ้าง</p>	<p>วิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง มีผลิตภัณฑ์หลายประเภท ประกอบด้วย กระเป๋าใส่เหรียญ กล่องทิชชู ผ้าทอ พวงกุญแจ ถูย่าม</p>

ตารางที่ 4.32 (ต่อ)

คำถาม	สรุปผล
2. ผลិតภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง มีวิธีการผลิตอย่างไร	ในการกระบวนการประดิษฐ์ชิ้นงาน ใช้เทคนิคการตัดเย็บทั้งหมดด้วยการเย็บมือ และการตัดเย็บด้วยเครื่องจักร ผู้ผลิตเป็นสมาชิกที่อยู่ในวิสาหกิจชุมชน สินค้าส่วนใหญ่ทำตามคำสั่งซื้อของลูกค้า มีทั้งลูกค้าชาวไทยและชาวต่างชาติ นอกจากนั้นยังทำไว้อขายหน้าร้าน และนำไปขายตามงานจัดแสดงสินค้าต่าง ๆ เช่น OTOP ทั่วไทย เป็นต้น
3. ตราสินค้า (logo) รูปแบบดั้งเดิมเป็นอย่างไร	การใช้ตราสินค้า (Logo) ใช้ภายใต้ชื่อ เชิงศิริ
4. บรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์ รูปแบบดั้งเดิมเป็นอย่างไร	บรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์ชั้นในสุด ใช้ถุงแก้วพลาสติกใส เมื่อลูกค้าซื้อสินค้าปลีกจะใช้ถุงแบบหุเจาะพลาสติก ใสสินค้าให้ลูกค้า
5. เกิดปัญหาอะไรขึ้นกับตราสินค้า (logo) และบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์รูปแบบดั้งเดิม	<ol style="list-style-type: none"> ตราสินค้า (logo) เป็นตราที่ใช้มานานแล้ว และใช้ภายใต้ชื่อเชิงศิริ ซึ่งประธานชุมชนและสมาชิกในชุมชนมีความต้องการให้มีการปรับรูปลักษณะของโลโก้ใหม่ ให้สะท้อนถึงอัตลักษณ์ วิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี แต่ยังคงชื่อเดิมเอาไว้ นั่นคือ เชิงศิริ บรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์รูปแบบดั้งเดิม ได้ผ่านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน มผช. 417/2558 เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2560 แต่เลขที่การรับรองกำลังจะหมดอายุลง จึงได้ดำเนินการขอพิจารณาใหม่ แต่ในครั้งนี้อย่างผ่านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยได้รับเหตุผลว่า บรรจุภัณฑ์แบบหุเจาะพลาสติก มีลักษณะการหยิบจับหรือหอบหิ้ว ไม่ดึงดูดความน่าสนใจ และไม่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับตัวผลิตภัณฑ์ได้ จึงมีความประสงค์ให้ผู้วิจัยเข้ามา

ตารางที่ 4.32 (ต่อ)

คำถาม	สรุปผล
	<p>ดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงตราสินค้า (logo) และบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มรูปแบบใหม่</p> <p>3. วิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ได้รับการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในการเข้ามาพัฒนาผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ ๆ จึงจำเป็นต้องมีบรรจุภัณฑ์เพื่อรองรับกับผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ จึงต้องการให้ผู้วิจัยเข้ามาดำเนินการออกแบบบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มที่ตอบโจทย์กับผลิตภัณฑ์ที่กล่าวมาข้างต้น</p>
<p>6. ท่านต้องการให้ตราสินค้า (logo) และบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์ใหม่ มีรูปแบบอย่างไร</p>	<p>1. ตราสินค้า (logo) ต้องการให้ตราสินค้ายังคงชื่อเดิม เพราะเป็นชื่อที่ใช้มายาวนาน และมีความไพเราะสื่อถึงวิสาหกิจได้อย่างชัดเจน นอกจากนั้น ชื่อที่ใช้ควรมีชื่อกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปรากฏอยู่ในตราสินค้าด้วย</p> <p>2. บรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์ ต้องการให้พัฒนาบรรจุภัณฑ์ถุงใส่สินค้าเมื่อเวลาลูกค้าซื้อสินค้าปลีก โดยใช้วัสดุบรรจุภัณฑ์ที่เป็นการรักษาสิ่งแวดล้อม (กระดาษ) เพราะไม่ผ่านผ่านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนตามที่กล่าวไว้ข้างต้น และต้องการให้ทำสติ๊กเกอร์เพื่อนำมาใช้ติดกล่องบรรจุภัณฑ์สำเร็จรูป ถ้าทำเป็นกล่องที่มีการออกแบบกราฟิก จะส่งผลให้ชุมชนมีต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นชุมชนมีงบประมาณไม่เพียงพอ นอกจากนั้นต้องการให้ทำแท็กสินค้าเพื่อมาคล้องกับผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ</p>
<p>7. ท่านคิดว่าอะไรคืออัตลักษณ์หรือจุดเด่นของวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี</p>	<p>1. การทอผ้าเพราะเป็นอาชีพหลักของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน</p> <p>2. ผ้าทอพื้นเมืองพื้นเมือง เพราะในอดีตกลุ่มได้นำผ้าทอพื้นเมือง มาจำหน่ายอย่างแพร่หลาย แต่คนทอผ้าเริ่มมีน้อยลง จึงได้มีการปรับเปลี่ยนโดยนำผ้าคอตตอนญี่ปุ่นมาใช้ในการตัดเย็บแทนจนถึงปัจจุบัน</p> <p>3. ลวดลายของผ้าทอพื้นเมือง ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว เช่น ลายพระอาทิตย์</p>

ระยะที่ 1 ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ต้องการให้ผู้วิจัยออกแบบสติ๊กเกอร์และป้ายแท็กสินค้าเพิ่มเติม เพื่อนำมาติดกับผลิตภัณฑ์ และคล้องกับผลิตภัณฑ์ให้ดูทันสมัย น่าสนใจ ยิ่งขึ้น โดยให้มีข้อมูลของวิสาหกิจชุมชนปรากฏอยู่ในป้ายแท็กสินค้า เช่น ชื่อวิสาหกิจชุมชน เบอร์โทรศัพท์ QRCode Facebook เป็นต้น เมื่อผู้บริโภคที่สนใจสามารถติดต่อกลับมายังวิสาหกิจชุมชนได้สะดวก

ระยะที่ 2 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากระยะที่ 1 มาออกแบบตราสินค้า (Logo) โดยออกแบบภาพในโปรแกรม (Illustration) จำนวน 5 รูปแบบ ดังภาพที่ 4.1

ภาพที่ 4.15 ออกแบบภาพร่างความคิดตราสินค้า (Logo) ในโปรแกรม (Illustration)

ระยะที่ 2 ครั้งที่ 1 ผู้วิจัยนำตราสินค้า (Logo) จำนวน 5 รูปแบบ นำไปสอบถามความคิดเห็นกับผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาเลือกแบบที่มีความเหมาะสม จำนวน 1 แบบ จากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์และสรุปผล

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย ชื่อ-นามสกุล อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งงาน สถานที่ทำงาน และความเชี่ยวชาญ โดยมีผลการวิเคราะห์และสรุปผล ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 สถานภาพทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1	
ชื่อ-นามสกุล	ดร.เกษม มานะรุ่งวิทย์
วุฒิการศึกษาระดับ	ระดับปริญญาเอก
สถานที่ทำงาน	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2	
ชื่อ-นามสกุล	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิงกาญจน์ พิจักขณา
วุฒิการศึกษาระดับ	ระดับปริญญาเอก
สถานที่ทำงาน	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3	
ชื่อ-นามสกุล	ดร.มัทธนี ปราโมทย์เมือง
วุฒิการศึกษาระดับ	ระดับปริญญาเอก
สถานที่ทำงาน	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4	
ชื่อ-นามสกุล	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาณัฐ ศิริพิชญ์ตระกูล
วุฒิการศึกษาระดับ	ระดับปริญญาเอก
สถานที่ทำงาน	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 5	
ชื่อ-นามสกุล	คุณณธพรพรช ทองเขาล้าน
วุฒิการศึกษาระดับ	ระดับปริญญาตรี
สถานที่ทำงาน	วิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อตราสินค้า (logo)

ตารางที่ 4.33 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ที่มีต่อรูปแบบตราสินค้า

ท่านคิดว่าตราสินค้า (Logo) รูปแบบใดมีความเหมาะสมในการนำไปใช้ เป็นตราสินค้า (logo) ของวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอ บ้านคา จังหวัดราชบุรี					
ผู้เชี่ยวชาญ	 รูปแบบที่ 1	 รูปแบบที่ 2	 รูปแบบที่ 3	 รูปแบบที่ 4	 รูปแบบที่ 5
ท่านที่ 1			✓		
ท่านที่ 2				✓	
ท่านที่ 3	✓				
ท่านที่ 4			✓		
ท่านที่ 5			✓		
รวม	1	0	3	1	0

จากตารางที่ 4.33 สรุปได้ว่าผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน มีความคิดเห็นต่อตราสินค้า (logo) อันดับที่ 1 คือ รูปแบบที่ 3 จำนวน 3 คน อันดับที่ 2 คือ รูปแบบที่ 1 และรูปแบบที่ 4 จำนวน 1 คน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ตารางที่ 4.34 ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ที่มีต่อรูปแบบตราสินค้า

ผู้เชี่ยวชาญ	ข้อเสนอแนะ
ท่านที่ 1	ลักษณะตราสินค้าควรจะต้องใส่ชื่อวิสาหกิจลงไปด้วย ปรับลายพระอาทิตย์ให้กระจายทั่วตราสินค้า
ท่านที่ 2	รูปแบบที่ 4 เป็นรูปแบบที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นวิสาหกิจชุมชน กลุ่มทอผ้ามากที่สุด และขอให้ปรับขนาดของก๊ทอผ้าให้เหมาะสม
ท่านที่ 3	ลายพระอาทิตย์มีความเหมาะสมสวยงามควรใส่ก๊ทอผ้าเพิ่มเติมลงไป เพื่อเพิ่มเอกลักษณ์ของวิสาหกิจ
ท่านที่ 4	ขนาดตัวอักษรมีความเหมาะสมสวยงาม รูปแบบดูทันสมัยเข้าถึงได้ง่าย
ท่านที่ 5	-

ภาพร่างความคิด (Sketch Design) ตราสินค้า (Logo)
 ของวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

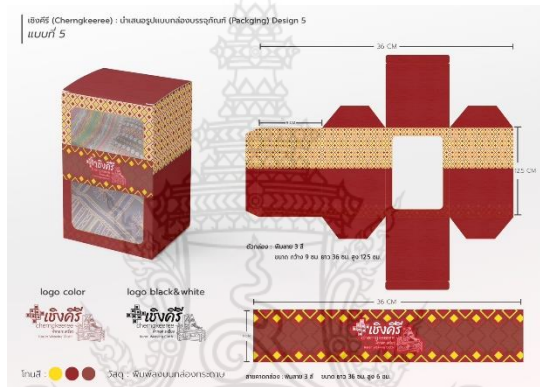

ภาพที่ 4.16 ภาพร่างความคิด (Sketch Design) ตราสินค้า (Logo) ของวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง
 ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

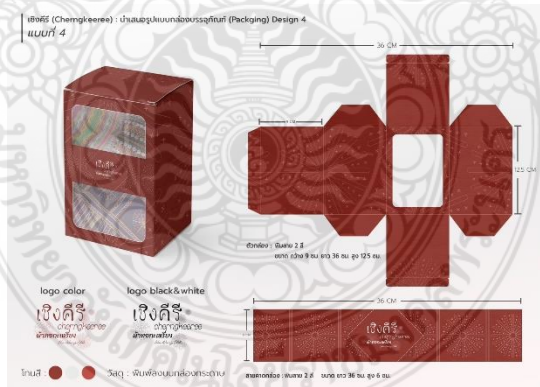
ระยะที่ 2 ครั้งที่ 2 ผู้วิจัยนำตราสินค้า (Logo) ที่ผู้เชี่ยวชาญเลือก ไปออกแบบภาพร่างความคิด (Sketch Design) ลงบนบรรจุภัณฑ์ จำนวน 2 ประเภท กล่องบรรจุภัณฑ์ และถุงบรรจุภัณฑ์ นอกจากนั้น ยังได้ออกแบบภาพร่างความคิด (Sketch Design) สติกเกอร์แท็กสินค้า เพิ่มเติมตามข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ประเภทละ 5 รูปแบบ เพื่อพิจารณาเลือกแบบที่มีความเหมาะสมก่อนนำไปทำผลิตภัณฑ์ต้นแบบ ดังภาพที่ 4.4 – 4.6

รูปแบบที่ 1

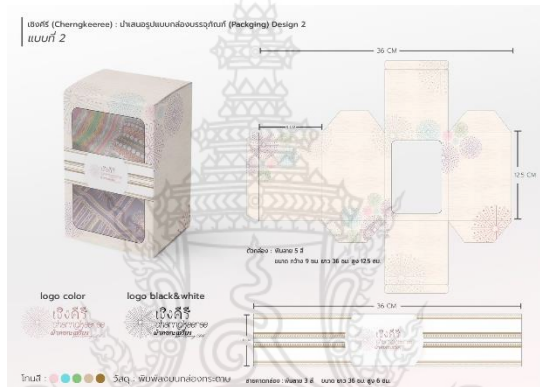
รูปแบบที่ 2

รูปแบบที่ 3

รูปแบบที่ 4

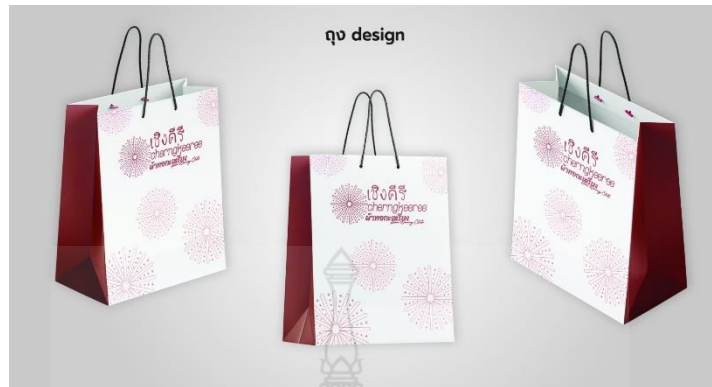

รูปแบบที่ 5

ภาพที่ 4.17 ออกแบบภาพร่างความคิด (Sketch Design) กล่องบรรจุภัณฑ์

รูปแบบที่ 1

รูปแบบที่ 2

รูปแบบที่ 3

รูปแบบที่ 4

รูปแบบที่ 5

ภาพที่ 4.18 ออกแบบภาพร่างความคิด (Sketch Design) ถุงบรรจุภัณฑ์

ภาพที่ 4.19 ออกแบบภาพร่างความคิด (Sketch Design) แท็กสินค้า

ระยะที่ 2 ครั้งที่ 2 ผู้วิจัยนำบรรจุภัณฑ์ จำนวน 2 ประเภท ได้แก่ กล่องบรรจุภัณฑ์ ถุงบรรจุภัณฑ์ และแท็กสินค้า ไปสอบถามความคิดเห็นกับผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ จำนวน 5 ท่าน

(กลุ่มเดิม) เพื่อพิจารณาเลือกแบบที่มีความเหมาะสม จำนวน 1 แบบ จากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์และสรุปผล

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย ชื่อ-นามสกุล อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งงาน สถานที่ทำงาน และความเชี่ยวชาญ โดยมีผลการวิเคราะห์และสรุปผล

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ และแท็กสินค้า ดังตารางที่ 4.6 – 4.8

ตารางที่ 4.35 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ที่มีต่อกล่องบรรจุภัณฑ์

ท่านคิดว่ากล่องบรรจุภัณฑ์รูปแบบใด มีความเหมาะสมในการนำไปใช้เป็นบรรจุภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชน					
ผู้เชี่ยวชาญ	รูปแบบที่ 1	รูปแบบที่ 2	รูปแบบที่ 3	รูปแบบที่ 4	รูปแบบที่ 5
ท่านที่ 1	✓				
ท่านที่ 2			✓		
ท่านที่ 3	✓				
ท่านที่ 4	✓				
ท่านที่ 5	✓				
รวม	4	0	1	0	0

จากตารางที่ 4.35 สรุปได้ว่าผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน มีความคิดเห็นต่อกล่องบรรจุภัณฑ์ อันดับที่ 1 คือ รูปแบบที่ 1 จำนวน 4 คน อันดับที่ 2 คือ รูปแบบที่ 3 จำนวน 1 คน

ตารางที่ 4.36 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ที่มีต่อถุงบรรจุภัณฑ์

ท่านคิดว่าถุงบรรจุภัณฑ์รูปแบบใด มีความเหมาะสมในการนำไปใช้เป็น บรรจุภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชน					
ผู้เชี่ยวชาญ					
	รูปแบบที่ 1	รูปแบบที่ 2	รูปแบบที่ 3	รูปแบบที่ 4	รูปแบบที่ 5
ท่านที่ 1	✓				
ท่านที่ 2	✓				
ท่านที่ 3	✓				
ท่านที่ 4	✓				
ท่านที่ 5	✓				
รวม	5	0	0	0	0

จากตารางที่ 4.36 สรุปได้ว่าผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน มีความคิดเห็นต่อ ถุงบรรจุภัณฑ์
รูปแบบที่ 1 จำนวน 5 คน

ตารางที่ 4.37 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ที่มีต่อแท็กสินค้า

ผู้เชี่ยวชาญ	ท่านคิดว่าแท็กสินค้ารูปแบบใด มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ ของวิสาหกิจชุมชน				
	รูปแบบที่ 1	รูปแบบที่ 2	รูปแบบที่ 3	รูปแบบที่ 4	รูปแบบที่ 5
ท่านที่ 1				✓	
ท่านที่ 2					✓
ท่านที่ 3					✓
ท่านที่ 4					✓
ท่านที่ 5					✓
รวม	0	0	0	1	4

จากตารางที่ 4.37 สรุปได้ว่าผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน มีความคิดเห็นต่อแท็กสินค้าอันดับที่ 1 คือ รูปแบบที่ 5 จำนวน 4 คน อันดับที่ 2 คือ รูปแบบที่ 4 จำนวน 1 คน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ตารางที่ 4.38 ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน

ผู้เชี่ยวชาญ	ข้อเสนอแนะ
ท่านที่ 1	ถุงบรรจุภัณฑ์ เสนอให้ปรับลายและสีข้างถุงบรรจุภัณฑ์ให้ดึงดูดความสนใจมากยิ่งขึ้น
ท่านที่ 2	-
ท่านที่ 3	-
ท่านที่ 4	-
ท่านที่ 5	-

ระยะที่ 3 ผู้วิจัยนำตราสินค้าและรูปแบบบรรจุภัณฑ์ที่ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเลือก มาปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะ จากนั้นทำผลิตภัณฑ์ต้นแบบไปแบบสอบถามความพึงพอใจกับผู้บริโภคที่มีต่อตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ จำนวน 100 คน จากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์และสรุปผล

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา โดยมีผลการวิเคราะห์และสรุปผล ดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.39 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละ สถานภาพข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

n = 100

ข้อมูล	ความถี่	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	19	19.00
หญิง	81	81.00
รวม	100	100.00
อายุ		
ต่ำกว่า 25 ปี	19	19.00
อายุ 25 – 34 ปี	11	11.00
อายุ 35 – 44 ปี	34	34.00
อายุ 45 – 54 ปี	30	30.00
อายุ 55 ปีขึ้นไป	6	6.00
รวม	100	100.00
อาชีพ		
นักเรียน/นักศึกษา	14	14.00
ข้าราชการ	24	24.00
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	5	5.00
รับจ้าง	23	23.00
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	34	34.00
อื่นๆ	0	0.00
รวม	100	100.00

ตารางที่ 4.39 (ต่อ)

ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	30	30.00
ปริญญาตรี	55	55.00
สูงกว่าปริญญาตรี	15	15.00
รวม	100	100.00

จากตารางที่ 4.39 แสดงสถานภาพข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 100 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 19.00 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 81.00 ส่วนใหญ่มีอายุในช่วง 35 - 44 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.00 รองลงมาช่วงอายุ 45 - 55 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.00 ช่วงอายุต่ำกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.00 ช่วงอายุ 25 - 34 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.00 และช่วงอายุ 55 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 6.00 อาชีพส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 31.00 รองลงมาคือ ข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 24.00 รับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 23.00 นักเรียน/นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 14.00 พนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 5.00 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 55.00 รองลงมาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 30.00 และสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 15.00

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อตราสินค้า ของวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมืองตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี โดยมีผลการวิเคราะห์และสรุปผลดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.40 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการออกแบบตราสินค้าของวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมืองตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

n = 100

การออกแบบตราสินค้า (logo)		
	ระดับ คะแนน \bar{x}	ระดับ ความพึงพอใจ
1. สื่อความหมายได้ชัดเจน สอดคล้องกับผลิตภัณฑ์	4.53	มากที่สุด
2. ส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงาน	4.49	มากที่สุด
3. มีความคิดสร้างสรรค์ มีความร่วมสมัย	4.55	มากที่สุด
4. มีความเหมาะสมขององค์ประกอบ	4.42	มากที่สุด
5. ง่ายต่อการจดจำและเข้าใจสำหรับทุกคน	4.47	มากที่สุด
6. สามารถที่จะแสดงในที่เป็นพื้นสีต่าง ๆ ได้ และพิมพ์ได้ง่าย	4.68	มากที่สุด
7. สามารถนำไปใช้ได้หลากหลายชนิดของสื่อ	4.61	มากที่สุด
8. น่าประทับใจและมีเสน่ห์	4.65	มากที่สุด
รวม	4.55	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.40 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการออกแบบตราสินค้าของวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมืองตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.55 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่พึงพอใจต่อสามารถที่จะแสดงในที่เป็นพื้นสีต่าง ๆ ได้ และพิมพ์ได้ง่าย ที่ค่าเฉลี่ย 4.68 น่าประทับใจและมีเสน่ห์ ที่ค่าเฉลี่ย 4.65 สามารถนำไปใช้ได้หลากหลายชนิดของสื่อ ที่ค่าเฉลี่ย 4.61 มีความคิดสร้างสรรค์ มีความร่วมสมัย ที่ค่าเฉลี่ย 4.55 สื่อความหมายได้ชัดเจน สอดคล้องกับผลิตภัณฑ์ ที่ค่าเฉลี่ย 4.53 ส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงาน ที่ค่าเฉลี่ย 4.49 ง่ายต่อการจดจำและเข้าใจสำหรับทุกคน ที่ค่าเฉลี่ย 4.47 และมีความเหมาะสมขององค์ประกอบ ที่ค่าเฉลี่ย 4.41 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดในทุกข้อ

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อบรรจุภัณฑ์และแท็กสินค้าของวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมืองตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี โดยมีผลการวิเคราะห์และสรุปผลดังตารางที่ 4.12 – 4.14

ตารางที่ 4.41 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อกล่องบรรจุภัณฑ์ ของวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

n = 100

การออกแบบกล่องบรรจุภัณฑ์

	ระดับ คะแนน \bar{x}	ระดับความ พึงพอใจ
1. ด้านการออกแบบโครงสร้างบรรจุภัณฑ์		
1.1 รูปแบบของโครงสร้างบรรจุภัณฑ์โดยรวมมีความเหมาะสม	4.41	มากที่สุด
1.2 วัสดุของโครงสร้างบรรจุภัณฑ์มีความเหมาะสม	4.33	มากที่สุด
1.3 บรรจุภัณฑ์มีขนาดที่พอเหมาะพอดี	4.36	มากที่สุด
1.4 สามารถเปิด-ปิด และเก็บรักษาสินค้าได้ดี สะดวก	4.48	มากที่สุด
1.5 สามารถหยิบจับได้สะดวก	4.29	มากที่สุด
รวม	4.37	มากที่สุด
2. ด้านการออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์		
2.1 สีเส้น มีความสวยงาม	4.31	มากที่สุด
2.2 รูปภาพ ลวดลายที่ตกแต่ง มีความเหมาะสม สวยงาม	4.33	มากที่สุด
2.3 รูปแบบตัวอักษร มีความสอดคล้อง เหมาะสม	4.20	มากที่สุด
2.4 ข้อมูลแสดงรายละเอียดบนบรรจุภัณฑ์ มีความเหมาะสม ครบถ้วน	4.19	มาก
2.5 บรรจุภัณฑ์สามารถสื่อถึงเอกลักษณ์ประจำวิสาหกิจได้ดี	4.16	มาก
รวม	4.24	มากที่สุด
รวม	4.30	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.41 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อรูปแบบกล่องบรรจุภัณฑ์ วิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.30 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมบรรจุภัณฑ์ ด้านการออกแบบโครงสร้างบรรจุภัณฑ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.37 และด้านการออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.24

ตารางที่ 4.42 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อ ถุงบรรจุภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

n = 100

การออกแบบถุงบรรจุภัณฑ์

ระดับ
คะแนน
 \bar{x}
ระดับความพึง
พอใจ

ระดับ คะแนน \bar{x} ระดับความพึง พอใจ		
1. ด้านการออกแบบโครงสร้างบรรจุภัณฑ์		
	1.1 รูปแบบของโครงสร้างบรรจุภัณฑ์โดยรวมมีความเหมาะสม	4.29 มากที่สุด
	1.2 วัสดุของโครงสร้างบรรจุภัณฑ์มีความเหมาะสม	4.22 มากที่สุด
	1.3 บรรจุภัณฑ์มีขนาดที่พอเหมาะพอดี	4.38 มากที่สุด
	1.4 สามารถเปิด-ปิด และเก็บรักษาสินค้าได้ดี สะดวก	4.41 มากที่สุด
	1.5 สามารถหยิบจับได้สะดวก	4.36 มากที่สุด
	รวม	4.33 มากที่สุด
2. ด้านการออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์		
	2.1 สีเส้น มีความสวยงาม	4.23 มากที่สุด
	2.2 รูปภาพ ลวดลายที่ตกแต่ง มีความเหมาะสม สวยงาม	4.39 มากที่สุด
	2.3 รูปแบบตัวอักษร มีความสอดคล้อง เหมาะสม	4.26 มากที่สุด
	2.4 ข้อมูลแสดงรายละเอียดบนบรรจุภัณฑ์ มีความเหมาะสม ครบถ้วน	4.22 มากที่สุด
	2.5 บรรจุภัณฑ์สามารถสื่อถึงเอกลักษณ์ประจำวิสาหกิจได้ดี	4.49 มากที่สุด
	รวม	4.32 มากที่สุด
	รวม	4.33 มากที่สุด

จากตารางที่ 4.42 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อถุงบรรจุภัณฑ์ วิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.33 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อถุงบรรจุภัณฑ์ ด้านการออกแบบโครงสร้างบรรจุภัณฑ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.33 และด้านการออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.32

ตารางที่ 4.43 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อแท็กสินค้าของวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

n = 100

การออกแบบแท็กสินค้า		
	ระดับคะแนน \bar{x}	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านการออกแบบโครงสร้างแท็กสินค้า		
1.1 รูปแบบของแท็กสินค้าโดยรวมมีความเหมาะสม	4.33	มากที่สุด
1.2 วัสดุของโครงสร้างแท็กสินค้ามีความเหมาะสม	4.20	มากที่สุด
1.3 แท็กสินค้ามีขนาดที่พอเหมาะพอดี	4.39	มากที่สุด
รวม	4.31	มากที่สุด
2. ด้านการออกแบบกราฟิกบนแท็กสินค้า		
2.1 สีสันทึ่มีความสวยงาม	4.11	มาก
2.2 รูปภาพ ลวดลายที่ตกแต่ง มีความเหมาะสม สวยงาม	4.31	มากที่สุด
2.3 รูปแบบตัวอักษร มีความสอดคล้อง เหมาะสม	4.32	มากที่สุด
2.4 ข้อมูลแสดงรายละเอียดบนแท็กสินค้า มีความเหมาะสม ครบถ้วน	4.54	มากที่สุด
2.5 แท็กสินค้าสามารถสื่อถึงเอกลักษณ์ประจำวิสาหกิจได้ดี	4.55	มากที่สุด
รวม	4.37	มากที่สุด
รวม	4.34	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.42 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อแท็กสินค้าของวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.34 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อแท็กสินค้า ด้านการออกแบบโครงสร้างแท็กสินค้า อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.31 และด้านการออกแบบกราฟิกบนแท็กสินค้า อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.37

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ ไม่มี

ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินความพึงพอใจต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัย เรื่อง การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จำนวน 30 คน จากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์และสรุปผล ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ท่านมีความรู้เรื่องการออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์หรือไม่ ท่านมีประสบการณ์ด้านการออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์หรือไม่ โดยมีผลการวิเคราะห์และสรุปผล ดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.43 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละ สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

n=30

ข้อมูล	ความถี่	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	5	16.67
หญิง	25	83.33
รวม	30	100.00
อายุ		
ต่ำกว่า 25 ปี	2	6.67
อายุ 25 – 34 ปี	5	16.67
อายุ 35 – 44 ปี	11	36.67
อายุ 45 – 54 ปี	9	30.00
อายุ 55 ปีขึ้นไป	3	10.00
รวม	30	100.00

ตารางที่ 4.43 (ต่อ)

ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	21	70.00
ปริญญาตรี	8	26.67
รวม	30	100.00
อาชีพ		
ข้าราชการ	3	10.00
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	1	3.33
รับจ้าง	17	56.67
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	9	30.00
อื่นๆ	0	0.00
รวม	30	100.00
ท่านมีความรู้เรื่องการออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์หรือไม่		
ไม่มีความรู้	27	90.00
มีความรู้พอสมควร	3	10.00
อื่น ๆ โปรดระบุ.....	0	0.00
รวม	30	100.00
ท่านมีประสบการณ์ด้านการออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์หรือไม่		
ไม่เคยทำ	15	50.00
เคยผลิตใช้เอง	2	6.67
เคยมีคนอื่นทำ	13	43.33
รวม	30	100.00

จากตารางที่ 4.43 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 30 คน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 83.33 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 16.67 มีอายุในช่วง 35 – 44 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.77 รองลงมาช่วงอายุ 45 – 54 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.00 ช่วงอายุ

25 - 34 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.67 อายุ 55 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 10.00 และต่ำกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.67 การศึกษาส่วนใหญ่ต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 70.00 รองลงมาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 26.67 และสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 3.33 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 56.67 รองลงมาคือ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 30.00 ข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 10.00 และพนักงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 3.33 ผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีความรู้เรื่องการออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 90.00 มีความรู้เรื่องการออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์พอสมควร คิดเป็นร้อยละ 10.00 มีประสบการณ์ด้านการออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ โดยไม่เคยทำ คิดเป็นร้อยละ 50.00 เคยมีคนที่ทำ คิดเป็นร้อยละ 43.33 และเคยผลิตใช้เอง คิดเป็นร้อยละ 6.67 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัย โดยมีผลการวิเคราะห์และสรุปผลดังตารางที่ 4.16 – 4.25

ตารางที่ 4.44 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัย ด้านวัตถุประสงค์ของโครงการ

n = 30

ด้านวัตถุประสงค์ของโครงการ	ระดับคะแนน \bar{x}	ระดับความพึงพอใจ
1. สอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้ารับการอบรม	4.25	มากที่สุด
2. สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มชุมชน	4.35	มากที่สุด
3. สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.42	มากที่สุด
4. เนื้อหาสาระถูกต้อง	4.40	มากที่สุด
5. เป็นความรู้ที่ทันสมัย เหมาะสมกับสถานการณ์	4.49	มากที่สุด
รวม	4.38	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.44 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้จากการวิจัย ด้านวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.38 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่พึงพอใจต่อความรู้ที่ทันสมัย เหมาะสมกับสถานการณ์ ที่ค่าเฉลี่ย 4.49 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ที่ค่าเฉลี่ย 4.42 เนื้อหาสาระถูกต้อง

ที่ค่าเฉลี่ย 4.40 สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มชุมชน ที่ค่าเฉลี่ย 4.35 และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้ารับการอบรม ที่ค่าเฉลี่ย 4.25

ตารางที่ 4.45 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัย ด้านกระบวนการให้บริการ

n = 30

ด้านกระบวนการให้บริการ	ระดับคะแนน \bar{x}	ระดับ ความพึงพอใจ
1. การประชาสัมพันธ์การจัดโครงการอย่างทั่วถึง	4.36	มากที่สุด
2. กำหนดระยะเวลา สถานที่จัดอบรมไว้อย่างเหมาะสม	4.52	มากที่สุด
3. ประเด็นเนื้อหาการอบรมมีความเหมาะสม	4.40	มากที่สุด
4. ผู้จัดโครงการมีการเตรียมตัว และมีความตั้งใจที่จะให้บริการเป็นอย่างดี	4.50	มากที่สุด
รวม	4.45	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.45 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้จากการวิจัย ด้านกระบวนการให้บริการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.45 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่พึงพอใจต่อการกำหนดระยะเวลา สถานที่จัดอบรมไว้อย่างเหมาะสม ที่ค่าเฉลี่ย 4.52 ผู้จัดโครงการมีการเตรียมตัว และมีความตั้งใจที่จะให้บริการเป็นอย่างดี ที่ค่าเฉลี่ย 4.50 ประเด็นเนื้อหาการอบรมมีความเหมาะสม ที่ค่าเฉลี่ย 4.40 และมีการประชาสัมพันธ์การจัดโครงการอย่างทั่วถึง ที่ค่าเฉลี่ย 4.36

ตารางที่ 4.46 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัย ด้านวิทยาการ

n = 30

ด้านวิทยาการ	ระดับคะแนน \bar{x}	ระดับ ความพึงพอใจ
1. คุณสมบัติและบุคลิกภาพมีความเหมาะสม	4.49	มากที่สุด
2. ความเชี่ยวชาญ/ความรู้เนื้อหาในการจัดอบรม	4.42	มากที่สุด
3. ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้เข้าใจ	4.55	มากที่สุด
4. เทคนิควิธีถ่ายทอดความรู้มีความน่าสนใจ	4.59	มากที่สุด
5. การรักษาเวลาในการอบรมได้อย่างเหมาะสม	4.50	มากที่สุด
6. ความชัดเจนในการตอบคำถาม/ข้อคำถาม	4.51	มากที่สุด
รวม	4.51	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.46 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้จากการวิจัย ด้านวิทยาการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.51 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่พึงพอใจต่อเทคนิควิธีถ่ายทอดความรู้มีความน่าสนใจ ที่ค่าเฉลี่ย 4.59 ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้เข้าใจ ที่ค่าเฉลี่ย 4.55 ความชัดเจนในการตอบคำถาม/ข้อคำถาม ที่ค่าเฉลี่ย 4.51 การรักษาเวลาในการอบรมได้อย่างเหมาะสม ที่ค่าเฉลี่ย 4.50 คุณสมบัติและบุคลิกภาพมีความเหมาะสม ที่ค่าเฉลี่ย 4.49 ความเชี่ยวชาญ/ความรู้เนื้อหาในการจัดอบรม ที่ค่าเฉลี่ย 4.42

ตารางที่ 4.47 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัย ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

n = 30

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	ระดับคะแนน \bar{x}	ระดับความพึงพอใจ
1. ความเพียงพอของสิ่งอำนวยความสะดวก	4.55	มากที่สุด
2. มีการให้บริการ และอำนวยความสะดวกของทีมงานผู้จัดโครงการเป็นอย่างดี	4.52	มากที่สุด
รวม	4.54	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.47 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้จากการวิจัย ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.54 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่พึงพอใจต่อความเพียงพอของสิ่งอำนวยความสะดวก ที่ค่าเฉลี่ย 4.55 มีการให้บริการ และอำนวยความสะดวกของทีมงานผู้จัดโครงการเป็นอย่างดี ที่ค่าเฉลี่ย 4.52

4.5.2 อภิปรายผล

การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ ดังนี้

4.5.2.1 เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

วิสาหกิจชุมชนชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี มีผลิตภัณฑ์ ได้แก่ กระเป๋าใส่เหรียญ กล่องทิชชู ผ้าทอ พวงกุญแจ ถุงย่าม และผลิตภัณฑ์แต่ละประเภทมีขนาดที่หลากหลายแตกต่างกันไป งานประดิษฐ์แต่ละชิ้นจะใช้เทคนิคการตัดเย็บทั้งเย็บมือและเย็บด้วยจักรทั้งหมด โดยนำผ้าจากการทอผ่านที่ทอผ้ามาประดิษฐ์เป็นชิ้นงาน ดังนั้น วิสาหกิจชุมชนจึงต้องการให้ออกแบบตราสัญลักษณ์ที่สะท้อนถึงวิสาหกิจ โดยให้นำที่ทอผ้า และลวดลายพระอาทิตย์ มาเป็น

องค์ประกอบในการออกแบบ และต้องการให้มีชื่อวิสาหกิจชุมชน “วิสาหกิจชุมชนผ้าทอกะเหรี่ยง” ปรากฏในตราสัญลักษณ์ด้วย

วิสาหกิจชุมชน ใช้บรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มสินค้าชั้นในสุดด้วยถุงแก้วพลาสติกใส เมื่อลูกค้าซื้อสินค้าปลีกจะใช้ถุงลักษณะหุเจาะพลาสติก เพื่อให้ลูกค้าถือสินค้าได้สะดวก ประหยัดต้นทุน และหาซื้อได้ง่าย แต่การใช้ถุงหุเจาะส่งผลให้ไม่ผ่านตามเกณฑ์มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) เพราะ บรรจุภัณฑ์ไม่ถึงจุดความน่าสนใจ ไม่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับตัวผลิตภัณฑ์ได้ และไม่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอีกด้วย

วิสาหกิจชุมชน ต้องการให้ออกแบบสติ๊กเกอร์ และป้ายแท็กสินค้านำมาคล้องติดกับผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เพื่อช่วยให้สินค้ามีความน่าสนใจ โดยให้มีข้อมูลของวิสาหกิจชุมชนปรากฏอยู่ในป้ายแท็กสินค้า เช่น ชื่อวิสาหกิจชุมชน เบอร์โทรศัพท์ QR-COAD Facebook เป็นต้น เพื่อให้ผู้บริโภคที่สนใจสามารถติดต่อกลับมาয়วิสาหกิจชุมชนได้สะดวก

4.5.2.2 เพื่อออกแบบตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ผู้วิจัยได้ออกแบบตราสินค้า (Logo) จำนวน 5 รูปแบบ นำไปสอบถามความคิดเห็นกับผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ จำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาเลือกแบบที่มีความเหมาะสม จำนวน 1 แบบ พร้อมให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ตรงกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และนำตราสินค้า (Logo) ที่ผู้เชี่ยวชาญเลือกไปออกแบบกล่องบรรจุภัณฑ์ ถุงบรรจุภัณฑ์ และแท็กสินค้า ประเภทละ 5 รูปแบบ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเลือกแบบที่มีความเหมาะสม ประเภทละ 1 แบบ จากนั้นนำไปทำผลิตภัณฑ์ต้นแบบ โดยสามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

ด้านการออกแบบตราสินค้า (Logo) ผู้เชี่ยวชาญเลือกแบบที่ 3 คือ มีตราสัญลักษณ์ที่ประกอบด้วยตัวอักษรทันสมัย เป็นชื่อของวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี มีก็ทอผ้าและลวดลายผ้าทอท้องถิ่น (ลายพระอาทิตย์) ปรากฏอยู่ เพราะเป็นอัตลักษณ์ที่มีลักษณะเฉพาะตัวมีความแตกต่างกับผู้อื่น เป็นสัญลักษณ์ที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงวิสาหกิจชุมชนได้อย่างชัดเจน ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะให้ปรับรูปแบบหลอดด้ายให้ทันสมัยขึ้น และปรับตัวอักษรให้อ่านง่ายขึ้น

ด้านการออกแบบกล่องบรรจุภัณฑ์ ผู้เชี่ยวชาญเลือกแบบที่ 1 เป็นบรรจุภัณฑ์กล่องกระดาษสีน้ำตาลอ่อน แบบมีเจาะหน้าต่างใส มีความเหมาะสม เพราะบรรจุภัณฑ์มีความเรียบง่าย สามารถมองเห็นผลิตภัณฑ์ภายในกล่องได้อย่างชัดเจน และสายคาดกล่องสีน้ำตาลเข้ม มีตราสินค้าตรงกลาง เพื่อเพิ่มจุดเด่นให้ตัวบรรจุภัณฑ์

ด้านการออกแบบถุงบรรจุภัณฑ์ ผู้เชี่ยวชาญเลือกแบบที่ 1 เป็นถุงกระดาษสีขาว มีตราสินค้าบนถุง ด้านข้างมีลวดลายผ้าทอท้องถิ่น (ลายพระอาทิตย์) มีการวางลวดลายบนข้างถุงบรรจุภัณฑ์ที่สวยงาม และยังเพิ่มลวดลายเส้นของผ้าทอท้องถิ่นทำให้มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว

แท็กสินค้า ผู้เชี่ยวชาญเลือกแบบที่ 5 เป็นแท็กสินค้าสีน้ำตาล มีตราสินค้า และมีลวดลายผ้าทอท้องถิ่น (ลายพระอาทิตย์) อยู่บนแท็กด้านหน้ามีความเหมาะสม และแท็กด้านหลังมีข้อมูลของทางวิสาหกิจ และ QR CODE ให้ได้แสกนเพื่อเข้าสู่ข้อมูลของชุมชนเพิ่มเติมด้วย

5.5.2.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่ผู้บริโภคมีต่อตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ผู้วิจัยได้ศึกษาความพึงพอใจกับผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี โดยสามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

ด้านการออกแบบตราสินค้า (Logo) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อตราสินค้าในสามารถที่จะแสดงในที่ที่เป็นพื้นสีต่าง ๆ ได้ และพิมพ์ได้ง่าย อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.68 ทั้งนี้อาจเรื่องมาจาก สีที่เลือกใช้เป็นสีที่เหมาะสมกับการพิมพ์ในทุกลักษณะ เป็นสีที่มองแล้วสบายตา

ด้านการออกแบบกล่องบรรจุภัณฑ์ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อกล่องบรรจุภัณฑ์ โดยการออกแบบด้านโครงสร้างบรรจุภัณฑ์ สามารถเปิด-ปิด และเก็บรักษาสินค้าได้ดี สะดวก อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.48 เนื่องจากการออกแบบเน้นความสะดวกในการนำไปใช้ จะต้องสามารถประกอบได้ด้วยวิธีการที่ง่าย และไม่ซับซ้อน

ด้านการออกแบบถุงบรรจุภัณฑ์ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อถุงบรรจุภัณฑ์ โดยบรรจุภัณฑ์สามารถสื่อถึงเอกลักษณ์ประจำวิสาหกิจได้ดี อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.49 เนื่องจากการนำลวดลายผ้าทอท้องถิ่น (ลายพระอาทิตย์) มาประยุกต์ใช้ร่วมกับลวดลายเส้นที่บริเวณข้างถุงบรรจุภัณฑ์มีความทันสมัย และสวยงาม ประกอบกับด้านหน้าถุงที่พิมพ์ตราสินค้าลงไปบนพื้นสีขาว ยิ่งสะท้อนถึงอัตลักษณ์เฉพาะตัวของวิสาหกิจ ซึ่งนำเสนอได้อย่างดี และทันสมัย

ด้านการออกแบบแท็กสินค้า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจแท็กสินค้า โดยแท็กสินค้าสามารถสื่อถึงเอกลักษณ์ประจำวิสาหกิจได้ดี อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.55 เนื่องจากการออกแบบได้นำลวดลายผ้าทอท้องถิ่น (ลายพระอาทิตย์) เข้ามาผสมผสานลงในแท็ก โดยใช้พื้นสีขาว เพื่อเพิ่มความโดดเด่นของลวดลาย และมีรายละเอียดข้อมูลอย่างครบถ้วนบริเวณด้านหลังแท็กสินค้า

บทที่ 5

สรุป และข้อเสนอแนะ

5.1 โครงการวิจัยย่อยที่ 1

5.1.1 สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้าโครงการวิจัย เรื่อง สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลสรุปผล อภิปรายผล ตามวัตถุประสงค์ พร้อมข้อเสนอแนะจากการทำวิจัยดังนี้

- 1) ออกแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี
- 2) ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการออกแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี
- 3) จัดทำต้นแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี
- 4) ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อต้นแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

5.1.1.1 ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการออกแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 65 ช่วงอายุ 30 – 39 ปี คิดเป็นร้อยละ 29 อาชีพธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 25 และมีรายได้ 20,001 – 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 30

ความพึงพอใจที่มีต่อการออกแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จำนวน 3 ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ กระเป๋า จำนวน 3 รูปแบบ ชุดภาพศิลปะ จำนวน 3 รูปแบบ และตุ๊กตา จำนวน 3 รูปแบบพบว่า มีความพึงพอใจด้านการออกแบบ ด้านผลิตภัณฑ์ และด้านประโยชน์ใช้สอย อยู่ในระดับมากที่สุด ดังนี้ ออกแบบกระเป๋า รูปแบบที่ 1 มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน 4.70 ออกแบบชุดภาพศิลปะ รูปแบบที่ 3 มีค่าเฉลี่ย

รวมทุกด้าน 4.66 และออกแบบตุ๊กตา รูปแบบที่ 2 มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน 4.65 ทั้งนี้ ด้านการออกแบบ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบสอดคล้องกับความต้องการ หรือความนิยมในปัจจุบัน มีความแปลกใหม่ มีการนำวัสดุมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม ด้วยเหตุผลเหล่านี้จึงสามารถสร้างความพึงพอใจให้กับกลุ่มเป้าหมายได้สอดคล้องกับแนวความคิดของสุภาพร (2552) กล่าวว่าการออกแบบ การทำลวดลาย จักสาน การย้อมสี การพัฒนาผลิตภัณฑ์ เป็นความรู้ใหม่ที่พัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และด้านคุณค่าและประโยชน์ใช้สอย มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องจากผลิตภัณฑ์ เป็นการส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรมเศษผ้าพื้นเมือง มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ประโยชน์ทั้งเป็นของที่ระลึก ของตกแต่งงาน เป็นการทำส่งเสริมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์เศษผ้าในจังหวัดสุโขทัย ด้วยเหตุผลเหล่านี้จึงสามารถสร้างความพึงพอใจให้กับกลุ่มเป้าหมายได้สอดคล้องกับแนวคิดของ ฉายรุ่ง (2547) กล่าวว่าการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่นอย่างสมดุล และยั่งยืน สามารถตอบสนองประโยชน์ของชุมชนและจำหน่ายเสริมรายได้ต่อไป

5.1.1.2 ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อต้นแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 63 ช่วง อายุ 30 – 39 ปี คิดเป็นร้อยละ 32 อาชีพรับราชการ คิดเป็นร้อยละ 23 และมีรายได้ 20,001 – 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 30

ความพึงพอใจที่มีต่อต้นแบบออกแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จำนวน 3 ผลิตภัณฑ์ได้แก่ กระเป๋า ชุดภาพศิลปะ และตุ๊กตา พบว่า มีความพึงพอใจด้านการออกแบบ ด้านผลิตภัณฑ์ และด้านประโยชน์ใช้สอย อยู่ในระดับมากที่สุด ดังนี้ ต้นแบบกระเป๋า มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน 4.75 ต้นแบบชุดภาพศิลปะ มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน 4.73 และต้นแบบตุ๊กตา มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน 4.76 ทั้งนี้ ด้านการออกแบบ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบสอดคล้องกับความต้องการ หรือความนิยมในปัจจุบัน มีความแปลกใหม่ มีการนำวัสดุมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม ด้วยเหตุผลเหล่านี้จึงสามารถสร้างความพึงพอใจให้กับกลุ่มเป้าหมายได้สอดคล้องกับแนวความคิดของสุภาพร (2552) กล่าวว่าการออกแบบ การทำลวดลาย จักสาน การย้อมสี การพัฒนาผลิตภัณฑ์ เป็นความรู้ใหม่ที่พัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และด้านคุณค่าและประโยชน์ใช้สอย มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ใน

ระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องจากผลิตภัณฑ์ เป็นการส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรมเศษผ้าพื้นเมือง มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ประโยชน์ทั้งเป็นของที่ระลึก ของตกแต่งบ้าน เป็นการส่งเสริมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์เศษผ้าในจังหวัดสุโขทัย ด้วยเหตุผลเหล่านี้จึงสามารถสร้างความพึงพอใจให้กับกลุ่มเป้าหมายได้ สอดคล้องกับแนวคิดของฉายรุ่ง (2547) กล่าวว่า การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต้องกันอย่างสมดุลและยั่งยืน สามารถตอบสนองประโยชน์ของชุมชนและจำหน่ายเสริมรายได้ต่อไป

5.1.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1.1 จากการสร้างต้นแบบสินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี สามารถนำไปพัฒนารูปแบบใหม่ผลิตภัณฑ์มีความหลากหลาย หรือการเพิ่มเทคนิคอื่น ๆ เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับผ้าผลิตภัณฑ์ของ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

5.2.1.2 กลุ่มผู้นำชุมชนวิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการด้านท่องเที่ยว หรือภาครัฐที่เกี่ยวข้องสามารถเข้ามามีส่วนร่วมต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้า

5.2.1.3 ศึกษาแนวทางการส่งออกผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสุโขทัยสู่ตลาดต่างประเทศ

5.2.1.4 ควรมีการศึกษาวิจัยถึงการสืบสานคุณค่าของผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมืองที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นแต่ละพื้นที่ เพื่อให้เกิดความรู้ องค์ความรู้ท้องถิ่นที่ใช้แลกเปลี่ยนกันและกัน

5.2 โครงการวิจัยย่อยที่ 2

5.2.1 สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล อภิปรายผล โดยสามารถสรุปผล และข้อเสนอแนะจากการวิจัยได้ ดังนี้

5.2.1.1 วัตถุประสงค์

- 1) ศึกษารูปแบบของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก
- 2) ออกแบบและพัฒนารูปแบบของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

5.2.1.2 สรุปผลการวิจัย

1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของแบบสอบถาม จำนวน 100 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 61 ส่วนใหญ่อยู่ในช่วง อายุ 50 – 59 ปี คิดเป็นร้อยละ 30 ส่วนใหญ่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 25 และส่วนใหญ่จะมีรายได้ 20,001 – 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 39

2) ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผลิตภัณฑ์โคมไฟ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.13 ผลิตภัณฑ์ชุดตกแต่งห้องนอน ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.21 ผลิตภัณฑ์ชุดตกแต่งโต๊ะอาหาร ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.26 และความพึงพอใจโดยรวมทุกผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.20

5.2.2 ข้อเสนอแนะ

จากการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ดังนั้นผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.2.2.1 จากต้นแบบผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอริงามิและงานปักสามารถนำไปพัฒนารูปแบบใหม่ผลิตภัณฑ์มีความหลากหลายเช่น ของใช้ ของที่ระลึก เครื่องประดับ หรือการเพิ่มเทคนิคอื่น เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับผาผลิตภัณฑ์ของ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

5.2.2.2 การนำวัสดุ และเทคนิคการผลิตด้านสิ่งทออื่น ๆ มาใช้ เช่น การเคลือบสารสะท้อนน้ำ สารไหลกลื่น เพื่อเพิ่มความคงทน ความสวยงาม และความแตกต่างให้กับผลิตภัณฑ์

5.2.2.3 การศึกษาแนวโน้มการออกแบบ ความต้องการของผู้บริโภค เช่น ด้านรูปแบบวัสดุ การใช้สี กระบวนการผลิต เพื่อให้เหมาะสมกับความนิยมของผู้บริโภค

5.3 โครงการวิจัยย่อยที่ 3

5.3.1 สรุปผลการวิจัย

ชุมชนปฏิบัติการเรียนรู้ลวดลายผ้าท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยเป็น 4 ประเด็น ดังนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล อภิปรายผล โดยสามารถสรุปผล และข้อเสนอแนะจากการวิจัยได้ ดังนี้

5.3.1.1 วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาชุมชนปฏิบัติการเรียนรู้ลวดลายผ้าท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ในประเด็นต่อไปนี้

- 1) การศึกษาลวดลายผ้าท้องถิ่นของชุมชนในตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี
- 2) ปฏิบัติการเรียนรู้ลวดลายผ้าท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ
- 3) ความพึงพอใจผลิตภัณฑ์เครื่องประดับจากลวดลายผ้าท้องถิ่นของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

5.3.1.2 สรุปผลการวิจัย

1) การศึกษาลวดลายผ้าท้องถิ่นของชุมชนในตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ลวดลายผ้าท้องถิ่นของชุมชนในตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี เป็นลายปัก ประกอบด้วยลวดลาย 3 รูปแบบ ได้แก่ ลายธรรมชาติ ลายเรขาคณิต (ลายอ่องกี้ยหรือลายจก และลายอ่องทาหรือลายยกดอก) และลายประยุกต์ ลวดลายผ้าท้องถิ่นดังกล่าวเราอาจมองได้หลายมิติเนื่องจากผ้าทอไม่ได้เป็นเพียงเครื่องนุ่งห่มประดับร่างกายหรือการแสดงเอกลักษณ์ของผู้สวมใส่เท่านั้น หากแต่ผ้าทอยังสะท้อนความสัมพันธ์ทางสังคมของผู้คนในมิติต่าง ๆ ได้แก่ มิติด้านคุณธรรม มิติด้านเพศ มิติด้านความเชื่อ และมิติด้านการอนุรักษ์และการสืบทอด ความหมายของการทอผ้าจึงมีมุมมองที่หลากหลาย ดังนี้

1.1) มิติด้านคุณธรรม ผ้าทอเป็นงานที่ทำในยามว่างหลังจากการทำนา หรืองานอื่นเสร็จเรียบร้อยแล้ว ซึ่งเป็นผลผลิตจากความสามัคคีของคนในครอบครัว การทอผ้าถือเป็นอัตลักษณ์ของผู้หญิงที่ต้องต้องผลิตเครื่องนุ่งห่มด้วยฝ้าย ผู้ชายจะมีหน้าที่เก็บฝ้ายทั้งที่ปลูกเองในไร่ข้าวหรือที่ขึ้นตามธรรมชาติมาให้ฝ้ายหญิง ผ้าทอแบบดั้งเดิมจะใช้กี่ มีความกว้างของผ้าทอไม่มากกว่าขนาดประมาณ 1 คอก เป็นลายแฉง ลายขัด และลายดอกแก้ว เพื่อใช้ในการทำผ้าห่ม และย้อม สีที่ใช้ของคนในตำบลเขาแก้วศรีสมบูรณ์

จะมี 3 สี คือ สีดำ สีขาว และสีแดง โดยมีความเชื่อเกี่ยวกับสี ดังนี้ สีดำ หมายถึง สีที่ป้องกันภัยหรืออันตรายต่าง ๆ สีขาว หมายถึง ความบริสุทธิ์สดใส และสีแดง หมายถึงอันตรายหรือการหวงห้าม

1.2) มิติด้านเพศ การทอผ้าเป็นงานของผู้หญิง และเสียงของกี่ทอผ้าที่กระทบกันออกมาเป็นพื้นผ้าล้วนถูกผลิตขึ้นจากแรงกายและหยาดเหงื่อของผู้หญิง ความสวยงามของผ้าทอล้วนถูกผลิตขึ้นจากแรงกาย และหยาดเหงื่อของผู้หญิง ความสวยงามของผ้าทอจะเป็นที่รำลือถึงฝีมือในการทอผ้าสามารถเสริมรายได้ให้แก่ครัวเรือนอีกทางหนึ่ง

1.3) มิติด้านความเชื่อ ประเพณีเป็นวิถีชีวิต และวิธีการคิดของคนในชุมชนในตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ซึ่งมีวัฒนธรรมและประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ผ้าทอมีความสัมพันธ์กับความเชื่อเกี่ยวกับเครื่องทอผ้า เนื่องจากเป็นเครื่องมือที่ใช้ทอผ้า ซึ่งทำให้ครอบครัวมีผ้าไว้ใช้สอย นอกจากนี้ ผ้าทอยังสัมพันธ์กับวิถีชีวิตทั้งชายและหญิง คือ การทอผ้าเพื่อตัดเย็บเป็นยามใช้ในชีวิตประจำวัน และเป็นเอกลักษณ์ของคนในชุมชน

1.4) มิติด้านการอนุรักษ์และการสืบทอด ชุมชนในตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ให้ความสำคัญกับการสืบทอดการทอผ้าผ่านทางครอบครัวและเครือญาติจากรุ่นสู่รุ่น และการถ่ายทอดเฉพาะกลุ่ม ซึ่งถือว่าเป็นมรดกทางความรู้ของคนทอผ้า ทั้งยังเป็นการฝึกหัดและการสร้างปฏิสัมพันธ์ทางเครือญาติอีกด้วย การทอผ้าจึงเป็นบทบาทหน้าที่ของผู้หญิง เด็กผู้หญิงจะมีการเรียนรู้การทอผ้าจากภายในครอบครัว เช่น แม่ถ่ายทอดให้ลูกสาว พี่สาวถ่ายทอดให้น้องสาว ยายถ่ายทอดให้หลานสาว ซึ่งเป็นการปลูกฝังให้รู้จักถึงหน้าที่ของผู้หญิงที่ต้องทอผ้าด้วยความพากเพียร อุทิศเวลา และอดทน ในขณะเดียวกันยังเป็นการรักษาภูมิปัญญาของชุมชนไว้

2) ปฏิบัติการเรียนรู้ลวดลายผ้าท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับการรวมตัวของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี สู่กระบวนการปฏิบัติการเรียนรู้ชุมชน 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนแรก การรวบรวมองค์ความรู้ลวดลายผ้าท้องถิ่นจากคนเฒ่าคนแก่ในชุมชน ขั้นตอนที่สอง การร่วมวิเคราะห์ปัญหา และแนวทางในการอนุรักษ์ลวดลายผ้าท้องถิ่น และขั้นตอนที่สาม สรุปบทเรียนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์ร่วมกัน

2.1) ขั้นตอนที่แรก การรวบรวมองค์ความรู้ลวดลายผ้าท้องถิ่นจากคนเฒ่าคนแก่ในชุมชน ลวดลายผ้าท้องถิ่นของชุมชนมีลักษณะเป็นผ้าทอยกดอก และผ้าพื้น ซึ่งเกิดจากภูมิปัญญาและองค์ความรู้ของคนในชุมชนที่ได้สั่งสมประสบการณ์ ผ่านกระบวนการเรียนรู้ เลือกรสร พัฒนา และถ่ายทอดสืบทอดกันมาทั้งในด้านการใช้สี ลวดลาย และการทอผ้า สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ และความเชื่อ ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน

2.2) ขั้นตอนที่สอง การร่วมวิเคราะห์ปัญหา และแนวทางในการอนุรักษ์ลวดลายผ้าท้องถิ่น คนในชุมชนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมีการทอผ้าเพื่อใช้ในชีวิตประจำวันและสร้างรายได้ ซึ่งเป็นวัฒนธรรมของชุมชน และมีความเป็นศิลปะในการทอผ้าในรูปแบบของตนเอง มีเทคนิคการทอผ้า ปัญหาของคนในชุมชนคือการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าทอมือ ช่องทางการจัดจำหน่าย และการสนับสนุนจากหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน เพื่อให้ชุมชนสามารถผลิตสินค้าของตนเอง ปัญหาเหล่านี้อาจทำให้ผ้าทอมือที่เป็นภูมิปัญญาของคนในชุมชนอาจขาดการสืบทอด ดังนั้นการอนุรักษ์การทอผ้ามือ อันเป็นเอกลักษณ์และแตกต่างจากชุมชนอื่น อาจต้องมีการเสริมสร้างการเรียนรู้จากรุ่นสู่รุ่น รวมทั้งการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์จากผ้าทอมือ จึงเป็นการอนุรักษ์ให้ผ้าทอมือคงอยู่กับคนในชุมชนต่อไป

2.3) ขั้นตอนที่สาม สรุปบทเรียนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์ร่วมกัน การออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มจากลวดลายผ้าทอมือของคนในชุมชน พบว่า ผู้นำชุมชนให้ความสำคัญกับการสร้างสรรค์รูปแบบเครื่องประดับจากผ้าทอมือเพื่อใช้ในประเพณีของหมู่บ้าน และเป็นการสร้างรายได้ให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี รวมทั้งให้ลูกหลานในชุมชนมาเรียนรู้ และได้เข้าใจถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเองมากขึ้น

3) ความพึงพอใจของสมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ตำบลเขาแก้วศรีสมบูรณ์ อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย

3.1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 30 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 100 อยู่ในช่วงอายุ 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 40 วุฒิการศึกษาอยู่ในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 86.67 ประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 41.66 และมีรายได้/เดือนต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 16.67

3.2) ความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านความเหมาะสมของวัสดุที่นำมาประดิษฐ์ ด้านประโยชน์ใช้สอย และด้านการจัดจำหน่าย สรุปผลได้ดังนี้

ด้านผลิตภัณฑ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.73 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในด้านผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 5 ข้อ ดังนี้ อันดับที่ 1 ความสวยงามของผลิตภัณฑ์ อันดับที่ 2 ความคิดสร้างสรรค์ของผลิตภัณฑ์ อันดับที่ 3 ลวดลายของผลิตภัณฑ์ อันดับที่ 4 สีสันทนของผลิตภัณฑ์ และอันดับสุดท้ายขนาดและสัดส่วนมีความเหมาะสม ที่ค่าเฉลี่ย 4.83, 4.73, 4.73, 4.70, และ 4.63 ตามลำดับ

ด้านความเหมาะสมของวัสดุที่นำมาประดิษฐ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.64 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในด้านความเหมาะสมของวัสดุที่นำมาประดิษฐ์ อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 ข้อ ดังนี้ อันดับที่ 1 วัสดุที่นำมาใช้มีความน่าสนใจ อันดับที่ 2 วัสดุที่นำมาตกแต่งมีความเหมาะสม และอันดับสุดท้ายวัสดุที่มีความคงทนต่อการใช้งาน ที่ค่าเฉลี่ย 4.67, 4.63, และ 4.63 ตามลำดับ

ด้านประโยชน์ใช้สอย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.55 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในด้านประโยชน์ใช้สอย อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 ข้อ ดังนี้ อันดับที่ 1 การใช้สวมใส่ในโอกาสต่าง ๆ อันดับที่ 2 การนำไปเป็นของขวัญของที่ระลึก และอันดับสุดท้ายผลิตภัณฑ์สามารถสวมใส่เข้ากับชุดต่าง ๆ ได้ ที่ค่าเฉลี่ย 4.66, 4.53, และ 4.47 ตามลำดับ

ด้านการจัดจำหน่าย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.48 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในด้านการจัดจำหน่าย อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ข้อ ดังนี้ อันดับที่ 1 งานจัดแสดงสินค้าเครื่องประดับ อันดับที่ 2 ผลิตภัณฑ์สามารถต่อยอดเป็นสินค้า OTOP อันดับที่ 3 ผลิตภัณฑ์สามารถต่อยอดในเชิงธุรกิจ SMEs และอันดับสุดท้ายตลาดออนไลน์ ที่ค่าเฉลี่ย 4.60, 4.50, 4.43, และ 4.37 ตามลำดับ

5.3.2 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้ประโยชน์ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้ประโยชน์

ชุมชนปฏิบัติการเรียนรู้ลดรายจ่ายเพิ่มรายได้สู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี เป็นงานวิจัยที่ทำให้เห็นวิถีชีวิตและความสัมพันธ์ของคนในชุมชน รวมทั้งบทบาทชายหญิงที่สะท้อนสังคมและวัฒนธรรม "ดั้งเดิม" ได้แบ่งบทบาทของเพศชายและเพศหญิงให้แตกต่างกันมาก โดยถือว่าผู้ชายเป็นเพศที่แข็งแกร่งมีพลังมากทำหน้าที่ตีเหล็กที่แสดงถึงความเป็นชายที่ต้องทำหน้าที่ดูแลปกป้อง และคุ้มครองสังคม สังคมจึงยกย่องผู้ชายในฐานะบทบาทของผู้คุ้มครอง ส่วนผู้หญิงนั้นเป็นเพศอ่อนแอ มีความนุ่มนวลละเอียดอ่อน ผู้หญิงจึงทำหน้าที่ทอผ้า และสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว ซึ่งเป็นองค์ความรู้ที่จะทำให้เกิดการเชื่อมโยงคนในครอบครัวและเครือญาติ ถือเป็นกฎกติกาจนกลายเป็นบรรทัดฐานของแต่ละสายตระกูล ภายใต้ความสัมพันธ์เหล่านี้ก่อให้เกิดการช่วยเหลือกัน การจัดการชุมชน และความเป็นเครือญาติ

ในสายตระกูลที่ยังคงอยู่ การศึกษาครั้งนี้จะทำให้เห็นถึงวัฒนธรรมทางความเชื่อของคนในชุมชน ซึ่งอาจนำแนวการวิเคราะห์ที่ไปใช้ในการศึกษาสังคมคนสุโขทัยในมุมมองหรือพื้นที่ต่าง ๆ ได้

5.3.2.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผลการวิจัยอาจนำไปกำหนดนโยบายของหน่วยงานภาครัฐทั้งในระบบการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับชุมชน ระบบการศึกษาในระดับต่าง ๆ ควรจัดให้มีหลักสูตรรายวิชาที่ส่งเสริมการเรียนรู้การอยู่ร่วมกันในชุมชน โดยเฉพาะการทอผ้าที่สะท้อนอัตลักษณ์ ตัวตน และความสัมพันธ์ในครอบครัวและเครือญาติ ที่ยังมั่นคงแนบแน่นในสังคมคนสุโขทัย รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับชุมชน ได้นำข้อมูลเหล่านี้มาใช้ประโยชน์ในการวางแผนการพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตและความเชื่อของคนในชุมชน ซึ่งหากหน่วยงานภาครัฐไม่ได้คำนึงถึงปัจจัยหรือข้อจำกัดของแต่ละชุมชนแล้ว ก็คงจะเป็นการยากที่จะทำให้การพัฒนาชุมชนโดยรวมดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.3.2.3 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาเรียนรู้ลวดลายผ้าท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือซึ่งการศึกษาครั้งต่อไปอาจเป็นมุมมองในระบบเศรษฐกิจ การศึกษา วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมโดยเชื่อมโยงกับบริบทอื่น ๆ ที่กว้างขึ้น ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาแนวทางในวงวิชาการและงานวิจัยอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องสืบไป

5.4 โครงการวิจัยย่อยที่ 4

5.4.1 สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้าโครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมืองตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) ศึกษารูปแบบเครื่องประกอบการแต่งกายของสุภาพบุรุษ 2) ออกแบบและพัฒนาารูปแบบเครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยง 3) ผลิตเครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการสามมิติให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอกะเหรี่ยง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรีผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูล สรุปผล อภิปรายผล ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้ จากแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน และ จากกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน พร้อมข้อเสนอแนะจากการทำวิจัย

5.4.1.1 ความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญ

พบว่าผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ส่วนใหญ่มีความเชี่ยวชาญทางด้านออกแบบ งานแพชั่น งานตัดเย็บ ด้านการทอผ้า ด้านงานเย็บปัก จบการศึกษาปริญญาโท ปริญญาตรี ซึ่งมีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ของเครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษแบบไหนเหมาะสมมากที่สุดที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน พบว่า

ส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่าลวดลายการปักผ้าของชุมชนผ้าทอ กะเหรี่ยง มีความสวยงามและสามารถ นำมาต่อยอดพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ เครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษได้ (คิดเป็นร้อยละ 100)

รองลงมาให้ความคิดเห็นว่าเทคนิคการปักแบบสามมิติ สามารถนำมา ผสมผสานในการปักผ้าของชุมชนผ้าทอกะเหรี่ยงได้ (คิดเป็นร้อยละ 100)

ลวดลายการปักแบบสามมิติ ลวดลายไหมมีความเหมาะสมมากที่สุดที่จะนำมาต่อยอดในการพัฒนา ผลิตภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษ จากผ้าทอกะเหรี่ยงถ่ายเทคนิคการปักสามมิติ ผู้เชี่ยวชาญเลือก 2 ใน 6 พบว่าผู้เชี่ยวชาญเลือกดอกไฮเดรตเยีย (คิดเป็นร้อยละ 40) ผึ้งและผีเสื้อ (คิดเป็นร้อยละ 20 เท่ากัน) ไบมอนสเตอร์และไบซานาคู (คิดเป็นร้อยละ 10 เท่ากัน)

ควรมีวัสดุตกแต่ง ชนิดอื่นเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ เครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผู้เชี่ยวชาญให้ความคิดเห็นว่าไม่ควรมีวัสดุตกแต่งเพิ่มเติม (คิดเป็นร้อยละ 80) ควรมีวัสดุตกแต่งเพิ่มเติม (คิดเป็นร้อยละ 20)

5.4.1.2 ความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 100.00) อายุ ส่วนใหญ่ อายุ มากกว่า 60 ปี (ร้อยละ 70.00) รองลงมาอายุ 51-60 ปี (ร้อยละ 16.66) ตามลำดับ การศึกษา ส่วนใหญ่ระดับมัธยมศึกษา (ร้อยละ 63.33) รองลงมาระดับอนุปริญญา หรือเทียบเท่า (ร้อยละ 16.67) ตามลำดับ อาชีพ ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร (ร้อยละ 50.00) รองลงมาแม่ค้า และรับจ้าง (ร้อยละ 16.67) ตามลำดับ รายได้ต่อเดือน ส่วนใหญ่อยู่ที่ 5,000-10,000 บาท และ 10,000-15,000 บาท (ร้อยละ 33.33 เท่ากัน) รองลงมาต่ำกว่า 5,000 บาท (ร้อยละ 13.33) ตามลำดับ

ความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายต่อการผลิตภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษ จากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านการออกแบบ, กางเกงขายาว, หมวก, เนกไท, เสื้อ, และด้านคุณค่าและประโยชน์ใช้สอย สุภาพบุรุษจากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ มีคะแนนความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด จากทุกข้อของการประเมิน สำหรับคะแนนเฉลี่ยรวมจากทุกข้อที่ประเมินในแต่ละด้านพบว่า ทุกด้านมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

5.4.2 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ควรติดตามแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสุภาพบุรุษ จากผ้าทอกะเหรี่ยงด้วยเทคนิคการปักสามมิติ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

5.3.2 สมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรีเริ่มเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ อยากให้มีการพัฒนาองค์ความรู้เพื่อคนรุ่นหลังต่อไป

5.5 โครงการวิจัยย่อยที่ 5

5.5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน ทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินงานวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ โดยแบ่งการ เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ระยะ โดยสามารถสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ จากการศึกษาได้ ดังนี้

5.5.1.1 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ที่ห่อหุ้ม ผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี
- 2) เพื่อออกแบบตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่ผู้บริโภคมีต่อตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

5.5.1.2 สรุปผลการวิจัย

1) ระยะที่ 1 (การตอบแบบสัมภาษณ์)

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย ประธานวิสาหกิจชุมชน รองประธานวิสาหกิจชุมชน และสมาชิกวิสาหกิจชุมชน

ตอนที่ 2 ปัญหาและความต้องการของวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี สรุปได้ว่า

1.1) ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูลตรงกันว่า วิสาหกิจชุมชนมีผลิตภัณฑ์ ได้แก่ กระเป๋าใส่เหรียญ กลองทิชชู ผ้าทอ พวงกุญแจ ถุงย่าม และผลิตภัณฑ์แต่ละประเภทมีขนาดที่หลากหลายแตกต่างกันไป

1.2) ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูลตรงกันว่า ในการกระบวนการประดิษฐ์ชิ้นงานจะใช้เทคนิคการตัดเย็บทั้งหมด ประกอบด้วยการเย็บมือ และการตัดเย็บด้วยเครื่องจักร

1.3) ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูลตรงกันว่า ตราสินค้า (Logo) ดั้งเดิม ใช้ชื่อว่า เจริญศิริ เนื่องจากชุมชนอยู่ติดกับเขา

1.4) ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูลตรงกันว่า บรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มสินค้าดั้งเดิม ชั้นในสุดใช้ถุงแก้วพลาสติกใส เมื่อลูกค้าซื้อสินค้าปลีกจะใช้ถุงแบบหุเจาะพลาสติก เนื่องจากต้นทุนต่ำ หาซื้อได้ง่าย และสะดวกในการถือ

1.5) ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูลตรงกันว่า ปัญหาของตราสินค้า (logo) ในปัจจุบันนั้นเป็นตราสัญลักษณ์ที่ใช้มานานแล้ว ภายใต้ชื่อว่าเจริญศิริ แต่ไม่ปรากฏชื่อวิสาหกิจชุมชนลงไป ในตราสัญลักษณ์ โดยผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ต้องการให้มีการปรับปรุงลักษณะของโลโก้ใหม่ ให้สะท้อนถึงอัตลักษณ์ของวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี โดยขอให้เพิ่มที่ทอผ้า รวมถึงต้องการให้ออกแบบบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มสินค้าปลีกรูปแบบใหม่ ให้ดึงดูดความน่าสนใจ และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ ดูโดดเด่น และร่วมสมัย

1.6) ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูลตรงกันว่า ต้องการให้ตราสินค้ายังคงใช้ชื่อเดิม “เชิงศิรี” นอกจากนั้นต้องการให้บรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มสินค้าปลีก ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม และต้องการให้ออกแบบสติ๊กเกอร์ และแท็กสินค้าใหม่ เพื่อมาคล้องติดกับผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ

1.7) ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูลว่า อัตลักษณ์หรือจุดเด่นของวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ได้แก่ การทอผ้าพื้นเมืองลวดลายพระอาทิตย์ ซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของชุมชน

1.8) ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูลว่า อัตลักษณ์หรือจุดเด่นของวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ได้แก่ ลวดลายพระอาทิตย์

2) ระยะที่ 2 (การตอบแบบสอบถามความคิดเห็น)

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ จำนวน 5 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบงานประดิษฐ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบกราฟฟิคดีไซน์

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อตราสินค้า (logo) อันดับที่ 1 คือ รูปแบบที่ 3 โดยให้ข้อเสนอแนะว่า ควรจะต้องใส่ชื่อวิสาหกิจลงไปด้วย ปรับลายพระอาทิตย์ให้กระจายทั่วตราสินค้า เพิ่มลายพระอาทิตย์มีความเหมาะสมสวยงามควรใส่ก็ทอผ้าเพิ่มเติมลงไป เพื่อเพิ่มเอกลักษณ์ของวิสาหกิจด้วย

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อกล่องบรรจุภัณฑ์ อันดับที่ 1 คือ รูปแบบที่ 1 ไม่มีข้อเสนอเพิ่มเติม ในส่วนของความคิดเห็นที่มีต่อถุงบรรจุภัณฑ์ อันดับที่ 1 คือรูปแบบที่ 1 ถุงบรรจุภัณฑ์ มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมคือ เสนอให้ปรับและสีข้างถุงบรรจุภัณฑ์ให้ดึงดูดความสนใจมากขึ้น และความคิดเห็นที่มีต่อแท็กสินค้า อันดับที่ 1 คือ รูปแบบที่ 5 ไม่มีข้อเสนอเพิ่มเติม

3) ระยะที่ 3 (การตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ)

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 100 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 81.00 มีอายุในช่วง 35 - 44 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.00 ประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 34.00 และมีระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 55.00

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อตราสินค้าของวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่พึงพอใจต่อสามารถที่จะแสดงในที่ที่เป็นพื้นสีต่าง ๆ ได้ และพิมพ์ได้ง่าย ที่ค่าเฉลี่ย 4.68 นำประทับใจและมีเสน่ห์ ที่ค่าเฉลี่ย 4.65 สามารถนำไปใช้ได้หลากหลายชนิดของสี ที่ค่าเฉลี่ย 4.61 มี

ความคิดสร้างสรรค์ มีความร่วมสมัย ที่ค่าเฉลี่ย 4.55 สื่อความหมายได้ชัดเจน สอดคล้องกับผลิตภัณฑ์ ที่ค่าเฉลี่ย 4.53 ส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงาน ที่ค่าเฉลี่ย 4.49 ง่ายต่อการจดจำและเข้าใจสำหรับทุกคน ที่ค่าเฉลี่ย 4.47 และมีความเหมาะสมขององค์ประกอบ ที่ค่าเฉลี่ย 4.42 อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อกล่องบรรจุภัณฑ์ ถุงบรรจุภัณฑ์ และแท็กสินค้า สรุปได้ว่า

กล่องบรรจุภัณฑ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.30 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการออกแบบด้านโครงสร้างบรรจุภัณฑ์ สามารถเปิด-ปิด และเก็บรักษาสินค้าได้ดี สะดวก อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.48 มีความพึงพอใจต่อการออกแบบด้านกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ที่รูปภาพ ลวดลายที่ตกแต่ง มีความเหมาะสมสวยงาม อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.33

ถุงบรรจุภัณฑ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.24 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการออกแบบด้านโครงสร้างบรรจุภัณฑ์ สามารถเปิด-ปิด และเก็บรักษาสินค้าได้ดี สะดวก อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.41 มีความพึงพอใจต่อการออกแบบด้านกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ที่บรรจุภัณฑ์สามารถสื่อถึงเอกลักษณ์ประจำวิสาหกิจได้ดี อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.49

แท็กสินค้า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.34 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการออกแบบด้านโครงสร้างแท็กสินค้า แท็กสินค้ามีขนาดที่พอเหมาะพอดี อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.39 มีความพึงพอใจต่อการออกแบบด้านกราฟิกบนแท็กสินค้า ที่แท็กสินค้าสามารถสื่อถึงเอกลักษณ์ประจำวิสาหกิจได้ดี อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.55

5.5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา เรื่อง การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้ที่สนใจในการศึกษาครั้งต่อไป ดังนี้

5.5.2.1 ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์หรือพัฒนางานบรรจุภัณฑ์ ควรเลือกเลือกประเภทของผลิตภัณฑ์ ที่เป็นจุดเด่นของวิสาหกิจ นำมาต่อยอดทางบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าทางการขายให้กับวิสาหกิจ

5.5.2.2 ในการออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์มีความจำเป็น ที่ต้องศึกษาข้อมูลพื้นฐานของวิสาหกิจอย่างมาก เนื่องจากจะต้องตอบสนองความต้องการของวิสาหกิจ และผู้บริโภคอีกด้วย

5.5.2.3 ในการออกแบบออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ ด้วยโปรแกรม (Illustration) ไม่ควรกำหนดลายเส้นเวกเตอร์ที่มีขนาดเล็กเกินกว่า 1 พ้อยท์ (PT) เพราะเมื่อนำเข้าสู่กระบวนการพิมพ์หรือกระบวนการสกรีน จะทำให้ลายเส้นนั้นขาดได้ และลวดลายที่พิมพ์จะไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ตามแบบที่ออกแบบไว้

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการเกษตร. 2554. **นโยบายและแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรปีงบประมาณ พ.ศ.2554**. กรุงเทพฯ : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- กรองกาญจน์ โกมลภมร. 2554. **ร้อยดวงใจถักทอสายใยสานคุณค่าผ้าราชบุรี**. สงขลา : เอสพีรินทร์.
- การส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชนจากภาครัฐ. 2561. **Academic Focus**. เอกสารวิชาการ. กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. 2559. **SME 4.0 รายงานประจำปี 2559**. กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม.
- กฤติกา สายณะรัตน์ชัย. 2555. **ส่วนประสมทางการตลาดของสินค้าและของที่ระลึกสำหรับนักท่องเที่ยวใน กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรบัณฑิตการกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กระทรวงวัฒนธรรม. 2565. **ศูนย์ทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านคา**. ค้นเมื่อ 14 กรกฎาคม 2565 <https://shorturl.asia/wMNaJ>
- การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตำบลบ้านคา. 2562. **แผนปฏิบัติการ กศน.ตำบลบ้านคา ปีงบประมาณ 2562**. การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตำบลบ้านคา จังหวัดราชบุรี.
- ครรชิต พุทธิโกษา. 2554. **คู่มือการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ฉบับสมบูรณ์**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- จักรปักคอม. ม.ป.ป. **ภาพเครื่องปักดิจิตอล**. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <https://sites.google.com/site/cakrpakkhxm/>, 14 กันยายน 2563.
- จารุทัศน์ กาญจนอักษร และวรรณวิภา สุเนตต์ตา. กรกฎาคม-สิงหาคม 2562. “โครงการออกแบบเครื่องประดับอวยพร จากสัญลักษณ์มงคลแบบจีน,” **Veridian E-Journal, Silpakorn University (Humanities, Social Sciences and arts)**. 12(4). 1206 -1226.
- จิรวัดน์ พิระสันต์. 2557. **ชุมชนปฏิบัติการด้านการเรียนรู้**. พิษณุโลก : ดาวเงิน.
- จุฑาทิพ รัตนนราพันธ์. 2554. **การตกแต่งเสื้อผ้า**. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮ้าส์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- จิราภรณ์ กาญจนสุพรรณ วรณวีร์ บุญคุ้ม และ คณิต เขียววิชัย.(2563). การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมกะเหรี่ยง : กรณีศึกษากลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงจังหวัดราชบุรี. **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี**, 14(2): 84 - 97.
- ฐปณัท แก้วปาน สราวุธ อิศรานุวัฒน์ และจริยา แผลงนอก. (2563). หลักการและแนวคิดในการออกแบบผลิตภัณฑ์. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์**, 22(2): 161 -182.
- ดำรงพล อินทร์จันทร์. 2562. **พลวัตชุมชนพันธุ์กะเหรี่ยงภาคตะวันตกของไทย ระยะที่1 พื้นที่ศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี และเพชรบุรี**. งานวิจัย ภาควิชามานุษยวิทยา คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ.
- ตุนท์ ชมชื่น และสมชาย ใจบาน. 2558. การเสริมสร้างศักยภาพการผลิต ผลิตภัณฑ์ชุมชน ผ้าทอกะเหรี่ยง ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและเศรษฐกิจสร้างสรรค์: กรณีชุมชนตำบลแม่ยาว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย. **วารสารการพัฒนาชุมชนและคุณภาพชีวิต**, 3(2): 203-214.
- พนิดา สมประจบ. 2551. การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ผ้าฝ้ายย้อมครามของกลุ่มทอผ้าฝ้ายย้อมครามบ้านเชิงดอย จังหวัดสกลนคร ในโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์. กรุงเทพมหานคร. คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- พรรณนุช ฐัยปิ่นชนะ เอนก ฐิตเกษร และ จิรัฎฐ์ กาญจนบุญเรือง. 2565. การพัฒนาคุณภาพและการออกแบบผลิตภัณฑ์ผ้าทอกี๊เอว กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านแม่ขนาด จังหวัดลำพูน. **วารสารวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่**, 14(1) 27: 39.
- รุ่งฤทัย รำพึงจิต และ อภิรติ โสฬศ. 2564. การพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกจากผ้าทอพื้นเมืองสุโขทัยสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์จากผ้า ตำบลเขาแก้วศรีสมบูรณ์ จังหวัดสุโขทัย. **วารสารวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่**, 13(4) 268 : 278. กรุงเทพฯ.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). **การวัดความรู้ด้านจิตพิสัย**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาสน์,
- วัชรินทร์ จรุงจิตสุนทร. (2548). **หลักการและแนวคิดการออกแบบผลิตภัณฑ์**. กรุงเทพฯ : แอ๊ปป่าพรีนติ้ง.
- วิชัย หลุทัยธนาสันต์. 2550. **หลักการพัฒนาผลิตภัณฑ์กับรีเวิร์สเอนจินีเยริง**. กรุงเทพมหานคร. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- วิชา โครตฐิติธรรม. 2558. การออกแบบผลิตภัณฑ์โคมไฟตกแต่งจากวัสดุ เศษผ้าฝ้ายพื้นเมืองด้วยเทคนิคงานผ้า. สาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์ ภาควิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศักรินทร์ หงส์รัตนารกิจ และ สุกัญญา จันทกุล. 2565. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากผ้าทอด้วยเทคนิคโอรังามิ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเย็บผ้า และศิลปะประดิษฐ์ตำบลเขาแก้วศรีสมบูรณ์ อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย. วารสารวิชาการ AJNU ศิลปะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 13 (1) 113 : 122.
- สุกัญญา จันทกุล อรุณขุ สิงห์คำ และณัฐภรณ์ วนวงษ์. 2564. การออกแบบโคมไฟจากผ้าหางกระรอก จังหวัดบุรีรัมย์ด้วยเทคนิคการพิมพ์ดิจิทัล. วารสารเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, 3(1): 36-47
- สุพจน์ ใหม่กันทะ. (2563). มนต์เสน่ห์ผ้าทอกะเหรี่ยง:ความสวยงามของลวดลายบนวิถีชาติพันธุ์. Walailak Abode of Culture journal, 20 (1): 40-48.
- องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านคา อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี. (2561). ผ้าทอกะเหรี่ยง. ค้นเมื่อ 14 กรกฎาคม 2565 <https://shorturl.asia/inabW>
- อารีย์ กงจก. (2565). หัวหน้ากลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยง จังหวัดราชบุรี. ผู้ให้สัมภาษณ์, 13 พฤษภาคม 2565.
- อภิรดี โสฬศ. (2549). ศิลปะประดิษฐ์. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- อนุพงษ์ ชีร์ตัน. (2555). พื้นฐานงานผ้า. กรุงเทพฯ : บริษัทสถาพรบุ๊คส์ จำกัด.
- Avisly. ม.ป.ป. ภาพเครื่องพิมพ์ดิจิทัลแบบทรานสเฟอร์. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <http://avisly.blogspot.com/p/heat-transfer-system.html>, 14 กันยายน 2663.
- Bourdieu, P. 1986. The Forms of Capital. In J. G. Richardson (Ed.), **Handbook of Theory and Research for the Capital.** (241 - 258). New York: Greenwood Press.
- Chen Huei Mei. 2559. **The Refine Works of the Spring Flower-Sending Blessing through Skilled Hands.** Chiin Culture Publication Co. Ltd.
- Deedee. ม.ป.ป. ภาพลูกปัดแบบปล้อง. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <https://www.deedee.co.th/products/bead/-42/bd0084.html>, 14 กันยายน 2563.
- D.I.Y SuppliesStore. ม.ป.ป. ภาพลูกปัดโลหะ. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <https://www.diy suppliesstore.com/product/2179/>, 15 กันยายน 2563.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- D.I.Y SuppliesStore. ม.ป.ป. ภาพพู่แบบกลม. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <https://www.diysuppliesstore.com/product/658/>, 16 กันยายน 2563.
- Djoemena, Nian S. 2529. **Ungkapan Sehelai Batik**. Jakarta: Intermedia.
- Dress Up Boutique. 2559. ภาพการแทรกเป็นหางปลา. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <https://www.facebook.com/dressupboutiqueatchan/photos/pcb.1095007433885467/1095007283885482/>, 15 กันยายน 2563.
- Dyrenforth, Noel. 2546. **Batik : Modern concepts and techniques**. Singapore: Batik Danar Hadi.
- East Flowers. ม.ป.ป. ภาพเทคนิคการเขียนด้วยสี. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <https://www.east-flowers.com/>, 14 กันยายน 2563.
- Griswold, W. 2004. **Cultures and Societies in a Changing World**. Thousand Oaks : Pine Forge Press.
- Huang Renjie. 2563. **flower wrapping and embroidery are newly listed as important traditional crafts and 6 living national treasures are released**. ค้นเมื่อ 15 มกราคม 2566, จาก <https://www.nownews.com>.
- Jookjik. 2550. ภาพชายครุยประดิษฐ์. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <http://topicstock.pantip.com/jatujak/topicstock/2007/10/J5922374/J5922374.html>, 16 กันยายน 2563.
- Jutoonshop. ม.ป.ป. ภาพการเย็บสม็อค. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <https://www.jutoonshop.com/product/57026/>, 15 กันยายน 2563.
- Kunwei, L. 2564. **Spring Blossoms, Chen Huimei, นิทรรศการร่วมระหว่างครูและนักเรียนของงานดอกไม้ใหม่ที่ Chuanyi**. ค้นเมื่อ 15 มกราคม 2566, จาก <https://www.cdns.com>.
- Meilach, Dona Z. 2519. **Contemporary Batik and Tie-Dye**. NY : Crow Publishers.
- My home. 2562. ภาพการปักสองหน้า. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก: <https://www.baanlaesuan.com/75911/diy/diy101/instagram-embroiderer/2>, 15 กันยายน 2563.
- Pantip. 2556. ภาพการปักแรงา. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก: <https://pantip.com/topic/30716248/desktop>, 16 กันยายน 2563.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Printedlibrary. ม.ป.ป. ภาพการพิมพ์ดิจิทัลแบบDigital Printing. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก:
<https://printedlibrary.wordpress.com/digital-printing/>, 14 กันยายน 2563.
- Roojen, Pepin van. 2544. **Batik Design**. Singapore : The Pepin Press.
- Simmihandicraft. ม.ป.ป. ภาพพู่แบบมัด. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <https://www.simmihandicrafts.com/contactus>, 16 กันยายน 2563.
- Tooldebeads.com. 2561. ภาพลูกปัดแบบกลม. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <https://www.tooldebeads.com/product/1522/>, 14 กันยายน 2563.
- Tooldebeads.com. 2561. ภาพลูกปัดไม้. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <https://www.tooldebeads.com/product/7235/>, 14 กันยายน 2563.
- Tooldebeads.com. 2561. ภาพลูกปัดทรงหยดน้ำ. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <https://www.tooldebeads.com/product/1869/>, 15 กันยายน 2563.
- Zheng Huimei. 2557. **Investion and Research on Hakka Flower**. Department of Cultural and Creative Business Management: Nanhua University

ไม่มีเนื้อหาจากต้นฉบับ

ไม่มีเนื้อหาจากต้นฉบับ

